

דין וחשבון לשנת 2010

תוכן העניינים

עמוד	דוח הדירקטוריון לאסיפה הכללית של בעלי המניות
6	רקע כללי – הפעילות הכלכלית במשק בשנת 2010
8	פעילות קבוצת הבנק ותאור התפתחות עסקיה
9	מבנה השליטה בבנק
10	רווח ורווחיות
15	מבנה אירגוני
16	מגזרי פעילות
37	התפתחות סעיפי מאזן עיקריים
44	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
53	מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות
54	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
83	דיון בגורמי סיכון
84	באזל II
87	פעילות הבנק בשוק ההון
88	משאבי אנוש
89	שירותי תפעול
90	הסכמים מהותיים
91	עיקרי שינויי חקיקה במערכת הבנקאית
96	גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד
98	עבודת הדירקטוריון
99	דוח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית
113	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
114	הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים
115	סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעילותו
135	הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
137	דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
138	דוחות כספיים

חברי הדירקטוריון

סמדר ברבר צדיק, יו"ר הדירקטוריון

אייל חנקין

אירית שלומי

ברוך לוי

גלית (סיגלית) אברג'יל

דוד לוינסון

דפנה פלי

יהודה בוצר
סמדר אלחנני

עתליה ארד

צחי עין-גל

ראובן גרונאו

רוני טל (גוטפריד)

רענן כהן

שלומי אברהם

חברי ההנהלה

ישראל טראו – מנהל כללי

נועם קוטאי – משנה למנכ"ל הבנק, מנהל החטיבה הקמעונאית

ברוך גרנות – סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה הפיננסית

דורון כליף – סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה העסקית

דן טראוב – סמנכ"ל בכיר, מנהל חטיבת המשאבים

גילה יחזקאלי – סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכירת הבנק

אורית חורש – סמנכ"ל מנהלת החטיבה לניהול נכסי לקוחות

עופר סלפטר - סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

ניר אבל רו"ח – מבקר פנימי ראשי

סומך חייקין רואי חשבון – רואי החשבון המבקרים של הבנק

דוח הדירקטוריון לשנת 2010

דוח הדירקטוריון לשנת 2010

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 27 בפברואר 2011 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק אוצר החייל בע"מ לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010. הדוחות ערוכים על פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים והנתונים מבוססים בסכומים מדווחים.

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

תוצאות הבנק בפועל, עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה מגורמים מקרו כלכליים, גורמים רגולטוריים, גורמים תוך אירגוניים ועוד. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או ביטויים כגון: אנו "מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "אמור ל" וביטויים דומים להם בנוסף, לשמות עצם כמו: "רצון", "צריך", "יכול", "יהיה" וכיוצ"ב.

ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משם שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר כוללים, בין היתר: תחזיות והנחות לגבי התפתחויות מקרו כלכליות בארץ ובעולם, הנחות עבודה לגבי התפתחויות פנים ארגוניות, אומדנים לגבי השפעות שינויים בחקיקה על הארגון ועוד.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על תחזיות של יועצים כלכליים, תחזיות פנים ארגוניות, מידע ציבורי באשר לאומדני פרמטרים משפיעים ועוד.

להלן פרטים על ההתפתחות והשינויים העיקריים שחלו בשנת 2010.

הפעילות הכלכלית במשק

כללי

בשנת 2010 המשיכה התרחבות הפעילות העיסוקית של המשק הישראלי, אשר הקיפה את כל ענפי המשק. התרחבות הפעילות הכלכלית, מקורה בגידול הפעילות בשוק המקומי, בעיקר בתחום ההשקעות והצריכה הפרטית, לעומת צמצום ביקושים בחו"ל. עפ"י אומדנים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה התוצר המקומי הגולמי גדל בשנת 2010 בכ- 4.5% והתוצר העיסוקי בכ- 5.3%. הצמיחה העולמית צפויה להסתכם בכ- 2.7%.

הגרעון הכולל בתקציב הממשלה בשנת 2010 הסתכם בכ- 30.2 מיליארד ש"ח המהווים כ- 3.7% תוצר לעומת יעד גרעון שנתי של 42.9 מיליארד ש"ח המהווים 5.5% תוצר. הגרעון הנמוך מהמתוכנן משקף בעיקר הכנסות מיסים גבוהות בכ- 12.3 מיליארד ש"ח מהמתוכנן עקב השיפור בפעילות הכלכלית המקומית, ירידה בתשלומי הריבית ותוצר גבוה מהתחזית. הגרעון המסחרי בשנת 2010 הסתכם בכ- 7.7 מיליארד דולר, עלייה בשיעור של 59% בהשוואה לשנת 2009. הגידול בגרעון המסחרי הושפע מעליית הייצוא בשיעור של 21%, לעומת עליית הייבוא בשיעור של 24.9%, עקב התחזקות השקל לעומת מטבעות אחרים.

שיעור האבטלה במשק עלה בחודשים אוקטובר – נובמבר 2010 לרמה של 6.8%, לאחר ירידה מתחילת השנה. שיעור האבטלה הממוצע בשנת 2010 צפוי לעמוד על 6.7% לעומת 7.5% בשנת 2009.

מדד המחירים לצרכן ושער המטבע

מדד המחירים לצרכן עלה בשנת 2010 בשיעור של 2.7%, בתחום יעד האינפלציה שנקבע ע"י בנק ישראל בין 1% - ל- 3%. עליית המדד הושפעה בעיקר מעליית סעיף הדיור ומעליית מחירי המזון והאנרגיה. שיעור האינפלציה בשנת 2009 הסתכם ב- 3.9%.

בשנת 2010 תוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של 6% וביחס לאירו בשיעור של 12.9%. ברבעון הרביעי של השנה תוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של 3.17% וביחס לאירו בשיעור של 5%. שער החליפין של השקל מול הדולר הושפע מעודף מתמשך בחשבון השוטף של מאזן התשלומים, מפער ריביות בין ישראל למדינות אחרות, מתנועת הון של משקיעים זרים לשוק המקומי ומהיחלשות הדולר בעולם. התערבות בנק ישראל באמצעות רכישת מט"ח בהתאם לתנודות השערים בשוק מיתנה את השפעות הייסוף. יתרות מטבע החוץ של בנק ישראל הסתכמו בסוף דצמבר 2010 בכ- 70.9 מיליארד דולר, עלייה בסך של כ- 10 מיליארד דולר בהשוואה לסוף שנת 2009.

מדיניות מוניטרית

המדיניות המוניטרית של בנק ישראל, המכוונת להשגת יציבות במערכת הפיננסית המקומית ולעידוד הפעילות במשק, לוותה בשמירת רמה נמוכה של הריבית המוניטרית. במהלך שנת 2010 הועלתה הריבית המוניטרית בהדרגה בשיעור מצטבר של 0.75% לרמה של 2% בסוף חודש דצמבר 2010. הריבית המוניטרית משקפת ריבית ריאלית שלילית בשיעור של 0.9% והיא גבוהה ב- 1.75% מהריבית הדולרית בארה"ב.

אמצעי התשלום במשק עלו מתחילת השנה בשיעור מתון של 4.1% והם הסתכמו בכ- 113.9 מיליארד ש"ח.

כדי לשפר את יכולתו להשיג את יעד המדיניות המוניטרית והמדיניות בתחום מטבע החוץ, הודיע בנק ישראל ב- 19 בינואר 2011, על כוונתו להחיל חובת דיווח חדשה על תושבי ישראל ותושבי חוץ בתחום עסקאות החלף שקל / מט"ח ועסקאות עתידיות במט"ח, בסכומים של 10 מליון דולר ומעלה ביום אחד. כמו כן, תחול חובת דיווח על תושבי חוץ שבצעו עסקאות במק"מ ובאג"ח ממשלתיות קצרות בסכומים של 10 מליון ש"ח ומעלה ביום אחד. החל בתאריך 27 בינואר 2011, חוייבו התאגידים הבנקאיים להחזיק נכסים נזילים בשקלים בשיעור 10% בגין עסקאות החלף שקל/מט"ח ועסקאות עתידיות שקל / מט"ח שמבוצעות מול תושבי חוץ, ובכללם בנקים זרים. בהמשך הודיע משרד האוצר על כוונתו לבטל את הפטור ממס למשקיעים זרים על רווחים מהשקעות שיקליות קצרות טווח במק"מ ובאג"ח ממשלתיות.

שוק ההון

שוק ההון התאפיין בשנת 2010 במגמה חיובית, תוך עליית שערים במדדי המניות ואגרות החוב, בהתאם למגמות בבורסות העולם. מדדי המניות נסחרו בתנודתיות גבוהה. במחצית הראשונה של השנה המדדים היו שליליים, אך בהמשך התהפכה המגמה בהשפעת פירסום נתונים כלכליים חיוביים במשק הישראלי והעולמי, ריבית נמוכה, תשואות נמוכות להשקעות חלופיות ופרסומים חיוביים בדבר תגליות גז.

מדד המניות הכללי עלה מתחילת השנה בשיעור נומינלי של 12.58%, מדד תל אביב 25 עלה בשיעור נומינלי של 15.84% ומדד התל-טק עלה בשיעור נומינלי של 9.09%.

מדד אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה בשיעור נומינלי של 8.03%, מדד אגרות החוב הלא צמודות עלה בשיעור נומינלי של 5.03% ומדד אגרות החוב הצמודות למט"ח ירד בשיעור נומינלי של 0.86%. מדד אגרות החוב הקונצרניות הכללי עלה בשיעור נומינלי של 10.93%.

השקעות המשקיעים הזרים במשק הישראלי הסתכמו בסוף שנת 2010 בכ- 44.3 מיליארד דולר, עלייה של כ- 14 מיליארד דולר בהשוואה לסוף שנת 2009. העלייה בשווי התיק הפיננסי של הזרים מקורה ברכישת מק"מ ואג"ח ממשלתית בסכום של כ- 9.8 מיליארד דולר (9.6 מיליארד במק"מ), בהשוואה לכ- 1.7 מיליארד דולר בשנת 2009. העלייה נובעת בעיקר מפער הריבית בין ישראל לארה"ב. כ- 4.3 מיליארד דולר מן העלייה משקפים עליית מחירים וייסוף השקל לעומת הדולר בשנת 2010.

ההשקעות הישירות של זרים במשק הישראלי בשנת 2010 הסתכמו בכ- 1.8 מיליארד דולר בלבד, בהשוואה לכ- 3.8 מיליארד דולר בשנת 2009 וכ- 10.8 מיליארד דולר בשנת 2008.

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

אוצר החייל בע"מ נוסד בשנת 1946 על ידי קופות לעזרה הדדית שייסדו חיילים, משרתי הצבא הבריטי בתקופת מלחמת העולם השנייה. בשנת 1970 קיבלה החברה רשיון פעולה כבנק ושינתה את שמה לבנק אוצר החייל בע"מ.

הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רשיון בנק, לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. ב-63 שנותיו פיתח הבנק רשת סניפים ופעילות בנקאית ענפה בכל תחומי הבנקאות והוא מספק מגוון רחב של שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיו. חלקו של הבנק בענף הבנקאות על פי הדוחות שפורסמו ליום 30 בספטמבר 2010, לפי אמות מידה של היקף האשראי ושל היקף פיקדונות הציבור, היה 1.3% ו-1.4% בהקבלה.

פעילות הבנק מאורגנת במסגרת חטיבות ובהתאם לשירות ללקוחותיו בתחומי בנקאות שונים: חטיבה קמעונאית המשרתת לקוחות משקי בית, לקוחות בנקאות פרטית ועסקים קטנים וחטיבה עסקית המשרתת לקוחות עסקיים.

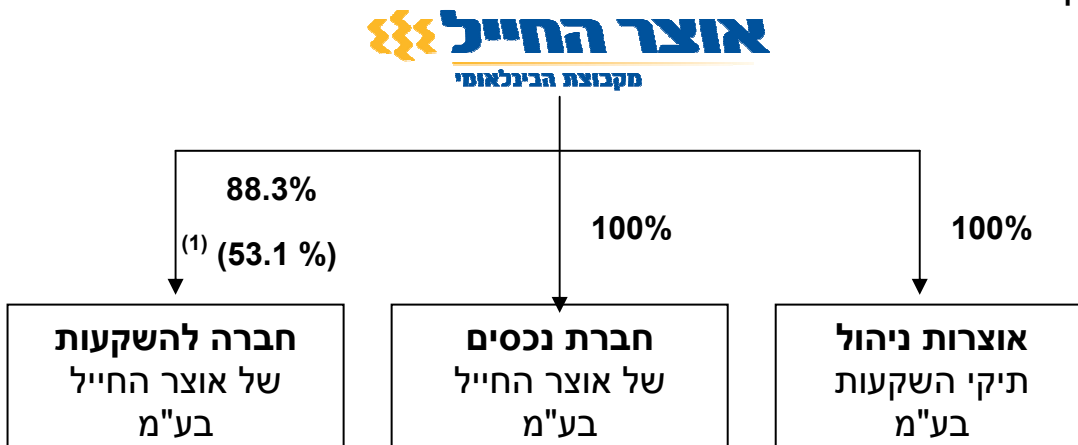
בנוסף מבצע הבנק פעילות באמצעות חברות בת וחברות אחרות המספקות שירותים שעיקרם:

א. פעילות בכרטיסי אשראי – מתבצעת באמצעות חברות ישראלכרט בע"מ פועלים אקספרס בע"מ. חברות המנפיקות, משווקות ומתפעלות כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט, מאסטרקארד, ואמריקן אקספרס לשימוש בארץ ובחול.

ב. ניהול תיק השקעות – מתבצע באמצעות "אוצרות" ניהול תיקי השקעות בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק.

ג. תפעול קופות גמל – במהלך שנת 2010 נתן הבנק שירותי תפעול למספר קופות גמל. פעילות זו נפסקה עם הסבת מערכות מחשב של הבנק ושל הקופות מאלו של בנק הפועלים לאלו של הבנק הבינלאומי.

תרשים החזקות עיקריות

(1) מקום בו הזכות לקבלת רווחים שונה מן הזכות למנות מנהלים, הזכות לקבלת רווחים מצוינת בסוגריים.

השליטה בבנק

בעל השליטה בבנק הוא הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - הבנק הבינלאומי). ביום 31 בדצמבר 2010 מחזיק הבנק הבינלאומי ב- 73.78% מהזכות לקבלת רווחים וב- 73.33% מזכות ההצבעה ומן הזכות למנות מנהלים ו חבר משרתי קבע והגמלאים בע"מ (להלן - חבר) מחזיק 26.21% מהזכות לקבלת רווחים ו- 26.67% מזכות ההצבעה ומן הזכות למנות מנהלים.

בהיתר השליטה שקיבלו הבנק הבינלאומי וחבר מבנק ישראל ביום 9 אוגוסט 2006, הותר, בין השאר, לבנק הבינלאומי ולחבר לשלוט יחד בבנק, וכן הותר לבנק הבינלאומי לשלוט ולהחזיק במישרין אמצעי שליטה עד לשיעור של 100% מכל סוג של אמצעי שליטה ובלבד שיחזיק בכל עת לפחות 67.99% בהון, 66% בהצבעה ו- 66.67% בזכות למנות דירקטורים בבנק. לחבר הותר להחזיק במישרין עד 24% בהון ובזכויות ההצבעה ועד 33.3% בזכות למנות דירקטורים בבנק. הותר שיתוף פעולה בין הבנק הבינלאומי וחבר בתנאים מגבילים, ונקבעו תנאים נוספים באשר לשליטה, למניעת תחרות ולשירותים אותם יקבל הבנק.

ביום 23 במרץ 2010 תוקן ההיתר שניתן לחבר על-ידי בנק ישראל. בתיקון להיתר נרשם כי הנגיד מתיר לחבר להחזיק במישרין עד 26.1% בהון ועד 26.67% בהצבעה. יחד עם זאת, נרשם בהיתר: "התיקון להיתר זה מותנה בכך שחבר לא תהיה רשאית להפעיל את זכויות ההצבעה הנוספות, מעבר לשיעור של 24%, וכן בכפוף לכך, שלכל עניין שהוא, למעט הזכויות הכלכליות הנובעות מן ההחזקה במניות, כגון תמורה במכירה וכן הזכות לקבלת דיוידנד והזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חביויותיו, יראו בחבר כמחזיקה ב- 24% בהון ובהצבעה, לרבות אי מימוש זכויות נוספות הנובעות מהחזקת המניות הנוספות בהתאם להתחייבויות הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ כלפי "חבר". תוקף ההיתר עד ליום 16 בספטמבר 2011.

השקעות בהון הבנק

במהלך שנת 2010, לא הונפק הון, לא הוכרז ולא חולק דיבידנד. ביום 2 במרץ 2010 רכשו הבנק הבינלאומי וחבר את מלוא הזכויות במניות קופת התגמולים של עובדי התעשייה האוירית, 8% בהון ו- 10% בזכויות ההצבעה. שיעור אחזקת הבנק הבינלאומי "וחבר" במניות הבנק לאחר הרכישה מפורט לעיל.

התפתחות עיסקי הבנק בשנת 2010

כללי

בסוף חודש מאי 2010 הוסבו מערכות המחשב של הבנק מאלו של בנק הפועלים לאלו של הבנק הבינלאומי. ההערכות להסבת המערכות נמשכה כשנתיים במהלכן נדרש הבנק להקצות משאבי כח אדם מקצועי ומשאבי ניהול רבים במטרה להבטיח את הצלחת התהליך.

בסוף שנת 2009 ובמהלך שנת 2010 עד למועד ההסבה, עברו כל עובדי הבנק הדרכה מקיפה במרכזי הדרכה ובמטה. פעילות התמיכה בסניפים ובמטה נמשכה גם לאחר ביצוע ההסבה באמצעות גורמי מטה מן הבנק עצמו (מרכז תמיכה) גורמים ממת"ף וגורמים נוספים.

בחודשים יוני ויולי 2010 נקטו העובדים עיצומים ושבתות לסירוגין. בחודש נובמבר 2010 חתמו ההנהלה ונציגות העובדים על הסכם במבטיח שקט תעשייתי עד לחודש מרץ 2013.

בתקופה בה נתקיימה פעילות ההסבה ונקטו העיצומים והשבתות נגרמה האטה בהתפתחות עסקי הבנק ונפגעו התוצאות העיסקיות שלו, אף כי מידת הפגיעה אינה ניתנת למדידה במדויק.

במטרה להביא למיצוי הפוטנציאל העיסקי של הבנק ולייעול פעילותו ננקטו במהלך התקופה בסמוך להסבה מספר צעדים וביניהם: איחוד פונקציות, ביצוע תכנית התכנסות כח אדם במטה. החלטה על תכנית פרישה מרצון ועוד. כמו כן בסוף חודש דצמבר 2010 ובמהלך חודש ינואר 2011, פרסם הבנק תכנית שווקית שמטרתה הרחבת בסיס הפעילות. פעילות זאת מתבצעת במקביל לפעילות לחיזוק הקשר עם אוכלוסיית הלקוחות הקיימת.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בשנת 2010 הסתכם ב- 33.0 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 60.1 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 45.1%.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם ב- 54.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 113.1 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 52.1%.

תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי הגיעה לשיעור של 6.36% בהשוואה לשיעור של 13.94% בשנת 2009.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים הסתכם בשנת 2010 ב- 33.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 60.1 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 45.1%.

תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים להון עצמי הגיעה בשנת 2010 לשיעור של 3.87% בהשוואה ל- 7.40% בשנת 2009.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון עצמי

<u>2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
7.73%	17.17%	6.90%	7.40%	3.87%

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים להון עצמי ממוצע

<u>*2006</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>
10.06%	11.27%	6.90%	7.40%	3.87%

*בניכוי מענק ששולם לעובדי הבנק בעקבות העברת השליטה בבנק.

השינוי ברווח הנקי בשנת 2010 בהשוואה לרווח הנקי בשנת 2009 משקף בעיקר:
 - עלייה בהפרשה הספציפית לחובות מסופקים הנובעת בעיקר מירידה בהיקף הגבייה מחובות מסופקים.
 - ירידה בהכנסות התפעוליות הנובעת בעיקר מירידה ברווחים מקופות פיצויים ומירידה בעמלות ניהול חשבון
 - עלייה בהוצאות התפעוליות ובעיקר בהוצאות השכר.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בשנת 2010 ב- 373.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 370.2 מיליון ש"ח בשנת 2009, עלייה בשיעור של 1.0%. הגידול ברווח מפעילות מימון משקף בעיקר:

- גידול במרווח הפיננסי הנובע בעיקר מהשפעת העלייה בשיעור ריבית הפריים שהשפעתו מוערכת בכ - 21.6 מיליון ש"ח.
- גידול בהכנסות הנובע מגידול בהיקף הפעילות המסתכם בכ- 31.4 מיליון ש"ח.
- קטון ברווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה בסך של כ- 42.3 מיליון ש"ח.

ד. להלן תרומת הפעילות לפי מגזרי הצמדה לרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

2009				2010			
מרווח פיננסי	תרומה לרווח	היקף פעילות ממוצע (3)	הון פיננסי ממוצע (1) (2)	מרווח פיננסי	תרומה לרווח	היקף פעילות ממוצע (3)	הון פיננסי ממוצע (1) (2)
במיליוני ש"ח							
2.56%	274.4	10,525.5	989.6	2.90%	336.0	11,356.6	838.7
0.39%	(8.4)	2,187.5	(223.7)	(0.48%)	(14.8)	2,379.2	(54.6)
0.58%	16.7	2,682.3	43.2	0.63%	14.3	2,536.9	30.3

הכנסות המימון האחרות בשנת 2010 הסתכמו ב- 40.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 87.5 מיליון ש"ח אשתקד, קיטון בשיעור של 53.9%. הרווח נטו ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה ומאגרות חוב למסחר הסתכם בשנת 2010 ב- 18.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 60.9 מיליון ש"ח בשנת 2009. הכנסות הריבית שנגבו מחובות בעייתיים הסתכמו בשנת 2010 ב- 10.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.5 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 39.4%.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2010 ב- 24.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12.6 מיליון ש"ח בשנת 2009 עלייה בשיעור של 96.0%.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בשנת 2010 ב- 24.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 13.6 מיליון ש"ח בשנת 2009, עלייה בשיעור של 78.7%. מרבית ההפרשה הספציפית בשנים 2010 ו- 2009 מיוחסת לפעילות קמעונאית והיא מסתכמת בכ- 14.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 16.0 מיליון ש"ח אשתקד. ההפרשה הספציפית המיוחסת לפעילות העיסוקית הסתכמה בשנת 2010 ב- 10.0 מיליון ש"ח בהשוואה לקיטון בסך של כ- 2.4 מיליון ש"ח אשתקד.

ההפרשות לחובות מסופקים, לא כולל השפעת גבייה מחובות שנקבעו כמסופקים בעבר, הסתכמו בשנת 2010 ב- 63.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 80.6 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 21.3%. הקטנת ההפרשות והגבייה מחובות שהוגדרו כמסופקים בעבר הסתכמה בשנת 2010 ב- 39.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 67.0 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 41.6%. מרביתה נובעת מסיום הליכי הגבייה של מספר חובות גדולים בשנת 2009.

להלן פרטים על שיעור הפרשה הספציפית לחובות מסופקים ביחס לתיק האשראי באחריות הבנק

2009	2010	
0.27%	0.25%	הפרשה הספציפית בגין יתרות מאזניות ביחס לסיכון האשראי המאזני
0.09%	0.16%	הפרשה הספציפית ביחס לסיכון האשראי הכולל
		הפרשה הספציפית המצטברת בגין יתרות מאזניות
2.52%	2.33%	ביחס לסיכון האשראי המאזני
1.65%	1.58%	הפרשה המצטברת הכוללת ביחס לסיכון האשראי הכולל

2009				2010				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
9.4	10.8	(4.9)	(1.7)	4.1	(2.1)	4.9	17.4	הפרשה ספציפית
-	0.8	(0.7)	(1.1)	-	1.2	0.5	(1.3)	הפרשה נוספת
9.4	11.6	(5.6)	(2.8)	4.1	(0.9)	5.4	16.1	סך הכל

2009				2010				
0.90%	0.84%	0.77%	0.99%	0.64%	0.44%	0.51%	1.01%	הפרשה במהלך התקופה
(0.48%)	(0.37%)	(0.97%)	(1.05%)	(0.46%)	(0.53%)	(0.30%)	(0.31%)	הקטנת הפרשה וגביית חובות שנמחקו בעבר
0.42%	0.47%	(0.20%)	(0.06%)	0.18%	(0.09%)	0.21%	0.70%	סך הכל

שיעור הפרשה הספציפית מאשראי לציבור

ההפרשה הנוספת על מרכיבי סיכון שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים ובשיעורים שהוגדרו, גדלה בשנת 2010 ב- 0.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לקיטון בסך של- 1.0 מיליון ש"ח בשנת 2009. עיקר הגידול בהפרשה בשנת 2010 נרשם בגין חובות שאינם נושאים הכנסה.

יתרת הפרשה הכללית והנוספת שנקבעה על פי הנחיות המפקח על הבנקים הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 24.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 23.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, מזה כ- 16.3 מיליון ש"ח הפרשה כללית שנקבעה על פי הוראות המפקח על הבנקים שהיו תקפות עד לשנת 1991 (בערכים ריאליים לשנת 2004). סך החובות הבעייתיים הסתכם ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 301.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 332.9 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 9.3%. פרטים על הרכב החובות הבעייתיים ראה בפרק "התפתחות סעיפי מאזן עיקריים"- "אשראי לציבור" להלן.

הרווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים הסתכם ב- 349.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 357.6 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור 2.3%.

הכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2010 ב- 217.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 237.2 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 8.2%. הכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בשנת 2010 ב- 215.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 228.6 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 5.9%.

להלן פירוט ההכנסות מפעילות בשוק ההון:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2009	2010	
באחוזים	במיליוני ש"ח		
(8.3%)	84.8	77.8	הכנסות מפעולות בניירות ערך
53.4%	5.8	8.9	הכנסות מעמלות הפצת מוצרים פיננסיים
(57.9%)	1.9	0.8	הכנסות מדמי תפעול קופות גמל
(5.4%)	92.5	87.5	סך הכל הכנסות תפעוליות מפעולות בשוק ההון

ההכנסות מעמלות מפעילות בכרטיסי אשראי הסתכמו ב-2010 28.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל-28.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 1.4%. הקיטון בהכנסה נרשם, בין השאר, כתוצאה מהשלכות הסכם חבר-ישראל שנתם בשנת 2009 ואשר הקטין את חלקו של הבנק בהכנסות מכרטיסי אשראי של אוכלוסיית בעלי הכרטיס החוץ בנקאי. ההכנסות מדמי ניהול חשבון הסתכמו ב-57.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל-61.4 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 6.2%. הקיטון בהכנסות מדמי ניהול מתבטא בעיקר בירידה בהכנסות מעמלות פקיד ועמלות משירותים בערוצים ישירים. הקיטון מבטא בין השאר את האטת הפעילות בסמוך למועד הסבת מערך המיחשוב ואת השפעת העיצומים והשביתה באותה תקופה.

ההכנסות מטיפול באשראי, הסתכמו בשנת 2010 ב-23.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-25.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 8.6%. ההכנסות מטיפול באשראי כוללות עמלות מטיפול באשראי לדיור באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בסניפי הבנק.

ההכנסות מפעילות סחר חוץ ומהפרשי המרה הסתכמו בשנת 2010 ב-12.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-14.1 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 11.3%.

הוצאות התפעוליות הסתכמו בשנת 2010 ב-512.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-481.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, עלייה בשיעור של 6.5%.

שיעור כיוסי ההוצאות התפעוליות בהכנסות תפעוליות ואחרות הגיע בשנת 2010 ל-42.8% בהשוואה ל-49.2% בשנת 2009.

הוצאות השכר הסתכמו בשנת 2010 ב-281.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-256.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, עלייה בשיעור של 9.7%. הגידול בהוצאות השכר נובע בעיקר מתשלום מענק על פי הסכם, בגין השנים 2009 ו-2010 ומהווה כ-56% מן הגידול בשכר. בנוסף נרשמה עלייה בהוצאות השכר המיוחסת לגידול בעתודות לחופשה, גידול הנובע מניצול מופחת ומגידול בעלות השכר וכן גידול הנובע מתגבור בכח אדם בתקופה הסמוכה למועד הסבת מערכות המחשב. במהלך שנת 2010 נחתם הסכם קיבוצי חדש המסדיר את תשלום המענקים בהתאם לרווחיות. פרטים נוספים באשר ליחסי העבודה והסכמי השכר ראה בפרק "משאבי אנוש".

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בשנת 2010 ב-94.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-97.1 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 3.0%.

עיקר הקיטון משתקף בהוצאות פחת תכנה וציוד מחשבים, והוא נובע מסיום הפחתה מואצת של תוכנות שאינן בשימוש ממועד הסבת מערכות המחשב וכן מקיטון ברכישת ציוד והפחתתו והכללת מרכיב זה בהוצאות מחשב המשולמות לחברת מת"ף.

הוצאות התפעוליות האחרות הסתכמו בשנת 2010 ב-137.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-127.9 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 7.2%. עיקר הגידול נרשם בהוצאות שיווק ופירסום אשר גדלו מ-13.1 מיליון ש"ח בשנת 2009 ל-

18.9 מיליון ש"ח בשנת 2010, גידול בשיעור של 44.3%. עיקר הגידול נובע ממסע פרסום של הבנק שהחל בחודש דצמבר 2010.

הוצאות עיבוד נתונים ושירותי מחשב הסתכמו בשנת 2010 ב 79.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל 77.0 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 3.8%. הגידול משקף עלייה בעלות שירותי המחשב בעקבות הסבת מערכות המחשב המתבטאת בסעיף זה.

הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בשנת 2010 ב- 21.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 53.0 מיליון ש"ח בשנת 2009.

שיעור הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות בשנת 2010 הסתכם ב- 39.1% בהשוואה לשיעור של 46.9% בשנת 2009.

שיעור המס הסטטוטורי בשנת 2010 היה 35.34% בהשוואה ל- 36.21% בשנת 2009.

הירידה בשיעור המס האפקטיבי נובעת בעיקר מירידה בנטל ההוצאות הלא מוכרות אשר כללו אשתקד הוצאות מיסים בגין ייחוס גבייה מחובות מסופקים לשנת הפרשה בהתאם להנחיות ועדת גבעולי וכן משינוי במיסים בגין שנים קודמות אשר הסתכמו בשנת 2010 בהכנסה בסך 1.9 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאה בסך 0.7 מיליון ש"ח בשנת 2009. בסוף חודש דצמבר 2010 הושגה הסכמה על שומות סופיות לשנים 2004 עד 2008. השפעת ההסכמים שנחתמו כלולה בדוחות .

ביום 25 ביולי 2005, עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147), התשס"ה-2005, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-25% בשנת המס 2010 ואילך.

ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך.

כמו כן, ביום 1 ביולי 2009, ביום 31 בדצמבר 2009 וביום 14 בדצמבר 2010 פורסמו ברשומות צוי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), בעקבותיהם הסתכם שיעור מס השכר ב- 16% בשנת 2009 ו- 2010 והוא צפוי להסתכם בשיעור זה עד לתום שנת 2011.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידים בנקאיים [החברות המוגדרות כמוסד כספי לפי חוק מס ערך מוסף], והם יסתכמו בשיעורים כדלקמן: בשנת המס 2009 - 36.21%, בשנת המס 2010 - 35.34%, בשנת המס 2011 - 34.48%, בשנת המס 2012 - 33.33%, בשנת המס 2013 - 32.47%, בשנת המס 2014 - 31.60%, בשנת המס 2015 - 30.74% ובשנת המס 2016 ואילך, יחול שיעור מס של 29.00%.

דבר נתונים נוספים בקשר עם הפרשה למס, שומות מס סופיות וההפרש בין שיעורי המס הסטטוטורי והמס האפקטיבי ראה באור 24. לדוחות הכספיים.

מבנה אירגוני ומערך הסניפים

הבנק פועל במספר מישורים של פעילות פיננסית, בנקאות אישית ופרטית, בנקאות מסחרית ועסקית, פעילות בשוק ההון עבור לקוחותיו ועבור עצמו, פעילות באמצעות כרטיסי אשראי ועוד. עיקר פעילותו של הבנק הינה בנקאות קמעונאית והיא מתבצעת באמצעות 48 סניפים ושלוחות. המבנה הניהולי של הבנק מיועד לתמוך בתפיסה הרואה בהתאמת המוצר והשירות ללקוח את מרכז הפעילות. בין לקוחות הבנקאות הקמעונאית גדול חלקם של עובדי מערכת הביטחון ובהתאם מפעיל הבנק 14 סניפים ושלוחות במחנות הצבא או בקירבתם. המבנה האירגוני של מטה הבנק מותאם אף הוא לפעילות מוטת לקוח והוא מאורגן באופן המאפשר מתן שירותים לחטיבות הפועלות מול הלקוחות.

להלן תיאור תחומי העיסוק והאחריות של החטיבות בבנק:

החטיבה לבנקאות קמעונאית - מרכזת את פעילות הסניפים של הבנק בתחומי הבנקאות האישית, הפרטית והעסקים הקטנים וכן אחראית על קביעת אסטרטגיה של שיווק ופרסום.

החטיבה לבנקאות עסקית – מנהלת את פעילות הבנק בתחום הלקוחות העסקיים, אחראית לקביעת מדיניות האשראי, אחראית לאישורי אשראי ללקוחות בסכומים שמעבר לסמכות החטיבה הקמעונאית, וכן אחראית לניהול מערך גביית חובות.

החטיבה הפיננסית – אחראית לניהול הסיכונים הפיננסיים, לפעילות הבינבנקאית, לפעילות הנוסטרו והביטוח ולתפעול מערך התשלומים לספקי שירותים ולפעילות האגף למידע ניהולי.

החטיבה לניהול נכסי לקוחות - מרכזת את הייעוץ וביצוע הפעולות בשוק ההון ואת פעילות הייעוץ הפנסיוני. החטיבה, באמצעות חברת הבת "אוצרות – חברה לניהול תיקי השקעות", מרכזת את פעילות ניהול תיקי השקעות.

חטיבת המשאבים – אחראית לניהול משאבי אנוש, לפעילות מערכי ההדרכה ופעילות התפעול והלוגיסטיקה.

הייעוץ המשפטי – מעניק שירותי ייעוץ משפטי להנהלת הבנק ולסניפים ומייצג את הבנק בחלק מן התביעות המשפטיות נגדו.

החטיבה לחשבונאות ודיווח – מרכזת את ניהול החשבונות ואת פעילות הדווח לציבור.

נוסף על יחידות אלו פועלות יחידות בקרה כפופות למנכ"ל או ליו"ר הדירקטוריון והכוללות את פעילות בקרת סיכונים שוק ונזילות, בקרת סיכונים אשראי, בקרת סיכונים תפעוליים והפעילות למניעת הלבנת הון וקצין הציות.

היחידה לביקורת פנים פועלת באמצעות מנהלת ביקורת הכפופה למבקר הפנים של קבוצת הבנק הבינלאומי וליו"ר הדירקטוריון.

חברות מוחזקות

פרטים מלאים על חברת "אוצרות" הפעילה בשוק ההון ראה בפרק פעילות ב"שוק ההון". חברות אחרות, משמשות כתאגידי עזר ופעילותן אינה משמעותית. פרטים על השקעות בחברות מוחזקות ראה בביאור 5 לדוחות הכספיים.

הפעילות העסקית מתחלקת לחמישה מיגזרי פעילות עיקריים, חלוקה המבוססת על פי מאפייני הלקוחות הנכללים בכל אחד מן המיגזרים. שיוך הלקוחות למגזר מהווה בסיס לניהול ולפיקוח ומתבצע באמצעות מערכי המיחשוב והניהול ביחידות העסקיות.

להלן פירוט מיגזרי הפעילות של הבנק:

- מיגזר בנקאות אישית** – מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית.
- מיגזר בנקאות פרטית** – מספק מגוון שירותי בנקאות וייעוץ השקעות ללקוחות פרטיים בעלי עושר ופוטנציאל פיננסי מוערך בינוני עד גבוה.
- מיגזר עסקים קטנים** – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ- 2.25 מיליוני ש"ח.
- מיגזר בנקאות עסקית** – מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של מעל כ- 2.25 מיליוני ש"ח.
- מיגזר ניהול פיננסי** - מרכז את ניהול החשיפות של הבנק ותומך בפיתוח ותמחור מוצרים פיננסיים וכן מרכז את פעילות הנוסטרו והביטוח של הבנק.

תוצאות פעילות המגזרים ממוינות לפי מיגזרי הפעילות העיקריים מפורטות בביאור 26 בדוחות הכספיים. נתוני תוצאות המיגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מיגזרי פעילות עיקריים". כללי החשבונאות שיושמו בהצגת תוצאות הפעילות של מיגזרי הפעילות של הבנק מתוארים בביאור 26 לדוחות הכספיים.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המיגזרים:
הכנסות מימון – הפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכה במרווח פיננסי על ההלוואות שנתנו ללקוחות ועל הפקדונות המופקדים על ידם. הרווח מפעילות מימון כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, והוא מחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין מחירי הכסף של הבנק בעת ביצוע העיסקה והנגזר ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במיגזרי ההצמדה הרלוונטים. תוצאות הפעילות הנובעות מחשיפות מטבע נכללות במסגרת מגזר הניהול הפיננסי

הקצאת ההון וחישוב התשואה - מגזרי הפעילות מזוכים בגין ריבית על ההון העצמי המיוחס למגזר (ההון העצמי המיוחס חושב על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר) ומחויבים בעלויות המימון העודפות, (מעבר לעלות גיוס המקורות), של כתבי ההתחייבות הנידחים המיוחסים למגזר.

ההפרשה לחובות מסופקים – נזקפת למגזר הפעילות בו נוצרה.

ההכנסות התפעוליות – נמדדות על בסיס ההכנסה בפועל.

הוצאות התפעוליות נמדדות כדלהלן:

- שכר** – נזקף לפי עלות המשרה בפועל.
- הוצאות תפעוליות אחרות** – נרשמות לפי הוצאה בפועל, או בשווה ערך הוצאה.
- עלויות עקיפות** – כוללות זקיפת עלות יחידות המעניקות שירות ישיר ומזוהה לחטיבה הנמדדת, וכן עלות שירותים עקיפים הנזקפת בהתאם למפתח חלוקה מוסכם.
- חייב על שירותים בינמיגזריים** – מגזר אליו משוייך לקוח המקבל שירותים ממגזר אחר, מחוייב על פי עבור השירותים שסיפק המגזר האחר ללקוחותיו. בהתאם לכך מוקטנות העלויות של המגזר מספק השירות ובמקביל מוגדלות עלויות המגזר מקבל השירות. פעילות זו באה לביטוי בעלות שמשלם המגזר העיסקי למגזר עסקים קטנים.
- מיסים על ההכנסה** – ההפרשה למס על הרווח בכל מגזר חושבה על פי המס האפקטיבי בכל מגזר.
- נכסי סיכון** – היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון מוצגת בשנת 2010 על בסיס ההוראות למדידת נכסי סיכון שהיו תקפות באותה שנה, דהיינו הוראות באזל II. בשנת 2009 מחושבת יתרת נכסי הסיכון על פי הוראות באזל 1. אין משמעות להשוואת היתרות בין השנים.
- להלן תמצית מידע לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2009	2010	
שינוי אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	(10.6)	(5.4)	מיגזר בנקאות אישית
39.5%	4.3	6.0	מיגזר בנקאות פרטית
96.9%	6.5	12.8	מיגזר עסקים קטנים
(48.0%)	20.4	10.6	מיגזר בנקאות עסקית
(77.2%)	39.5	9.0	מיגזר ניהול פיננסי
(45.1%)	60.1	33.0	סך הכל

ב. סך ההכנסות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2009	2010	
שינוי אחוזים	מיליוני ש"ח		
11.5%	242.0	269.9	מיגזר בנקאות אישית
4.4%	128.8	134.5	מיגזר בנקאות פרטית
9.1%	88.8	96.9	מיגזר עסקים קטנים
(3.8%)	67.7	65.1	מיגזר בנקאות עסקית
(68.4%)	80.1	25.3	מיגזר ניהול פיננסי
(2.6%)	607.4	591.7	סך הכל

ג. יתרת פקדונות הציבור

ליום 31 בדצמבר			
	2009	2010	
שינוי אחוזים	מיליוני ש"ח		
10.8%	4,397.3	4,873.2	מיגזר בנקאות אישית
(3.2%)	4,634.0	4,486.6	מיגזר בנקאות פרטית
14.0%	800.1	912.2	מיגזר עסקים קטנים
(15.3%)	1,548.6	1,311.3	מיגזר בנקאות עסקית
(23.5%)	34.0	26.0	מיגזר ניהול פיננסי
1.7%	11,414.0	11,609.3	סך הכל

ד. אשראי לציבור

ליום 31 בדצמבר			
	2009	2010	
שינוי אחוזים	מיליוני ש"ח		
4.4%	5,157.3	5,385.5	מיגזר בנקאות אישית
5.5%	1,098.7	1,158.7	מיגזר בנקאות פרטית
3.4%	1,328.4	1,374.1	מיגזר עסקים קטנים
19.6%	1,804.0	2,156.9	מיגזר בנקאות עסקית
-	-	-	מיגזר ניהול פיננסי
7.3%	9,388.4	10,075.2	סך הכל

פעילות קימעונאית

כללי

פעילות הסניפים והשלוחות וכן פעילות הבנקאות בתקשורת מתנהלת במסגרת החטיבה הקמעונאית. הכנסותיה מהוות כ-85% מהכנסות הבנק. החטיבה באמצעות הסניפים שבאחריותה מעניקה שירותים בנקאיים גם ללקוחות החטיבה העסקית. החטיבה מספקת שירותי בנקאות בין השאר בתחומי אשראי, פיקדונות, כרטיסי אשראי, יעוץ, בני"ע, ייעוץ פנסיוני ועוד.

החלוקה למגזרי הפעילות מבוססת על סוגי הלקוחות, המוצרים והשירותים המותאמים להם. ככלל מכוונת פעילות החטיבה, כבעבר, לשמירת מעמדה הדומיננטי של הפעילות הקמעונאית בבנק בתחומי האשראי ובפעולות אחרות. בנוסף מתקיימת בחטיבה פעילות במגזר עסקים קטנים המיועדת להרחבת בסיס הלקוחות והעמקת פעילות לקוחות קיימים.

מגזרי הפעילות של החטיבה הקמעונאית הנם:

מגזר הבנקאות האישי - המספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פוננסיים למשקי בית.

מגזר הבנקאות הפרטית - המספק מגוון שירותי בנקאות ויעוץ השקעות ללקוחות פרטיים בעלי עושר פוננסי בינוני עד גבוה, לרבות שירותי יעוץ בהשקעות.

מגזר עסקים קטנים - מספק שירותי בנקאות ומוצרים פוננסיים לעסקים קטנים המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד כ-2.25 מיליון ש"ח.

הפעילות הקמעונאית כוללת את הבנקאות האישי, הבנקאות הפרטית והבנקאות העסקית. הפעילות מתבצעת באמצעות 41 יחידות בנקאות אישיות, 25 יחידות של בנקאות פרטית ו-18 יחידות בנקאות עסקית הממוקמות במערך הכולל 48 סניפים ושלוחות.

מגזר בנקאות אישית

מבנה המגזר

מגזר הבנקאות האישי מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פוננסיים למשקי הבית. פעילות הלקוחות מתנהלת גם באמצעות ערוצים ישירים הכוללים פעילות באמצעות אינטרנט וטלפון ("בנקאות ישירה"). המגזר מספק שירותים גם ללקוחות הבנק המשתייכים למגזרים האחרים וכן ללקוחות מזדמנים. המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פיקדונות, תכניות חיסכון, פעילויות בכרטיסי אשראי ומוצרי שוק ההון וייעוץ פנסיוני.

לקוחות המגזר נחלקים ל-3 קבוצות עיקריות:

- קבוצת עובדי מערכת הביטחון וגימלאיה - הקבוצה כוללת אנשי צבא קבע, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון, יחידות סמך של משהב"ט ועובדים נוספים של מערכת הביטחון.
- קבוצת עובדים מאוגדות.
- לקוחות קמעונאיים אחרים.

מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על מגזר הפעילות

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון הביטחון והחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות-ניירות ערך, ועוד. לתאור מקיף יותר ראה פרק "שינויי ויזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית".

התפתחויות בשווקים, שינויים טכנולוגיים ושינויים במאפייני הלקוחות

מגזר הבנקאות האישי מושפע מגורמים מקרו כלכליים המשפיעים, בין השאר, על שוק העבודה, על שווי תיק הנכסים הפוננסי שבידי הציבור ובכך על היקף הצריכה ועל רמת החיים של משקי הבית.

הפעילות במגזר מתאפיינת במגמה מתמשכת של מעבר לפעילות בנקאית באמצעות ערוצים ישירים כגון שירותי בנקאות באינטרנט, בנקאות ישירה, מערכות מקוונות לניהול השקעות וכן בשירותי תקשורת באמצעות שירות SMS ודואר און ליין המשרת כ-40 אלף מלקוחות הבנק. בשנת 2010 נמשכה מגמת התרחבות פעילות לקוחות באמצעות האינטרנט. נכון

לסוף שנת 2010 מנויים על השירות באמצעות האינטרנט למעלה מ-180 אלף לקוחות מתוכם כ-110 אלף לקוחות פעילים.

בעקבות הסבת מערכות המחשב שהתבצעה במהלך 2010 תואמים השירותים הממוכנים שמעניק הבנק תאימות מלאה לשירותים שמקבלים שאר לקוחות הקבוצה. הבנק מסייע ללקוחותיו בתהליך ההסתגלות למערך החדש וניצול מלוא יכולותיו.

גורמי הצלחה קריטיים במגזר הפעילות

זיהוי ומענה לצורכי הלקוחות- איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח, התאמה נכונה של מוצרי הבנקאות לצרכים אלו והעמדתם במועד שנדרשו (ראה פרק מוצרים ושירותים להלן) -שירות פעיל ויוזם מותאם לצרכי הלקוח.
זמינות גבוהה של שירותי בנקאות ישירה, כגון: מוקד טלפוני, שירותי אינטרנט ועמדות לשירות עצמי.
נגישות ליועצי השקעות ויועצים פנסיוניים הנתמכים על ידי מערכות מיכוניות תומכות החלטה.
פעילות לשימור לקוחות- בשנת 2010, כבשנים קודמות, התמקד הבנק בפעילות לשימור לקוחות באמצעות יצירת חבילת שירות למספר שנים. במסגרת פעילות זו הציע הבנק תכנית הכוללת מספר מסלולי הטבה ללקוחות אשר יתחייבו לנהל את חשבונות המשכורת שלהם בבנק במשך 4 שנים.
מערכות טכנולוגיות המאפשרות בקרה על רמת הפעילות של הלקוחות והרווחיות הנגזרת ממנה ותומכות בפעילות למניעת נטישה ובפעילות שיווקית יוזמת.

מחסומי כניסה ויציאה עיקריים במגזר הפעילות

הפעילות במגזר משקי הבית מחייבת השקעה בנושאים המפורטים להלן באופן המהווה חסם למתחרים וביניהם:
הקמת מערך סניפים מותאם לצרכי האוכלוסייה הייחודית המאפיינת את הבנק ובייחוד מערך הסניפים בבסיס הצבא.
הכשרת כח – אדם מיומן המסוגל להציע את השירותים והמוצרים הבנקאיים ולעמוד בדרישות הרגולטוריות.
גישה זכיייה במכרזים למתן שירות ואשראי לפלחי אוכלוסייה הנמצאים במיקוד העיסוקי של הבנק.
פיתוח מערכות טכנולוגיות למתן שירותים בנקאיים.
פיתוח מאגרי מידע פנימיים לתמיכה במערכי השיווק היזום.

מוצרים ושירותים

הבנק פועל לשיפור וייעול תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים, במטרה לשפר את השירות ולהרחיב את סל המוצרים הבנקאיים.
חלק ממוצרי הבנק מותאמים ללקוחות הבנקאות האישית ובעיקר ללקוחות מערכת הביטחון. בין המוצרים: הלוואת גישור, תוכניות הדרכה וייעוץ לפרשים, הלוואות שיקום ועוד.

בחודש דצמבר 2008 זכה הבנק במכרז משרד הביטחון למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון, חיילים משוחררים וזכאי אגף השיקום. תוצאות המכרז מעניקות לבנק אפשרות לשימור הקשר עם אוכלוסייה מרכזית בבנק. פרטים נוספים באשר למכרז ראה בפרק "הסכמים מהותיים"

במהלך 2010 כמו גם בשנים 2009 ו-2008 הציע הבנק מספר מסגרות פעילות למספר שנים במסגרתן ניתנו הטבות שונות כגון מענקים, הלוואות בריבית מועדפת, הנחות בעמלות ועוד. במסגרת זו הותנה מתן הטבות בשימור פעילות הלקוח בבנק למספר שנים.

הבנק מאפשר בחלק מסניפיו קבלת הלוואה מובטחת במשכנתא מהבנק הבינלאומי באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בסניפי הבנק. הבנק רואה בהלוואות אלו מוצר משלים לסל השירותים הקיים. היקף המשכנתאות אשר בוצעו באמצעות דלפקים אלו הסתכם בשנת 2010 בכ- 780 מיליון ש"ח בהשוואה ל 586 מיליון ש"ח בשנת 2009.

בחודש נובמבר 2009 נחתם הסכם בין הבנק ובין לשכות עורכי הדין ורואי החשבון במסגרתו הוקם מועדון לקוחות ייחודי לאוכלוסייה זו (מועדון "ממברס"). בשנת 2010 הוצעו ללקוחות מקרב אוכלוסיות אלו תנאי ניהול חשבון כפי שנקבעו בהסכם.

הבנק נותן שירותי ייעוץ פיננסי בחלק מסניפיו וכן שירותי ייעוץ פנסיוני. הבנק נותן שירותי ייעוץ פנסיוני החל בשנת 2008.

מבנה התחרות במגזר

מגזר משקי הבית נתון זה מספר שנים בתחרות, המתנהלת על ידי כל הבנקים. התחרות מושפעת ממספר מהלכים של חקיקה וביניהם: הורדת חסמי המעבר בין בנקים, חקיקה בנושאי עמלות וכן מהעמקת הפעילות בתחום משקי הבית על ידי בנקים אחרים בין השאר באמצעות שיווק אגרסיבי ותחרות על מחירי השירות.

הבנק מתחרה במגזר זה מול כל הבנקים וחברות כרטיסי אשראי בישראל ובתחומים של השקעות ואשראי צרכני גם בבתי השקעות וחברות ביטוח. בתחומי הייעוץ הפנסיוני מתחרים בשוק גם סוכני הביטוח ויועצים פנסיונים אחרים. הבנק מתמקד באוכלוסיות מטרה ספציפיות במגזר משקי הבית כמו אוכלוסיות מערכת הביטחון, עובדים מאורגנים וקבוצות במסגרת מקום עבודתם ומועדוני צרכנים.

על רקע זה הוצעו ללקוחות בהם מתמקדת פעילות הבנק מספר אפיקי שירות. תנאי הפעילות ללקוחות מקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון מוסדרים בהסכמים שתנאיהם חלים על אוכלוסייה זו. בין ההסכמים: הסכם למתן שירותים במחנות הצבא, הסכם למתן הלוואות ולמתן תנאי ניהול חשבון לעובדי מערכת הביטחון כאמור בפרק "מוצרים ושירותים" והסכם למתן שירותים לעמיתי ארגון "חבר". בתחום פעילות לקוחות בכרטיסי אשראי הושפע הבנק מהסכם שנחתם בחודש פברואר 2009 בין "חבר" ובין חברת ישרכארט להנפקת כרטיס אשראי חוץ בנקאי. הנפקת הכרטיס הקטינה את פוטנציאל הכנסות הבנק מכרטיסי אשראי. במקביל חתם הבנק על הסכם המסדיר את השירותים שיעניק לבעלי כרטיס זה, בתמורה המצמצמת את הפגיעה בהכנסות.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה מתבצעים הן בפניה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. הבנק משתמש ביישומים שונים של כריית נתונים המשמשים את גורמי השיווק במיקוד ובהתאמת המוצר ללקוח. מסרים שיווקיים והצעות שיווקיות מועברים באתר האינטרנט של הבנק, בדיוור ישיר ללקוח (דוח מצב חשבון, דיוור ישיר ייעודי), בשירותים עצמיים (בנקט עדכן), בשילוט, עלוני מידע וגלויות המופצות בסניף. עיקר מאמצי השיווק במגזר משקי הבית מתמקדים במיצוי הפוטנציאל באיזור הגאוגרפי בו פועל כל סניף.

במהלך השנה התמקדו אמצעי השיווק של הבנק בעיקר ביצירת קשר של מחויבות למתן שירות וקבלת הטבות לתקופות של מספר שנים.

הון אנושי

בשנת 2010 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-486 מזה 376 משרות של עובדים ישירים במגזר ו-110 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות מנהלים במגזר בשנת 2010 הסתכם בכ-109 משרות, מזה 73 משרות מנהלים ישירים וכ-36 משרות מנהלים מועמסים. בשנת 2009 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-477, מזה 360 משרות של עובדים ישירים במגזר ו-117 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות מנהלים במגזר בשנת 2009 הסתכם בכ-113 משרות, מזה 77 משרות מנהלים ישירים וכ-36 משרות מנהלים מועמסים. בסניפים מועסקים עובדים קבועים וזמניים שהוכשרו לתפקידים שונים, בהתאם לצרכים הבנקאיים. בנוסף מועסקים עובדי חברת כוח אדם בתפקידים בסיסיים (לאחר שעברו הכשרה מתאימה).

הסכמים מהותיים

הבנק רואה באוכלוסיית מערכת הביטחון, את ליבת העסקים בבנקאות האישית. פרטים על ההסכם שנחתם בעקבות זכייה במרכז משרד הביטחון למתן שירותים בנקאיים לאוכלוסיית מערכת הביטחון ראה בפרק הסכמים מהותיים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

שמירת המעמד הדומיננטי של הפעילות הקמעונאית בפעילות הבנק ממשיך להיות מוקד המדיניות העסקית של הבנק. בשנת 2011 ימשך המאמץ בגיוס נרחב של לקוחות מקרב אוכלוסיית הליבה ושימור לקוחות קיימים בקרב אותה אוכלוסייה בין השאר באמצעות:

-שיפור השירות ללקוח.

-שימור לקוחות

-חיזוק נאמנותה של אוכלוסיית מערכת הביטחון באמצעות הסכמים ארוכי טווח.

-שיפור איכות תיק האשראי.

-הרחבת סל המוצרים כך שיכלול מוצרים משלימים כגון: משכנתאות, ייעוץ פנסיוני ועוד.

כמו כן יושקעו אמצעים לגיוס לקוחות בקרב אוכלוסייה אזרחית שאינה קשורה למערכת הביטחון.

הצפי, הכוונת והאסטרטגיה האמורים, כוללים מידע צופה פני עתיד. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד המבוסס על אינפורמציה הקיימת בבנק לתאריך הדוח וכולל הערכות של הבנק או כוונותיו נכון לתאריך הדוח.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

ההפסד הנקי במגזר הבנקאות האישית בשנת 2010 הסתכם ב-5.4 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד נקי בסך של 10.6 מיליון ש"ח בשנת 2009.

שיעור תשואת הרווח (ההפסד) להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון הגיע בשנת 2010 ל- (0.87%) בהשוואה ל- (1.62%) בשנת 2009.

הירידה בהפסד מפעולות רגילות מושפעת בעיקר מעלייה ברווח מפעילות מימון ובעיקר כתוצאה מעליית המרווח במגזר השקלי הלא צמוד.

השפעת העלייה בריבית הפריים באה לידי ביטוי בעיקר בעליית המרווח על פקדונות לא צמודים. במקביל עלייה במרווח הפיננסי על אשראי.

הגידול בהוצאות כולל גידול בהוצאות שכר הנובע בעיקר מתשלום מענקים ומעלויות כח אדם הקשורות בהסבה ומעלויות תפעול אחרות המועמסות על פי מפתח מוסכם.

הכנסות המגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-269.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-242.0 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 11.5%.

הפרשה לחובות מסופקים במגזר הסתכמה בשנת 2010 ב-15.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15.0 מיליון ש"ח בשנת 2009. שיעור הפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 ביחס להיקף האשראי הממוצע מסתכם ב-0.29% בהשוואה לשיעור של כ-0.31% בשנת 2009.

ההוצאות במגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-263.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-243.8 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 8.0%. הגידול בהוצאות משקף בעיקר גידול בהוצאות שכר והוא נובע ממענקי שכר, עלויות כח אדם נוסף בתקופת הסבת מערכות המחשב.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במגזר הסתכם בשנת 2010 בכ-6.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-5.9 מיליארד ש"ח בשנת 2009.

להלן תמצית הפעילות של מגזר משקי הבית (במיליוני ש"ח):

לשנה שנכתימה							
ביום 31 בדצמבר 2009				ביום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	קרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
128.7	1.9	0.9 *	125.9	174.2	4.5	0.8	168.9
15.7	1.3	-	14.4	3.2	(3.2)	-	6.4
97.6	17.4	18.1 *	62.1	92.5	18.4	18.9	55.2
242.0	20.6	19.0	202.4	269.9	19.7	19.7	230.5
15.0	-	-	15.0	15.3	-	-	15.3
243.8	6.9	10.4	226.5	263.4	7.1	11.0	245.3
(16.8)	13.7	8.6	(39.1)	(8.8)	12.6	8.7	(30.1)
(6.2)	5.1	3.2	(14.5)	(3.4)	4.9	3.3	(11.6)
(10.6)	8.6	5.4	(24.6)	(5.4)	7.7	5.4	(18.5)
-	-	-	-	-	-	-	-
(10.6)	8.6	5.4	(24.6)	(5.4)	7.7	5.4	(18.5)
(2.19%)				(0.87%)			
4,811.2	-	-	4,811.2	5,277.9	-	-	5,277.9
4,796.8	-	-	4,796.8	5,157.1	-	-	5,157.1
4,405.3	-	-	4,405.3	4,828.2	-	-	4,828.2
1,091.0	-	1,091.0	-	1,345.6	-	1,345.6	-
12.1	-	-	12.1	-	-	-	-
112.0	3.2	-	108.8	123.1	1.3	-	121.8
26.8	-	-	26.8	48.4	-	-	48.4
5.6	-	0.9	4.7	5.9	-	0.8	5.1
144.4	3.2	0.9	140.3	177.4	1.3	0.8	175.3

* סווג מחדש

מגזר הבנקאות הפרטית

מבנה מגזר הפעילות

הפעילות במגזר כוללת מגוון שירותי בנקאות הניתנים במספר ערוצים. המגזר פועל באמצעות מערך של יחידות בנקאות פרטית הפועלות ב- 25 מסניפי הבנק ובאמצעות ערוצים ישירים: אינטרנט ומערך לתמיכה טלפונית "בנקאות ישירה". ב- 12 סניפים נוספים בהם אין יחידה פרטית, יש יועץ השקעות ומק"ל המעניקים ללקוחות הסניף הזכאים לשירותי בנקאות פרטית (לפי קריטריון של משכורת ו/או היקף תיק השקעות) אותה מעטפת שירות אותן מציעות יחידות הבנקאות הפרטית ללקוחותיהן. בסך הכל מעניקים 37 סניפים שירותי ייעוץ.

האחריות הניהולית על לקוחות הבנקאות הפרטית מופקדת בידי החטיבה הקמעונאית הנתמכת מקצועית בתחומי ההשקעות והייעוץ על ידי החטיבה לניהול נכסי לקוחות. לקוחות הבנקאות הפרטית הם לקוחות בעלי עושר פיננסי ו/או לקוחות שהבנק מעריכם כבעלי פוטנציאל.

לקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידות בנקאות פרטית מבודלות בסניפי הבנק המספקות להם את מכלול השירותים הבנקאיים. ללקוחות הבנקאות הפרטית מוצעת "מעטפת שירות", הכוללת קשר לפקיד שירות או יועץ האחראי על מכלול השירות ללקוח ועל התאמת מוצרים לצורכי הלקוח.

יועצי ההשקעות ביחידות הפרטיות מעניקים תמיכה מקצועית, בתחום ההשקעות בכלל ובתחום ניירות הערך בפרט, לכל היחידות בסניף ומעניקים שירותי ייעוץ ללקוחות הנבחרים של הבנקאות העסקית והאישית.

חלק מלקוחות הבנקאות הפרטית מקבלים שירות ביחידה המרכזית לייעוץ ללקוחות נבחרים. היחידה מסתייעת במערך המידע והייעוץ הקיים בחברה האם ומעניקה שירותי ייעוץ ללקוחות שהיקף השקעותיהם עולה על מיליון ש"ח. פעילותה מכוונת לשיפור שירותי הייעוץ ללקוח ולפינוי משאבים לשירותי הייעוץ ללקוחות בסניפים.

בנוסף, פועל במגזר "מועדון טיטניום" ללקוחות אשר יתרת נכסיהם בבנק, לא כולל קופות גמל וקרנות השתלמות, עולה על מיליון ש"ח. ללקוחות המועדון מוענק שירות אישי וסל הטבות, שמטרתו בידול ויצירת תחושת שייכות.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילווצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות-ניירות ערך, ועוד. לתאור מקיף יותר ראה פרק שינויי ויזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

התפתחויות בשווקים ושינויים במאפייני לקוחות המגזר

הלקוחות במגזר הבנקאות הפרטית מאופיינים בהיקף נכסים גדול או פוטנציאל להיקף נכסים גדול בעתיד או בשכר גבוה. בדרך כלל יהיו ללקוחות הבנקאות הפרטית מספר חשבונות לצורך ניהול הנכסים הפיננסיים והם מאופיינים בדרישה לשירות אישי.

מטבע הדברים צורכים לקוחות אלה שירותי ייעוץ בניירות ערך והשקעה במוצרים מורכבים. ההתאוששות בשוק ההון שחלה במחצית השנייה של שנת 2009 ונמשכה במהלך שנת 2010 תרמה לעלייה בערך תיק הנכסים שבידי לקוחות המגזר והביאה לעלייה בפעילות ובהכנסה ממנה.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע על המגזר

הבנק משתמש במערכת הייעוץ של הבנק הבינלאומי שהיא מערכת ייעוץ מתקדמת המשלבת מודל אפיון ממוחשב ממנו נגזר מבנה תיק ההשקעות המומלץ על פי צרכיו והעדפותיו של כל לקוח. המערכת הממוכנת מאפשרת ליועץ ההשקעות לזהות התפתחויות בתיק ההשקעות המחייבות התייחסות מיידי.

גורמי הצלחה קריטיים במגזר הפעילות

- גורמי ההצלחה ממוקדים בעיקר בתחום השירות, ביניהם:
- שירות מקצועי ומתמחה בתחומי בנקאות ושוק ההון.
 - שירות אישי ממוקד לקוח, תוך דגש על יחס אישי והתאמה לצרכים.
 - שירות בעל גמישות רבה, בהתאם לתנאי שוק משתנים בארץ ובעולם.
 - מגוון של פתרונות פיננסיים מתחדשים בהתאם לתנאי השוק ומותאמים לאוכלוסייה.
 - מערך חדרי עיסקות קבוצתי ומערכות בנקאות ישירה המאפשרים ללקוחות גישה לשוק ההון והכספים.

מחסומי כניסה ויציאה עיקריים של מגזר הפעילות ושינויים החלים בהם

- בהקבלה לגורמי ההצלחה בפעילות המגזר, מהווים מרכיבים של טיב השירות את החסם העיקרי בהתפתחותו, ביניהם:
- הכשרת כוח אדם מיומן למתן ייעוץ פיננסי ללקוחות, על פי הוראות חוק הייעוץ.
 - פריסה נאותה של מערך הבנקאות הפרטית לצורך הגברת נגישות.
 - יצירת סביבת שירות טכנולוגי מתקדמת והשקעה קבועה בתחזוקה ושדרוג של מערכות טכנולוגיות מתקדמות.
 - סל מוצרים ושירותים מותאמים לצרכי לקוחות הבנקאות הפרטית.
 - הקמת מערך בקרה הולם לשמירה על יישום הוראות רגולטוריות.

מוצרים ושירותים

- מגזר הבנקאות הפרטית מתאפיין בפעילות רבה בשוק ההון. עיקר המוצרים והשירותים במגזר הפעילות הינם:
- פיקדונות בנקאיים רגילים ופיקדונות מיוחדים (פיקדונות מט"ח, פיקדונות מובנים וכו').
 - ניירות ערך ומוצרים סחירים אחרים.
 - מכשירים פיננסיים נגזרים.
 - אפשרות לניהול תיקי השקעות על ידי מנהלי תיקים חיצוניים.
- הבנק נותן שירותי ייעוץ פיננסי בחלק מסניפיו וכן שירותי ייעוץ פנסיוני. הבנק נותן שירותי ייעוץ פנסיוני החל משנת 2008.
- הבנק מאפשר בחלק מסניפיו קבלת הלוואה מובטחת במשכנתא מהבנק הבינלאומי באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בסניפי הבנק. הבנק רואה בהלוואות אלו מוצר משלים לסל השירותים הקיים.
- שירותי הבנקאות הפרטית ניתנים באמצעות מגוון של פלטפורמות שירות לרבות בסניפים, חדרי העסקאות בקבוצת הבנק הבינלאומי, בנקאות ישירה ועוד.

מבנה התחרות במגזר

- התחרות במגזר הבנקאות הפרטית בעלת עוצמה ומתבטאת בנטיית לקוחות לנהל חשבונות בכמה בנקים. התחרות בין הבנקים באה לידי ביטוי בהטבות בתנאי ניהול החשבונות, ברמת המחירים, במסעי פרסום, בדגש על שירות אישי שמשמעותו מעטפת שירות מותאמת ללקוחות ובייעוץ אישי כחלק ממעטפת שירות זו, בחדשנות מתמדת במוצרים ובטכנולוגיה.
- חלק מלקוחות הבנקאות הפרטית מנהלים, כאמור, חשבון ביותר מבנק אחד ועל כן חשופים יותר להשפעת מתחרים. המתחרים במגזר זה הם כל הבנקים, בתי השקעות וחברות הביטוח הפועלים בישראל. אוכלוסיית המגזר כוללת לקוחות מקרב אוכלוסיית מערכת הביטחון המושפעת, כמו גם לקוחות הבנקאות האישית, מהסכמים ייחודיים כאמור בפרק "מבנה התחרות" במגזר הבנקאות האישית.

שיווק והפצה

- הבנק משתמש ביישומים שונים של כריית מידע על מנת למקד את שווק המוצרים והשירותים לאוכלוסיית הבנקאות הפרטית.
- דרכי השיווק וההפצה הייחודיות למגזר הינן:
- כנסי לקוחות להידוק קישרי בנק לקוח.
 - שיחות ייעוץ בסניפים להצעת מוצרים אותם יכול להציע היועץ בלבד.
 - שיווק באמצעות פרסום, דיוור ישיר וכל האמצעים כנזכר בפרק "שיווק והפצה" בבנקאות האישית.

הון אנושי

בשנת 2010 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-208 מזה 152 של עובדים ישירים במגזר ו-56 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות המנהלים במגזר בשנת 2010 הסתכם בכ-59 משרות, מזה 39 משרות מנהלים ישירים וכ-20 משרות מנהלים מועמסות.

בשנת 2009 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב-209, מזה 156 של עובדים ישירים במגזר ו-53 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות המנהלים במגזר בשנת 2009 הסתכם בכ-62 משרות, מזה 42 משרות מנהלים ישירים וכ-20 משרות מנהלים מועמסות.

מסך המשרות של עובדים ישירים במגזר בשנת 2010, 71 משרות הם של יועצי השקעות, שהוכשרו על ידי הבנק והוסמכו לייעוץ על ידי הרשות לניירות ערך (בשנת 2009 כ-68 משרות). עובדים אלה השתתפו בקורס יועצים, עברו בחינות הרשות לניירות ערך והתמחות לצד יועץ ותיק. בנוסף, מועסקים במגזר עובדים שאינם יועצים בתפקידים בסיסיים (מנהלי קישורי לקוחות), שעברו הכשרה מתאימה למתן שירות המותאם לצורכי לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות במגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי במגזר הבנקאות הפרטית, מסתכם בשנת 2010 ב-6.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4.3 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 39.5%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון הגיע בשנת 2010 ל-3.80%, בהשוואה ל-4.06% בשנת 2009.

הכנסות המגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-134.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-128.8 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 4.4%.

הגידול בהכנסות משקף גידול בהכנסות מפעילות מימון הנובעת בעיקר מהשפעת העלייה בריבית השקלית הלא צמודה ועימה עליית המרווח על הפקדונות הלא צמודים שהם עיקר הפעילות הפיננסית במגזר הבנקאות הפרטית. בהכנסות תפעוליות נרשמה ירידה, בעיקר מאלו הנובעות מפעילות בשוק ההון אשר הסתכמו בשנת 2010 ב-62.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל-67.4 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הוצאות במגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-124.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-118.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 4.7%.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנהלים במגזר הסתכם בשנת 2010 ב-12.5 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-11.7 מיליארד ש"ח בשנת 2009. הגידול בהיקף הנכסים נובע מעליית ערכם של ניירות הערך ומגידול בהיקף ההשקעות וכן מגידול בהיקף הפיקדונות הלא צמודים לטווחים הקצרים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה							
ביום 31 בדצמבר 2009				ביום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (א):							
(44.6)	0.4	2.4 *	(47.4)	3.5	1.1	1.9	0.5
83.0	0.4	-	82.6	48.4	(0.8)	-	49.2
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
90.4	8.3	67.4 *	14.7	82.6	7.9	62.1	12.6
128.8	9.1	69.8	49.9	134.5	8.2	64.0	62.3
1.4	-	-	1.4	0.3	-	-	0.3
הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת):							
118.7	4.9	32.9	80.9	124.3	4.9	34.4	85.0
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות							
8.7	4.2	36.9	(32.4)	9.9	3.3	29.6	(23.0)
4.4	2.1	18.7	(16.4)	3.9	1.3	11.7	(9.1)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים							
4.3	2.1	18.2	(16.0)	6.0	2.0	17.9	(13.9)
רווח מפעולות בלתי רגילות							
4.3	2.1	18.2	(16.0)	6.0	2.0	17.9	(13.9)
רווח (הפסד) נקי							
תשואת הרווח הנקי להון							
4.06%				3.80%			
1,033.2	-	-	1,033.2	1,139.2	-	-	1,139.2
5,254.6	-	-	5,254.6	4,944.7	-	-	4,944.7
961.8	-	-	961.8	1,223.6	-	-	1,223.6
6,463.3	-	6,463.3	-	7,513.1	-	7,513.1	-
(א) רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
13.1	0.8	-	12.3	13.6	0.3	-	13.3
23.5	-	-	23.5	36.1	-	-	36.1
1.8	-	2.4	-0.6	2.2	-	1.9	0.3
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים							
38.4	0.8	2.4	35.2	51.9	0.3	1.9	49.7
מחיצוניים ובינמגזרי							

*סווג מחדש

מגזר עסקים קטנים

מבנה מגזר הפעילות

במגזר עסקים קטנים נכללים לקוחות במגוון רחב של ענפי משק בעלי נפח פעילות עסקי נמוך, בעלי מרכבות עסקית נמוכה עד בינונית, אשר היקף האשראי ברמת הלקוח הינו ככלל עד כ- 2.25 מיליוני ש"ח.

מגזר העסקים הקטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים. המגזר פועל באמצעות מערך של יחידות עסקיות הפועלות ב-18 סניפי הבנק הפרוסים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים כגון: שירות לקוחות באינטרנט ושירותים טלפוניים במסגרת "בנקאות ישירה".

האחריות המינהלית לפעילות המגזר מופקדת בידי החטיבה הקימעונאית. מטתה אשראי בחטיבה הקימעונאית, עוסק במתן אישורי אשראי לעסקים המתנהלים ביחידות אשראי בסניפים וכן עוסק במעקב עיסקי אחר לקוחות המגזר ובסיוע לפעילות השיווק של היחידות העיסקיות בסניפים.

המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, שירותים שונים הקשורים בפעילות בשוק ההון, אשראי וכרטיסי אשראי.

חלק מפעילות המגזר מתבצע באמצעות קרנות למימון בשיתוף עם גופים ציבוריים שונים. פעילות זו מסייעת לבנק בהפחתת הסיכון הכרוך במימון עסקים קטנים ובכך משרתת את מטרת פעילותן של קרנות המימון. ניהול הקרנות בבנק נמצא באחריות החטיבה העיסקית העוסקת בין השאר בסגירת הסכמים מול הקרנות, ניהול כספי פקדונות, תאום בחינת תכניות עיסקיות בסיוע גופים חיצוניים. ליחידות העיסקיות ומטה האשראי בחטיבה הקימעונאית בכללן סמכויות מתן אישורי אשראי, מעקב אשראי, סיוע ולווי עיסקי.

מגבלות, חקיקה, תקינה ואילווצים מיוחדים החלים על מגזר הפעילות

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות-ניירות ערך, ועוד. לתאור מקיף יותר ראה פרק שינויי ויוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

התפתחויות בשווקים של מגזר הפעילות או שינויים במאפייני לקוחותיו

מרבית לקוחות המגזר פעילים בשוק המקומי והיקפי פעילותם תלוי במצב המשק הישראלי. בשנת 2010 המשיכה התרחבות הפעילות העיסקית של המשק הישראלי, אשר הקיפה את כל ענפי המשק. התרחבות הפעילות הכלכלית, מקורה בגידול הפעילות בשוק המקומי בעיקר בתחום ההשקעות והצריכה הפרטית. במקביל, מתבטאת ההתאוששות בהטבה במצב הלווים במגזר בהיקף פעילות ההשקעות והאשראי שלהם ובירידה בהיקף ההפרשות לחובות מסופקים כמפורט להלן.

הפעילות הממשלתית המתבטאת בעידוד הפעילות באמצעות קרנות לסיוע (ראה מוצרים ושירותים להלן) מסייעת בהפחתת הסיכון העיסקי ובפיתוח הגופים הממומנים באמצעות הקרנות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

הפעילות במגזר מתאפיינת במגמה מתמשכת של מעבר לפעילות בנקאית באמצעות ערוצים ישירים (אינטרנט, בנקאות ישירה ומכשירים אוטומטיים). בשנת 2010 נמשכה מגמת התרחבות פעילות לקוחות באמצעות האינטרנט.

בעקבות הסבת מערכות המחשב שהתבצעה במהלך 2010 תואמים השירותים הממומנים שמעניק הבנק תאימות מלאה לשירותים שמקבלים שאר לקוחות הקבוצה. הבנק פועל לסייע ללקוחותיו בתהליך ההסתגלות למערך החדש וניצול מלוא יכולותיו.

גורמי הצלחה קריטיים במגזר הפעילות

- יצירת כלים עסקיים ייחודיים תוך התאמת רמות מחירים על בסיס פילוח נאות המושתת על מאגרי מידע ומתחשב בסיכון האשראי, היקף פעילות הלקוח והפוטנציאל להרחבתה.

- פיתוח מיומנות ומקצועיות.

- פריסה ארצית של מערך הבנקאות לצורך הגברת נגישות.

- יצירת סביבת שירות טכנולוגי מתקדם, והשקעה קבועה בתחזוקה ובשדרוג של המערכות.

מחסומי כניסה ויציאה עיקריים של מגזר הפעילות

- פריסה של מערך הבנקאות.
- הכשרת כוח אדם מיומן בהפעלת הכלים והשירותים הפיננסיים.
- יצירת סביבת שירות טכנולוגי מתקדם והשקעה קבועה בתחזוקה ובשדרוג המערכות.

תחרות

התחרות בתחום העסקים הקטנים והבינוניים גדלה מאוד בשנים האחרונות ולוקחים בה חלק כל הבנקים הפועלים בישראל. התמחות בתחום קרנות אשראי לעסקים קטנים (כמפורט בפרק מוצרים ושירותים) מסייעת לבנק לפתח יתרונות תחרותיים במגזר.

מוצרים ושירותים

המוצרים והשירותים במגזר עסקים קטנים הינם אשראי, ערבויות, שירות פעילות פקטורינג, שירותי סחר חוץ ושאר שירותי בנקאות. חלק מפעילות המגזר מתבצע באמצעות מגוון קרנות מימון, בחלקן קרנות ייחודיות לבנק. הבנק מפעיל קרנות מימון המספקות אשראי להקמה, וביסוס עסקים קטנים ובינוניים באמצעות שיתוף פעולה עם גורמים כגון: משרד האוצר, משרד התמ"ת, קרנות תורמים ועוד. מאפייני פעילות הקרנות היום:

- הקלה משמעותית ללקוח בצורך להעמיד בטחונות, בשל ערבות הגופים השותפים לקרן.
- החלטת מימון מבוססת על בחינת התוכנית והפוטנציאל העסקי.
- יצירת חבילת מימון תואמת את צרכי העסק באמצעות שילוב אפשרי בין הקרנות השונות ובשילוב אשראי בנקאי רגיל.

הקרנות העיקריות אותן מפעיל הבנק הינן:

קרן הסיוע לעסקים קטנים ובינוניים בערבות מדינה, קרן קורת, קרנות הסוכנות והקרן ליצואנים. באמצעות הקרנות אשר חלקן פעילות שנים רבות, ניתנו במשך השנים הלוואות לאלפי עסקים. היקף האשראי הניתן באמצעות הקרנות הסתכם ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 951.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-790.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 20.3%.

שיווק והפצה

ראה פרק שיווק והפצה בפעילות מגזר בנקאות אישית.

הון אנושי

בשנת 2010 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 151 מזה 105 משרות של עובדים ישירים במגזר ו-46 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות המנהלים במגזר מסתכם בכ- 53 מזה כ- 31 משרות מנהלים ישירים וכ- 22. משרות מנהלים מועמסים. בשנת 2009 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 152, מזה 105 משרות של עובדים ישירים במגזר ו-47 משרות של עובדי ההנהלה הראשית, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. מספר משרות המנהלים במגזר מסתכם בכ- 52, מזה כ- 29 משרות מנהלים ישירים וכ- 23 משרות מנהלים מועמסים.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הפעילות במגזר מכוונת להרחבת פעילות לקוחות עסקיים קטנים ובינוניים בעלי פוטנציאל צמיחה תוך מזעור סיכונים באמצעות פעילות קרנות משותפות המעניקות ערבויות ושיפור אמצעי הבקרה.

שינויים בהיקף פעילות המגזר וברווחיות

הרווח הנקי במגזר העסקים הקטנים, מסתכם בשנת 2010 ב-12.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-6.5 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 96.9%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון הגיע בשנת 2010 ל-8.23%, בהשוואה ל-5.04% בשנת 2009.

הכנסות המגזר בשנת 2010 הסתכמו ב-96.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-88.8 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 9.1%. המתבטא בעלייה בהכנסות מפעילות מימון כתוצאה מעליית הריבית השקלית הלא צמודה ועליית מרווחי האשראי. הפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמה ב-6.7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-7.7 מיליון ש"ח בשנת 2009. שיעור הפרשה לחובות מסופקים ביחס ליתרת האשראי הממוצע בשנת 2010 הסתכם ב-0.5% בהשוואה לשיעור של 0.6% בשנת 2009.

הוצאות במגזר הסתכמו בשנת 2010 ב-69.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-63.9 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 8.5%.

ההיקף הממוצע של נכסי הציבור המנוהלים במגזר הסתכם בשנת 2010 ב-1.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-1.0 מיליארד ש"ח בשנת 2009.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר עסקים קטנים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה							
ביום 31 בדצמבר 2009				ביום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
רווח מפעילות מימון							
לפני הפרשה לחובות מסופקים							
(א):							
62.8	0.2	0.1	62.5	80.9	0.3	0.3	80.3
(4.3)	0.1	-	(4.4)	(11.0)	(0.2)	-	(10.8)
מחיצוניים							
בינמגזרי							
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
30.3	2.6	3.1	24.6	27.0	1.9	3.5	21.6
-	-	-	-	-	-	-	-
מחיצוניים							
בינמגזרי							
88.8	2.9	3.2	82.7	96.9	2.0	3.8	91.1
7.7	-	-	7.7	6.7	-	-	6.7
סך ההכנסות							
הפרשה לחובות מסופקים							
הוצאות תפעוליות							
ואחרות (לרבות פחת):							
70.2	0.5	1.6	68.1	76.8	0.5	1.6	74.7
(6.3)	-	-	(6.3)	(7.5)	-	-	(7.5)
מחיצוניים							
בינמגזרי							
17.2	2.4	1.6	13.2	20.9	1.5	2.2	17.2
רווח מפעולות							
רגילות לפני מיסים							
הפרשה למיסים על							
10.7	1.1	0.7	8.9	8.1	0.6	0.8	6.7
6.5	1.3	0.9	4.3	12.8	0.9	1.4	10.5
הרווח מפעולות רגילות							
רווח נקי							
5.04%				8.23%			
1,251.3	-	-	1,251.3	1,315.6	-	-	1,315.6
תשואת הרווח הנקי להון							
יתרה ממוצעת של נכסים							
825.0	-	-	825.0	900.0	-	-	900.0
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
1,172.7	-	-	1,172.7	1,205.6	-	-	1,205.6
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
223.8	-	223.8	-	280.6	-	280.6	-
יתרה ממוצעת של נירות ערך							
(א) רווח מפעילות מימון לפני							
הפרשה לחובות מסופקים:							
50.4	0.3	-	50.1	59.1	0.1	-	59.0
מרווח מפעילות מתן אשראי							
4.3	-	-	4.3	7.8	-	-	7.8
מרווח מפעילות קבלת פקדונות							
3.8	-	0.1	3.7	3.0	-	0.3	2.7
אחר							
סך כל הרווח מפעילות מימון							
לפני הפרשה לחובות מסופקים							
58.5	0.3	0.1	58.1	69.9	0.1	0.3	69.5
מחיצוניים ובינמגזרי							

מיגזר בנקאות עסקית

מבנה המיגזר

מיגזר בנקאות עסקית מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות העסקיים, הבינוניים והגדולים של הבנק. לקוחות המיגזר הם לקוחות עסקיים שמסגרות האשראי שלהם ככלל גבוהות מ- 2.25 מיליוני ש"ח. המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים אשראי עסקי וערבויות, פעילות מט"ח וסחר חוץ, שירותי ייעוץ השקעות פעילות בניירות ערך מכשירים פיננסיים נגזרים ועוד.

האחריות הניהולית ללקוחות המגזר העסקי היא של החטיבה העסקית. החטיבה העסקית פועלת באמצעות מספר צוותי עבודה, הממונים על ניהול הקשר העסקי השוטף עם הלקוחות. בראש כל צוות עומד מנהל קשרי לקוחות (להלן-"מק"ל"), שעיקר התמחותו הבנקאית הינה בתחום האשראי העסקי. (לחלק מהמק"לים קיימת בנוסף התמחות ענפית, כגון: נדל"ן, ליסינג והשכרת רכב, רשויות מקומיות). חשבונותיהם של לקוחות החטיבה מנוהלים בסניפי הבנק השונים, המספקים את כל השירותים הבנקאיים התפעוליים הנדרשים.

בנוסף, פועלים בחטיבה יועץ השקעות המספק שירותי ייעוץ השקעות ללקוחות המיגזר ויועצת משפטית המלווה את הפעילות העסקית. החטיבה העסקית אחראית בין השאר גם על פעילויות המטה העסקי, מטה הגבייה, ומחלקת תפעול מעקב ופיקוח אשראי.

הקריטריונים העיקריים לשיוך לקוח למיגזר הבנקאות העסקית הם בעיקר: היקף מסגרות האשראי שאושרו ללקוח, קיום פוטנציאל להרחבת הפעילות, ותחום עיסוקו של הלקוח.

במקרים מסוימים ובהתאם לעניין, מטפלים המק"לים גם בלקוחות שמסגרות האשראי שלהם קטנות מן המסגרת שצוינה, במידה שנמצא כי אופי פעילותם העסקית או פוטנציאל פעילותם העתידית מתאים לחטיבה העסקית.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המיגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון הביטוח והחיסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות-ניירות ערך, ועוד. לתאור מקיף יותר ראה פרק שינויי יוזמות חקיקה ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית.

בנוסף קבע דירקטוריון הבנק מגבלות מתן אשראי בענפים מסוימים כגון ענף הנדל"ן, הרשויות המקומיות וענף הליסינג ומגבלות על גודל חבות לווה בודד. המגבלות מתאימות למיקוד העסקי של הבנק במסגרת מדיניות ניהול החשיפה הקבוצתית לסיכונים אשראי. בשנת 2010 לא נרשמה חריגה ממסגרת הוראות ומגבלות אלו.

התפתחות בשווקים בהם פועל המיגזר

פעילותם של מרבית לקוחות המיגזר מתבצעת בשוק המקומי, לחלקם פעילות יבוא וייצוא. ענפי המשק העיקריים בהם פועל המיגזר הינם: נדל"ן, ליסינג והשכרת רכב, רשויות מקומיות, מסחר ותעשייה. גורמים מאקרו כלכליים, הנוגעים לענפים אלו, משפיעים על פעילותם של לקוחות המיגזר, כגון: שינוי שערי מטבעות זרים, שינויים במחירי חומרי גלם מיובאים וכד'. ככלל, ניתן לאפיין את פעילות הלקוחות במגזר כפעילות כלכלית מסורתית. הצעדים שננקטו על ידי הממשלה ובנק ישראל החל משנת 2009 לעידוד הפעילות העסקית נמשכו גם בשנת 2010. צעדים אלו כללו, בין היתר, שמירה על ריבית נמוכה, רכישת מט"ח מסיבית, מימון באמצעות קרנות מימון, קרנות מנוף, ותוכניות שונות בערבות המדינה שנועדו להקל בגיוס אשראי.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על פעילות המיגזר

המיגזר נעזר במערכות טכנולוגיות שפותחו בבנק הבינלאומי. בקבוצה מושם דגש רב על שיפור התשתיות המיכוניות לניהול תהליכי קבלת החלטות. מערכות המידע מסייעות בניתוח ובקרה על מצבו של הלקוח, חשיפותיו לסיכונים אשראי וסיכונים נוספים, ההכנסה הנגזרת ממנו ועוד, ומאפשרות קביעת דירוג אשראי, שיעורי ריבית ועמלות דיפרנציאליים לכל לקוח.

בשנת 2010 הוסבו מערכות המחשב של הבנק. עם סיום התהליך נמשכה באחריות הגורמים המקצועיים ביחידה ההערכות ליישום הוראות הגילוי ומדידת חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי במסגרת קבוצת הבנק

הבינלאומי ועל המערכות המיכוניות שלו. פרטים נוספים ראה בפרק "השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31.12.2010" בהמשך.

גורמי ההצלחה הקריטיים במיגזר

- זיהוי והתאמה לצרכי הלקוח – איתור נכון של מכלול צרכי הבנקאיים של הלקוח והתאמה נכונה של מוצרי הבנקאות לצרכים העסקיים שלו תוך מעקב אחר שינויים במצבו ובמצב השוק.
- היכולת ליצור קשרי עבודה שוטפים עם הלקוחות למרות הריחוק הגיאוגרפי מחלק מהלקוחות.
- קביעת מדיניות אשראי התואמת את "תאבון הסיכון" של הבנק וניהול ובקרת סיכונים, בעיקר סיכונים אשראי לשמירה על מדיניות זו.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המיגזר

- הכשרת כוח אדם מיומן בהפעלת הכלים והשירותים הפיננסיים.
- פריסה ארצית של מערך הבנקאות לצורך הגברת נגישות.
- יצירת סביבת שירות טכנולוגי מתקדמת, והשקעה קבועה בתחזוקה ושדרוג מערכות.
- יכול לרתק הון ולגייס מקורות מתאימים בטווחי זמן שונים.
- יצירת מגוון מוצרים המותאם לצרכי הלקוחות.

מוצרים ושירותים

המוצרים והשירותים העיקריים בפעילות המיגזר הם שירותי ניהול חשבון שוטף אשראי וערבויות לסוגיהם, פעילות סחר חוץ, בפקדונות, ופעילות בניירות ערך ובמכשירים פיננסיים. פעילות הפקטורינג - פעילות הפקטורינג ופעילויות מימון מיוחדות משמשות ככלטפורמה להרחבת פעילויות משלימות בסחר חוץ ובפעילות מט"ח, וכן בסיס להרחבת פעילות אשראי בקרב הלקוחות הפעילים במגזר. בשנת 2010 פעל המגזר, בין השאר, באמצעות קרן לעידוד עסקים בינוניים, באמצעותה ניתן אשראי בערבות מדינה. סכום המסגרת שהוקצה לפעילות הקרן הוא כ- 200 מיליון ש"ח עם אפשרות להגדילה עד כ- 400 מיליון ש"ח. המדינה מעניקה ערבות שירות לאשראי זה בשיעור של עד 19.9% מסך ההלוואות שמעמיד הבנק ועד 70% להלוואה בודדת. יתרת הקרנות לעסקים בינוניים ליום 31 בדצמבר 2010 הינה כ- 228.9 מיליון ש"ח. (ליום 31 בדצמבר 2009 כ- 120 מיליון ש"ח) פרטים על פעילות הקרנות לעידוד עסקים בבנק ראה גם בפרק "מוצרים ושירותים בבנקאות עסקים קטנים".

תחליפים למוצרים ולשירותים של המגזר והשינויים שחלו בהם

התחליף העיקרי של לקוחות המגזר למוצרי האשראי הינו מימון על ידי אשראי חוץ-בנקאי באמצעות חברות ביטוח ומשקיעים מוסדיים. בשנת 2010 חלה התאוששות מתונה בשוק ההנפקות הציבוריות והפרטיות.

מבנה התחרות במגזר והשינויים שחלו בו

הפעילות הבנקאית של המיגזר מאופיינת בתחרותיות גבוהה בין מספר רב יחסית של גורמים. התחרות קיימת בכל הפעילויות המנוהלות על ידי לקוחות המיגזר. בתחום האשראי - התחרות באה לידי ביטוי הן ברמת השירות, הן בתחום שיעורי הריבית והעמלות המוצעים ללקוחות על ידי הבנקים המתחרים וגופים חוץ בנקיים והן בתחום רמת החשיפה (גובה האשראי אל מול הבטחונות הנדרשים). בתחום ההשקעות - התחרות באה לידי ביטוי ברמת השירות, ברמת הייעוץ וברמת המחירים. המתחרים בתחום זה בנוסף לבנקים אחרים הינם, בין היתר, גופים ציבוריים ופרטיים, כגון: בתי השקעות ויועצים.

בשנת 2009 ובשנת 2010 חלה עלייה במרווח הפיננסי באשראי הניתן ללקוחות המגזר בעקבות עליית סיכון האשראי. יש להניח כי התאוששות במצב המשק תביא לשחיקה מסוימת במרווחים. הצפי, הכוונות והאסטרטגיה האמורים, כוללים מידע צופה פני עתיד. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד המבוסס על אינפורמציה הקיימת בבנק לתאריך הדוח וכולל הערכות של הבנק או כוונותיו נכון לתאריך הדוח.

שיווק והפצה

שיווק מוצרי הבנקאות ושירותי הבנקאות והפצתם ללקוחות מתבצעים באמצעות צוותי המק"לים ובאמצעות מערך הסניפים בו מתנהלים חשבונותיהם של הלקוחות.
לרשות הלקוחות עומדים ערוצי התקשורת המקובלים בבנקאות המקומית, כגון: סניפים, "בנקאות ישירה", אינטרנט, וכד'.

הון אנושי

בשנת 2010 הסתכם מספר המשרות הממוצע במיגזר הפעילות העסקית ב- 57 מזה 34 משרות של עובדים ישירים ו-23 משרות של עובדי ההנהלה הראשית/סניפים, שעלות העסקתם הועמסה על המיגזר.
בשנת 2009 הסתכם מספר המשרות הממוצע במיגזר הפעילות העסקית ב- 59, מזה 34 משרות של עובדים ישירים ו-25 משרות של עובדי ההנהלה הראשית/סניפים, שעלות העסקתם הועמסה על המיגזר.
ממרבית העובדים נדרשת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום העסקי, ובעיקר בתחומי האשראי וההשקעות.
מרבית העובדים בחטיבה העסקית הם אקדמאים, העוברים באופן שוטף הכשרות לפיתוח הידע והמקצוענות בתחום האשראי ובמגוון הפעילויות הפיננסיות האחרות.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

היעדים העיקריים המוגדרים בתכניות העבודה הם:
- גידול בסיס לקוחות המגזר תוך התמקדות בלקוחות שהוגדרו במדיניות האשראי במסגרת המיקוד העיסוקי של הבנק בקבוצה.
- שיפור השירות והזמינות ללקוחות.
- שמירה על תמהיל הכנסות מלקוח הכולל הכנסות תפעוליות והכנסות מאשראי.
- המשך שיפור התשתית הטכנולוגית המסייעת בתהליכי ניתוח, בקרה ושיווק.

שינויים בהיקף הפעילות של המיגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המיגזר בשנת 2010 הסתכם ב- 10.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 20.4 מיליון ש"ח בשנת 2009 קיטון בשיעור של 48.0%.
שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון במיגזר בשנת 2010 הגיע ל- 3.97% בהשוואה ל- 8.02% בשנת 2009.
הכנסות המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב- 65.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 67.7 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 3.8%.

הפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 הסתכמה ב- 2.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לעודף גבייה בסך של 11.5 מיליון ש"ח בשנת 2009. שיעור הפרשה לחובות מסופקים ביחס ליתרת האשראי הממוצע בשנת 2010 הסתכם ב-0.1% בהשוואה להכנסה בשיעור של (0.6%) בשנת 2009.
הפרשה לחובות מסופקים בשנת 2010 כוללת הפרשה בסך של 8.8 מיליון ש"ח וגבייה וקיטון בהפרשה בסך של 6.4 מיליון בהשוואה להפרשה בסך של 8.5 מיליון ש"ח וגבייה וקיטון בהפרשה בסך של 20.0 מיליון ש"ח בשנת 2009.

הוצאות המיגזר בשנת 2010 הסתכמו ב- 45.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 43.8 מיליון ש"ח בשנת 2009, גידול בשיעור של 3.4%.

היקף נכסי הציבור המנוהלים על ידי המיגזר בשנת 2010 הסתכם בכ- 4.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ- 4.4 מיליארד ש"ח בשנת 2009.

להלן תמצית הפעילות של מיגזר בנקאות עסקית (במיליוני ש"ח):

לשנה שנתיימה							
ביום 31 בדצמבר 2009				ביום 31 בדצמבר 2010			
סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	סך הכל	כרטיסי אשראי	שוק ההון	בנקאות ופיננסים
רווח מפעילות מימון							
לפני הפרשה לחובות מסופקים (א):							
107.5	-	-	107.5	94.4	-	0.4	94.0
(58.5)	-	-	(58.5)	(44.8)	-	-	(44.8)
מחיצוניים							
בימגזרי							
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
18.7	0.4	3.9	14.4	15.5	0.1	3.0	12.4
-	-	-	-	-	-	-	-
מחיצוניים							
בימגזרי							
67.7	0.4	3.9	63.4	65.1	0.1	3.4	61.6
(11.5)	-	-	(11.5)	2.4	-	-	2.4
סך ההכנסות							
הפרשה לחובות מסופקים							
הוצאות תפעוליות							
ואחרות (לרבות פחת):							
37.5	-	4.6	32.9	37.8	-	2.9	34.9
6.3	-	-	6.3	7.5	-	-	7.5
מחיצוניים							
בימגזרי							
רווח (הפסד) מפעולות							
רגילות לפני מיסים							
35.4	0.4	(0.7)	35.7	17.4	0.1	0.5	16.8
הפרשה למיסים על							
15.0	0.2	(0.3)	15.1	6.8	-	0.2	6.6
הרווח מפעולות רגילות							
רווח (הפסד) מפעולות							
20.4	0.2	(0.4)	20.6	10.6	0.1	0.3	10.2
רגילות לאחר מיסים							
רווח מפעולות בלתי רגילות							
20.4	0.2	(0.4)	20.6	10.6	0.1	0.3	10.2
רווח (הפסד) נקי							
תשואת הרווח הנקי להון							
8.02%	-	-	8.02%	3.97%	-	-	3.97%
2,065.9	-	-	2,065.9	1,921.6	-	-	1,921.6
יתרה ממוצעת של נכסים							
965.6	-	-	965.6	1,212.5	-	-	1,212.5
יתרה ממוצעת של התחייבויות							
2,313.6	-	-	2,313.6	2,071.3	-	-	2,071.3
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון							
3,420.2	-	3,420.2	-	3,722.4	-	3,722.4	-
יתרה ממוצעת של ניירות ערך							
(א) רווח מפעילות מימון לפני							
הפרשה לחובות מסופקים:							
40.8	-	-	40.8	40.4	-	-	40.4
מרווח מפעילות מתן אשראי							
1.7	-	-	1.7	3.8	-	-	3.8
מרווח מפעילות קבלת פקדונות							
6.5	-	-	6.5	5.4	-	0.4	5.0
אחר							
סך כל הרווח מפעילות מימון							
לפני הפרשה לחובות מסופקים							
49.0	-	-	49.0	49.6	-	0.4	49.2
מחיצוניים ובימגזרי							

מגזר הניהול הפיננסי

כללי

פעילות המגזר כוללת את ניהול השקעות הבנק עבור עצמו ("נוסטרו"), נדילות וניהול החשיפות לסיכוני שוק. פעילות זו מתבצעת באמצעות השקעות בניירות ערך, בפיקדונות בבנקים ועסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועוד. בנוסף כוללת פעילות המגזר סיוע בתמחור ופיתוח מוצרים.

מבנה המגזר

הפעילות העסקית במגזר כפופה למנהל החטיבה הפיננסית האחראי על ניהול הנכסים וההתחייבויות, ניהול הנוסטרו, ניהול הנדילות ועל ביצוע פעולות באמצעות חדרי העסקאות בבנק הבינלאומי.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים, כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות הערך ועוד. בנוסף נקבעו הנחיות דירקטוריון באשר לחשיפות המותרות בקשר עם ניהול חשיפות שוק, חשיפות בסיס וסיכוני הנדילות. פרטים באשר למגבלות אלו ראה בפרק ניהול סיכונים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברוח הנקי שלו

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי בשנת 2010 הסתכם ב- 9.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 39.5 מיליון ש"ח בשנת 2009, קיטון בשיעור של 77.2%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון המחושב על בסיס רכיבי הסיכון הגיע בשנת 2010 ל- 12.73% בהשוואה ל- 46.33% בשנת 2009.

הכנסות המגזר הסתכמו בשנת 2010 ב- 25.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 80.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ- 68.4%. הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מקיטון בהכנסות ממימוש ניירות ערך אשר הסתכמו בשנת 2010 בכ- 18.8 מיליון ש"ח בהשוואה לכ- 60.9 מיליון ש"ח במקביל גדלו הכנסות המגזר מפעילות שוטפת במכשירים פיננסיים אחרים.

גורמי הצלחה בפעילות המגזר הינם איכות המשאב האנושי, איכות המערך הממוחשב, רמת השליטה ושיתוף הפעולה התוך אירגוני ואיכות הבקורות.

הון אנושי

בשנת 2010 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 12, מזה 7 משרות עובדים ישירים ו- 5 משרות עובדי הנהלה מועמסים.

בשנת 2009 הסתכם מספר המשרות הממוצע במגזר ב- 16, מזה 11 משרות עובדים ישירים ו- 5 משרות עובדי הנהלה מועמסים.

מרבית העובדים הינם בעלי מיומנות מקצועית גבוהה בתחומי המימון, הכספים והמט"ח.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מגזרי פעילות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010					
בנקאות					
	בנקאות	עסקים	בנקאות	בנקאות	
סך הכל	עיסקית	קטנים	פרטית	אישית	
1.7	-	0.1	0.3	1.3	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
28.3	0.1	1.9	7.9	18.4	הכנסות תפעוליות ואחרות
12.5	-	0.5	4.9	7.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
17.5	0.1	1.5	3.3	12.6	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6.8	-	0.6	1.3	4.9	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
10.7	0.1	0.9	2	7.7	רווח נקי מפעולות רגילות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009					
בנקאות					
	בנקאות	עסקים	בנקאות	בנקאות	
סך הכל	עיסקית	קטנים	פרטית	אישית	
4.3	-	0.3	0.8	3.2	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
28.7	0.4	2.6	8.3	17.4	הכנסות תפעוליות ואחרות
12.3	-	0.5	4.9	6.9	הוצאות תפעוליות ואחרות
20.7	0.4	2.4	4.2	13.7	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
8.5	0.2	1.1	2.1	5.1	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
12.2	0.2	1.3	2.1	8.6	רווח נקי מפעולות רגילות

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בשוק ההון לפי מגזרי פעילות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010					
בנקאות					
	בנקאות	עסקים	בנקאות	בנקאות	
סך הכל	עיסקית	קטנים	פרטית	אישית	
3.4	0.4	0.3	1.9	0.8	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
87.5	3.0	3.5	62.1	18.9	הכנסות תפעוליות ואחרות
49.9	2.9	1.6	34.4	11.0	הוצאות תפעוליות ואחרות
41.0	0.5	2.2	29.6	8.7	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
16.0	0.2	0.8	11.6	3.4	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
25.0	0.3	1.4	18.0	5.3	רווח נקי (הפסד) מפעולות רגילות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009					
בנקאות					
	בנקאות	עסקים	בנקאות	בנקאות	
סך הכל	עיסקית	קטנים	פרטית	אישית	
3.4	-	0.1	2.4	0.9	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
92.5	3.9	3.1	67.4	18.1	הכנסות תפעוליות ואחרות
49.5	4.6	1.6	32.9	10.4	הוצאות תפעוליות ואחרות
46.4	(0.7)	1.6	36.9	8.6	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
22.3	(0.3)	0.7	18.7	3.2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
24.1	(0.4)	0.9	18.2	5.4	רווח נקי מפעולות רגילות

התפתחות סעיפי מאזן עיקריים

31 בדצמבר			
שיעור השינוי	2009	2010	
אחוזים	מיליוני ש"ח		
5.6%	14,314.2	15,111.9	סך כל המאזן
7.3%	9,388.4	10,075.2	אשראי לציבור
(18.3%)	3,489.1	2,850.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
65.7%	1,185.0	1,964.1	השקעה בניירות ערך
(12.8%)	147.1	128.2	השקעות בבניינים וציוד
1.7%	11,414.0	11,609.3	פקדונות הציבור
4.0%	839.8	873.2	הון עצמי
	5.9%	5.8%	יחס ההון העצמי לסך המאזן
	65.6%	66.7%	יחס האשראי לסך המאזן

האשראי לציבור ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב- 10,075.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 9,388.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, עלייה בשיעור 7.3%.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 כולל יתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי בסך של 1,101.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,052.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 4.6%. יתרת התחייבויות הבנק לזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי בסכומים זהים, נכללה בסעיף התחייבויות אחרות.

להלן הרכב האשראי לציבור לפי מגזרי הצמדה:

חלק האשראי במיגזר מסך האשראי ליום 31 בדצמבר					
שיעור השינוי		שיעור השינוי			
2009	2010	2009	2010		
אחוזים		מיליוני ש"ח			
84.1%	85.0%	8.5%	7,895.8	8,563.6	במטבע ישראלי לא צמוד
13.6%	13.1%	4.1%	1,272.6	1,324.6	במטבע ישראלי צמוד למדד
2.3%	1.9%	(15.0%)	220.0	187.0	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0%	100.0%	7.3%	9,388.4	10,075.2	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור, נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבות למתן אשראי.

סיכון האשראי לציבור הכולל ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב- 15,401.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14,984.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 2.8%.

הגידול בסיכון האשראי נובע בעיקר מ:

- גידול באשראי המאזני בסך של כ-686.8 מיליון ש"ח מזה 288.2 מיליון ש"ח גידול באשראי קימעונאי ו-398.6 מיליון ש"ח גידול באשראי עיסקי.
- ירידה בסך אגרות החוב של תאגידים בסך של 76.6 מיליון ש"ח, מסך של 338.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 ל-262.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.
- ירידה בסך המסגרת הבלתי מנוצלת בכרטיסי אשראי המסתכמת ביום 31 בדצמבר 2010 בכ-2.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ירידה הנובעת העיקר מביטול יתרות לכרטיסים שאינם בשימוש.

בהתפלגות לפי ענפי משק מהווה סיכון האשראי לאנשים פרטיים את עיקר האשראי המאזני בבנק. ביום 31 בדצמבר 2010 היה חלקו של אשראי זה כ-70.3% מן האשראי הכולל בבנק, בהשוואה ל-71.7% ביום 31 בדצמבר 2009.

פרטים מלאים על התפלגות סיכון האשראי המאזני והחוץ מאזני לפי ענפי משק ראה בתוספת ה' לסקירת ההנהלה.

בהתפלגות אשראי לפי גודל האשראי ללווה מתרכזת מרבית האשראי המאזני ליום 31 בדצמבר 2010 במדרגות שעד 300 אלפי ש"ח בדומה לפיזור האשראי ביום 31 בדצמבר 2009. שיעור האשראי במדרגות אשראי שעד 300 אלפי ש"ח מסך האשראי המאזני מסתכם בכ-58.3%.

פעילות משכנתאות - האשראי לדיור ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-185.4 מיליון ש"ח בהשוואה ל-213.0 מיליון ש"ח בשנת 2009, ירידה בשיעור של 13.0%. היקף האשראי האמור מהווה כ-1.8% מסיכון האשראי המאזני. פעילות המשכנתאות בבנק מתבצעת על ידי הבנק הבינלאומי באמצעות דלפקי משכנתאות של הבנק הבינלאומי המוצבים בחלק מסניפי הבנק. יתרת האשראי שניתן באמצעות הבנק הבינלאומי ורשומה בספריו מסתכמת ביום 31 בדצמבר 2010 בכ-1,440 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-811 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

סיכון אשראי לציבור באגרות חוב של תאגידים - הבנק משקיע באגרות חוב של תאגידים מדורגות בישראל סחירות ושאינן סחירות וכן באגרות חוב של חברות ישראליות הנסחרות בחו"ל. ביום 31 בדצמבר 2010 מסתכמת השקעה זו ב-262.0 מיליון ש"ח בהשוואה ל-338.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

סיכון האשראי באגרות חוב של תאגידים מהווה כ-2.5% מסיכון האשראי המאזני בהשוואה ל-3.5% אשתקד. (פרטים נוספים לקביעת שווים ההוגן, וסחירותם ראה בפרק ההשקעה בניירות ערך להלן). השקעה זו כלולה בסיכון אשראי בפרוט לפי ענפי משק המוצג בסקירת ההנהלה וכן בפרוט אשראי לפי גודל הכלול בביאור 4 לדוחות הכספיים.

חובות בעייתיים - הבנק פועל לאיתור מוקדם של לווים בסיכון. בשנת 2010 חלה ירידה בהיקף החובות הבעייתיים ויתרתם ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה בכ-301.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-332.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. שיעור הפרשה הנוספת והכללית בגין לווים בעייתיים ביחס ליתרות לווים אלה ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-8.0% בהשוואה ל-7.1% ביום 31 בדצמבר 2009.

להלן פרטים על היקף החובות הבעייתיים והרכבם:

יתרה ליום 31 בדצמבר			
שיעור			
השינוי	2009	2010	
מיליוני ש"ח			
			חובות בעייתיים (1):
36.3%	89.0	121.3	שאינם נושאים הכנסה
247.5%	10.1	35.1	שאורגנו מחדש (2)
			מיועד לארגון מחדש
(70.8%)	15.4	4.5	בפיגור זמני
(34.9%)	192.7	125.4	בהשגחה מיוחדת
(6.8%)	307.2	286.3	סיכון אשראי מאזני ללווים בעייתיים (1)
(70.1%)	18.4	5.5	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים בעייתיים (1,3)
38.4%	7.3	10.1	אגרות חוב של לווים בעייתיים
(9.3%)	332.9	301.9	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים (1)

- (1) לא כולל חובות בעייתיים המכוסים על ידי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 313).
 (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת.
 (3) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

השינוי בהיקף החובות הבעייתיים נובע מגידול בהיקף החובות שאינם נושאים הכנסה המשקף בעיקר גידול בסכום הניתן לגבייה מחובות בגינם נרשמו הפסדי אשראי וכן החמרה בסווג חובות בפיגור זמני. הגידול בהיקף החובות שאינם נושאים הכנסה קוזז בירידה בהיקף החובות בהשגחה מיוחדת שהיא תוצאת הידוק הפיקוח שהחל עוד בתקופות קודמות.

להלן מספר אינדיקטורים לסוף שנת 2010 לגבי יחס החובות הבעייתיים לסיכון האשראי בענפי משק עיקריים וכן שיעור ההפרשה למסופקים מסך סיכון האשראי.

יחס האשראי				
יחס הפרשה	שינוי	שינוי	יחס הבעייתי	
ספציפית	שינוי	חובות בעייתיים	לסיכון	
לחומס	בהשוואה	בהשוואה לשנת	האשראי	
לסיכון ענפי	לשנת 2009	2009	הענפי	
0.6%	(1.9%)	(21.5)	5.4%	תעשייה וחקלאות
(0.2%)	10.3%	1.8	2.4%	בינוי ונדל"ן
0.4%	26.3%	9.5	5.1%	מסחר, בתי מלון ושירותי מזון
(0.3%)	(36.0%)	(21.6)	4.1%	שירותים עסקיים ושירותים פיננסיים
0.1%	30.2%	1.4	0.8%	שירותים ציבוריים
0.2%	(0.6%)	(0.7)	1.2%	אנשים פרטיים

ניירות ערך

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 1,964.1 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,185.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 גידול בשיעור של 65.7%.

א. הרכב תיק ההשקעות בערכם המאזני

ליום 31 בדצמבר			
שיעור			
השינוי	2009	2010	
מיליוני ש"ח			
	41.9	120.4	תיק לפדיון
62.16%	1,127.0	1,827.5	תיק זמין למכירה
	16.1	16.2	תיק למסחר
65.75%	1,185.0	1,964.1	סך כל תיק ההשקעות

ב. להלן הרכב תיק ההשקעות לפי מנפיק, בערכי שווי הוגן:

ליום 31 בדצמבר			
שיעור			
השינוי	2009	2010	
מיליוני ש"ח			
102.1%	842.3	1,702.0	ממשלתי
(17.1%)	188.3	156.1	אחר סחיר
(29.0%)	153.5	109.0	אחר לא סחיר
66.13%	1,184.1	1,967.1	סך הכל

ג. ביום 31 בדצמבר 2010 גבוה השווי הוגן של ניירות הערך בתיק הזמין למכירה בכ- 6.5 מיליון ש"ח מעלותם המותאמת בהשוואה לעודף שווי שוק על עלות בסך של 5.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

2009 בדצמבר 31			2010 בדצמבר 31		
הפרש	שווי הוגן	עלות מותאמת*	הפרש	שווי הוגן	עלות מותאמת*
מיליוני ש"ח					
(0.5)	785.2	785.7	(4.2)	1,567.1	1,571.3
6.4	338.8	332.4	10.7	257.4	246.7
-	3.0	3.0	-	3.0	3.0
5.9	1,127.0	1,121.1	6.5	1,827.5	1,821.0
סך הכל					

*כולל מכשירים פיננסיים מגדרים.

ד. להלן פירוט הפער השלילי, לפני השפעת המס, בין השווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה ובין עלותם המותאמת בחלוקה לפי משך הזמן בו קיים פער שלילי

ליום 31 בדצמבר 2010				
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
	עד 6	9-6	9-12	מעל 12
	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים
שיעור הירידה	2.5	3.7	-	1.0
עד 20%	2.5	3.7	-	1.0
20%-40%	-	-	-	-
מעל 40%	-	-	-	-
סך הכל	2.5	3.7	-	1.0

ליום 31 בדצמבר 2009				
משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה				
	עד 6	9-6	9-12	מעל 12
	חודשים	חודשים	חודשים	חודשים
שיעור הירידה	1.0	-	-	3.7
עד 20%	1.0	-	-	3.7
20%-40%	-	-	-	0.3
מעל 40%	-	-	-	-
סך הכל	1.0	-	-	4.0

ירידת הערך בתיק אגרות החוב של החברות הינה בעלת אופי זמני. ירידות שאינן בעלות אופי זמני הופחתו לרווח והפסד. אומדן כושר ההחזר של החברות המנפיקות נמצא נאות, למרביתן דירוג השקעה גבוה יחסית. בכוונתנו של הבנק וביכולתנו להחזיק את אגרות החוב לתקופה מספקת אשר תאפשר את חזרת שווי נייר הערך לעלותו.

השקעה בבניינים וציוד כוללת בניינים וציוד המשמשים את הבנק בפעילותו. ההשקעה מוצגת בסכומים מדווחים: ציוד שנרכש עד וכולל 31 בדצמבר 2003 הוצג על בסיס עלות מותאמת מופחתת במחירים מותאמים למדד דצמבר 2003, ציוד שנרכש לאחר מועד זה נרשם על בסיס עלות מופחתת בסכומים נומינליים. תקופת הפחת תואמת את הערכת ההנהלה לגבי תקופת השימוש בנכסים אלו.

יתרת ההשקעה בבניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2010 כוללת השקעה במבנים בסך של 107.8 מיליון ש"ח, השקעה בציוד בסך של 16.0 מיליון ש"ח והשקעות בתכנה בסך של כ-4.4 מיליון ש"ח. יתרת ההשקעה בבניינים וציוד ליום 31 בדצמבר 2009 כוללת השקעה במבנים בסך של 115.5 מיליון ש"ח, השקעה בציוד בסך של 22.0 מיליון ש"ח והשקעות בתכנה בסך של כ-9.6 מיליון ש"ח.

נכון ליום 31 בדצמבר 2010 בבעלות הבנק שטחים בנויים של כעשרת אלפים מ"ר ב- 7 נכסים שונים בארץ. בנוסף שוכר הבנק כשניים עשר אלף מ"ר בנכסים שונים ברחבי הארץ. חוזי השכירות של השטחים המושכרים הינם לתקופות שונות, לרוב ניתנת בהם אופציה להארכת תקופת השכירות. מידע נוסף באשר להשקעה בבניינים וציוד ראה באור 6 לדוחות הכספיים. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 15(המתקון) נבחנו קיומם של אינדיקטורים המצביעים על ירידת ערך. לא נמצאו אינדיקטורים לירידת ערך.

פקדונות הציבור ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכמו ב- 11,609.3 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 11,414.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 1.7%.
א. להלן הרכב פקדונות הציבור:

חלק יחסי מסך פקדונות הציבור ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	שינוי	2009	2010	
23.55%	25.96%	12.1%	2,688.1	3,013.3	פקדונות לפי דרישה
65.69%	64.83%	0.4%	7,497.5	7,526.5	פקדונות לזמן קצוב
10.76%	9.21%	(12.9%)	1,228.4	1,069.5	תוכניות חסכון
100.00%	100.00%	1.7%	11,414.0	11,609.3	

ב. הרכב פקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה:

חלק המיגזר מסך פקדונות הציבור ביום 31 בדצמבר			ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	שינוי	2009	2010	
70.80%	72.29%	3.8%	8,081.0	8,391.9	לא צמודים
16.54%	16.54%	1.7%	1,887.8	1,919.9	צמודים למדד
12.66%	11.18%	(10.2%)	1,445.2	1,297.5	נקובים במט"ח
100.00%	100.00%	1.7%	11,414.0	11,609.3	סך הכל

האמצעים ההוניים של הבנק

יתרת ההון העצמי ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב- 873.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 839.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 4.0%.

ביום 31 בדצמבר 2010 כולל ההון העצמי של הבנק הון מונפק ונפרע (לרבות פרמיה) בסך של 377.8 מיליון ש"ח, עודפים מרווחים שנצברו וטרם חולקו בסך של 491.2 מיליון ש"ח ויתרת רווח בקרנות הון מהתאמה לשווי שוק של ניירות ערך זמינים למכירה בניכוי המס בסכום של 4.2 מיליון ש"ח.

ביום 31 בדצמבר 2009 כולל ההון העצמי של הבנק הון מונפק ונפרע (לרבות פרמיה) בסך של 377.8 מיליון ש"ח, עודפים מרווחים שנצברו וטרם חולקו בסך של 458.2 מיליון ש"ח ויתרת רווח בקרנות הון מהתאמה לשווי שוק של ניירות ערך זמינים למכירה בניכוי המס בסכום של 3.8 מיליון ש"ח.

ההון העצמי כולל מניות בכורה צוברות ומשתתפות ואינן ניתנות לפידיון בערך נקוב של כ- 8 אלפי ש"ח. על פי תנאיהן צוברות מניות בכורה אלו דיבידנד בשיעור של 30% מערך הנקוב המשולם להן בכל עת שיחולק דיבידנד וכן משתתפות בחלוקת דיבידנד לפי חלקן היחסי בערך הנקוב הכולל. פרטים נוספים על הרכב הון המניות המונפק והנפרע והזכויות הנלוות למניות ראה בבאור 12 לדוחות הכספיים.

כתבי ההתחייבות הנדחים שהנפיק הבנק אינם המירים למניות. בהתאם להסכם עם הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן: "הבינלאומי הנפקות") חברה בת בבעלות מלאה של הבנק הבינלאומי, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים

למחזיקי תעודות ההתחייבות שתנפיק הבינלאומי הנפקות לציבור וכל ההוצאות הכרוכות בהנפקה כאמור. כמו כן התחייב הבנק כי תמורת ההנפקה תופקד בבנק בהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם. יתרת כתבי ההתחייבות הרשומים למסחר ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכמה ב- 229.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 223.8 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009.

בחודש יולי 2010 הודיעה חברת מידרוג כי חידשה דירוגם של כתבי ההתחייבות של הבנק בדירוג Aa3 עם אופק יציב ואת פקדונות הבנק בדירוג Aa3 עם אופק חיובי.

מרבית מחזיקי כתבי ההתחייבות שאינם סחירים הינם גופים מוסדיים, כגון קופות גמל וקרנות השתלמות. סך כל כתבי ההתחייבות אלו הגיע ביום 31 בדצמבר 2010 ל- 557.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 546.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009 גידול בשיעור של 2.0%.

מח"מ כתבי ההתחייבות הצמודים למדד הוא 3.97 ושיעור התשואה הפנימי שלהם 4.66%. מח"מ כתבי ההתחייבות שאינם צמודים למדד הוא 4.86 ושיעור התשואה הפנימי שלהם 8.12%.

הנפקת כתבי ההתחייבות נדחים

בחודש ינואר 2010 הנפיק הבנק בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים לא סחירים בסך של 50 מיליון ש"ח. כ- 20 מיליון ש"ח מכתבי ההתחייבות שהונפקו אינם צמודים למדד, נושאי ריבית בשיעור של 6.87% ומח"מ של 13.8 שנים, כ- 30 מיליון ש"ח מכתבי ההתחייבות שהונפקו הם צמודי מדד, נושאי ריבית בשיעור של 3.45% ומח"מ של 13.8 שנים.

יתרת כתבי ההתחייבויות הנדחים שנכללו כהון רובד שני בחישוב יחס ההון המזערי ליום 31 בדצמבר 2010 משוקללים בהתאם להוראת בנק ישראל, בהתחשב בתקופה שנותרה לפרעונם הסתכמה ב- 406.7 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2009 - 402.1 מיליון ש"ח).

יחס ההון לנכסי סיכון

להלן פרטים על הרכב ההון ויחס ההון לנכסי סיכון המחושב על פי הוראת השעה "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

א. רכיבי ההון לצורך חישוב הלימות ההון

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 31 בדצמבר 2009	
		הון רובד 1/ראשוני
16.6	16.6	הון מניות נפרע
358.7	358.7	פרמיה
458.2	491.2	עודפים
0.7	0.7	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
-	-	סכומים שהופחתו מההון
834.2	867.2	סך כל ההון הון רובד 1
423.5	428.4	סך כל ההון רובד 2 אחרי ניכויים
1,257.7	1,295.6	סך כל ההון הכולל הכשיר

* פרטים על הרכב הרובד השני של ההון לצרכי חישוב הלימות ההון ראה באור 12.א.ב.2 לדוחות הכספיים.

ב. יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1 של הבנק

יחס ההון לרכיבי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 31 בדצמבר 2010	
8.38%	8.65%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.63%	12.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		יחס ההון הכולל הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
9.00%	9.00%	

ג. בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים נדרש הבנק להציג נתוני פרופורמה בדבר השפעת ההוראות על תוצאותיו העסקיות. השפעת יישום הוראות אלו על חישוב יחס ההון לנכסי סיכון ביום 31 בדצמבר הינה ירידה מ- 12.92% המוצג בדוחות הכספיים ל- 12.88% המחושב בהתאם להוראה. פרטים נוספים בדבר השפעת יישום ההוראה ראה בפרק "השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31.12.2010" להלן ובבאור 1 בדוחות הכספיים.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי תקני חשבונאות מקובלים ועל פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי של תאגיד בנקאי ועל פי גילוי הדעת של לשכת רואי חשבון בישראל. עיקרי המדיניות החשבונאית מפורטים בבאור 1 לדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונות, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכתה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים. לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים והערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק, אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן. הנהלת הבנק והדירקטוריון סבורים כי אומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. להלן סקירה תמציתית של התחומים בהם נדרשת הנהלת הבנק לבצע הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים שהשפעתם על הרווח והפסד עשויה להיות קריטית ומהותית. לשינויים באומדנים ובהערכות בנושאים שיתוארו להלן ובכלל זה התממשות שונה של האירוע מהאומדן שנעשה לגביו, יכולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות של הבנק ועל מבנה הנכסים וההתחייבויות שלו (לרבות – תלויות).

א. הפרשה לחובות מסופקים וסיווג חובות בעייתיים

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי ובנוסף נכללות הפרשה כללית והפרשה נוספת, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נועדה לשקף בדוחות הכספיים את הערכת הבנק לגבי ההפסד הגלום בתיק האשראי לרבות חביות בסעיפים חוץ מאזניים. קביעת סכום ההפרשה מהווה אומדן אשר בתהליך הערכתו נסמכת ההנהלה על מספר רב של שיקולים והנחות על בסיס המידע הקיים בסמוך לפרסום הדוחות הכספיים. במסגרת הבדיקות וההערכות נבחנים על בסיס שוטף מספר מאפיינים שלהם השפעה על יכולת החזר החוב של הלקוח ובהם: הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות שהעמיד לטובת הבנק, המגזר העסקי בו הוא פועל ונושאים אחרים כגון, תלות גבוהה בלקוחות ובספקים וכן, מערכי הניהול, הבקרה והשליטה שיש ללקוח בכל הקשור לפעילותו העסקית ולניהול הסיכונים אליהם הוא חשוף.

תהליך הבדיקה כולל שני שלבים:

1. זיהוי הלקוחות שאינם עומדים בהתחייבויות כלפי הבנק וסיווגם כחובות בעייתיים, בהתאם להוראות שקבע בנק ישראל. לעניין זה, ניזון הבנק גם ממידע חיצוני המגיע לידי והמצביע על הרעה במצבו של הלקוח, באופן העלול לפגוע ביכולת החזר החוב גם אם טרם הגיע מועד פרעונו.
2. ביצוע הפרשות לחובות מסופקים, משקפים את ההערכה להפסד הצפוי לבנק בגין החובות הבעייתיים. הפרשות נקבעות על פי חבות הלקוח בניכוי הבטוחות ו/או על פי האומדן להפסד הכספי המשוער, הנגזר מיכולת החזר החוב של הלקוח.

לצורך הערכת הבטחונות העומדים לטובת הבנק בגין האשראי שניתן ללקוח, מתבססת הנהלת הבנק על הערכת יכולת החזר החוב ובדיקה עדכנית של שווי בטחונות למימוש מהיר או על אומדנים אחרים הנערכים על ידי עובדי הבנק ו/או גורמים חיצוניים בעלי מיומנות מקצועית רלבנטית וכלל זה: כלכלנים, רואי חשבון, עורכי דין, מהנדסים ושמיאים. המלצות יחידת הגבייה בחטיבה העיסוקית, מובאות לדין בוועדות השונות לסיווג חובות בעייתיים לפי מדרג סמכויות, בהתאם לגודל החבות.

הסכום שנקבע כניתן לגבייה מן החובות שהוגדרו כמסופקים והמבוסס על האומדנים כפי שתוארו לעיל, מסתכם ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 104.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 83.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

הפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על תיק איכות חביות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים. בגין מאפייני סיכון אלה נקבעו שיעורי הפרשה שונים לכל אחד ואחד ממאפייני הסיכון. בין מאפייני הסיכון שנקבעו ניתן למנות: חובות שמסווגים כבעייתיים על פי קטגוריות הסיווג שהוגדרו על ידי המפקח על הבנקים, היעדר מידע כספי על הלווה, אשראי לאנשים הקשורים לבנק, ריכוזיות אשראי ענפית ואשראי ללווה או לקבוצת לוויים החורגים ממגבלות חבות של "לווה בודד". מכיוון שחלק ממרכזי הפרשה הנוספת ובעיקר הפרשה בגין חובות בעייתיים נסמך על עצם סיווג חוב כבעייתי ועיתוי הסיווג, הרי שגם בחישוב הפרשה הנוספת מסתמך הבנק על אותם אומדנים הקשורים ליציבותו הפיננסית של הלווה ויכולת הפרעון שלו קביעת הצורך בסיווג חוב כחוב בעייתי ובעיתוי הסיווג. שיעור הפרשה הכללית וההפרשה הנוספת המצטברת ליום 31 בדצמבר 2010 ביחס לסיכון האשראי המאזני היו 0.23% (31 בדצמבר 2009 – 0.25%).

תהליך הערכת ההפסד הגלום בתיק האשראי, כמתואר לעיל, מתבסס על אומדנים הכרוכים במידה רבה של אי וודאות ובהערכות סובייקטיביות, בן לגבי סיווג החוב כבעייתי (כגון הבחנה בין פיגור זמני לבין חוב שאינו נושא הכנסה), והן לגבי הגורמים המשמשים בחישוב הפרשה (כגון, הערכת שווי הבטחונות למימוש, מגמות צפויות לגבי מצבו הפיננסי של הלווה, ומידת הסיכון של הענף בו הוא פועל).

ביום 1 בינואר 2011 חל שינוי במדיניות החשבונאית לגבי המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. פרטים נוספים ראה בפרק השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 להלן.

ב. תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

הערכת הסיכון ומתן ביטוי חשבונאי לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, נעשית על ידי הבנק וזאת על סמך חוות דעת משפטית של עורך הדין המטפל, על סמך בקיאותו וידיעתו את החוק והפסיקה, ניסיונו בעבודה המשפטית, הכרת הפעילות הבנקאית, וכן בנושאים של אי וודאות מובהקת – גם על סמך "חוש המומחיות של המשפטן". הערכת הסיכון נתמכת ומבוקרת על ידי הלשכה המשפטית של הבנק. לשם השגת מטרה זו פועלת החטיבה המשפטית במספר מישורים:

1. הכרת הדין הכללי
- קיימת הקפדה, שיש לה אף ביטוי בנהלים הפנימיים של הלשכה המשפטית, על עדכון שוטף בחקיקה ובפסיקה. תשומת לב מיוחדת ניתנת לנושאים שיש להם השלכה על פעילות הבנק לענפיה ולגווייה השונים, לרבות הסקת מסקנות והמלצה על היערכויות בעקבות אירועים שארעו בבנקים אחרים.
2. טיפול בתביעות ותלונות נגד הבנק.

כנגד הבנק תלויות ועומדות מספר תביעות משפטיות (לרבות בקשות להכיר בקצתן כתובעות ייצוגיות) בנושאים השונים. לפירוט נוסף ראה באור 17.ג.2).

כל התביעות נגד הבנק עוברות לטיפול של הלשכה המשפטית, המטפלת בתביעות באמצעות יועץ משפטי בכיר, שזו התמחותו. חלקן של התביעות מטופלות על ידי הלשכה המשפטית וחלקן מועברים לטיפול של עורכי דין חיצוניים, תוך ליווי ופיקוח יועץ משפטי בכיר ובאישור היועצת המשפטית הראשית. לכל תביעה משפטית (ללא רצפת סכום) מבוצעת הערכת סיכון על ידי עורך הדין המטפל, באישור היועץ המשפטי הבכיר. בתיקים בסכומים גבוהים, קיימת גם בקרה של היועצת המשפטית הראשית של הבנק. אומדנים לחשיפות שיש לבנק בתביעות ובתלויות לגביהן נדרשה הפרשה או נדרש גילוי לגבי אמת החשיפה הגלומה בהם, נעשים בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הרלבנטיים בבנק. המנכ"ל, חברי ההנהלה ורואי החשבון מקבלים דוח רבעוני על עדכונים ושינויים מהותיים בתיקי התביעות ותלונות נגד הבנק. חוות הדעת המתקבלות מידי רבעון לגבי הסיכון הגלום לבנק בתלונות ובתביעות נגדו, הינן סובייקטיביות ומתייחסות בחלקן לניסיון העבר בתביעות מסוג דומה, ובחלקן לנושאים שהניסיון והידע שנצטברו בהם עד כה, אינם מספיקים על מנת שניתן יהיה לחוות דעה לגביהן, כגון בקשות מסוימות לאישור תובעות ייצוגיות. יחד עם זאת, לגבי כל התביעות והתלויות ישנם אומדנים לרמת החשיפה שיש לבנק ובהתאם לכך מבוצעות הפרשות בגין תלויות שהתממשות החשיפה לגביהן עולה על 70% או פחות, לפי העניין. כמו כן ניתן גילוי לתלויות מהותיות בגין תביעות ייצוגיות או תביעות להכרה באותן תביעות כיייצוגיות. לגבי חלק מהן אין ביכולתם של היועצים המשפטיים לחוות דעה לגבי רמת החשיפה של הבנק. פרטים נוספים בדבר מדיניות הגילוי בדוחות הכספיים ראה בבאור 1א (כד).

ג. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בהיקפים משמעותיים בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה. אין לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה). חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין המרכיב המט"ח שלהם, מתבססים על פי הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי רבית לא צמודה ורבית צמודת מדד, הנקבעים על ידי אגף ניהול פיננסי בבנק הבינלאומי, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי. המרווח בין רבית המכירה לרבית הקניה, מהווה אף הוא גורם סובייקטיבי המשפיע על חישובי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. סיכון האשראי הגלום במכשירים הפיננסיים הנגזרים בא לידי ביטוי בשווי ההוגן, על ידי הכללת פרמיית הסיכון המיוחסת ללקוח.

כעיקרון אין לבנק חשיפה מהותית בגין אופציות ואולם, השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס, ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הרבית והממדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל נקבעים על ידי בקר ניהול הסיכונים של הבנק הבינלאומי ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-מט"ח נקבעים על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים הבינלאומיים. אין לבנק מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר.

שיעורי הרבית במטבע ישראלי ובמטבע חוץ לטווחי הזמן השונים, מהווים גם את הבסיס על פיו מחושב השווי ההוגן של הסעיפים המאזניים, כמפורט בבאור 17ג לדוחות הכספיים.

שיעורי רבית אלו משמשים גם לחישוב השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות שגודרו על ידי מכשירים פיננסיים נגזרים, אם הם עמדו בקריטריונים של גידור, כנדרש על פי הכללים החשבונאיים והנחיות המפקח על הבנקים בנדון.

סכום הערך הנקוב של המכשירים הפיננסיים הנגזרים הנמדדים על פי שוויים ההוגן ליום 31 בדצמבר 2010 הינו כ- 3,438.2 מיליוני ש"ח בהשוואה ל-3,003.8 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2009.

היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2010 – של הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ששוויים ההוגן נקבע על פי מודל היא 12.9. מיליון ש"ח ו- 58.2 מיליון ש"ח בהתאמה.

היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2009 – של הנכסים וההתחייבויות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ששוויים ההוגן נקבע על פי מודל היא 15.4 מיליון ש"ח ו- 48.1 מיליון ש"ח בהתאמה.

על פי חישובי הבנק יביא שינוי בשיעור של 1% בשיעורי הריבית ששימשו את הבנק בהוון תזרים המזומנים החזוי מן המכשירים שצוינו להשפעה כלהלן:
עליית ריבית בשיעור של – 1% תביא לעליה בשווי המכשירים הפיננסיים נגזרים הנמדדים על פי מודלים בכ- 19.1 מיליון ש"ח ואילו ירידה בריבית בשיעור של 1% תביא לירידה בשווי המכשירים הפיננסיים הנמדדים על פי מודלים בסכום של 52.9 מיליון ש"ח.

ד. שווי הוגן וירידת ערך של ניירות ערך

פעילות הבנק בניירות הערך בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר נמדדים במאזן על-פי שוויים ההוגן. שווי הוגן של נייר ערך מוגדר כסכום, שבו היה אפשר לרכוש או למכור נכס (ליטול או לפרוע התחייבות) בעסקה שוטפת בין צדדים הפועלים בהתאם לרצונם, כלומר, בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. הבנק מיישם את הבהרה FSP FAS 157-3 (ASC 820), קביעת שווי הוגן של נכס פיננסי בשוק לא פעיל. בהתאם לכך, בקביעת שווי הוגן של ניירות ערך ומכשירים פיננסיים נוספים הנסחרים בשוק לא פעיל נעשה לעתים שימוש משמעותי בשיקול דעת, לרבות בחינה האם עסקאות בוצעו בתנאי לחץ וכפיה. באותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירים בשוק פעיל, השווי ההוגן נקבע לפי מודלים מקובלים לתמחור, בהתבסס על מערכת עצמאית ומתוקפת של החברה האם או בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, ומתחשבות בהנחות אודות גורמים שונים.

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.
הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
 - נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
 - איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
 - איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
 - איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
 - נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.
- בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי איגרות חוב - לעלות המופחתת);
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
- במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל

אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2010 של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר ששוויים נקבע על פי מחירם בבורסה היא 1,736.6 מיליון ש"ח. היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2010 של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה ששוויים נקבע על פי מודל היא 104.0 מיליון ש"ח.

היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2009 של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר ששוויים נקבע על פי מחירם בבורסה היא 1,000.2 מיליון ש"ח. היתרה המאזנית ליום 31 בדצמבר 2009 של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה ששוויים נקבע על פי מודל היא 139.9 מיליון ש"ח.

על פי חישובי הבנק גידול (קיטון) של 1% במרווח הריבית, הנובע מסיכון האשראי של מנפיקי אגרות החוב, יביא לקיטון (גידול) בשווי ההוגן של אגרות החוב ששוויין ההוגן נמדד על פי מודל בסך של כ- 5.5 ו- 1.0 מיליון ש"ח בהתאמה.

השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי הבנק נדרש, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

בהתאם לכללים אלו הבנק נדרש לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון, פיקדונות בבנקים, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשרי לממשלה וכו'. בנוסף, הבנק נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות.

ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, נדרש הבנק לבחון את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי – הבנק יבחן על בסיס פרטני כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה מעל 1 מיליון ש"ח, וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי הבנק לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי. ההפרשה להפסדי אשראי תוכר לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב יסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (probable) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית תוערך בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים), וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהם חושבה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (ASC 450, Contingencies) FAS 5, Accounting for Contingencies, בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור

הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450).

הבנק לא יצבור הכנסות ריבית בגין חוב אשר סווג כפגום, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. חובות כאמור מוגדרים על ידי הבנק כחובות שאינם צוברים הכנסות ריבית. החוב ימשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. כמו כן, חוב אשר פורמאליית עבר ארגון מחדש, אך לאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים. החוב יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

בנוסף, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני (הבנק יסווג את כל החובות שלו ופריטי אשראי חוץ מאזני בסיווגים: טוב, השגחה מיוחדת, נחות או פגום), וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר, נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (תקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגינן נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2011 ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:

ימחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;

יסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש אינו חוב פגום, הבנק לא יסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש,

יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים;

יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם;

יתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד יכלולו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי; וכן

יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין הבנק ללקוחותיו, הנובע מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב - בסביבה העסקית הקיימת בישראל. ההוראה כוללת החמרה בדרישות התייעוד, ושינוי בדרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים שונים וכן שינוי בהערכות מהותיים במערכות המידע הקיימות.

יישום דרישות ההוראה מחייב כאמור שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מיחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכות וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה.

הבנק מיישם את ההוראה באמצעות המערכות התפעוליות של החברה האם, בשיתוף עם יחידות המטה המתמחות של חברת האם ובסיוע יועצים חיצוניים.

הבנק, שהסב את מערכות התפעול שלו במהלך שנת 2010, השתלב ביישום ההוראה במערך המיחשוב של החברה האם החל ממועד ההסבה, תוך שהוא מאמץ את המתודולוגיה והשיטות שאומצו על ידי החברה האם.

לצורך יישום ההוראה קבע הבנק כללים ספציפיים למדידה המתייחסים למאפייני החבות המיוחדים לו וביניהם: התייחסות למקדמי הפרשה קבוצתית לחובות תקינים ובעייתיים, כללי סיווג חובות בהשגחה מיוחדת, כללים לחישוב תזרים חזוי ועוד.

להערכת ההנהלה, הנתונים שנכללו בביאור הפרופורמה משקפים באופן נאות את המידע שיש לכלול בביאור זה. עם זאת הטמעת המערכת החלה בשנת 2011 וטרם נצבר נסיון ולכן ייתכן כי הנתונים שיחושבו בפועל בעת יישומה לראשונה של ההוראה, ליום 1 בינואר 2011, ויכללו בדוחות הכספיים ביניים של הבנק ליום 31 במרס 2011, אשר ייתפרסמו לקראת סוף חודש מאי 2011, יהיו שונים מאלו שנכללו בביאור הפרופורמה שלהלן.

יצוין עוד כי העקרונות שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מרחיק לכת ביחס להוראות הקיימות בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו והם חייבו את הנהלת הבנק, בין היתר, לגבש מתודולוגיה בנושאים שונים, תוך שימוש בהנחות, אמדנים ושיקול דעת. בעתיד, לאחר שהמידע המופק יילמד וינתח לאורך זמן, במקביל להשלמת מהלכי ההטמעה ושינויי התוכנה, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים במתודולוגיה, בהנחות ובאמדנים האמורים.

במקביל בוצע בתחילת ינואר 2011 חישוב מחדש של ההפרשה על פי הכללים הנדרשים בהוראה. ההפרש בין תוצאת החישוב שבוצע על פי הכללים החדשים ובין יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ביום 31 בדצמבר 2010 כפי שהיא מוצגת בדוחות הכספיים בניכוי השפעת המס החל בסך של 6.1 מיליון ש"ח, נרשם בעודפים.

להלן פרטים על ההשפעה המצטברת ליום המעבר כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראה:

- **ההון העצמי** ליום 31 בדצמבר 2010 קטן בכ- 6.1 מיליון ש"ח. עיקר הירידה נובעת ממחיקת חובות קשי גבייה, וכן מגידול בהפרשות קבוצתיות בגין חובות תקינים.

- **יתרת האשראי לציבור** ליום 31 בדצמבר קטנה בכ- 15.8 מיליון ש"ח.

- **יחס ההון לנכסי סיכון** ליום 31 בדצמבר הסתכם ב - 12.87%, בהשוואה ליחס הון בשיעור של 12.92% המוצג בדוחות הכספיים.

להלן השפעת האימוץ לראשונה על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010:

31 בדצמבר 2010	
491.2	יתרת עודפים ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
(6.1)	השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31 בדצמבר 2010
(18.6)	מזה: השינוי בהפרשה להפסדי אשראי
12.5	השפעת המס המתייחסת
485.1	יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

ההשפעה על האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
10,341.9	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
(221.7)	השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות: מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
10,120.2	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

ההשפעה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 31 בדצמבר 2010

הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (1)				
סך הכל	אחר	לפי עומק פיגור	על בסיס פרטני	
266.7	24.1	-	242.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוח הכספי
(221.7)	-	-	(221.7)	השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות: מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
18.6	13.2	-	5.4	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 (נזקפו להון העצמי)
63.6	37.3	-	26.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

ההשפעה על יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל, נטו ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
20.0	יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
10.8	השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות
30.8	יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל, נטו ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות רבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום	
31	
בדצמבר	
2010	
סכומים	
מדווחים	
1. נכסים שאינם מבצעים	
	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית:
126.3	- שנבדק על בסיס פרטני
0.6	- שנבדק על בסיס קבוצתי
-	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות רבית
-	חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות רבית
126.9	סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
126.9	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית	
37.7	
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי	
199.0	סיכון אשראי מאזני בגין הציבור
3.3	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור
202.3	סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור
-	סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים
202.3	סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר	
1.3	

חובות בעייתיים ביחס לסיכון אשראי

1.3%	שיעור יתרת האשראי לציבור פגום שאינו צובר רבית מיתרת האשראי לציבור
0.0%	שיעור יתרת האשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
0.6%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
50.1%	שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות רבית
2.0%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור

מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

בהתאם למודל הנזילות הפנימי שמיישם הבנק, שמר הבנק בשנת 2010 על נכסים נזילים בהיקף הגדול מסך התחייבויותיו הנזילות הן בשקלים והן במט"ח - ראה להלן בפרק הדן בחשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם פירוט והרחבה בדבר ניהול החשיפה לסיכון הנזילות בתקופה הנסקרת.

המקורות השקליים הלא-צמודים שגויסו על ידי הבנק מציבור הלקוחות ביום 31 דצמבר 2010 הסתכמו ב-8,391.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8,081.0 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 3.8%.

היקף המקורות הצמודים למדד בפקדונות ובתוכניות חסכון בבנק הגיע ביום 31 בדצמבר 2010 לסך של 1,919.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,887.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, גידול בשיעור של 1.7%.

היקף פקדונות הציבור במט"ח והצמודים למט"ח ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-1,297.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,445.2 מיליון ש"ח ביום-31 בדצמבר 2009, קיטון בשיעור של 10.2%.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.

- מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מותאמת למדיניות בקבוצת הבנק הבינלאומי ומכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה וביקורת נאותים.

- המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.

- תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק מושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות חשיפה לתחום והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

- ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, במסגרת הקבועה בהוראות הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

- בחודש דצמבר 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים" אשר נסמכת על הוראות באזל וו, ואשר מסדירה את המעמד, התפקידים והאחריות של פונקציית ניהול הסיכונים בתאגיד בנקאי ושל העומד בראשה. ההוראה קובעת כי פונקציית ניהול הסיכונים תהיה בעלת מעמד משמעותי בארגון, בראשה יעמוד מנהל סיכונים ראשי בלתי תלוי, אשר לא יקבל החלטות עיסוקיות הכרוכות בנטילת סיכונים, ויהיה חבר הנהלה כפוף ישירות למנכ"ל. המפקח רשאי לפטור תאגידים בנקאיים מסויימים מהדרישה כי מנהל הסיכונים הראשי אצלם יהיה חבר הנהלה. בנק ישראל אישר כי מנהל הסיכונים הראשי בבנק לא יהיה חבר הנהלה. החלטה זו עשויה להשתנות בהתאם לשינויים בפרופיל העיסוקי של הבנק, מורכבותו ומהותיותו לחברה האם.

- דירקטוריון הבנק הבינלאומי מינה את המשנה למנכ"ל הבנק הבינלאומי, מר זאב גוטמן, למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי. המינוי אושר על ידי המפקח על הבנקים. מנהל הסיכונים הראשי נכנס לתפקידו ביום 19 באוקטובר 2010.

- הבנק ימנה מנהל סיכונים שיהיה כפוף למנכ"ל ויכונן מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הקבוצה. המבנה האירגוני של פונקציית ניהול הסיכונים בבנק יקבע בהתאמה ובשילוב במבנה האירגוני בקבוצה.

- במקביל אחראים חברי הנהלה לסיכונים בתחומי פעילותם:

מר ברוך גרנות, מנהל החטיבה הפיננסית אחראי לניהול סיכוני השוק והנזילות ולריכוז הדווח על כלל הסיכונים.

מר דורון כליף, מנהל החטיבה העיסוקית אחראי לניהול סיכוני האשראי.

מר דן טראוב, מנהל חטיבת המשאבים אחראי לניהול הסיכונים התפעוליים.

עו"ד גילה יחזקאלי, היועצת המשפטית הראשית, אחראית על ניהול סיכונים משפטיים ורגולטוריים.

- הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין וסיכונים רגולציה וחקיקה - מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי הנהלה בתחום הנתון לאחריותו, ובמקביל, כחלק מניהול הסיכונים הקבוצתי האינטגרטיבי, גם על-ידי מנהל הסיכונים של הקבוצה, והיחידה לניהול סיכונים קבוצתיים.

התייחסות הדירקטוריון והנהלה לסוגיית ניהול הסיכונים

השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון וועדותיו ועל ידי וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים. הפעילויות העיקריות של גורמי הפיקוח והבקרה הן:

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים וקובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים.

- הדירקטוריון מקיים דיון אחת לרבעון במסמך החשיפות הכולל ובו דווח על חשיפות אשראי, חשיפות לסיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ורגולטוריים, כן מתקיים דיון במסגרת בקרת חשיפות שוק ובקרת סיכוני אשראי.

- וועדת דירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים מקיימת אחת לרבעון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, ובמסמכי בקרת חשיפות שוק ובקרת סיכוני אשראי. כן מקיים דיון אחת לשנה במסמכי המדיניות של הסיכונים השונים.

- ועדת ביקורת של הדירקטוריון דנה אחת לחודש באופן שוטף בדוחות ביקורת מהותיים של הביקורת הפנימית ומידי חצי שנה גם בתוכנית העבודה של הביקורת הפנימית תוך ביצוע מעקב אחר ביצוע תוכנית העבודה.

- ועדת האשראי של הדירקטוריון, אשר דנה אחת לחודש באופן שוטף בבקשות אשראי ומידי שנה גם במדיניות האשראי של הבנק, במגבלות הרצויות של שיעור החשיפה באשראי לפי פרמטרים שונים, במדיניות הביטחונות ומרווחי האשראי, בנוהל מתן אשראי וניהול השוטף ובמדיניות ניהול סיכוני אשראי.

- ההנהלה בראשות המנכ"ל, חברי הנהלה ומנהלת מטה הביקורת מתכנסת פעמיים בשבוע. בישיבותיה נידונים, בין היתר, מסמכי חשיפה, תכניות עבודה, תוצאות סיקרי סיכונים וכו'.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

- צוות ניהול נכסים והתייבות בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לחודש ודן, בין היתר: בהתפתחויות המרכזיות בחשיפות הפיננסיות בבנק לאור ההתפתחויות והתחזיות בתחום המאקרו, במגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים בכניסה לפעילויות חדשות, במסמך בקרת חשיפות שוק ובהתפתחות תיק הנוסטרו.

- צוות נזילות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן 5 פעמים בשבוע בנושאי נזילות וסיכוני שוק.

- צוות פיננסי בראשות מנהל החטיבה הפיננסית דן אחת לשבוע בנושאי השקעות ומצב הנזילות.

- צוות אשראי בראשות המנכ"ל מתכנס אחת לשבוע, ודן באישורי אשראי מעל סמכות מנהל החטיבה העסקית, וכן דן במתן המלצות לבקשות אשראי בסמכות ועדת אשראי של הדירקטוריון. בנוסף מבצע, בין היתר, מעקב שנתי אחר לווים בנושאים מהותיים הקשורים לפעילות עסקית. הצוות דן בדיווחים שונים על עמידה במגבלות שקבעו הדירקטוריון והנהלת הבנק. כמו כן דן באישור הסדרי חוב/ מחיקות/ ויתור על חוב ובגיבוש המלצות לגבי מדיניות האשראי וניהול סיכוני האשראי של הבנק.

- פורום הנהלה לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, מעילות והונאות דן בנושאים אלו אחת לרבעון, בראשות מנהל חטיבת המשאבים.

- הבנק משתתף בפורום ניהול סיכונים קבוצתי המאורגן על ידי היחידה לניהול סיכונים קבוצתיים המתכנס אחת לחודש ובמסגרתו מובאים לדיון דרכים ואפשרויות לקידום ניהול הסיכונים על בסיס קבוצתי תוך האחדת שיטות המדידה, מתודולוגיות ניהול הסיכונים ומנגנוני הבקרה בקבוצה.

- בקרת סיכוני שוק, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים מתבצעת על ידי בקר סיכוני שוק ובקר סיכונים תפעוליים, הכפופים למנכ"ל, ובקר סיכוני אשראי הכפוף ליו"ר הדירקטוריון ומבצעים בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על החשיפות לסיכוני שוק ונזילות, סיכוני אשראי וסיכונים תפעוליים בהתאמה.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי
במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני אשראי. ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 בדצמבר 2010 היה 806.9 מיליון ש"ח מזה וכ- 68.2% בגין יחידים ועסקים קטנים. להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות.

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 בדצמבר 2010		סוג החשיפה
דרישות	נכסי סיכון	דרישות	נכסי סיכון	
ההון (9%)*		ההון (9%)*		
במיליוני ש"ח				
5.6	62.7	5.9	65.1	ריבונות
15.0	166.4	14.7	163.6	יישיות סקטור ציבורי
15.1	168.2	15.2	169.1	תאגידים בנקאיים
182.7	2,030.1	203.0	2,255.4	תאגידים
3.3	36.6	-	-	בביטחון גדל"ן מסחרי
468.7	5,207.8	471.4	5,237.3	קמעונאים ליחידים
80.7	896.2	70.9	787.2	עסקים קטנים
6.2	69.0	8.5	95.0	בגין משכנתאות לדיור
21.4	237.4	17.3	192.6	נכסים אחרים
798.7	8,874.4	806.9	8,965.3	סך הכל בגין סיכוני אשראי
2.6	29.2	0.8	8.6	סיכוני שוק
94.7	1,052.6	94.6	1,051.0	סיכון תפעולי
896.0	9,956.2	902.3	10,024.9	סך כל נכסי הסיכון

יחס ההון לרכיבי סיכון

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 בדצמבר 2010	
8.38%	8.65%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון	
12.63%	12.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
		יחס ההון הכולל הנדרש ע"י המפקח על הבנקים	9.00%
9.00%	9.00%		

*מחושב לפי דרישת הון בשיעור של 8% בגין נדבך 1 בתוספת 1% בגין הנדבך השני.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

מדיניות ניהול סיכונים האשראי של הבנק מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

מדיניות ניהול סיכונים האשראי נדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה ובדירקטוריון הבנק. במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק כללים לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שווקי יעד וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן. בשנים האחרונות מכוונת מדיניות האשראי לשמירת מרכזיותה של הפעילות הקימעונית בבנק וכוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבישראל. מגבלות אלו נועדו לצמצם, בין היתר, את החשיפה לריכוזיות ענפית ולגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לווים. במסגרת מדיניות האשראי בקבוצה הגדיר הבנק את קבוצת המיקוד העיסוקי שלו במונחים של גודל אשראי ללווה בבנק, תוך התייחסות לחבות הלווה בכלל המערכת הבנקאית. כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנו, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב. וכן נבחנו פרמטרים כלכליים שיש להם השפעה על בחינת סיכון האשראי. הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל. הבנק בוחן תקופתית את המגבלות שהשית על עצמו ומעדכן בצורה דינמית על פי התפתחויות במצב המשק, המגזרים הענפיים, ומדיניות ותפישת הסיכון של הבנק.

התיאבון לסיכון אשראי

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן לפיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה. התיאבון לסיכון אשראי בבנק, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות אשראי ללווה בודד, לענפים מסוימים (ענף הבניה, ענף הרכב להשכרה ורשויות מקומיות), לתאגידים בעלי מאפייני סיכון ייחודיים (כגון אגודות ספורט, גופים פוליטיים, תעשיית ההיי טק) לפעילויות בעלות מבנה עיסוקי מיוחד כגון פעילות פקטורינג וכן מגבלות וסמכויות למתן אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים ללא זכות חזרה ללווה.

להלן פרטים על האשראי לענפי הפעילות בהם נקבעה מגבלת חבות על ידי הדירקטוריון:

ענף הבינוי והנדל"ן - סיכון האשראי הכולל לענף הבינוי והנדל"ן ביום 31 בדצמבר 2010 מסתכם ב- 813.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 665.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009, ומהווה כ- 5.28% מסיכון האשראי הכולל וכ- 4.0% מסיכון האשראי המאזני (ביום 31 בדצמבר 2009 - 4.4% ו- 3.9% בהתאמה). מרבית האשראי בענף זה מרוכז בפרוייקטים של ליווי פיננסי, תוך התמקדות בפרוייקטים למגורים. חלק ניכר מהם במתכונת לווה פרויקט סגור המאופיין בבחינה תקופתית ומעקב צמוד, תוך הסתמכות וסיוע ממפקחי ניהול חיצוניים.

ענף הליסינג והשכרת הרכב - סיכון האשראי בענף מסתכם ביום 31 בדצמבר 2010 ב- 235.2 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 163.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

סיכון האשראי בענף מהווה כ- 1.5% מסיכון האשראי הכולל ביום 31 בדצמבר 2010, בהשוואה ל- 1.1% ביום 31 בדצמבר 2009.

רשויות מקומיות - היקף סיכון האשראי לרשויות מקומיות ולגופים קשורים אליהן ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 616.2 מיליון ש"ח המהווה כ-4.0% מסיכון האשראי הכולל. ביום 31 בדצמבר 2009 הסתכם סיכון האשראי הכולל לרשויות המקומיות ב- 471.4 מיליון ש"ח המהווה כ-3.1% מסיכון האשראי הכולל.

ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות אשראי

במהלך שנת 2010, נמשכה הטמעת המדיניות הקבוצתית שמגמתה לשמר את המאפיינים הייחודיים שיש לכל בנק בקבוצה ולכוון כל אחד מן הבנקים אל קבוצות המיקוד התואמות מאפיינים אלו.

ד. אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודל פנימי שפיתח לדירוג אובייקטיבי של סיכון האשראי הגלום בפעילות לקוחות הבנקאות הקימעונאית, בנוסף למערכות לדירוג סובייקטיבי של לקוחות גדולים.
- המודל מסייע בקביעת מסגרות אשראי, בהתאם לרמת הסיכון ובהתאם למאפייני פעילות הלקוח. ביחד עם מערכת למדידת רווחיות לקוח מתאפשר תהליך של התאמת הקשר בין רמת הסיכון והרווחיות.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה, מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי.
- בנוסף מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי למשקי בית אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק פועלת לשיפור כלי המדידה, הדווח והבקרה הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבה העיסוקית של מקבלי האשראי. לשם כך נעזרת ביחידת בקרת אשראי.
- הבנק בוחן את עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות ריכוזיות לווה וקבוצת לווים, חשיפה ענפית ומגבלות ענפיות שהוטלו על ידי הדירקטוריון.

הוראות המפקח התיירו לבנקים בחירה בין שתי שיטות מקיפות לחישוב ההון הנדרש בגין סיכונים אשראי. בחלופה אחת, הגישה הסטנדרטית, נמדד סיכון האשראי באופן סטנדרטי בהסתמך על דירוגי אשראי חיצוניים. חלופה זו משמשת את הבנק במדידת סיכון האשראי.
הבנק עושה שימוש בכלי הדירוג של חברות שהותרו על ידי המפקח על הבנקים. דירוג האשראי האמור רלוונטי בדוחות הבנק במדידת סיכון האשראי לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, לאג"ח מדינת ישראל ואג"ח של חברות ישראליות נסחרות בחו"ל המהווים חלק קטן בחשיפת האשראי.

ה. להלן פרטים על חשיפות האשראי:

1. סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 בדצמבר 2010		ליום 31 בדצמבר 2009		
חשיפת	סיכון	חשיפת	סיכון	סוג החשיפה
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	
ברוטו (*)	ברוטו (*)	ברוטו (*)	ברוטו (*)	
מוצעת	מוצעת	מוצעת	מוצעת	
11,460.5	12,787.3	12,585.0	12,827.9	הלוואות
2,127.6	1,165.9	1,614.0	1,945.0	אגרות חוב
206.6	81.7	64.0	37.2	נגזרים (OTC)
8,803.7	5,339.7	5,183.0	5,126.9	חשיפות חוץ מאזניות
336.6	346.0	343.0	326.5	נכסים אחרים
22,935.0	19,720.6	19,789.0	20,263.5	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

* לאחר הפרשה לחובות מסופקים ומבלי להביא בחשבון את ההשפעה של הפחתת סיכון אשראי.
** יתרה ממוצעת של סיכון אשראי מאזני וחוזן מאזני על בסיס ממוצע יתרות בסוף הרבעונים.

(2) התפלגות החשיפה לפי צד נגדי, ממויינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח)

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
4,117.1	-	-	-	1,682.9	2,434.2	ריבונות
419.3	-	33.1	-	1.8	384.4	יישיות סקטור ציבורי
372.9	-	-	28.8	42.0	302.1	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
2,871.1	-	855.8	2.8	218.3	1,794.2	תאגידים
-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
10,556.2	-	4,041.7	5.4	-	6,509.1	קמעונאים ליחידים
1,415.0	-	196.3	0.2	-	1,218.5	עסקים קטנים
185.4	-	-	-	-	185.4	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	איגוח
326.5	326.5	-	-	-	-	נכסים אחרים
20,263.5	326.5	5,126.9	37.2	1,945.0	12,827.9	סך הכל

יתרות ליום 31 בדצמבר 2009

סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	
3,807.3	-	-	-	827.0	2,980.3	ריבונות
440.2	-	21.5	-	43.3	375.4	יישיות סקטור ציבורי
475.2	-	-	68.5	0.2	406.5	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
2,507.1	-	780.1	5.5	295.4	1,426.1	תאגידים
36.6	-	-	-	-	36.6	בביטחון נדל"ן מסחרי
10,524.4	-	4,335.7	7.7	-	6,181.0	קמעונאים ליחידים
1,424.1	-	202.4	-	-	1,221.7	עסקים קטנים
159.7	-	-	-	-	159.7	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	איגוח
346.0	346.0	-	-	-	-	נכסים אחרים
19,720.6	346.0	5,339.7	81.7	1,165.9	12,787.3	סך הכל

3א) סיכון אשראי כולל לפני הפחתות סיכון בכל משקל סיכון

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

חשיפת אשראי								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	ברוטו ⁽¹⁾	
-	-	-	-	-	325.4	3,791.7	4,117.1	ריבונות
-	-	-	419.3	-	-	-	419.3	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	286.4	-	86.5	-	372.9	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ני"ע
50.1	2,784.2	-	36.8	-	-	-	2,871.1	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2.4	5.5	10,548.3	-	-	-	-	10,556.2	קמעונאים ליחידים
0.4	0.6	1,414.0	-	-	-	-	1,415.0	עסקים קטנים
0.1	3.2	71.5	-	110.6	-	-	185.4	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	192.5	-	-	-	-	134.0	326.5	נכסים אחרים
53.0	2,986.0	12,033.8	742.5	110.6	411.9	3,925.7	20,263.5	סך הכל

יתרות ליום 31 בדצמבר 2009

חשיפת אשראי								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	ברוטו ⁽¹⁾	
1.4	-	-	-	-	302.9	3,503.0	3,807.3	ריבונות
-	1.3	-	438.9	-	-	-	440.2	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	237.4	-	237.8	-	475.2	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ני"ע
20.9	2,486.2	-	-	-	-	-	2,507.1	תאגידים
-	36.6	-	-	-	-	-	36.6	בביטחון נדל"ן מסחרי
87.2	11.6	10,425.6	-	-	-	-	10,524.4	קמעונאים ליחידים
19.1	18.8	1,386.2	-	-	-	-	1,424.1	עסקים קטנים
0.4	2.4	28.2	-	128.7	-	-	159.7	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	237.4	-	-	-	-	108.6	346.0	נכסים אחרים
129.0	2,794.3	11,840.0	676.3	128.7	540.7	3,611.6	19,720.6	סך הכל

(1) סכום החשיפה לאחר הפרשה לחובות מסופקים ולפני המרה לאשראי

(ב) סיכון אשראי כולל אחרי הפחתה בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח):

יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

							חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
-	-	-	-	-	325.4	3,791.7	4,117.1	ריבונות
-	-	-	353.3	-	-	-	353.3	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	303.6	-	86.5	-	390.1	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
49.5	2,695.9	-	36.7	-	-	-	2,782.1	תאגידים
-	-	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
2.4	0.9	10,429.3	-	-	-	-	10,432.6	קמעונאים ליחידים
0.3	0.4	1,167.3	-	-	-	-	1,168.0	עסקים קטנים
0.1	3.1	70.8	-	110.2	-	-	184.2	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	192.5	-	-	-	-	134.0	326.5	נכסים אחרים
52.3	2,892.8	11,667.4	693.6	110.2	411.9	3,925.7	19,753.9	סך הכל

יתרות ליום 31 בדצמבר 2009

							חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
1.4	-	-	-	-	302.9	3,503.0	3,807.3	ריבונות
-	1.3	-	344.2	-	-	-	345.5	יישויות סקטור ציבורי
-	-	-	242.1	-	237.7	-	479.8	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	-	-	-	חברות נ"ע
20.9	2,434.2	-	-	-	-	-	2,455.1	תאגידים
-	36.6	-	-	-	-	-	36.6	בביטחון נדל"ן מסחרי
87.1	7.3	10,323.4	-	-	-	-	10,417.8	קמעונאים ליחידים
19.0	18.8	1,240.0	-	-	-	-	1,277.8	עסקים קטנים
0.4	2.4	28.1	-	128.3	-	-	159.2	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	-	-	-	איגוח
-	237.4	-	-	-	-	108.6	346.0	נכסים אחרים
128.8	2,738.0	11,591.5	586.3	128.3	540.6	3,611.6	19,325.1	סך הכל

(1) לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים, לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ מאזניים ולאחר הפחתת בטחונות

4) פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ מאזני	נגזרים (OTC)	נכסים אחרים	סכום כולל
לפי דרישה ועד שנה	5,148.2	170.6	4,824.5	23.8	168.4	10,335.5
מעל שנה ועד חמש	4,558.8	617.1	205.9	9.8	-	5,391.6
מעל חמש שנים	2,967.4	1,157.3	96.5	3.6	-	4,224.8
ללא מועד פרעון	153.5	-	-	-	158.1	311.6
סכום כולל	12,827.9	1,945.0	5,126.9	37.2	326.5	20,263.5

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009*

תקופה לפירעון	הלוואות	אגרות חוב	חשיפות חוץ מאזני	נגזרים (OTC)	נכסים אחרים	סכום כולל
לפי דרישה ועד שנה	6,080.8	125.7	4,648.2	36.8	156.6	11,048.1
מעל שנה ועד חמש	3,782.4	458.7	688.6	7.2	-	4,937.0
מעל חמש שנים	2,847.2	581.5	2.8	37.7	-	3,469.1
ללא מועד פרעון	76.9	-	-	-	189.4	266.3
סכום כולל	12,787.3	1,165.9	5,339.7	81.7	346.0	19,720.6

*הוצג מחדש.

1. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאושרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.

- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.

- כמו-כן, נקבעו נוהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, המחאות עתידיות, שעבודים שוטפים, שעבודי נדל"ן, ערבויות בנקאיות ומסמכי יצוא.

- הבנק נמצא בתהליך של שדרוג המערכות הממוכנות בתחום של תיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים והערכת שווים של הנכסים בתיקי הלקוחות שנתנו כבטחון, באופן שעם השלמת הפרויקטים, כל הנתונים הנדרשים לניהול סיכונים האשראי בהוראות החדשות ימוכנו ויהיו זמינים.

השימוש בבטחונות להפחתת סיכון האשראי הנמדד לצרכי הלימות הון בהתאם להוראות באזל II.

בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים - הגישה הסטנדרטית, הותרה הפחתת סיכון אשראי המובטח במלואו או בחלקו בביטחונות כגון מזומנים, ניירות ערך, ערבות צד שלישי או פקדונות כאשר הפחתה זו ממלאת אחר הדרישות לוודאות משפטית כפי שתוארה בהוראות.

הבנק בחן את כשירותם של הביטחונות השונים המשמשים בפעילותו השוטפת לצורך הפחתת סיכון האשראי הנמדד במסגרת הוראות באזל II. להלן פרטים על היקף הפחתת סיכון האשראי בהתאם להוראה.

התפלגות החשיפה לפי סוגי החשיפה וכיסוי בביטחון כשיר
יתרות ליום 31 בדצמבר 2010

יתרת החשיפה לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ולאחר הפחתת בטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי			חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה לחובות מסופקים)	סוג החשיפה
		סכומים שנוספו	ידי נגזרי אשראי	ידי נגזרי אשראי			
4,117.1	-	-	-	-	4,117.1	ריבונות	
353.3	87.6	21.6	-	-	419.3	יישיות סקטור ציבורי	
390.1	-	17.2	-	-	372.9	תאגידים בנקאיים	
2,782.1	62.4	-	-	26.6	2,871.1	תאגידים	
-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי	
10,432.6	123.2	-	-	0.4	10,556.2	קמעונאים ליחידים	
1,168.0	235.2	-	-	11.8	1,415.0	עסקים קטנים	
184.2	1.2	-	-	-	185.4	בגין משכנתאות לדיור	
326.5	-	-	-	-	326.5	נכסים אחרים	
19,753.9	509.6	38.8	-	38.8	20,263.5	סך הכל	

יתרות ליום 31 בדצמבר 2009

יתרת החשיפה לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ולאחר הפחתת בטחונות	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות	סה"כ חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי			חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה לחובות מסופקים)	סוג החשיפה
		סכומים שנוספו	ידי נגזרי אשראי	ידי נגזרי אשראי			
3,807.3	-	-	-	-	3,807.3	ריבונות	
345.5	94.7	-	-	-	440.2	יישיות סקטור ציבורי	
479.8	-	4.6	-	-	475.2	תאגידים בנקאיים	
2,455.1	48.6	-	-	3.4	2,507.1	תאגידים	
36.6	-	-	-	-	36.6	בביטחון נדל"ן מסחרי	
10,417.8	106.6	-	-	-	10,524.4	קמעונאים ליחידים	
1,277.8	145.1	-	-	1.2	1,424.1	עסקים קטנים	
159.2	0.5	-	-	-	159.7	בגין משכנתאות לדיור	
346.0	-	-	-	-	346.0	נכסים אחרים	
19,325.1	395.5	4.6	-	4.6	19,720.6	סך הכל	

פיקוח ובקרה על השימוש בבטחונות

כל חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכות - בקרה שונות באמצעותן מבצע הבנק מעקב שוטף של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
מעקב שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים ובחטיבה העיסוקית באמצעות דוחות יעודיים ממערכות התפעול בהם מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, ומתקבלת תמונת מצב שלמה על חשיפת הלקוח.
במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במערכי בקרה נוספים כאמור בפרק פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי דלעיל.

ז. חובות בעייתיים והפרשות לחובות מסופקים

בבנק קיימים תהליכים מובנים המסודרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה לחובות מסופקים, המשקפים הערכה שמרנית להפסדי האשראי הצפויים לבנק.

מערכת ממוכנת המשמשת בבנק לאיתור חובות בעייתיים מחייבת את האחראים לטיפול בחוב ביחידות השונות לבצע פעולות גבייה בפרק זמן קצוב מראש לכל שלב ובסדר פעולות הולך ומחמיר שבסופו מועבר החוב לגבייה באמצעים משפטיים ואחרים במטה הגבייה.

מטה הגבייה - היחידה בסיוע עורכי דין חיצוניים אחראית להליך הסדרי חובות, מימוש בטחונות והפעלת אמצעי גבייה.

ביום 31 בדצמבר 2007 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" פרטים על השפעת יישום ההוראה על הדוחות הכספיים ראה פרק "השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010" דלעיל.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

מערך ניהול סיכוני האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות שונות הנקבעות ומאושרות על ידי הדירקטוריון וכן על נהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה. ניהול סיכון האשראי מתבצע בחטיבה הקימעונאית ובחטיבה העיסוקית הנבדלות ביניהן בפרופיל הלקוח ומתבטא בגודל האשראי, סיכון הלקוח, מורכבות ודרישות התמחות ועוד.

בחטיבה הקימעונאית מנוהל סיכון האשראי בסניפים ובמטה אשראי בהנהלה הראשית, בהתאם למדרג סמכויות. בחטיבה העיסוקית מנוהלים הסיכונים על ידי מנהלי קישרי לקוחות, מחולקים לסקטורים של פעילות, המנהלים את כל פעילות הלקוח בנוסף קיימת בחטיבה העיסוקית מחלקה למימון מתמחה המרכזת את פעילות הפקטורינג וכן פועל מטה עיסקי המרכז את פעילות האשראי במסגרת קרנות מימון לעידוד עסקים.

הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה מתבצעים על ידי וועדות ופורומים ייעודיים, ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.

- לועדת אשראי של הדירקטוריון, המתכנסת בדרך כלל לפחות אחת לחודש, מוקנות סמכויות דירקטוריון בין היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכיו"ב. כמו כן הוועדה דנה אחת לשנה במדיניות האשראי.

- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק והקבוצה, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

- הביקורת הפנימית מעריכה את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריכה את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות זמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ההנהלה וועדותיה

- וועדת אשראי המתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל.

- וועדת חובות במעקב בראשות מנהל החטיבה העיסוקית מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות במעקב המאושכלים לצוותי המק"לים בחטיבה העיסוקית.

- וועדת חובות בעייתיים בראשות מנהל החטיבה הקימעונאית מתכנסת אחת לחודש ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים ודנה בחובות בעייתיים באחריות החטיבה הקימעונאית.

- ועדה לדיון בכשלי אשראי המתכנסת מדי רבעון ודנה בכשלי האשראי בתקופה.

- ועדה היגוי עליונה לפרוייקט חובות פגומים בראשות מנהל החטיבה העיסוקית – דנה בנושא יישום הוראת בנק ישראל בנושא חובות פגומים, מתכנסת מדי שבוע.

יחידות פורומים ומערכי בקרה

המחלקה לתפעול מעקב ופיקוח אשראי בחטיבה העיסוקית

מחלקה בלתי תלויה בפעילות העיסוקית הכפופה למנהל החטיבה העיסוקית. המחלקה עוסקת באיתור מוקדי סיכון אשראי בכל הבנק באמצעות מקורות מידע שונים כגון דוחות ייעודיים, מערכות תפעוליות של התראות וסיווגים ומקורות חיצוניים. בנוסף מבצעת המחלקה בקורות ספציפיות על תיקי לווים לפי תוכנית מפורטת בהתאם לנהלים פנימיים המסדירים פעילות זו.

פעילות הבקרה כוללת בנוסף לאיתור מוקדי סיכון כאמור לעיל גם מתן הנחיות לביצוע מעקב ביחידות אשראי בסניפים ויחידות אשראי אחרות וכן תמיכה וסיוע מיקצועי ליחידות אשראי בביצוע פעילות שוטפת.

יחידה לבקרת סיכונים אשראי הכפופה ליו"ר הדירקטוריון, ומבצעת באופן שוטף הערכת רמת הסיכון של לקוחות וקבוצות לקוחות. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), על פיו יש לבדוק בסבב תלת שנתי את האוכלוסייה המוגדרת "כלוים גדולים" כך שבכל שנה יבדק לפחות שליש מאוכלוסייה זו. היחידה מונחית בעבודתה על ידי הדירקטוריון ומדווחת אליו.

בין הנושאים הנבדקים והמדווחים: התפתחות היקף החובות הבעייתיים לפי סקטורים של פעילות, בחינה של הפרשות לחובות מסופקים בחתכים סקטוריאליים, בחינת סכומים שנקבעו כניתנים לגבייה בתהליך הגבייה וההפרשה לחובות מסופקים, בדיקה פרטנית ומידגמית של תיקי לווים ועוד.

יחידות לבקרה עסקית

על מנת למצות את מלוא הפוטנציאל העסקי הגלום בפעילות הלקוחות בבנק בין השאר באמצעות קשר בין המרווח הפיננסי וסיכון האשראי. פועלות מספר יחידות הבוחנות את התפתחות הרווחיות הכוללת של הלקוחות במגוון חתכים לרבות מול דירוג הסיכון של הלקוחות. פעילות זו מתבצעת על ידי האגף למידע ניהולי בחטיבה הפיננסית, על ידי המטה העיסוקי בחטיבה העיסוקית באמצעות נתונים המועברים מן האגף למידע ניהולי ועל ידי האגף לניהול מכירות בחטיבה הקימעונאית.

היחידה לניתוח פיננסי ומידע עיסקי בחטיבה העיסקית
עוסקת בניתוח אנליטי של דוחות כספיים ותוכניות עסקיות ללקוחות החטיבה העסקית, בלתי תלויה בפעילות העסקית, הניתוח כולל הערכה לרמת הסיכון על בסיס הדוחות הכספיים.

הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרתן. במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

במחצית השנייה של 2009 הפיץ המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהוי סיכונים אלה בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי. הבנק החל להעריך ליישום הוראות המפקח, בשלב זה בעיקר בדרך של לימוד הנושא.

י. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה, דירקטוריון הבנק, ועדת אשראי וועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתיכים שונים על-ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובוועדת אשראי או בוועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים לפי העניין ובמליאת הדירקטוריון. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון, וכן יכולת הבנק לגייס הון.

יא. חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים (זרים ומקומיים)

ביום 28 במאי 2010 נסגר חדר העסקות של הבנק ומתאריך זה מתבצעת פעילות לקוחות הבנק ופעילות הבנק עבור עצמו באמצעות חדרי העסקות בבנק הבינלאומי. חשיפות הבנק למוסדות זרים שנבעו מהתמשכות עסקות שנקשרו בעבר, הועברו באמצעות הסכמי החלפה בין הצדדים לאחריות הבנק הבינלאומי. כל החשיפות שנוצרו במועד שקדם למועד ההסבה היו לחשיפות של הבנק מול הבנק הבינלאומי. חשיפות הנוצרות בגין פעילות שוטפת הינן מול הבנק הבינלאומי בלבד.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מצומצם של מכשירים פיננסיים נגזרים ובעיקר עיסקות FORWARD. פעילות הבנק באופציות נעשית ללא חשיפת שוק, במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל. פעילות הבנק באופציות ובתחום המוצרים המובנים המשווקים ללקוחות נעשית תוך כיסוי מלא של ההתחייבות ללקוח בהתחייבות מקבילה של החברה האם. האופציות הכלולות בפקדונות המקנים למפקיד ברירה בין הצמדה לש"ח או לדולר מנוהלת במסגרת ניהול חשיפות השוק הכולל של הבנק. מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש - מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק, ועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים והוועדה לניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל.

פעילות לקוחות ופעילות הבנק עבור עצמו מתבצעת החל מחודש יוני 2010 באמצעות חדרי העיסוק של הבנק הבינלאומי. כמו כן, חדל הבנק להיות חבר במסלוקת הבורסה ומסלוקת המעוף והוא פועל בתחומי ניירות ערך ומעוף באמצעות הבנק הבינלאומי.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברביית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברביית.

סיכון אשראי במוצרים מובנים

במהלך שנת 2010, נמשכה פעילות הבנק במוצרים מובנים (Structured Products) בפקדונות, המאפשרים ללקוח סיכוי לתשואה גבוהה ביחס למוצרים שגרתיים, כנגד לקיחת סיכון של הפסד הרבית האלטרנטיבית וזאת מבלי לסכן את קרן הפיקדון במטבע הבסיס. התשואה במוצרים מותנית בפרמטרים כגון: טווח השתנות מוגדר מראש של שער החליפין, שיעורי הרבית, או מדדי מניות לרבות השתתפות בעליה או בירידה של שערי חליפין, מדד חוזי סחורות, מדדי סחורות או סל מניות. הפעילות בשנת 2010 התאפיינה בגידול בהיקף הפעילות. הבנק קשור בהסכם עם החברה האם על פיו תשלם לו החברה האם את הסכומים בהם התחייב הבנק ללקוחותיו בעקבות מכירת מוצרים בהסכמים כאמור.

סיכויי האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. התיק מסתמך על בעלי נזילות גבוהה כגון פקדונות וניירות ערך. לצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שקבע דירקטוריון הבנק.

להלן פרטים על היקף העיסוקאות במכשירים פיננסיים נגזרים ועל היקף החשיפה לצרכי הלימות ההון (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2010

ביטחונות							
סוג החשיפה	MTM	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות			חשיפה לאחר ביטחונות
				מזומן	ניירות ערך ממשלתיים	מניות בתא 100	
נגזרי מדד	0.4	101.6	1.0	-	-	-	1.0
נגזרי ריבית	0.2	477.8	4.3	-	-	-	4.3
נגזרי מט"ח	5.6	1,179.5	17.6	0.3	-	-	17.3
נגזרי מניות	7.7	828.8	14.3	5.7	0.2	0.3	8.1
סך הכל	13.9	2,587.7	37.2	6.0	0.2	0.3	30.7

ליום 31 בדצמבר 2009

ביטחונות							
סוג החשיפה	MTM	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות			חשיפה לאחר ביטחונות
				מזומן	ניירות ערך ממשלתיים	מניות בתא 100	
נגזרי ריבית	0.4	416.2	45.2	-	-	-	45.2
נגזרי מט"ח	5.4	1,416.7	25.9	0.0	-	-	28.9
נגזרי מניות	9.6	1,139.0	10.6	4.4	-	-	3.2
נגזרי אשראי	-	-	-	-	-	-	-
נגזרי סחורות ואחרים	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל	15.4	2,971.9	81.7	4.4	-	-	77.3

פיקוח ובקרת ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי היחידה לבקרת סיכוני שוק ונזילות. החשיפות לסיכונים שבפעילות במכשירים נגזרים אל מול מגבלות החשיפה שנקבעו מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני, המובא לדיון לאישור בהנהלה, בועדת הדירקטוריון לתפעול נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

חשיפה וניהול סיכוני שוק

א. כללי

סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הרבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנדודות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

סיכון השוק מובנה בפעולות כל היחידות העיסוקיות בבנק הכוללות את החטיבה הקמעונאית, החטיבה העיסוקית והחטיבה הפיננסית. פעילות החטיבה הפיננסית באמצעות כלים העומדים לרשותה מכוונת למדידת סיכון השוק הנוצר ולגידורו בתוך המסגרות שנקבעו על ידי הדירקטוריון במסגרת התאבון לסיכון. התאבון לסיכון שוק מפורט בכל אחד ממרכיבי סיכון זה (סיכון בסיס, סיכון ריבית).

לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים והפעילים בהם בבנק, דיווח תקופתי לדירקטוריון על החשיפה לסיכונים, בחינת שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק, הגדרת הגופים המעורבים בתהליך ניהול, מדידה, הבקרה והפיקוח על הסיכונים. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, ובוועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים.

ב. דרישת ההון בגין סיכוני שוק

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני מטבע בכלל הבנק ועל סיכוני ריבית סיכוני אופציות סיכוני מניות בתחומי המסחר בלבד. להלן דרישת ההון בגין סיכוני שוק (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 בדצמבר 2010		
סיכון כללי	סך הכל	סיכון כללי	סך הכל	
0.7	0.7	0.6	0.6	בגין סיכון ריבית
-	-	-	-	בגין סיכון מניות
1.7	1.7	0.1	0.1	בגין סיכוני מטבע
-	-	-	-	אופציות על ריבית
-	-	-	-	אופציות על מניות
-	-	-	-	אופציות על מט"ח
2.4	2.4	0.7	0.7	סך כל דרישות ההון בגין סיכוני שוק

ג. המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכוני שוק

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק על פי נתונים המתקבלים מחברת האם הכוללים בין היתר גם חישובי VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון, Stress Test, כמפורט להלן:

הערך בסיכון (ה- VAR)

ה- VAR-הערך הנתון לסיכון, מודד את ההפסד הצפוי בשווי ההוגן של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.

- ה- VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה- variance co-variance.

התאבון לסיכון

ביום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ערך ה- VAR של הבנק בכ-4.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-10.7 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימלי בשווי ההון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. סך המגבלות בתרחישי קיצון של שינוי בעקומי הריבית מסתכם ב- 10% מהונו העצמי של הבנק.

תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון: כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של באזל II וקידום ניהול הסיכונים בבנק, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותיהם, נדונו בהנהלה ובמליאת הדירקטוריון.

ד. חשיפת הבסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק העלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומונהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שהשקעת ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול חשיפת הבסיס

ניהול סיכוני הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון. תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר. במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות עודף או (חסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפנוי: - סך עודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר השקלי הלא צמוד לא יעלה על 150% ועודף ההתחייבויות על הנכסים ולא יעלה על 150% מההון הפנוי של הבנק. עודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר צמוד המדד לא יעלה על 100% מההון הפנוי, ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 100% מההון הפנוי וכן, עודף הנכסים על ההתחייבויות במגזר המטח והצמוד למטח לא יעלה על 25% מההון הפנוי ועודף ההתחייבויות על הנכסים לא יעלה על 25% מההון הפנוי. - ההון הפנוי מוגדר כהון עצמי בתוספת הפרשה המיוחדת והכללית לחובות מסופקים, בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד. בנוסף למגבלות על ההון הפנוי, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות על תיק הנוסטרו. - הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת, בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום סיכוני הבסיס (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני הבסיס עם כמה סיכונים בו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון, יחס ההון לרכיבי סיכון וכן יכולת הבנק לגייס הון.

- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים כשש פעמים בשנה להנהלה ולוועדת הדירקטוריון תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח) ⁽¹⁾:

מגבלת		ליום 31 בדצמבר		כחלק מההון הפעיל	
הדירקטוריון	2009	2010	2009	2010	
-150%/150%	125.0%	83.6%	846.4	618.8	מיגזר שיקלי לא צמוד
-100%/+100%	(28.8%)	14.9%	(195.0)	110.6	מיגזר שיקלי צמוד מדד
-25%/+25%	3.8%	1.4%	25.8	10.6	מט"ח וצמוד מט"ח
	100.0%	100.0%	677.2	740.0	סך הכל

(1) השיעורים השלייליים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים:

ליום 31 בדצמבר 2010

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
מיליוני ש"ח				
דולר	-	0.1	-	(0.1)
ארו	-	-	-	-

ליום 31 בדצמבר 2009

מטבע	התחזקות של 5%	התחזקות של 10%	החלשות של 5%	החלשות של 10%
מיליוני ש"ח				
דולר	0.5	1.1	(0.5)	(1.1)
ארו	-	0.1	-	(0.1)

הערות:

- (1) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (2) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (3) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

בשנת 2010 עמד הבנק במגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

ה. חשיפת הרבית

כללי

סיכון הרבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הרבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים ברבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול חשיפת הרבית

ניהול חשיפת הסיכונים לרבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הרבית. החשיפה לרבית נמדדת על ידי בקר סיכוני שוק ונזילות מידי חודש. החשיפה העיקרית לסיכוני רבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכוני הרבית באמצעות תחיתת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הרבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. - מגזר פעילות צמוד מדד: מגבלה בשיעור של 4% מההון העצמי. - מגזר פעילות שקל לא צמוד: מגבלה בשיעור של 5% מההון העצמי. - מגזר פעילות מטח וצמוד מטח: מגבלה בשיעור של 1% מההון העצמי.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בתחום החשיפה לסיכוני שוק - לרבות סיכוני רבית. המגבלה שנקבעה היא עד 10% מההון העצמי.

החשיפה בפועל ליום הדוח

חשיפת הרבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים ארוך ממשך חיים של התחייבויות, ובגין היקף ההשקעה באפיק זה שהוא הדומיננטי מבין שלושת מגזרי ההצמדה. - חשיפת הרבית במגזר צמוד המדד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת בתקופה האחרונה במשך חיים של התחייבות ארוך ממשך חיים של הנכסים על רקע גיוס כתבי התחייבות נדחים שהגדילו את בסיס ההון של הבנק. - במגזר המט"ח וצמוד המט"ח, החשיפה נמוכה יחסית למגזר המדדי והשקלי, זאת, בין היתר, בשל הפעילות במכשירים פיננסיים שונים, ובעיקר בעסקאות החלפת רבית אשר תורמות לצמצום החשיפה להשתנות הרבית במגזר זה. - השפעת פרעונות מוקדמים של הלוואות ושל פקדונות ללא זמן פרעון שולית.

סיכון הרבית בתיק הבנקאי
להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

ליום 31 בדצמבר 2010

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית) (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
					במיליוני ש"ח
15,137.1	204.3	426.8	2,436.1	12,069.9	נכסים פיננסיים*
1,737.9	329.0	1,122.2	101.5	185.2	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים***
14,295.1	348.4	1,076.9	2,504.7	10,365.1	התחייבויות פיננסיות*
1,783.4	182.8	471.1	-	1,129.5	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
796.5	2.1	1.0	32.9	760.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח):

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית****							
שינויים בשיעורי הרבית	במיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקצזות	מטבע ישראלי		מטבע חוץ**	
				לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	0.4	796.9	-	2.0	1.7	30.3	762.9
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	(0.4)	796.1	-	2.1	0.9	33.0	760.1
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד	(0.2)	796.3	-	2.2	0.3	35.6	758.2

ליום 31 בדצמבר 2009

א. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית) (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מטבע חוץ**		מטבע ישראלי	
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
14,298.9	195.3	558.7	2,311.0	11,233.9
1,773.9	386.7	1,156.2	96.3	134.7
13,634.5	437.2	1,086.6	2,601.8	9,508.9
1,809.5	160.1	591.3	45.2	1,012.9
628.8	(15.3)	37.0	(239.7)	846.8

ב. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח):

סך הכל	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הרבית***		מטבע ישראלי		מטבע חוץ**	
	שנויים בשיעורי הרבית	צמוד	לא צמוד	דולר	אחר	השפעות
שנויים בשיעורי הרבית	לא צמוד	מדד	דולר	אחר	מקזזות	סך הכל
גידול מידי מקביל של אחוז אחד	848.5	(224.6)	35.8	(14.7)	0.1	645.1
גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז	844.3	(238.1)	37.0	(15.4)	-	627.8
קיטון מידי מקביל של אחוז אחד	838.6	(255.0)	38.5	(16.0)	0.2	606.3

הערות:

- * כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, שהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן בכל שאר המטבעות ושאין דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

ו. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע ביחס לפעילות המותרת באופציות כי לא תותר כל חשיפה וכי כל עיסקה באופציה שיבצע הבנק עבור לקוחותיו תהיה מכוסה בעיסקה נגדית כך שסך החשיפה של שתי העיסקות במונחי חשיפת שוק יהיה אפס.

ניהול החשיפה

המעקב אחר העמידה במגבלות שקבע הדירקטוריון מתבצע על ידי היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות. בשנת 2010 עמד הבנק במגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק והנזילות

הניהול והבקרה של החשיפה לסיכונים שוק מבוססים על זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים, ובהם, בין היתר:

הדירקטוריון וועדותיו

וועדת הדירקטוריון לתפעול נוסטרו וניהול סיכונים - וועדה ייעודית לתחומי הניהול הפיננסי וניהול הסיכונים. הוועדה מקיימת דיון ראשוני במרבית הנושאים הקשורים לתחום הניהול הפיננסי בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון. הוועדה מבצעת מעקב ופיקוח אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים הפיננסיים השונים, מקיימת דיון באופי והיקף המגבלות הפיננסיות הרצויות, ומנהלת מעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו וכן מעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, ומערך בקרת הסיכונים.

הוועדה עוקבת אחר מצב השווקים הפיננסיים וסביבתו העסקית של הבנק ומעריכה את ההשלכות האפשריות על רמת החשיפה וניהולה. הוועדה מתכנסת לפחות שש פעמים בשנה.

אחת לרבעון מתקיים בוועדת דירקטוריון לניהול פיננסי וניהול סיכונים ובדירקטוריון דיון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ההנהלה וועדותיה

וועדה לניהול נכסים והתחייבויות (נ"ה) - וועדה בראשות מנכ"ל הבנק, דנה ועוקבת אחת לחודש, אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה.

צוות בראשות מנהל החטיבה הפיננסית, דן מידי יום במצב החשיפות לסיכונים פיננסיים בבנק, ובדרכים לשיפור ושכלול אמצעי השליטה והבקרה בתחום זה.

גורמי פיקוח נוספים

היחידה לבקרת ניהול סיכונים שוק ונזילות - היחידה, שהיא פונקציה עצמאית ובלתי תלויה, כפופה ישירות למנכ"ל ואחראית על בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 ("ניהול סיכונים"). במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את התאמת חשיפות הבנק למגבלות שנקבעו ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו אם היו.

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

הביקורת הפנימית - מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרתן.

במסגרת הביקורת נבחנים יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

ניהול על בסיס קבוצתי של חשיפות השוק

המסגרות לחשיפה לסיכונים שוק המגדירות את התאבון לסיכון נקבעות ומאושרות ברמת ההנהלה ודירקטוריון הבנק. הן נקבעות ומאושרות בהתחשב במגבלות התאבון לסיכון בקבוצת הבנק הבינלאומי המידע על מצב החשיפות בהתאם למסגרות שנקבעו מדווח לחברה האם.

ח. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, בחתכים שונים, על ידי גורמי הניהול והבקרה. החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהול מרוכזות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה

ובוועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

סיכוני נזילות

א. כללי

סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.

הבנק מיישם מדיניות לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות על פער ויחס הנזילות במצב רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.

הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל כמפורט להלן כחלק מעמידה בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.

החל מחודש יוני 2010, מועד הסבת מערכות המחשב של הבנק ממערכות בנק הפועלים למערכות הבנק הבינלאומי, אימץ הבנק את מודל הנזילות המשמש את הבנק הבינלאומי.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל, והן תחת תרחיש המדמה מצבי קיצון ולחץ.

מודל פנימי במטבע ישראלי ובמט"ח

לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי שפותח בבנק הבינלאומי ושמתרתו מעקב אחר האמצעים הנזילים שברשות הבנק תחת תרחיש של מצב עסקים רגיל והן תחת תרחיש המדמה מצב לחץ וקיצון. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח מדי יום ולתקופות שונות.

המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כבני מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות פרעון.

העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צרכי הנזילות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק הבינלאומי הנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוזף מאזניות בבנק הבינלאומי.

עם הצטברות נתוני הבנק במערכות הבנק הבינלאומי, ישמשו הנתונים שיצטברו במודל הנזילות ובתרחישי הקיצון.

המודל משמש כלי ניהול דינמי, בתדירות יומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בישיבה יומית של צוות ניהול פיננסי ומבוקרות על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק נזילות.

תרחישי קיצון

במסגרת מודל הנזילות הפנימי במטבע ישראלי ובמט"ח מבצע הבנק לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון, תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי. התרחיש משקף את מצב הנזילות במצבי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו בבנק הבינלאומי על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזנים והחוזף מאזנים.

בנוסף לתרחישי הקיצון המבוצעים על בסיס יומי במסגרת מודל הנזילות היומי כמפורט לעיל, עורך הבנק תרחישי קיצון המשלבים גם תרחישי לחץ בשוקי ההון והכספים בישראל, ובוחן את השפעתם גם על בסיס ההון ויחס ההון של הבנק.

יצוין כי תרחישי הקיצון המבוצעים על ידי הבנק, המסתמכים על תרחישי הקיצון של הבנק הבינלאומי, חמורים יותר מכל תרחיש שהתנסה בו הבנק בעבר.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

פרטים על התייחסות הדירקטוריון והנהלה לפיקוח ולבקרה בנושא ניהול החשיפה לסיכון נזילות ראה בפרק "פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים שוק ונזילות" דלעיל.

ד. דיווח על חשיפה לסיכון נזילות

דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות ולגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ניתן במסגרת דיווח המתקיים בחטיבה הפיננסית מדי יום.

דיווח על חשיפות הנזילות מרכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני הנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בוועדת הדירקטוריון לתפעול, נוסטרו וניהול סיכונים, ובמליאת הדירקטוריון.

בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת שפותחה בבנק הבינלאומי לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב-RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.

ניהול הסיכונים התפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).

- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בבנק. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומיזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.

- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד ממערך ניהול הסיכונים כבסיס לפעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.

- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.

- הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמיזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.

- המדיניות המבוססת על מדיניות חברת האם, מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.

- דירקטוריון הבנק מינה מנהל סיכונים תפעוליים ובאמצעות יחידת יישומים אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית החטיבות השונות בבנק, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בבנק.

ג. ניהול החשיפות

איתור, מיפוי, מיזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק השונות על בסיס מיפוי קווי עסקים. במסגרת הסקר יכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכוני הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל. הבנק נמצא בשלבי אימוץ המתודולוגיה של חברת האם, מיפוי התהליכים העסקיים של הבנק, ביצוע סקרי סיכונים על התהליכים הייחודיים לבנק ואימוץ סקרי הסיכונים של חברת האם תוך התאמתם לתהליכי הבנק. הבנק מבצע באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות בבנק. לאחר אימוץ התהליכים יגדיר הבנק אינדיקטורים לאיתור מוקדם של הסיכון התפעולי, (Key Risk Indicators - KRI), על ידי מנהלי התהליכים ובקר הסיכונים.

איסוף אירועי כשל

הבנק החל בתהליך איסוף ותיעוד אירועי הפסד ו/או כשל, כבסיס נתונים לאימות הערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות ולשמירת היסטוריית כשלים. בבנק מונו נאמני סיכונים תפעוליים בפריסה ארצית אשר אמונים על דיווח הכשלים התפעוליים.

שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי העבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי ותהליכי העבודה. הבנק נערך להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. היערכותו של הבנק מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, המבוססת על מדיניות המשכיות העסקית הקבוצתית ואושרה על ידי דירקטוריון הבנק. תשתיות טכנולוגיות נאותות, לאחר ההסבה הבנק החל בהערכות מחדש לגיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב ופורום הערכות לשעת חירום בראשות ראש אגף משאבים אשר מרכז פעילות זו הקבוצה נציג הבנק משתתף בפורום היערכות לשעת חירום קבוצתית. הפורום הפנימי של הבנק מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

ה. אבטחת מידע

מר מיכאל זגרסון, מנהל אבטחת המידע הקבוצתי מונה כמנהל אבטחת המידע של הבנק. ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע המבוססת על מדיניות חברת האם. חברת מת"ף מבצעת בבנק את כל הסקרים והמיפויים כמתחייב מהוראת ניהול בנקאי תקין 357 ומדווחת להנהלת הבנק.

ו. סיכוני מעילות והונאות

דירקטוריון הבנק החליט כי מנהל הסיכונים התפעוליים, יהיה אחראי גם על נושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

ז. מדיניות הביטוח והיקף הכיסוי הביטוחי

הבנק מבטח בביטוח משותף לקבוצת הבנק הבינלאומי המחזיקה ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים: א. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.), גבול האחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי הפוליסה כמפורט:

- פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

- פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות: או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

- פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס לתביעה בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

ב. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי משרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר. הבנק מבוטח בביטוח Run Off לכיסוי אחריות דירקטורים ונושאי משרה של הבנק ושל קופות הגמל שהיו בבעלותו, בתקופה שלפני השינוי בבנק ומכירת פעילות קופות הגמל.

ג. פוליסת "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

מר דן טראוב, סמנכ"ל בכיר ומנהל חטיבת המשאבים הוא מנהל הסיכונים התפעוליים, והאחראי לגיבוש ויישום מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על-ידי ההנהלה והדירקטוריון וכן אחראי להנחיית היחידות השונות בבנק ולהסדרת נהלי מעקב, דיווח ובקרה.

בפועל מתבצעת הפעילות באמצעות יחידת יישומים אינטגרציה וסיכונים תפעוליים המשמשת כמוקד הידע המתודולוגי והזרוע הביצועית בתחום, ובאמצעות נאמני סיכונים תפעוליים בסניפים וביחידות המטה אשר תפקידם טיפול בסיכונים התפעוליים של יחידתם ואיסוף ארועי כשל.

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

הדירקטוריון נושא באחריות העליונה לניהול הסיכון התפעולי בבנק ואחראי להערכת הסיכון לו הוא חשוף.
- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

ההנהלה וועדותיה

אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

גורמי פיקוח נוספים

- בקר סיכונים תפעוליים – כפוף למנכ"ל הבנק.
- הביקורת הפנימית - מבצעת ביקורת בכל יחידות הבנק, ע"פ תוכנית עבודה ממוקדת סיכונים, ובכלל זה ביחידות העוסקות בניהול הסיכונים ובבקרתן.
במסגרת הביקורת נבחנים ישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים ואיכות תהליכי הבקרה הפנימיים בבנק.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים, בראשותו של מנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- הבנק חבר בוועדת ההיגוי מידע לאבטחת מידע בראשות מנכ"ל מת"ף.
- חבר בפורום סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי.
- מנהל חטיבת המשאבים חבר בפורום המשכיות עסקית בשעת חירום הקבוצתי.
- יחידת יישומים, אינטגרציה וסיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים,, אחראית על והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון.
- בקר סיכונים התפעוליים חבר כגורם בקרה בלתי תלוי בפורום לניהול סיכונים תפעוליים, ופועלת בשיתוף מנהל הסיכונים התפעוליים לשיפור סביבת הבקרה.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.
מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.
בעקבות הטמעת מתודולוגיית חברת האם ומעבר לניהול סיכונים עפ"י תהליכים, לכל תהליך מרכזי בבנק מונה מנהל תהליך האחראי לבקרה ומיזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

י. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים התפעוליים

הבנק מבסס את מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים ומתודולוגיית הניהול על מדיניות החברה האם.

יא. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובמליאת הדירקטוריון.

ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול הסיכון המשפטי והרגולטורי

הבנק פועל על בסיס ובהתחשב במדיניות הקבוצתית לניהול הסיכון המשפטי ובהתאמה לצרכי הבנק. המדיניות מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה - במסגרתה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו.
תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות, בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות, משמעותיות או צרכניות.
במסגרת ניהול הסיכון, פועל הבנק לאיתור מראש של סיכונים משפטיים הכרוכים בתהליכים השונים על כל שלביהם. על פי מתכונת זו בוחנת הלשכה המשפטית של הבנק כל מוצר/שירות חדש או פעילות חדשה ואף עורכת את מכלול המסמכים המיוחדים, ככל שנדרש, הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. כן נוקט הבנק באמצעי איתור ומיפוי שוטפים, לרבות באמצעות סקר סיכונים במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים הקשורים לעבודת הלשכה לייעוץ המשפטי ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים לשם מניעת הישנות הסיכון.
הלשכה המשפטית של הבנק מקיימת מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בהוראות הדין, בחקיקה, בתקינה ובפסיקה,

העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, הלשכה המשפטית עורכת, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במערך המסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, אם לא שונו על ידי חברת האם, ובחווה דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף נקבעים בבנק נהלים המבוססים על הנהלים המופצים ע"י חברת האם, למעט נהלים עצמאיים בנושאים היחודיים בבנק ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים ורגולטוריים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון תפעולי, מועבר למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח ביחס לאירוע. מנהלת הסיכון המשפטי ממליצה לגורמים העסקיים לפי הצורך על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעורכי דין בלשכה המשפטית, בעובדי הביקורת הפנימית, קצין הציות ועובדי הבנק הרלוונטיים, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים מדווחים באופן מיידי למנכ"ל.

ד. ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים

המערך המשפטי של החברה האם פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתיים.
חברות הבנות והבנק בינהן, הונחו ליישם, בשינויים המחוייבים, את מדיניות החברה האם בכל הנוגע לניהול הסיכונים המשפטיים כאמור, לקבל את ההכוונה המקצועית של ראש המערך המשפטי של החברה האם ולדווח לה, הן דיווח פרטני לפי הצורך והן דיווח תקופתי, על סיכונים משפטיים שאותרו על ידן.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.
סיכון ציות על פי הוראה זו נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של מחלקת הציות של הבנק. עיקרי תוכנית הציות כוללים את תפקידי ותחומי האחריות של קצין הציות, את הכלים והאמצעים לשם בקרה ותמיכה שוטפת בנושא הציות ואת מנגנוני הדיווח לשם אכיפת הציות.

ג. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה מונה קצין ציות, כפוף למנכ"ל, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור.

יחידת הציות אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ואו פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקרות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת היחידה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- היחידה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע הלישכה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- בהתאם לנוהל בנקאי תקין 308, על הבנק לערוך סקר תשתיות ומיפוי הוראות צרכניות מדי חמש שנים.
עד למועד העברת השליטה בבנק מבנק הפועלים לבנק הבינלאומי (2006) נסמך הבנק על סקר תשתיות של בנק הפועלים אשר בוצע בשנת 2003. ממועד הסבת מערכות המחשב של הבנק מאלו של בנק הפועלים לאלו של הבנק הבינלאומי במאי 2010, נסמך הבנק על סקר התשתיות אשר נערך על ידי החברה האם.
- לצד קצין הציות פועלים:

נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקדים, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של היחידה.

ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות.

- כמו כן, מסתייעת המחלקה במטה הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור ובלשכה המשפטית.

בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי קיום ימי עיון והדרכות לסניפים.

ד. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראות צרכניות חדשות אם היו כאלה.

- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק. הדיווח כולל, בין היתר, המלצות, פרטים על הפרות של הוראות צרכניות אשר זוהו במהלך התקופה והצעדים שננקטו לטיפול בהפרות, תוכנית עבודה שנתית לשנה הבאה.

- בנוסף, קצין הציות מדווח מיידיית למנכ"ל על כל הפרה מהותית של הוראה צרכנית.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.

- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק, אשר עקרונית נגזרים ממסמך המדיניות הקבוצתי.

ג. ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. בראש היחידה עומד הממונה על איסור הלבנת הון, המכהן אף כקצין הציות של הבנק.

- תפקידי האחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר:

- טיפול בדיווחי הסניפים על פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון.

- פיקוח ובקרה על פעילות הסניפים באמצעות המערכות הממוכנות והדוחות אשר בשימוש המחלקה, במטרה לאתר פעילות בלתי רגילה בחשבונות המתנהלים בבנק.

- הטמעה ויישום של דרישות וחובות איסור הלבנת הון ומימון טרור בקרב העובדים, וכן רענון הידע בנושא, באופן שוטף, באמצעות למידה ארגונית בכל הרבדים.

- לשם יישום החוק והטמעה קפדנית של הוראותיו מינה הבנק בסניפים ובחטיבה העיסוקית נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים.

לצד הממונה, פועל בבנק צוות איסור הלבנת הון, המתכנס אחת לרבעון ו/או על פי הצורך. בין חברי הצוות: מנהל מטה הסניפים בחטיבה הקמעונאית, נציג הלשכה המשפטית, נציג מטה הביקורת, נאמן הציות של החטיבה העסקית. עיקר תפקידי הצוות כוללים החלטה על הצורך בדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון על פעילות בלתי רגילה ואירועים שאותרו בבנק וכן דיון בחשבונות בהם קיימת פעילות מורכבת על מנת לבחון ולקבל החלטה בדבר הצעדים שעל הבנק לנקוט.

- הבנק עורך ימי עיון מפעם לפעם לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף, מקיים הבנק מבדק שנתי לבחינת הטמעת הוראות החוק בקרב העובדים. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.

- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות.
- הלשכה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם. בנוסף, מדווח הממונה על איסור הלבנת הון למנכ"ל על איתור מקרים מהותיים. אחת לשנה מדווח הממונה על איסור הלבנת הון לדירקטוריון הבנק. הדווח כולל, בין היתר, סיכום פעילות היחידה, פרוט המלצות, פרטים ביחס להפרת הוראות צרכניות אשר זוהו במהלך התקופה המדווחת והצעדים שננקטו לטיפול בהפרות וכן תכנית עבודה שנתית.

להלן דרוג גורמי הסיכון שפורטו לעיל בהתאם להשפעת הסיכון הכוללת הגלומה בהם:

גורם הסיכון	תאור הסיכון	השפעת הסיכון הכוללת
השפעה כוללת של סיכונים אשראי	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו הנובע מאי יכולת של חייבים לעמוד בהתחייבויותיהם.	בינונית
סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	סיכון הנובע מפגיעה ביכולת ההחזר השוטפת ומהיקף הבטחונות ואפשרות מימושם בזמן סביר ותוך אבדן ערך ועלות מינמליים.	בינונית
סיכון בגין ריכוזיות ענפית	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים על ענף משק בעל מאפיינים דומים, על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק והונו.	נמוכה
סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	השפעות שיש לגורמי סיכון משותפים ללווים בעלי קשרי בעלות משותפים על האפשרות לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו.	נמוכה
השפעה כוללת של סיכונים שוק	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינוי בשווקים בהם פועל הבנק.	נמוכה
סיכון ריבית	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה משינויים בשיעור הריבית בשוק	נמוכה
סיכון אינפלציה	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשיעור האינפלציה	נמוכה
סיכון שער חליפין	חשיפה לפגיעה ברווחים ובהון כתוצאה משינוי בשערי החליפין של מטבעות שונים בהם מושקע הון הבנק.	נמוכה
סיכון מחירי מניות	סיכון להפסד כתוצאה מירידת ערכם של מניות.	נמוכה
סיכון נזילות	סיכון לפגיעה ברווחי הבנק ובהונו כתוצאה מאי יכולת לעמוד בהתחייבויות העומדות לפרעון.	נמוכה
סיכון תפעולי	הסיכון לפגיעה ברווח ובהון כתוצאה מכשל בתהליכים, בתפקוד כח אדם, או אירוע חיצוני.	בינונית
סיכון משפטי	סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם.	נמוכה
סיכון רגולטורי	סיכון לפגיעה ברווחים או בהון כתוצאה מחקיקה פוגעת.	בינונית
סיכון מוניטין	סיכון לפגיעה ברווח או בהון כתוצאה מפגיעה בתדמית הבנק אצל לקוחותיו, אצל גופים הקשורים עימו.	נמוכה
סיכון ריכוזיות קבוצת לקוחות	סיכון לפגיעה ברווחים כתוצאה מהתנהלות מאורגנת של קבוצת לקוחות בקביעת מחירי השירות הבנקאי.	בינונית

במהלך הרבעון השני, של שנת 2010 בוצעה הסבת מערכות התפעול של הבנק מאלו של בנק הפועלים לאלו של הבנק הבינלאומי. פרטים על השינויים העיקריים בעקבות ההסבה ראה בפרק שירותי תפעול. סיכון ההסבה שהוגדר כסיכון לפגיעה ברווח ובהון הנובע מפגיעה ביכולת לספק שרות וביכולת ניהול המידע והוגדר כסיכון גבוה אינו כלול יותר ברשימת הסיכונים דלעיל. הסיכון התפעולי בטבלה דלעיל כולל את הסיכון הנובע מתוצאות ההסבה המשקף, בין השאר, את השפעת השינוי במערכות התפעול על החשיפה לתקלות ולטעויות.

באזל II

א. רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים: נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, על פי הגישות השונות. נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם הבנק, וסביבתו העסקית. המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. הנ"ל כולל, בין היתר, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת ועיגון מסגרת מתודולוגית סדורה להערכת החשיפה למכלול הסיכונים, כחלק מתהליך בחינת הנאותות ההונית. התהליך כולל גם סיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון - לרבות: ריכוזיות אשראי, סיכון רבית בתיק הבנקאי, ועוד. נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור.

ב. הוראות בנק ישראל

ביום 5 בנואר 2009 פרסם בנק ישראל הוראת שעה בנושא: "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (להלן - "הוראת השעה", או "הוראת השעה באזל II") המבוססת על המלצות ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון, שפורסמו בספטמבר 2006.

לפי הוראת השעה יישום ההוראה חל ביום 31 בדצמבר 2009. בחודש יוני 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת פרסום הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות כמפורט בסעיף 7 להלן.

בשנת 2010 המשיך בנק ישראל לפרסם טיוטות להתייעצות ופרסומים שונים, אשר נציין להלן את העיקריים שבהם:

1. משקל הסיכון לחובות של תאגידים בנקאיים: אימוץ החלופה של משקל סיכון נחות ברמה אחת ממשקל הסיכון שנגזר מדירוג המדינה, על פני משקל סיכון בהתאם לדירוג התאגיד הבנקאי.
 2. ניהול נאות ופיקוח על מבחני קיצון- תרגום של מסמך ועדת באזל מחודש מאי 2009, כחלק ממאמצי הפיקוח על הבנקים לפעול לשדרוג מערך ניהול הסיכונים, הבקרה והממשל התאגידי.
 3. קבוצות רכישה- אשראי שהועמד לקבוצת רכישה, המיועדת לבנות עשר יחידות דיור ומעלה, יסווג כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן, וזאת עקב כך שאשראי שנלקח במסגרת קבוצות רכישה כרוך בסיכונים נוספים מעבר לסיכון בהעמדת אשראי לדיור "סטנדרטי", הן לחברי הקבוצה והן לתאגיד הבנקאי המממן פעילות זאת עד למסירת הדירות לדיירים (לאחר מכן הופך לאשראי לדיור).
 4. מדיניות הון לתקופת ביניים - בתקופת הביניים, עד להתאמת ההוראות לשינויים שפורסמו על ידי ועדת באזל בנושא "חיזוק העמידות של הסקטור הבנקאי", על תאגיד בנקאי לאמץ יעד ל-31 בדצמבר 2010 ליחס הון ליבה, כהגדרתו בהוראת השעה, לפחות של 7.5%. בהיעדר אישור מראש מהמפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנדים אם אינו עומד ביעד הנ"ל או אם חלוקת הדיבידנד תגרום לכך שלא יעמוד ביעד.
 5. מסגרת עבודה למדידה והלימות הון - דיבידנד לאחר תאריך המאזן- על פי הוראת ניהול בנקאי 202 כמפורט בסעיף 7 להלן, נקבע כי מעתה, סעיף עודפים, אשר נכלל בהון של תאגיד בנקאי, לא יכלול דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
 6. בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות ההון - בנק ישראל מבקש שרואי החשבון יערכו בדיקה בנושא נאותות הדיווח לפיקוח על הלימות הון לתאריך 31 בדצמבר 2010. יש להגיש לפיקוח על הבנקים את הממצאים עד ליום 1 במאי 2011.
 7. בחודש יוני 2010 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים אשר קובע הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.
- ההוראות ממצגות אליהן את תוכן הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון". נוסח מסגרת העבודה פוצל להוראות ניהול בנקאי תקין חדשות, כדלהלן:
- הוראת ניהול בנקאי תקין 201 - מבוא, תחולה וחישוב דרישות;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 202 - רכיבי ההון;
 - הוראת ניהול בנקאי תקין 203 - אופן חישוב ההון הנדרש בגין סיכון אשראי לפי גישה סטנדרטית;

- הוראת ניהול בנקאי תקין 204 - אופן חישוב ההון בגין סיכון אשראי לפי גישת הדירוגים הפנימיים;
- הוראת ניהול בנקאי תקין 205 - הטיפול בעסקאות איגוח;
- הוראת ניהול בנקאי תקין 206 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון תפעולי;
- הוראת ניהול בנקאי תקין 208 - אופן חישוב דרישות ההון בגין סיכון שוק;
- הוראת ניהול בנקאי תקין 211 - הנחיות לתהליך הערכת נאותות הלימות ההון בתאגידים הבנקאיים (הנדבך השני); חלק נוסף, הנדבך השלישי, המתווה את ההוראות והציפיות בנוגע למשמעת השוק (דרישות גילוי) מוזג לתוך קובץ הוראות הדיווח לציבור.

ג. הערכות הבנק

הנדבך הראשון - לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראת באזל II החל מיום 31 בדצמבר 2009. סיכוני אשראי - הבנק מיישם בשלב זה את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.

סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו נבחן הצורך בחישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר.

הנדבך השני - על-פי הנחיית המפקח על הבנקים פטורות החברות הבנות הבנקאיות של הבנק הבינלאומי והבנק בכללן, מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) אולם עליהן לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון.

בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios). תרחישי הקיצון מהווים כלי חשוב בהערכת הנאותות ההונית אליה נדרש הבנק.

במקביל, נדרש הפיקוח על הבנקים לבצע תהליך סקירה והערכה של ה-ICAAP של התאגידים הבנקאיים במסגרת תהליך ה-SREP (Supervisory Review and Evaluation Process), על מנת לקבוע אם ההון יעדי ההון הולמים. במסגרת סקירה זו עשוי הפיקוח לדרוש מן הבנק תוספת הון או צעדי תיקון לרבות בדרך של חיזוק הממשל התאגידי ניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים.

במהלך חודש פברואר 2011 אישרו ההנהלה והדירקטוריון של הבנק את המסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (מסמך ה-ICAAP) על בסיס נתוני ה-30 ביוני 2010. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בחברה האם שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים שבוצעו בבנק להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם. תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק מצביעות על כך שלבנק יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון.

כמו כן החליט דירקטוריון הבנק כי עד להשלמת תהליך בדיקת הנאותות על ידי הפיקוח (תהליך ה-SREP) לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק מ-13%. בחודש יולי 2010 החליט דירקטוריון הבנק כי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-7.5%.

כחלק מהיערכות הבנק ליישום ההוראה ביצע הבנק את הפעולות והמהלכים כמפורט:

ערכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק;

- הבנק השלים את ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS כפי שנדרש על-ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.

- מתודולוגית סגירת הפערים שגובשה הינה מתודולוגיה קבוצתית, ככל הניתן, כך שביחס לכל פער שיהיה משותף לחברה האם ולבנק, הפתרון לסגירת הפער יגובש ויותווה ברמת הקבוצה ויועבר ליישום בבנק בהתאמות ובשינויים המתבקשים.

- הבנק ביצע התאמות במדיניות ניהול הסיכונים בתחומים שונים ובנהלים על בסיס הפערים שזוהו בסקרים.

- הנהלת הבנק אישרה תכנית עבודה תלת שנתית מונחית שיקולי הון, לסגירת הפערים שזוהו בסקרי הפערים.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון

מס' טבלה	גילוי כמותי	עמוד	גילוי איכותי	עמוד
1. טבלה 1	-	145	תחולת היישום	
2. טבלה 2	דוח על השינויים בהון העצמי		ביאור 12 לדוחות הכספיים - מבנה ההון	189
3. טבלה 3	א. הלימות ההון - נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי ב. ביאור 12 א' א לדוחות הכספיים - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים	56 190	באזל II	
4. טבלה 4 א', ב'	סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי		א. פרק מדיניות ניהול סיכונים - ניהול סיכוני אשראי ב. מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים - הפרשה לחובות מסופקים וסיווג חובות בעייתיים	56-58 44,48-52
טבלה 4 ג'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי	58	-	
טבלה 4 ד'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי	59	-	
טבלה 4 ה'	יתרות הפרשות ספציפיות וכלליות. תוספת ה' - סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	62	-	
טבלה 4 ו'	תנועה ביתרת הפרשה לחובות מסופקים: באור 4 ד' לדוחות הכספיים - הפרשה לחובות מסופקים	130-131	-	
5. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית לפני ואחרי הפחתות סיכון	183	ניהול סיכוני אשראי - הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי	56
6. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית	60-61	ניהול סיכוני אשראי - מדיניות ניהול מערך הבטחונות	62-63
7. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	63	א. ניהול סיכוני אשראי צד נגדי ב. ניהול סיכוני אשראי - מדיניות ניהול מערך הבטחונות	66-67 62-63
9. טבלה 10	סיכון שוק - גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית	67	החשיפה והניהול של סיכוני שוק	74-68
10. טבלה 12	-	68	ניהול הסיכונים התפעוליים	76-79
11. טבלה 13	-		א. דיון בגורמי סיכון ב. מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים - שווי הוגן של ניירות ערך - ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני	- 47-48
12. טבלה 14	סיכון רבית בתיק הבנקאי	72-73	החשיפה והניהול של סיכוני שוק - חשיפה ברבית	71-73

פעילות הבנק בשוק ההון

הכנסות הבנק בשוק ההון מתבססות על פעילות לקוחותיו בני"ע בבורסה בת"א, מניירות ערך זרים, מפעילות במכשירים פיננסיים הנסחרים בבורסה ועמלות הפצה בקרנות נאמנות. ביום-31 בדצמבר 2010 הסתכם תיק ניירות הערך למשמרת בכ- 13.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ליתרה של כ- 12.3 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

לקוחות נבחרים

בשנת 2010 התרחב השירות שנותנת היחידה ללקוחות נבחרים והוא מקיף את כל סניפי הבנק. היחידה ללקוחות נבחרים נותנת שירותי יעוץ ללקוחות נבחרים בעלי עושר פיננסי גבוה אשר מעוניינים בפעילות דינמית בשוק ההון. ביחידה יועצים מקצועיים אשר נותנים ללקוחות שירות אישי ומקצועי בהשקעות.

"אוצרות" חברה לניהול תיקי השקעות בע"מ

החברה עוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות פרטיים ומוסדיים בהתאם לרשיון הרשות לניירות ערך. סך הנכסים בתיקי ההשקעות של לקוחותיה גדל בשנת 2010 בשיעור של 8%. שיעור החזקת הבנק בחברה הוא 100%. הון החברה ליום 31 בדצמבר 2010 הסתכם ב-14.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 14.3 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

שירותי תפעול קופות גמל וקרנות השתלמות

הבנק נתן שירותי תפעול ל-6 קופות גמל וקרנות השתלמות עד לסוף חודש מאי 2010. החל ממועד זה ניתנים שירותי התפעול בפועל על ידי הבנק הבינלאומי. הכנסות הבנק מדמי תפעול קופ"ג וקרנות השתלמות לתקופה בה נתנו שירותים אלה בשנת 2010 הסתכמו ב-0.8 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1.9 מיליון ש"ח בשנת 2009.

ייעוץ פנסיוני

החל מן הרבעון השני של שנת 2008 החל הבנק במתן שירות של יעוץ פנסיוני ללקוחותיו וללקוחות בנקים אחרים. לבנק יועצים פנסיוניים מנוסים ויועצים פיננסיים בעלי רשיון לייעוץ פנסיוני. הבנק משתמש במערכות לייעוץ פנסיוני אשר פותחו בבנק הבינלאומי (חברת האם). המערכות שפותחו תומכות בייעוץ במערך הפנסיוני, שירותי התפעול ניתנים ע"י מת"ף (חברה בת של הבנק הבינלאומי). הכנסות הבנק מדמי הפצה הנובעים מייעוץ פנסיוני בשנת 2010 מסתכמות בכ-1.5 מיליון ש"ח בהשוואה ל-0.5 מיליון ש"ח בשנת 2009.

פעילות בבורסה לניירות ערך

בעקבות הסבת מערכות התפעול של הבנק למערכות הבנק הבינלאומי, הופסקה חברותו במסלוקת הבורסה ובמסלוקת המעוף. פעילות הסליקה של הבנק עבור עצמו ועבור לקוחותיו מתבצעת באמצעות הבנק הבינלאומי.

משאבי אנוש

אוכלוסיית עובדי הבנק כוללת עובדים קבועים, עובדים זמניים, עובדים בחברות בת ועובדי חברות כח אדם.

	2009	2010	
מספר משורות ביום 31 בדצמבר	902	906	
ממוצע שנתי של מספר המשורות	913	914	

הגיל הממוצע של עובדי הבנק הוא כ- 39.4 שנים. הותק הממוצע הוא כ- 11.8 שנים. כ-52% מעובדי הבנק בעלי השכלה אקדמאית. כ- 36.3% מעובדי הבנק הם עובדים זמניים.

תכניות לפרישה מוקדמת

עקב השינויים שחלו בעקבות הסבת מערכות המחשב ושילוב חלק מיחידות המטה עם הבנק הבינלאומי הוצעה לעובדים שתפקידם התייתר תכנית לפרישה מוקדמת פרטנית, בהסכמת העובדים. עלות התכנית שנצברה בשנים 2009 ו- 2010 מוערכת בכ- 14.2 מיליון ₪. עלות התכנית בשנת 2010 כ- 7.7 מיליון ₪.

הכשרה מקצועית ופיתוח משאבי אנוש

הרחבת הידע המקצועי בתחומי בנקאות ופיננסיים ושימוש בידע הנרכש במתן שירות ללקוח הינו מן היעדים החשובים של הבנק. מטרת ההכשרה המתבצעת בבנק הינה לפתח ולהדריך את העובדים והמנהלים בתחום המקצועי הניהולי וההתנהגותי ולהקנות את המיומנויות הנדרשות לעמידה ביעדים העסקיים של הבנק. בשנת 2010 במסגרת אחריות הבנק על מסלול ניהול השינוי בפרויקט הסבת מערכות הבנק והחברה האחות בנק מסד הקדיש הבנק את עיקר תוכנית ההדרכה והטמעה של מערכות הבינלאומי בבנק. היקף ההדרכה בשנת 2010 הסתכם ב-8,900 ימים, מתוכם 7,400 ימים לטובת הכשרה במערכות החדשות. בשנת 2009 ביצע הבנק כ-4,900 ימי הדרכה.

ניוד עובדים

הבנק קבע תכנית רב שנתית לניוד עובדים ומנהלים. תכנית זו נותנת מענה להנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא חובת ניוד ורוטציה כחלק ממנגנון גידור הסיכונים של הבנק וכן לצרכי הבנק, להעשרה מקצועית, לקידום ולניהול הקריירה של העובדים. במהלך שנת 2010: 31 עובדים החליפו תפקידים במסגרת חובת ניוד עובדים, 87 עובדים נוספים החליפו תפקידים מסיבות של קידום ופיתוח קריירה. יודגש כי 2010 הייתה שנה מורכבת לניוד עובדים על רקע הסבת המערכות וסכסוך העבודה.

מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק

בהתאם להוראות המפקח מחודש אפריל 2009, דן דירקטוריון הבנק במדיניות התגמול ובמתודולוגיה ליישומה. מטרת המדיניות לאזן בין הרצון לעודד מוטיבציה, לשמר ולתגמל מנהלים והישגיות וליצור זהות אינטרסים של המנהלים עם הבנק לטווח הארוך ובין הצורך למנוע לקיחת סיכונים מופרזת. המדיניות מתייחסת למנכ"ל הבנק וחברי הנהלת הבנק, והיא חלק ממדיניות קבוצתית שגובשה בשיתוף החברה האם. בנוסף אישר הדירקטוריון כמידי שנה את מדיניות התגמול לכלל עובדי הבנק. המדיניות המתייחסת למנכ"ל הבנק ולחברי הנהלה אושרה בדירקטוריון והועברה להערות אחרונות של המפקח על הבנקים.

יחסי עבודה והסכמי עבודה קיבוציים

יחסי העבודה בבנק מוסדרים באמצעות הסכם קיבוצי מורחב שנחתם ב 1965 עם נציגות העובדים - ועד העובדים הארצי והסתדרות העובדים הכללית החדשה. ומתעדכן מדי תקופה בהסכמי שכר שנתיים. חברי הנהלת הבנק ומספר מצומצם ביותר של עובדים בתפקידים ייחודיים מועסקים בהסכמים אישיים. לבנק "ספר תפקוד" הקובע את רשימת התפקידים בטווחי השכר שלהם ונלווי השכר הצמודים אליהם.

ביום 17 במאי 2010 הוכרז סכסוך עבודה בבנק בעיקבותיו הושבת הבנק בין הימים 3 עד ה 6 ביוני 2010 ובין הימים 6 עד ה 14 ביולי 2010. ניתנה אכרזה על ידי המפקח על הבנקים על הפסקה במתן השירותים לפי פקודת הבנקאות 1941 בגין השביתה מיום 3 ביוני 2010 ועד ליום 6 ביוני 2010 וכן בגין השביתה מיום 6 ביולי 2010 ועד ליום 14 ביולי 2010. על פי הפקודה האמורה לא יישא בנק באחריות אזרחית או פלילית בשל מעשה או מחדל הנובעים מהפסקת שירותים לגביהם ניתנה אכרזה.

ביום 7 בנובמבר 2010 חתמו הנהלת הבנק ונציגות העובדים על הסכם בנושאים שונים וביניהם הסכמה על תוספות שכר שונות שישולמו בהדרגה עד לשנת 2012 וכן הסכמה לפיה החל משנת 2011 ישלם הבנק מענקים בשיעור מדורג, בתשואת רווח נקי להון עצמי של מעל 7.5%.

על פי ההסכם ישמרו הצדדים על שקט תעשייתי בכל עניין שהוסדר בו עד לחודש מרץ 2013.

תרומה לקהילה

הבנק מעודד את עובדיו להשתלב בפעילות של תרומה לקהילה. הבנק מקיים 2 מסלולי תרומה קבועים, האחד בשיתוף עם "מתן – הדרך שלך לתת" במסגרתו תורמים העובדים והבנק בצורה מאורגנת לצרכים חברתיים ולאומיים שונים. השני עם "פתחון לב" במסגרתו אוספים עובדי הבנק מצרכי מזון עבור נזקקים לקראת פסח וראש השנה. הבנק מאמץ גדוד תותחנים במסגרת "אמץ לוחם". האימוץ בא לידי ביטוי בתרומה כספית ובהשתתפות באירועים. הבנק מעניק תמיכות וחסינות שונות לצרכים חברתיים וכן עובדי הבנק תורמים בסיוע לצרכים שונים בקהילה. בשנת 2010 הסתכמו תרומות הבנק למטרות שונות בכ-360 אלף ש"ח.

שירותי תפעול

ביום 27 במאי 2010 הוסבו מערכות התפעול של הבנק ממערכות בנק הפועלים למערכות הבנק הבינלאומי. שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים מאותו מועד באמצעות חברת מת"ף-חברה בת של הבנק הבינלאומי וחלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק הניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי. השינויים העיקריים שחלו במערכות ההפעלה באים לביטוי במערכות הסניפיות ובדרך מתן השירות ללקוח, בממשקים של הבנק מול לקוחותיו באתר האינטרנט ובמערכות המטה.

במטרה להקל על המעבר מושקעות תשומות ניכרות בשיפור אתר האינטרנט ובערוצי התקשורת האחרים. במעבר המערכות לאפליקציות המחשוב החדשות התעוררו בעיות במספר תחומים שדורשות ריכוז תשומות והשקעת משאבים. הנושאים מטופלים על ידי הבנק בשיתוף מת"ף וספקים נוספים. הבנק מטפל בהשלמת ההתאמות הנדרשות לצרכי המשתמשים ולצרכי הלקוחות וכן בשיפור והטמעת בקורות נדרשות בתהליכי העבודה החדשים.

נכון למועד הדיווח, לא נרשמו אירועים המעידים על פגיעה משמעותית בהיקף השירותים שמספק הבנק ללקוחותיו או בהיקף המידע המשמש את הנהלת הבנק.

הסכמים עם מת"ף ועם הבנק הבינלאומי המסדירים את עלות שירותי המיחשוב ואבטחת המידע ושירותים נוספים טרם נחתמו. בדוחות הכספיים לשנת 2010 נכללה הפרשה בגין עלות השירותים שנתקבלו בהתאם למספר עקרונות שעלו במו"מ ובתאום עם מת"ף ועם הבנק הבינלאומי. מו"מ מתקדם מתנהל בין הצדדים.

הסכמים מהותיים

בחודש דצמבר 2008 זכה הבנק פעם נוספת במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון שקיים משרד הביטחון. במכרז נקבעו, בין היתר, התנאים למתן אשראי לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגמלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגמלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום.

ללא התמחרות אך כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי בנק במחנות צה"ל ודמי השכירות שישולמו בגין השימוש במתקנים אלו. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל- 7 שנים החל מחודש יוני 2009.

במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון ובתנאי ריבית שיקבעו על ידו. על פי תנאי המכרז, משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את ההפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות. מרווח הבנק בגין הלוואות שיינתנו במסגרת המכרז נמוך מהמרווח בגין הלוואות רגילות.

הזכייה במכרז תאפשר לבנק הזדמנויות עסקיות נוספות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות נוספות.

תוכנית העבודה

המידע המפורט בפרק זה, מידע צופה פני עתיד, על כל המשתמע מכך כאמור בפרק "מידע צופה פני עתיד". בחודש דצמבר 2010 אישר הדירקטוריון את תוכנית העבודה לשנת 2011, תוכנית המקיפה את כל תחומי הפעילות העסקית של הבנק ומציבה יעדים להרחבת פעילות המגזר הקמעונאי, העסקי וניהול הנכסים. שנת 2011 תעמוד בסימן של השקעת תשומות בהטמעת מערכות התפעול ושיפור השירות והרחבת הפעילות העסקית.

היעדים שנקבעו לשנת 2011 כוללים, בין היתר:

- פעילויות לשימור פעילות לקוחות.
- ייחוד השרות ללקוח תוך יצירת מעטפת שירות מותאמת ורב ערוצית, יצירת מוצרים ושירותים מותאמים לצרכי הלקוח, לצורך הרחבת הפעילות עם לקוחות קיימים וגיוס לקוחות חדשים.
- פיתוח והגברת השיווק בנישה האזרחית (קמעונאות ועסקים).
- הגברת הבקרה ושיפור איכות תיקי האשראי - גידול זהיר בפעילות האשראי, תוך צמצום הפעילות במגזרים בעלי סיכון גבוה והרחבת הפעילות במגזרים דומיננטיים.

עניינים אחרים

בדבר תביעות משפטיות ראה באור 17 ג. 2) לדוחות הכספיים.

עמלות וריבית זכות

על שולחן הכנסת מונחות כיום הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיו"ב. וכן הצעות חוק שעניינן חיוב הבנקים לתשלום ריביות על יתרות זכות בחשבונות לקוחות. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

עיקרי שינוי חקיקה במערכת הבנקאית

ייעוץ פנסיוני

החל מיום 1 באפריל 2009 רשאים כל הבנקים שקיבלו רישיון יועץ פנסיוני לעסוק בייעוץ פנסיוני, לגבי כל סוגי המוצרים הפנסיוניים, ולכלל האוכלוסייה. נכון למועד פרסום דוחות אלה, טרם פורסם התיקון הדרוש בתקנות ההפצה כדי לאפשר ליועצים פנסיוניים לגבות עמלת הפצה בגין מוצרי ביטוח.

ביום 17 במרץ 2010 הוגשה הצעת חוק פרטית לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני) התשס"ה - 2005, המבקשת לבטל את האפשרות של יועץ פנסיוני לגבות עמלת הפצה מהגופים המוסדיים. יצוין כי על שולחן הכנסת מונחת, מאז חודש יוני 2008, הצעת חוק פרטית קודמת שעיקרה שלילת עמלת ההפצה מיועץ פנסיוני במקרה בו לא בוצעה פעולה כלשהי בהמשך לייעוץ, לרבות במקרה שתוצאת הייעוץ היתה הפסקת החיסכון בסוג מסוים של מוצר פנסיוני או העברת חיסכון למוצר פנסיוני אחר אך מאותו סוג.

ביום 6 ביולי 2010 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) הקמת מסלולי ברירת מחדל התש"ע - 2010 ושל חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן "הממונה") בנושא התאמת מסלול החיסכון הפנסיוני למאפייני העמית החוסך (המודל הידוע בכינויו "המודל הצ'יליאני"). על פי הטיטות האמורות על כל גוף מוסדי לקבוע, עד ליום 31 בדצמבר 2010, מודל לסיווג עמיתים בקופות הגמל שבניהולו בהתאם למאפיינים רלוונטיים שיקבע, ובכלל זה גילו של עמית, ולשייך, בהתאם לאותו מודל, את העמיתים למסלולי השקעה אשר יהוו מסלולי ברירת מחדל.

ביום 11 במאי 2010 הוקמה חברת המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ (להלן: "חברת המסלוקה") אשר עתידה להקים ולהפעיל את המסלוקה הפנסיונית שתספק שירותי העברת מידע וסליקה כספית לגופים השונים בתחום החיסכון הפנסיוני, ובכללם לגופים המוסדיים, ליועצים הפנסיוניים, לסוכנים הפנסיוניים, ולמעסיקים. בעלי המניות בחברת המסלוקה הינם גורמים שונים בתחום החיסכון הפנסיוני: קבוצת הגופים המוסדיים מחזיקה יחדיו ב - 50% קבוצת המפיצים (היועצים והסוכנים הפנסיוניים) מחזיקה יחדיו ביתרת ה - 50%. הבנק הבינלאומי הנמנה על קבוצת המפיצים, מחזיק ב 8.33% מהון חברת המסלוקה.

ביום 27 בספטמבר 2010 פרסם הממונה הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלוקה הפנסיונית, הקובעות, בין היתר, כי ניהולה של חברת המסלוקה ופעילותה תהיינה כפופות לפיקוח הממונה.

ביום 18 באוקטובר 2010 פורסמה הצעת חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני, התשס"ה - 2005 שמטרתו להסדיר בחקיקה את נושא מערכת הסליקה הפנסיונית. הצעת החוק מסדירה את הליך הרישוי של חברה להפעלת מסלוקה פנסיונית ואת הפיקוח עליה, וכן את השימוש במערכת הסליקה הפנסיונית ואופן הפעלתה.

ייעוץ השקעות

בשנת 2001 הגיש איגוד הבנקים בישראל תובענה לבית המשפט להורות ולהצהיר כי הוראות רשות ניירות ערך לתאגידים הבנקאיים, לפיה עליהם לפעול בהתאם לעמדתה לגבי משמעות המונח "ייעוץ השקעות" לפי חוק הסדרת

העיסוק ביעוץ השקעות ובניהול תיקי השקעות, תשנ"ה - 1995, חורגת מהגדרתו ומשמעותו של הביטוי "יעוץ השקעות" על פי החוק הנ"ל והיא בטלה, בין היתר בשל חוסר סמכות וחוסר סבירות.

ביום 23 באוקטובר 2002 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב יפו ובו קבע בית המשפט, בין היתר, כי יש למצוא את שביל הזהב בין יעוץ לבין מסירת מידע, בשים לב לתכליות המונחות ביסוד החוק המסדיר את יעוץ ההשקעות. בית המשפט, לא קיבל את בקשת איגוד הבנקים לבטל את הנחיית הרשות, אלא קבע שורה של הנחיות והגבלות לגבי מסירת מידע על ידי פקידי בנקים, שאינם יועצי השקעות, והורה כי הנחיות הרשות תותאמנה להוראותיו, וכן קבע כי הבנקים ישתפו פעולה עם רשות ניירות ערך בגיבוש העקרונות והקווים המנחים ליישום פסק הדין.

בחודש אפריל 2003 הגישו הצדדים ערעורים לביהמ"ש העליון על פסק הדין של בית המשפט המחוזי, אך בימים אלה ובטרם ניתנה החלטת בית המשפט העליון בערעורים אלו, הגיעו הבנקים ורשות ניירות ערך להסדר בנושא אשר יסיים את ההתדיינות בערעורים. הודעה על ההסדר הוגשה לבית המשפט העליון ביום 3 באוגוסט 2010. ביום 6 בספטמבר 2010 ניתן תוקף של פסק דין להסדר זה.

על פי ההסדר, מתן מידע על נייר ערך ועל נכס פיננסי לאחרים, כאשר בחירתו של המידע הניתן נעשית על פי שיקול דעתו של נותן המידע או הגוף שבו הוא מועסק, ויש במידע כדי להוביל למסקנה ביחס לכדאיות ההשקעה בנייר ערך או בנכס פיננסי מסוים, הוא בבחינת יעוץ השקעות גם אם לא ניתנה המלצה מפורשת להשקעה. הוראות פסקה זו לא יחולו אם המידע על נייר הערך או על הנכס הפיננסי הינו מידע עובדתי (שאינו פרי שיקול דעתו של נותן המידע) הניתן במענה לפנייה של מקבל המידע לרבות באמצעות טלפון פקס או אינטרנט.

למניעת ספקות: התאגידים הבנקאיים יהיו רשאים לפרסם (א) סקירות וניתוחים ענפיים וספציפיים המתייחסים לחברות וכן (ב) נכסים פיננסיים המוצאים על ידם בצירוף לסקירת היתרונות והחסרונות הטמונים בהם, ובלבד שפרסומים נשוא פסקאות (א) ו (ב) - ייעשו בהתאם לכללים הקיימים וכן חדרי העסקות של התאגידים הבנקאיים יהיו רשאים לדווח מיוזמתם ללקוחות על כל התפתחות עובדתית בתחום נגזרי מט"ח סחורות וריביות ובלבד שדווחים אלו יוקלטו ויישמרו בהתאם לנהלי התאגידים הבנקאיים.

אין בהוראות ההסדר כדי לשנות מהיערכות הבנק לגבי מתן מידע ויעוץ השקעות.

הצעת חוק הגבת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א - 2010

הצעת החוק פורסמה ביום 18 באוקטובר 2010. מטרת החוק המוצע הינה להגביר את יעילותה וגמישותה של מערכת האכיפה הקיימת בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל), התשס"ה - 2005 הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה - 2005.

במסגרת התיקון, מוצע, בין היתר, להרחיב את סמכויות הפיקוח של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"), ולהעניק לו סמכויות פיקוח וביטוח מינהלי רחבות מסמכויותיו כיום. כמו כן, מוצע לבטל את האבחנה בין קנס אזרחי ועיצום כספי, ולאחד את הסנקציות המינהליות תחת סמכות העיצום הכספי. בנוסף, מוצע להרחיב את מניין הפרות שבגינן ניתן להטיל עיצום כספי, ובכלל זה להפוך חלק מהפרות שנקבעו כעבירות פליליות להפרות שבגינן ניתן להטיל עיצום כספי. מוצע לעדכן (במרבית המקרים להגדיל) את סכומי העיצום הכספי, כאשר גובה העיצום יהיה נגזרת של חומרת הפרה זהות המפר, ובמקרים מסוימים היקף הנכסים המנוהלים על ידו. כמו כן, נקבעו הוראות בדבר אחריות פיקוחית של מנהל כללי בתאגיד, לעניין ביצוע הפרות בידי התאגיד ועובדיו, וכן איסור על ביטוח ושיפוי אדם בקשר עם עיצום כספי.

חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה) התש"ע - 2010

ביום- 27 לינואר 2011 אושר החוק הנ"ל. מטרת החוק המוצע הינה ליעיל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקים. התשנ"ה - 1995 וחוק השקעות שותפות בנאמנות, התשנ"ד - 1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע הפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת הפרה.

התיקון מציע שלושה ערוצי אכיפה מקבילים, לפי שיקול דעתו של יו"ר רשות ניירות ערך: הטלת עיצום כספי ע"י הרשות (מיועד להפרות הניתנות להוכחה בקלות יחסית); הליך אכיפה מנהלי באמצעות ועדת אכיפה מנהלית (מיועד להפרות המצריכות קיום הליך בירור משמעותי); הליך פלילי (מיועד לטיפול בעבירות פליליות).

בנוסף מסמך החוק את יו"ר הרשות להתקשר בהסדר הפסקת הליכים מותנית, כאלטרנטיבה לניהול הליכים מינהליים כנגד מפר, אשר במסגרתו רשאי יו"ר הרשות להתחייב להמנע מלנקוט הליכים או מלהמשיך בהליכים נגד המפר ומנגד מקבל על עצמו המפר את התנאים הקבועים בהסדר.

במסגרת החוק נקבע מדרג חדש של הפרות על פי החוקים דלעיל והוחמרו הסנקציות המוטלות. בהתאם הורחבה סמכותה של רשות ניירות ערך להטיל עיצום כספי בכל אחד מהחוקים האמורים. בין היתר נקבע כי תאגיד מדווח לפי חוק ני"ע (למעט תאגידים מיוחדים) חשוף לעיצום כספי המוטל על ידי הרשות עד לסך של 500,000 ש"ח ותאגיד בנקאי חשוף לעיצום כספי המוטל על ידי הרשות לפי חוק הייעוץ עד לסך של 1,000,000 ש"ח. יחיד חשוף לעיצום כספי המוטל על ידי הרשות לפי חוק ני"ע בסך של 6,000 ש"ח בעוד שיחיד בעל רשיון לפי חוק הייעוץ חשוף לעיצום כספי המוטל על ידי הרשות עד לסך של 15,000 ש"ח, לפי סיווג ההפרה. ועדת אכיפה מינהלית מוסמכת להטיל עיצומים כספיים נרחבים אף יותר כאשר תאגיד חשוף לעיצום כספי לפי חוק ני"ע וחוק הייעוץ של עד 5,000,000 ש"ח ואילו יחיד חשוף לעיצום כספי לפי חוק ני"ע וחוק הייעוץ בסכומים שבין 1,000,000-5,000,000 ש"ח, והכל לפי סיווג ההפרה וסיווג המפר. במקביל אוסר החוק על ביטוח ושיפוי של המפר בגין עיצום כספי שיפסק לחובתו (למעט במקרה של תשלום לנפגע הפרה והוצאות שהוצאו בקשר עם הליך בעניין).

יצוין, כי החוק קובע חובת פיקוח על מנכ"ל התאגיד, על פיה מנכ"ל התאגיד חייב לפקח ולנקוט את כל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין, כמפורט בסעיף, למניעת הפרות על ידי התאגיד או בידי מי מעובדיו. החוק קובע כי אם בוצעה הפרה (למעט בהפרות מסוימות) חזקה שהמנכ"ל הפר את חובת הפיקוח האמורה והוא יהיה חשוף לאמצעי אכיפה כאילו היה הוא המפר. במקביל קובע החוק כי מנכ"ל אשר פעל למניעת הפרה ו/או הישנותה, לרבות על ידי קביעת נהלים מתאימים, חזקה שקיים את חובת הפיקוח האמורה. עיקרי התיקון יכנסו לתוקף 30 ימים ממועד פרסום החוק או ממועד פרסום תקנות בעניין הכללים להפחתת עיצום כספי (או סדרי הדין של ועדת האכיפה המנהלית, לפי העניין), לפי המאוחר. הבנק לומד את החוק ונערך להטמעתו.

חוק בנק ישראל, התש"ע - 2010

ביום 16 במרץ 2010 התקבל בכנסת חוק בנק ישראל, אשר יכנס לתוקף ביום 1 בספטמבר 2010. החוק מחליף את חוק בנק ישראל הקיים ואת חוק הפיקוח על המטבע, והכל במטרה להתאימו למציאות הכלכלית הנוכחית. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר, מטרותיו של בנק ישראל (כאשר המטרה המרכזית היא שמירה על יציבות המחירים), תפקידיו (ביניהם ניהול מדיניות מוניטרית, פיקוח והסדרה של המערכת הבנקאית) ועקרונות עוצמתו. בחוק החדש הוגדרו האורגנים של בנק ישראל וסמכויותיהם - נגיד, ועדה מוניטרית אשר הוסמכה לקבל החלטות בנושאים מוניטריים, ומועצה מינהלית אשר הוסמכה לקבל החלטות בנושאים הקשורים לפעילות המנהלית של הבנק.

נקבעו סוגי פעולות שהבנק מוסמך לבצען לשם השגת מטרותיו ומילוי תפקידיו לפי החוק.

כמו כן נקבעו סמכויות בנק ישראל לגבי תאגידים בנקאיים ולגבי גופים פיננסיים אחרים. בין היתר, הוקנתה לנגיד סמכות, להטיל עיצומים כספיים על מפר הוראות מסוימות של החוק, להטיל עיצום כספי על מנכ"ל תאגיד, אשר לא פיקח או נקט את כל האמצעים הסבירים למניעת הפרת הוראות חוק מסוימות ע"י התאגיד ואף להורות על הפסקת הכונתו.

פסק דינו של בית המשפט העליון בערעור על החלטת בית הדין לחוזים אחרים הוראת המפקח על הבנקים בענין תיקון חוזים בנקאיים בהתאם לפסיקת בית הדין לחוזים אחרים ובית המשפט העליון

בעקבות פסק דין שניתן ביום 18 בפברואר 2010 ע"י בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים בערעור על פסק דינו של ביה"ד לחוזים אחרים בענין שינוי/ ביטול תנאים מקפחים בחוזה עו"ש שלבנק לאומי לישראל בע"מ, ופסק דין נוסף שניתן ביום 5 במאי 2009 ע"י ביה"ד לחוזים אחרים בענין שינוי/ביטול תנאים מקפחים בחוזה הלוואה לדיור של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (הבנק ערער על חלק מקביעות ביה"ד), הורה המפקח על הבנקים, ביום 5 בדצמבר 2010, לכל התאגידים הבנקאיים, לתקן את החוזים הבנקאיים ולהתאימם לפסקי הדין הנ"ל במועדים שנקבעו בהוראה, וכן, לפרסם את פסקי הדין באתר האינטרנט של התאגידים הבנקאיים. הבנק נערך בימים אלה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

הצעת חוק בענין העברת מידע בקבוצה בנקאית

על מנת שניתן יהיה ליישם את כללי באזל II לענין ניהול סיכונים על בסיס קבוצתי, פורסמה ביום 16 ביוני 2009, במסגרת חוק ההסדרים, הצעת חוק לתיקון סעיף 5 לפקודת הבנקאות שמטרתה להסמיך את המפקח על הבנקים, בין היתר, להורות על העברת מידע על לקוחות של חברות בנות בקבוצה בנקאית למאגר מידע מרכזי אשר ישמש את חברת האם לניהול סיכונים אשראי על בסיס קבוצתי בהתאם להוראות באזל II. הצעת החוק פוצלה מחוק ההסדרים והועברה לוועדת הכספים להמשך הליכי חקיקה.

חוזר בנק ישראל – הנחיות בנושא התפתחויות בסיכונים בגין הלוואות לדיור

ביום 11 ביולי 2010 פורסמה הנחיה על פיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את הסיכונים בתיק האשראי הקיים וכן את המדיניות בתחום המשכנתאות על מנת לוודא שאינה מביאה לנטיית סיכונים מעבר לרצוי. על התאגידים הבנקאיים לבחון את הצורך בהגדלת הפרשות לחובות מסופקים בגין הגידול בסיכון בהלוואות לדיור ועליהם להחזיר הפרשה נוספת שלא תפחת משיעור של 0.75% בגין יתרות הלוואות לדיור אשר ניתנו החל מיום 1 ביולי 2010 ואשר שיעור המימון בהם במועד העמדת האשראי גבוה מ- 60%. הדרישה להפרשה נוספת כאמור תחול מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 ואילך.

חוזר בנק ישראל בענין הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה

ביום 28 באוקטובר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה בהתאם להוראות החוזר, על התאגיד הבנקאי להגדיל את הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור בריבית משתנה, אשר שיעור המימון בהן גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה לדיור שהועמדה ללווה, שווה ל-25% או יותר. משקל הסיכון של החלק מההלוואה שהועמד בריבית משתנה יהיה 100% (במקום 35% או 75%, בהתאם למאפייני ההלוואה). האמור לעיל לא יחול על הלוואות לדיור בהן סכום ההלוואה שאושרה ללווה נמוך מ-800 אלפי ש"ח ועל הלוואות לדיור שניתנו ללווים שעומדים בקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון לקבל מהמדינה עזרה בשיכון. הנחיות הכלולות בחוזר יחולו על הלוואות שאושרו מיום 26 באוקטובר 2010 ואילך. הבנק נערך ליישום הוראות החוזר.

חוזר המפקח על הבנקים בנושא קבוצות רכישה

ביום 25 במרץ 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בנושא קבוצות רכישה. החוזר מפרט סיכונים אפשריים היוצרים, לדעת בנק ישראל, חשש לפגיעה מהותית באיכות האשראי ובמוניטין של הבנק במקרה בו יתממש אחד או יותר מגורמי הסיכון הקיימים בפעילות במסגרת קבוצת רכישה. המפקח קבע כי אשראי (מאזני וחוץ מאזני) שהועמד לקבוצת רכישה המיועדת לבנות עשר יחידות דיור ומעלה יסווג במהלך תקופת בנייה כחבות של תאגיד בענף הנדל"ן, והוא ישוקלל בשיעור 100% בחישוב הלימות הון. בתום הבנייה ולאחר מסירת המפתח לרוכשים יסווג האשראי לחברי הקבוצה כ"אשראי לדיור". המפקח הורה על קביעת נהלים לטיפול באשראים מסוג זה. האמור בחוזר ייושם

לא יאוחר מהדוחות ליום 30 בספטמבר 2010.
להוראות חוזר זה אין השפעה על עסקי הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא עבודת הדירקטוריון

ביום 29 בדצמבר 2010 פרסם המפקח על הבנקים הוראה חדשה בנושא עבודת הדירקטוריון. ההוראה החדשה נערכה במטרה לחזק את עקרונות הממשל התאגידי במערכת הבנקאית ולהתאים את חובות הדירקטוריון ותפקידיו להמלצות "ועדת באזל".
ההוראה כוללת הנחיות חדשות ותוספות להנחיות קיימות שעיקרן:

- **אישור נושאי משרה (הליך Fit & Proper)** – הובהר כי הליך ההודעה מראש לגבי מינוי נושאי המשרה למפקח, כפי שנדרש כיום, יחול גם בעת הארכת כהונה; מינוי מחדש; מינוי לתפקיד אחר הדורש אישור; ומינוי דירקטור כיו"ר. כמו כן נקבע כי לגבי דירקטורים ההליך יבוצע, בכל מקרה, לפחות אחת לשלוש שנים.

- **תפקידי הדירקטוריון** – הובהרו עקרונות האחריות לעסקי התאגיד הבנקאי ולאיתנותו הפיננסית; האחריות להתוויית אסטרטגיה (Top-Down); אישור מדיניות בהתאם לאסטרטגיה; פיקוח על פעולות ההנהלה; קיום תחומי אחריות ודיווח ברורים בתאגיד; קיום תרבות ארגונית ("הטון בצמרת"); וציות לחוק ולרגולציה. האמור הינו מעבר לפירוט נרחב של נושאים ספציפיים שבהם נדרש הדירקטוריון לדון. כמו כן הובהר כי על פי המלצות ועדת באזל, הדירקטוריון צריך לפעול בדרך שתצמצם את מעורבותו באישור עסקאות ולהתמקד באישור מדיניות בתחומים השונים ואישור עסקאות שהן חריגות ביחס למדיניות שנקבעה. בהקשר זה נקבע כי על תאגיד בנקאי להגיש לאישור הפיקוח עד ליום 1 ביולי 2011 תכנית לצמצום מעורבות הדירקטוריון באישור מתן אשראי ולהתאמה הנדרשת בבקרה. ניתן ליישם את התכנית בהדרגה על פני שנתיים.

- **פיקוח קבוצתי** – הובהרה אחריות דירקטוריון חברת אם בנקאית לקבוע אסטרטגיה ומדיניות ניהול סיכונים באופן קבוצתי, תוך הבהרה כי על דירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב במדיניות הקבוצתית בשים לב לטובת התאגיד הנשלט ולהוראות החוק.

- **קביעת מדיניות כח אדם ותגמולים** – כולל מדיניות מינוי והערכת ביצועים של המנכ"ל והדרג הבכיר לפחות אחת לשנה.

- **קביעת מדיניות למניעת ניגודי ענינים** – מדיניות זו תתייחס, בין היתר, לענין עסקאות עם "אנשים קשורים" ולענין פעילות הבנק והקבוצה במגזרים השונים.

- **קביעת מדיניות ל"פעילויות נעדרות שקיפות"**.

- **ישיבות ללא נוכחות ההנהלה** – לפחות אחת לשנה יתקיים דיון בנושאים שעיקרם תפקוד המנכ"ל וההנהלה, הערכת שכר ותגמולים לדרג הבכיר ואפקטיביות הבקורות, ללא נוכחות חברי ההנהלה.

- **הרכב הדירקטוריון** – הועלה שיעור הדירקטורים החיצוניים הנדרשים על ידי בנק ישראל מרבע לשליש (כולל חיצוניים על פי חוק החברות). הוחלו כל התנאים החלים על דירקטורים חיצוניים שמונו לפי חוק החברות גם על דירקטורים חיצוניים שמונו לפי הנהל (למעט בענין אופן המינוי); נקבעו תנאי כשירות נוספים לדירקטורים חיצוניים על פי הוראת בנק ישראל (כמו – והעדר זיקה גם למחזיק מעל 5% מהון הבנק), שיחולו על מינויים החל מיום 1 בינואר 2011; חמישית מהדירקטורים יהיו "בעלי ניסיון בנקאי" וכן חמישית יהיו בעלי "מומחיות חשבונאית ופיננסית"; מנכ"ל לא יוכל לכהן כדירקטור; בעל שליטה ודירקטור חיצוני לא יכהנו כיו"ר הדירקטוריון. ככלל, הובהר כי גודל הדירקטוריון צריך לעודד יעילות ודיון אסטרטגי מהותי.

- **כשירות דירקטורים** – דירקטור בבנק לא יוכל לכהן כדירקטור או כחבר ועדת השקעות בגופים המפורטים בהוראה (בעיקר גופים מוסדיים) וכן לא יוכל לכהן בתאגיד בשליטת הבנק. המפקח רשאי, במקרים חריגים, לאשר חריגה

מהאמור. הדירקטוריון נדרש לקבוע קווים מנחים להגדרת פוטנציאל לניגוד ענינים דרך קבע בין דירקטור לבנק. אדם שעיסוקיו יוצרים ניגוד ענינים דרך קבע לא יתמנה כדירקטור בבנק.

- **ועדות דירקטוריון** – מעבר לוועדת הביקורת, הדירקטוריון חייב למנות גם ועדת שכר ותגמולים וועדה לניהול סיכונים (שתייהן ועדות ממליצות בלבד); הוגבל מספר החברים בוועדה למחצית מחברי הדירקטוריון; וכן נדרשת בחינה תקופתית לצורך ברוטציה בהרכב חברי הוועדות ויו"ר שלהן.

- **ועדת הביקורת** – יכהנו בה לפחות 2 דירקטורים בעלי "מומחיות חשבונאית ופיננסית"; תקיים אחת לשנה דיון עם כל אחד מבעלי התפקידים הבאים, בנוכחותם בלבד: מבקר פנימי, רואה החשבון המבקר, קצין הציות, היועץ המשפטי, החשבונאי הראשי והאחראי על איסור הלבנת הון; הוועדה תהיה אחראית לפיקוח על עבודת רואה החשבון המבקר; הוועדה תבחן את הדוחות הכספיים ותמליץ לדירקטוריון על אישורם (עד 1.1.2013 תאגיד בנקאי רשאי לקיים דיונים בנושא זה בוועדה שאינה ועדת ביקורת, בהרכב מיוחד שנקבע בהוראה); הוועדה תבחן את אפקטיביות הבקורות הפנימיות המרכזיות ותעריך את אפקטיביות הבקורות הפנימיות לדיווח הכספי או לביקורת.

- **ישיבות דירקטוריון** – שונו המגבלות בענין היעדרות משיבות; ונקבע כי טיוטת החלטות תופץ תוך 3 ימי עסקים.

- **תפקוד יעיל של הדירקטוריון** – הוגדרו הדרישות מדירקטור (הבנת התפקיד ופרופיל הבנק; הבנת הסביבה הרגולטורית ועוד); הוסדרו הכללים לסייע מקצועי לדירקטוריון; הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים בהם יש לדירקטור ניגוד ענינים אישי וכן יקבע נהלי התנהגות במקרים אלה; הוגדרו מחדש ההסדרים בענין הקשר של דירקטורים עם עובדי התאגיד הבנקאי מחוץ לישיבות; הובהר כי דירקטור לא יהיה בעל תפקיד ביצועי בבנק וימנע מהשתתפות בניהול השוטף; נקבעה חובה להסדרת תכנית הכשרה, הדרכה ומומחיות מקצועית לדירקטורים; כמו כן על הדירקטוריון לבצע, לצרכיו הפנימיים, אחת לשנתיים תהליך הערכה עצמית לבדיקת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון.

הוראת המפקח על הבנקים בענין רשתות חברתיות

ביום 28 יולי 2010 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בנושא הסיכונים הפוטנציאליים לתאגיד בנקאי וללקוחותיו הטמונים בשימוש ברשתות חברתיות באינטרנט. במסגרת ההוראה נדרש התאגיד הבנקאי לפעול לצמצום הסיכונים כאמור, בין היתר ע"י הערכתם, קביעת מדיניות בדבר השימושים ברשתות החברתיות, מיפוי השימושים של התאגיד הבנקאי, הטמעת אמצעי בקרה וכדומה. הבנק נערך ליישום ההוראה.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

פרטי המבקר הפנימי

מר ניר אבל, רו"ח מכהן כמבקר הפנימי הראשי של הבנק החל מחודש נובמבר 2000. המבקר הפנימי הינו עובד תאגיד האם (הבנק הבינלאומי) החל מחודש אוגוסט 2006 ומשמש כמבקר פנימי בכל החברות בקבוצת הבינלאומי, למעט שתי החברות בנות בחו"ל להן מונה מבקר חיצוני וחברות בנות לא בנקאיות להן מונה כמבקר סגן המבקר הפנימי. המבקר הפנימי הינו בעל תואר ראשון בראיית חשבון ובכלכלה מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים, ובעל ניסיון בתחומי הביקורת במערכת הבנקאית, לרבות מגוון תפקידים ניהוליים בביקורת הפנימית בבנק הפועלים במשך כ-13 שנים. המבקר הפנימי הראשי הינו עובד הבנק הבינלאומי ועומד בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימי ועובדיו משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד ענינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146 (ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית והוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות. ביום 30 בנובמבר 2010 הודיע המבקר על פרישתו מהבנק. מועד מדויק לעזיבתו טרם נקבע.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקר הפנימי אושר בוועדת הביקורת ביום 15 באוגוסט 2000 ובדירקטוריון ביום 27 באוגוסט 2000. הממונה בארגון על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית

תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית נסמכת על תוכנית עבודה רב שנתית (ל-5 שנים) ממוקדת סיכונים. בבניית תוכנית הביקורת הרב שנתית מתבסס המבקר הפנימי על מכלול גורמים, וביניהם: מיפוי היחידות השונות וקווי העסקים והתהליכים בארגון; מיפוי והערכת הסיכונים הגלומים ביחידות ובתהליכים אלה (סיכונים אשראי שוק ותפעול); סקר סיכונים תפעוליים שנערך בבנק (לרבות סיכונים מעילות והונאות); הוראות כל דין והנחיות המפקח על הבנקים; אירועי כשל אשר היו בעבר בארגון ו/או בארגונים מקבילים במערכת.

תוכנית עבודת הביקורת לשנת 2010, נגזרה משורה של משתנים שונים, אשר עומדים בבסיס בניית תוכנית העבודה. עיקרם: תוכנית עבודה רב שנתית עדכנית, הוראות ניהול בנקאי תקין, סקרי סיכונים שנערכו בבנק, הנחיות ועדת הביקורת, תחומי פעילות חדשים ושינויים במבנה הארגוני, המלצות ר"ח המבקר וממצאי דוח הביקורת המפורט שהוצא על ידו, ממצאי דוחות ביקורת בנק ישראל, משאבי הביקורת, המלצות בעלי תפקידים בבנק וממצאים קודמים. תוכניות העבודה הרב שנתית ותוכנית העבודה השנתית הנגזרת ממנה, אושרו על ידי ועדת הביקורת ויו"ר הדירקטוריון, וכן הוצגו בפני הדירקטוריון.

שינויים מהותיים מתוכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקר הפנימי הינו עובד החברה האם ומועסק במשרה מלאה. מספר העובדים בביקורת הפנימית עמד על כ- 9.8 משרות בממוצע.

היקף משרות זה, נגזר מתוכנית העבודה הרב שנתית, תחלופת כוח אדם במהלך השנה ותגבור על ידי מיקור חוץ (כ-2 משרות).

עריכת הביקורת

עבודת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית) ועל תקנים מקצועיים מקובלים - "הסטנדרטים לעיסוק מקצועי בביקורת פנימית" של לשכת המבקרים הפנימיים בישראל, בכל הקשור לבדיקת תקינותן של פעולות הארגון מבחינת שמירה על חוקים, על הניהול התקין, על טוהר המידות ועל חסכון ויעילות, אי תלות בגוף המבוקר, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, וכן הנחיות גופים רגולטורים אחרים. יציין, כי נערך כתב מינוי לביקורת הפנימית, אשר מבסס את מעמדה וסמכותה בתאגיד. כתב המינוי אושר כנדרש בוועדת הביקורת ובדירקטוריון והופץ בין כלל עובדי הבנק.

גישה למידע

למבקר הפנימי ניתנת גישה חופשית ובלתי אמצעית, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, לכל מערכות הבנק ומערכות חברות הבנות, ובכלל זה למערכות המידע ונתונים כספיים.

דין וחשבון המבקר הפנימי הראשי

המבקר הפנימי מדווח לוועדת הביקורת, בכל הנוגע לתהליכי עבודת הביקורת ונהליה הפנימיים. המבקר הפנימי מדווח באופן שוטף ליו"ר ועדת הביקורת. הדיווח כולל העתק של כל דוחות הביקורת, וכן מוגשים סיכומי פעילות הביקורת לתקופות שונות (סיכומי פעילות חצי שנתית ושנתית). יו"ר ועדת הביקורת, בהתייעצות עם המבקר הפנימי, ותוך יידוע יו"ר הדירקטוריון להתייחסותו, קובע מהם דוחות הביקורת הפנימית המהותיים שיובאו לדיון בוועדת הביקורת.

כמו כן, דוחות הביקורת נדונים בישיבות אצל המנכ"ל, עם הגורמים המבוקרים הנוגעים, טרם הצגתם בוועדת הביקורת. דיווח פעילות רבעוני נשלח ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק, ונערך דיון על ממצאיו בהנהלה. לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת. במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דוח מיידי לממלאי התפקידים הנ"ל.

ביום 12 בפברואר 2010 נדון בוועדת הביקורת סיכום פעילות הביקורת לשנת 2009, ביום 12 בספטמבר 2010 נדון בוועדת הביקורת סיכום פעילות הביקורת למחצית הראשונה של שנת 2010 וביום 5 בדצמבר 2010 נדונה תוכנית העבודה של הביקורת לשנת 2011.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותוכנית העבודה של המבקר הפנימי הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרת הביקורת הפנימית בתאגיד.

תגמול

המבקר הפנימי מקבל את שכרו מן הבנק הבינלאומי.

עבודת הדירקטוריון

במהלך שנת 2010 המשיך דירקטוריון הבנק את פעילותו בקביעת מדיניות הבנק והקווים העקרוניים לפעולתו, בקביעת הנחיות ובקיום פיקוח ובקרה על הפעילות השוטפת של הבנק. המליאה וועדותיה קיימו דיונים מפורטים בהיבטים השונים של פעילות הבנק. במהלך שנת 2010 התקיימו 17 ישיבות של מליאת הדירקטוריון, מתוכן 2 ישיבות ללא התכנסות, וכן התקיימו 41 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

ועדת אשראי מקבלת סקירות מקיפות על לווים בעלי חבות מעל גודל מסוים, מאשרת מסגרות אשראי או אשראי חדש ללקוחות, דנה בהסדרי חוב משמעותיים ובחובות קשי גבייה שסכומם מהותי, מקבלת סקירות ענפיות, דנה ומאשרת את מדיניות האשראי ואת תוכנית העבודה השנתית של יחידת בקרת האשראי. ועדת האשראי קיימה 15 ישיבות במהלך שנת 2010, מתוכן 4 ישיבות ללא התכנסות.

ועדת ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, מאזן וחברות בנות (להלן: "ועדת ביקורת ומאזן") דנה בישיבותיה במדיניות החשבונאית של הבנק ובדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים, וממליצה לדירקטוריון על אישור הדוחות; מקבלת סקירות מאת רואי החשבון המבקרים על פעולת הביקורת וממצאיה בקשר עם סקירת הדוחות הרבעוניים וביקורת הדוח השנתי; מקיימת דיון בממצאים העיקריים המוצגים בפניה על-ידי רואי החשבון, בקשר עם ה- Long Form Report. כמו כן, דנה הועדה בדוחות הכספיים הרבעוניים והשנתיים של חברות הבת ובכל שינוי מהותי במבנה או במדיניות של אחת או יותר מחברות הבת.

בנוסף, דנה הועדה בדוחות הביקורת של בנק ישראל המועברים אליה במהלך השנה, ובדוחות המהותיים ו/או הבולטים של הביקורת הפנימית. הועדה מקבלת דיווחים על סיכומים תקופתיים של יחידת הביקורת הפנימית ועל תכנית העבודה השנתית של הביקורת הפנימית.

בישיבותיה כועדה לעסקאות עם אנשים קשורים דנה הועדה בעסקאות עם בעלי עניין ועם אנשים קשורים, על-פי הגדרות בנק ישראל, באישור מתן אשראי לגופים אלה ובקביעת דרכי פעולה לטיפול בהם. ועדת ביקורת ומאזן קיימה 12 ישיבות במהלך שנת 2010, מתוכן קיימה הועדה דיון במאזן הבנק ובמאזן חברות הבת ב- 4 ישיבות, ודיון בדוחות ביקורת ובעסקאות עם אנשים קשורים, ב- 8 ישיבות.

ועדת השכר דנה וממליצה בפני ועדת ביקורת ומאזן והדירקטוריון בדבר תנאי העבודה והפרישה של נושאי המשרה בבנק, מאשרת תכניות פרישה, דנה במדיניות התגמול, מאשרת את מדיניות משאבי האנוש, מקבלת דיווח שנתי בנושא מצבת כח-האדם והשינויים שחלו בה, דיווח בנושא חובת הניוד, ודיווח בנושא העתודה הניהולית של הבנק. הועדה דנה על שינויים בהסכם השכר לפני ביצועם וכן בכל שינוי מהותי במבנה הארגוני, בתנאי השכר ובתנאי העבודה של עובדי הבנק. ועדת השכר קיימה 1 ישיבה במהלך שנת 2010.

ועדת תפעול, נוסטרו וניהול סיכונים דנה בישיבותיה במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק ואופן יישומה, במדיניות המחשוב וטכנולוגיית המידע, במדיניות המשכיות העסקית, וכן בתקציב השקעות התפעול והוצאות התפעול השנתי של הבנק.

בנוסף, דנה הועדה במדיניות ניהול הנוסטרו ובקביעת המגבלות על תיק הנוסטרו, בחשיפת הבנק לסיכונים השונים, במעקב ובקרה אחר היקף המגבלות הפיננסיות בבנק, במעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה, במעקב אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים ובקרת החשיפה הכוללת של הבנק לסיכונים השונים, ובאישור פעילות במוצרים פיננסיים חדשים או פעילות נוסטרו חדשה, וכן באישור מערך הבקורות וניהול הסיכונים לפעילות זו. ועדת תפעול נוסטרו וניהול סיכונים קיימה 6 ישיבות במהלך שנת 2010.

ועדת ההסבה והשילוב, הוקמה ביום 3 במאי 2009 כועדת אד-הוק לליווי פרוייקט הסבת מערכות בנק אוצר החייל למערכות הבנק הבינלאומי ("ההסבה"). הועדה דנה בהיערכות לקראת ההסבה. בין היתר, דנה הועדה בסיכונים הנובעים מההסבה, באופן ניהול הסיכונים במסלולי הפרוייקט השונים ובהיערכות במסגרת כל מסלול. הועדה ניהלה מעקב שוטף אחר התהליכים השונים במסגרת פרוייקט ההסבה, לרבות פעילות הנהלת הבנק להבטחת המשכיות עסקית לאחר ההסבה, אי-פגיעה ברמת השירות ללקוחות ומניעת נטישת לקוחות בעקבות ההסבה. כמו כן, דנה הועדה במדדים לקביעת מעבר מערכות בנק אוצר החייל למערכות הבנק הבינלאומי, וקיבלה החלטה על ביצוע המעבר ביום 27 במאי 2010.

בישיבת דירקטוריון הבנק מיום 13 ביוני 2010 הוחלט על ביטול הועדה. ועדת ההסבה קיימה 7 ישיבות במהלך שנת 2010.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

בהתאם להוראות בנק ישראל בחוזר מיום 11 בדצמבר 2004 נדרש הבנק ליישם הנחייה של הרשות לניירות ערך בדבר "דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (להלן: "ההנחיה").

על פי ההנחיה, על כל חברה לקבוע את המספר המזערי הראוי של דירקטורים שהנם "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", בהתייחס, בין היתר, לגודל החברה, סוג פעילותה ומידת מורכבותה, באופן שיאפשר לדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו ובמיוחד לאחריותו לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם.

בהנחיה הוגדר "דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית", כדירקטור שאינו ממלא תפקיד נוסף בחברה, ואשר בשל השכלתו, נסיונו או כישוריו, כפי שיפורטו בדיווח, הינו בעל מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים, חשבונאיים, בקרה פנימית ודוחות כספיים, באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולהעלות על סדר היום של הדירקטוריון סוגיות ושאלות בקשר לדיווח הכספי של החברה במטרה להביא לאישור ולפרסום דוחות כספיים נאותים.

בהנחיה הודגש, כי אין היא מיועדת להקנות מעמד מיוחד לדירקטורים שהוגדרו כ"בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", ואין בה כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליהם ועל הדירקטורים האחרים, כאמור בכל דין. עוד קובעת ההנחיה, כי בדוח הדירקטוריון יצוין מהם הדירקטורים "בעלי המיומנות החשבונאית והפיננסית" מכלל חברי הדירקטוריון, אף אם מספרם עולה על המספר המזערי הראוי שנקבע על-ידי החברה.

דירקטוריון הבנק, בישיבתו מיום 29 במרס 2005, קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית", יהיה שני דירקטורים, בדומה למספר הדירקטורים החיצוניים שיש למנות בחברה ציבורית עפ"י חוק החברות, התשנ"ט 1999.

להלן פרטים אודות חברי הדירקטוריון שהינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם ונסיונם, כהגדרתה בהוראת בנק ישראל דלעיל:

**יו"ר הדירקטוריון
סמדר ברבר-צדיק:**

מנכ"ל הבנק הבינלאומי, בעלת תואר בוגר בכלכלה וחשבונאות באוניברסיטה העברית, תואר מוסמך במנהל עסקים התמחות במימון באוניברסיטה העברית, רואת-חשבון, יו"ר דירקטוריון FIBI BANK (U.K.) PLC LONDON, חברה בדירקטוריונים של החברות: ש.ש.י.ס. אחזקות (1999) בע"מ, חברה בועד המנהל של עמותת "מתן".

דוד לוינסון:

בעל תואר בוגר כלכלה וסטטיסטיקה מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מוסמך במנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב. מנכ"ל ד.ל. נחשון בע"מ, דירקטור באקסלנס נשואה שרותי בורסה בע"מ ובחב' גב-ים לקרקעות בע"מ. משמש כיועץ בנושאי מימון ובנקאות לגופים שונים. שימש בתפקידים בכירים בבנק הפועלים בע"מ, כיהן כמנהל כללי של גרנית הכרמל אחזקות בע"מ, מנכ"ל בנק הספנות לישראל בע"מ, מנכ"ל פי בי בנק (UK) לונדון וכמנכ"ל בנק קונטיננטל לישראל.

ראובן גרונאו:

בעל תואר Ph.D. בכלכלה מאוניברסיטת קולומביה, ניו-יורק. פרופסור בכלכלה (אמריטוס) באוניברסיטה העברית בירושלים. כיהן כדירקטור בבנק הבינלאומי, בבנק דיסקונט ובחברת ביטוח "מגדל".

אייל חנקין:

בעל תואר ראשון במדעי המחשב והניהול מאוניברסיטת תל-אביב. בעל תואר שני במנהל עסקים – התמחות במימון מאוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת Northwestern מסלול Kellogg רקנאטי. מכהן כמנכ"ל חברת סופרגז החל מיום 1.1.2010. בעבר: כיהן כמנכ"ל קבוצת שחר אחזקות לניהול בע"מ עד ליום 15.7.2009, כסמנכ"ל שיווק ומכירות באלקטרה מוצרי צריכה, כסמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי בחברת NAMS.

יהודה בוצר:

בעל תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב ולימודי תעודה במנהל עסקים. ממלא תפקידים במערכת הבנקאית מאז שנת 1975. מנהל מחלקת אשראי באגף עסקים בבנק הבינלאומי, בעבר ניהל מספר סניפים ושימש כקצין אשראי באגף עסקים בבנק הבינלאומי.

רענן כהן:

מכהן כיו"ר ועדת השקעות בחברת "שלמה ביטוח", וכדירקטור בחברות: "זרח חיפוש נפט וגז בע"מ", "ב. גאון אחזקות בע"מ", "נטו מלינדה סחר בע"מ", ו"קווינקו בע"מ". בעבר כיהן כיו"ר הבנק לפיתוח התעשייה משנת 2002 ועד 1.2.2010, וכדירקטור בחברת ביטוח "הפניקס הישראלי" עד אוגוסט 2007. בעל הכשרה מקצועית בתחומים שונים: תורת ההשקעות, דיני הבראת חברות, ניהול פיננסי, ניהול סיכונים, תורת ההשקעות בניירות ערך ובמכשירים פיננסיים. לימודי חשבונאות ופיננסים במדרשה למנהל של הסתדרות העובדים בישראל.

פרטים אודות הדירקטורים של הבנק בהתאם להוראות הדווח לציבור של בנק ישראל בנושא דוח הדירקטוריון

1. שם הדירקטור: סמדר ברבר-צדיק¹
תאריך תחילת כהונה: 18.10.2010 כדירקטור, 31.10.2010 כיו"ר הדירקטוריון.
חברות בוועדות הדירקטוריון: תפעול נוסטרו וניהול סיכונים, שכר כהונה כדח"צ: לא.
עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: כן.
השכלה: תואר שני במנהל עסקים (MBA) התמחות במימון וחשבונאות האוניברסיטה העברית ירושלים, תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה האוניברסיטה העברית ירושלים.
בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא
בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן
עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:
משנת 2007 מנכ"ל הבנק הבינלאומי, בין השנים 2005-2007 – ראש אגף עסקים, משנה למנכ"ל, ממלאת מקום מנכ"ל בבנק הבינלאומי.
יו"ר דירקטוריון FIBI BANK (U.K.) PLC LONDON, דירקטורית בחברת ש.י.ש.י. (1999) בע"מ, חברת הועד המנהל בעמותת "מתן".

2. שם הדירקטור: ראובן גרונא
כהונה כדח"צ: כן
תאריך תחילת כהונה שניה: 20.6.2010
חברות בוועדות הדירקטוריון: ביקורת ומאזן, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים, שכר עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא
השכלה: Ph.D בכלכלה מאוניברסיטת קולומביה, ניו-יורק
בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא
בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן
עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:
פרופסור לכלכלה באוניברסיטה העברית (עד 2005)
דירקטור בבנק הבינלאומי (עד 2005).

3. שם הדירקטור: רוני טל (גוטפריד)
כהונה כדח"צ: כן
תאריך תחילת כהונה שניה: 27.11.2010
חברות בוועדות הדירקטוריון: ביקורת ומאזן, אשראי, שכר עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא
השכלה: B.A בכלכלה ומנהל עסקים, האוניברסיטה העברית
בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא
בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא
עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:
בעלים ומנכ"ל של קבוצת חברות "סיג", יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל בחברת "סיג תעשיות בע"מ", מנכ"ל ודירקטור בחברת "סיג טכנולוגיות הרמה בע"מ", דירקטור ב: "סיג עגורנים בע"מ", "ברוטם בקרים ממוחשבים (1994) בע"מ", "ב"עדי ועוז בע"מ", "וב"מיטל ר.מ. השקעות בע"מ".

4. שם הדירקטור: דפנה פלי

תאריך תחילת כהונה: 2.7.2002

חברות בועדות הדירקטוריון: אשראי, ביקורת ומאזן, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים, שכר כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא
השכלה: B.A בכלכלה ויחסים בינלאומיים, האוניברסיטה העברית
בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא
בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

חברה בועד המנהל ויו"ר ועדת הכספים של המכללה האקדמית להנדסה בירושלים וחברה בועד המנהל של קרן גבריאל שרובר.

כיהנה בעבר כמשנה למנכ"ל בנק הפועלים וכיו"ר דירקטוריון בנק אוצר החייל עד אוגוסט 2006.

כיהנה כחברת דירקטוריון בחברת ישראלכרט בע"מ ובירופ"י (יורוקרד) ישראל בע"מ עד ליום 31.12.2009.

5. שם הדירקטור: אירית שלומי

תאריך תחילת כהונה: 17.8.06

חברות בועדות הדירקטוריון: אשראי, ביקורת ומאזן
כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: כן. סמנכ"ל, חברת הנהלה וראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי.

השכלה: B.A בכלכלה, אוניברסיטת חיפה

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

סמנכ"ל, חברת הנהלה וראש החטיבה הבנקאית בבנק הבינלאומי, בעבר - משקיפה מטעם הבינלאומי בדירקטוריון בנק מסד. כיהנה בעבר כדירקטורית מטעם הבינלאומי בויזה כ.א.ל

6. שם הדירקטור: דוד לוינסון

תאריך תחילת כהונה: 17.8.06

חברות בועדות הדירקטוריון*: ביקורת ומאזן, אשראי.
כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא

השכלה: B.A בכלכלה וסטטיסטיקה האוניברסיטה העברית, M.A במנהל עסקים אוניברסיטת ת"א

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

מנכ"ל ד.ל. נחשון בע"מ, דירקטור באקסלנס נשואה שרותי בורסה בע"מ ובחב' גב-ים לקרקעות בע"מ. משמש כיועץ בנושאי מימון ובנקאות לגופים שונים. שימש בתפקידים בכירים בבנק הפועלים בע"מ, כיהן כמנהל כללי של גרנית הכרמל אחזקות בע"מ, כמנהל כללי של בנק הספנות לישראל בע"מ, מנכ"ל פי בי בנק (UK) לונדון וכמנכ"ל בנק קונטיננטל לישראל בע"מ.

* כיהן כחבר בועדת ההסבה והשילוב עד לביטולה ב- 13.6.2010.

7. שם הדירקטור: עתליה ארד

תאריך תחילת כהונה: 1.6.2008

חברות בועדות הדירקטוריון: ביקורת ומאזן, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים, אשראי

כהונה כדח"צ: כן

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא

השכלה: תואר שני בסוציולוגיה מהאוניברסיטה העברית

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

מכהנת כדירקטורית במפעלי נייר אמריקאיים ישראלים בע"מ.

בעבר: מנהלת מחלקת חקירות ברשות ניירות הערך, ראש מפלג חקירות בדרגת סגן-ניצב, היחידה הארצית לחקירות

הונאה, משטרת ישראל.

8. שם הדירקטור: צחי עין-גל*

תאריך תחילת כהונה: 15.7.2008

חברות בועדות הדירקטוריון: שכר

כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא*

השכלה: תואר ראשון במנהל עסקים ומשאבי אנוש באוניברסיטת באר-שבע, תואר שני במנהל ציבורי מאוניברסיטת תל-

אביב ותואר שני במסגרת המכללה לבטחון לאומי באוניברסיטת חיפה.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

ראש מחלקת הפרט באגף כח-אדם בצה"ל ויו"ר דירקטוריון "חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ". מכהן כיו"ר דירקטוריון

מועדון חבר צרכנות בע"מ, מכהן כדירקטור באגודה למען החייל (ע.ר.), ש.י.ר.ן מיסוד האגודה למען החייל, בא.ש.ל.ח.

מיסוד האגודה למען החייל, ובחברת ארגון וניהול פנסית קבע ייחודית מקיפה בע"מ.

* מכהן כיו"ר דירקטוריון "חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ" - בעל עניין בבנק

9. שם הדירקטור: אייל חנקין

תאריך תחילת כהונה: 17.9.2008

חברות בועדות הדירקטוריון*: ביקורת ומאזן, אשראי, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים,

כהונה כדח"צ: כן

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא

השכלה: תואר ראשון במדעי המחשב וניהול מאוניברסיטת תל-אביב, תואר שני במנהל עסקים – התמחות במימון –

אוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת Northwestern מלול Kellogg רקנאטי.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

מנכ"ל חברת סופרגז החל מיום 1.1.2010, כיהן כסמנכ"ל שיווק ומכירות באלקטרה מוצרי צריכה עד שנת 2007, כיהן

כמנכ"ל קבוצת שחר עד ליום 15.7.2009.

* כיהן כחבר בועדת ההסבה והשילוב עד לביטולה ב- 13.6.2010.

10. שם הדירקטור: גלית (סיגלית) אברג'יל*

תאריך תחילת כהונה: 24.12.2008

חברות בוועדות הדירקטוריון: שכר

כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא*
השכלה: תואר שני במנהל ציבורי מאוניברסיטת בר-אילן, תואר ראשון בתולדות המזה"ת מאוניברסיטת בר-אילן.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

רמ"ח מופ"ת בצה"ל, דירקטורית ב"חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ", ובמועדון "חבר" צרכנות בע"מ.
בעבר: תפקידים בדרגת סגן אלוף, צה"ל, מזכירת הפיקוד העליון ותפקידים בתחום כ"א בחיל המודיעין.

*** דירקטורית ב"חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ" - בעל עניין בבנק****11. שם הדירקטור: סמדר אלחנני**

תאריך תחילת כהונה: 23.4.2009

חברות בוועדות הדירקטוריון: ביקורת ומאזן, שכר

כהונה כדח"צ: כן

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא
השכלה: BA בכלכלה ובהיסטוריה כללית מהאוניברסיטה העברית.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

חברת הדירקטוריון של YMCA ירושלים. חברת הועד המנהל של מיח"א (מחנכי ילדים חרשים) תל אביב.
בעבר: היועצת הכלכלית לוועדת הכספים של הכנסת.

12. שם הדירקטור: שלומי (שלמה) אברהם*

תאריך תחילת כהונה: 1.6.2009

חברות בוועדות הדירקטוריון: תפעול נוסטרו וניהול סיכונים.

כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא*

השכלה: תואר ראשון בסטטיסטיקה ומדע המדינה מאוניברסיטת חיפה, תואר שני במנהל עסקים (EMBA) מאוניברסיטת ת"א.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

ראש מדור תכנון כ"א באגף כ"א במטה הכללי, ראש ענף תכנון ומנהל כ"א באגף כ"א, ראש מנהל לכ"א טכנולוגי ומחקר באגף כ"א, סגן ראש חטיבת כ"א באגף כח-אדם.

מנכ"ל "חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ" ומנכ"ל מועדון "חבר" צרכנות.

*** מנכ"ל "חבר משרתי הקבע והגמלאים בע"מ" - בעל עניין בבנק.**

13. שם הדירקטור: יהודה בוצר²

תאריך תחילת כהונה: 4.3.2010

חברות בועדות הדירקטוריון: אשראי, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים כהונה כדח"צ: לא.

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: כן. מנהל מח' אשראי בבנק הבינלאומי. השכלה: BA בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

כיהן כדירקטור ביובנק החל מינואר 2007 ועד 4.3.2010 - מועד מינויו לדירקטור בבנק אוצר החייל.

14. שם הדירקטור: ברוך לוי³

תאריך תחילת כהונה: 15.4.2010

חברות בועדות הדירקטוריון: תפעול נוסטרו וניהול סיכונים

כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא

השכלה: Ph.D. במדיניות חברתית, אוניברסיטת ברנדייס, בוסטון, ארה"ב, MA בחינוך מאוניברסיטת תל אביב, BA בסוציולוגיה ומדע המדינה מהאוניברסיטה העברית, LLB במשפטים מהאוניברסיטה העברית

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: לא

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור:

יו"ר "צוות" ארגון גמלאי צה"ל, יו"ר העמותה לסיוע לנוער במסגרות צה"ל, מכהן כנשיא המועצה הלאומית להתנדבות, כיהן כדירקטור חיצוני ב"פטרו גרופ" עד מאי 2009 וכדירקטור ב"עמיגור" עד ספטמבר 2010.

15. שם הדירקטור: רענן כהן⁴

תאריך תחילת כהונה: 1.8.2010

חברות בועדות הדירקטוריון: אשראי, תפעול נוסטרו וניהול סיכונים

כהונה כדח"צ: לא

עובד של הבנק, של חברה בת שלו, של חברה קשורה שלו או של בעל עניין בו: לא

השכלה: ד"ר לפילוסופיה מאוניברסיטת תל-אביב, MA בלימודי היסטוריה של המזרח התיכון מאוניברסיטת תל-אביב, B.A. בהיסטוריה כללית מאוניברסיטת תל-אביב, לימודי מנהל ציבורי וסטטיסטיקה במכללת בית ברל, לימודי חשבונאות ופיננסים במדרשה למנהל של הסתדרות העובדים בישראל.

בן משפחה של בעל עניין אחר בבנק: לא

בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית: כן.

עיסוק ב- 5 שנים אחרונות ופירוט התאגידים בהם הוא משמש כדירקטור: כיהן כיו"ר הבנק לפיתוח התעשייה משנת 2002

ועד 1.2.2010, וכדירקטור בחברת ביטוח "הפניקס הישראלי" עד אוגוסט 2007.

מכהן כיו"ר ועדת השקעות בחברת "שלמה ביטוח", וכדירקטור בחברות: "זרח חיפושי נפט וגז בע"מ", "ב.ב. גאון אחזקות בע"מ", "נטו מלינדה סחר בע"מ" ו"קווינקו בע"מ"

שינויים בדירקטוריון

- (1) סמדר ברבר-צדיק מונתה כדירקטורית ביום 18.10.2010 וכיו"ר הדירקטוריון ביום 31.10.2010.
- (2) יהודה בוצר מונה כדירקטור ביום 4.3.2010
- (3) ברוך לוי מונה כדירקטור ביום 15.4.2010
- (4) רענן כהן מונה כדירקטור ביום 1.8.2010
- (5) מיכל עבאדי-בויאנג'לו סיימה כהונתה כדירקטורית ביום 3.3.2010
- (6) עמוס מלכא סיים כהונתו כדירקטור ביום 1.8.2010

חברי ההנהלה הבכירה ותחומי אחריותם

1. שם: ישראל טראו

תאריך תחילת כהונה: 17.8.2006

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: מנכ"ל הבנק השכלה: B.A במדעי הרוח אוניברסיטת תל-אביב
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: מנכ"ל הבנק החל מ- 17.8.2006. סמנכ"ל, ר' אגף בנקאות ושיווק בבנק הבינלאומי (17.8.2006 - 1.4.2005), מנהל סניף ראשי תל-אביב של הבנק הבינלאומי (1.2.2002 – 1.4.2005)

2. שם: נועם קוטאי

תאריך תחילת כהונה: 27.3.2006

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: משנה למנכ"ל הבנק, מנהל החטיבה הקמעונאית בבנק השכלה: עו"ד, L.L.B מכללת שערי משפט, הוד השרון
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: מנהל אגף מכירות בחטיבה הקמעונאית בבנק, משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית בבנק

3. שם: ברוך גרנות

תאריך תחילת כהונה: 1985

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה הפיננסית בבנק, דירקטור בחברות בת של הבנק השכלה: B.A בכלכלה חטיבה לחשבונאות אוניברסיטת תל-אביב
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה הפיננסית בבנק

4. שם: דורון כליף

תאריך תחילת כהונה: 1.4.2002

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה העסקית השכלה: לימודי חשבונאות וכלכלה – אוניברסיטת תל-אביב
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל בכיר, מנהל החטיבה העסקית בבנק

5. שם: דן טראוב

תאריך תחילת כהונה: 1.1.1997

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל בכיר, מנהל חטיבת המשאבים בבנק, יו"ר החברה לנכסים, חברה בת של הבנק. השכלה: B.A בסוציולוגיה ומדעי המדינה, אוניברסיטת חיפה
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל בכיר, מנהל חטיבת המשאבים בבנק.

6. שם: גילה יחזקאלי

תאריך תחילת כהונה: 1.8.2000

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכיר הבנק
השכלה: עו"ד, L.L.B אוניברסיטת תל-אביב
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל, יועצת משפטית ראשית ומזכיר הבנק

7. שם: אורית חורש

תאריך תחילת כהונה: 10.6.2001

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל, מנהלת החטיבה לניהול נכסי לקוחות בבנק, דירקטורית בחברות בת של הבנק
השכלה: B.A – מדעי המדינה אוניברסיטת תל-אביב, M.A – מנהל עסקים אוניברסיטת מנצ'סטר
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין אחר בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל, מנהלת החטיבה לניהול נכסי לקוחות בבנק

8. שם: עופר סלפטר

תאריך תחילת כהונה: 17.1.2008

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: סמנכ"ל, חשבונאי ראשי בבנק
השכלה: רו"ח מוסמך, B.A – בחשבונאות וכלכלה, האוניברסיטה העברית
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: סמנכ"ל (החל מ- 2008), חשבונאי ראשי

מבקר פנימי**שם: ניר אבל**

תאריך תחילת כהונה: 1.11.2000

התפקיד שנושא המשרה ממלא בבנק, בחברה- בת שלו, בחברה קשורה שלו או בבעל עניין בו: מבקר פנימי ראשי של הבנק, מבקר קבוצת הבנק הבינלאומי מאוגוסט 2006
השכלה: רואה חשבון מוסמך, B.A בכלכלה וראיית חשבון, האוניברסיטה העברית
בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר, או של בעל עניין בבנק: לא
ניסיון עסקי ב- 5 השנים האחרונות: מבקר פנימי ראשי של הבנק החל מנובמבר 2000. מבקר קבוצת הבנק הבינלאומי החל מאוגוסט 2006.
ביום 30.11.2010 הודיע המבקר על פרישתו מהבנק. מועד מדוייק לעזיבתו טרם נקבע

שכר יו"ר הדירקטוריון והעובדים הבכירים

א. שכר יו"ר הדירקטוריון ושכר מבקר הפנים של הקבוצה והבנק בכללה משולם ע"י החברה האם.

ב. להלן פרוט השכר, שווי ההטבות ותשלומי המעביד לחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירים בבנק בשנים 2010 ו-2009 בסכומים מדווחים:

שנת 2010									
שם	תפקיד	היקף משרה	שכר	מענק	שווי רכב	הטבות נוספות	ביטוח לאומי	יובל ומחלה, חופשה, מענק יובל ומחלה, ביטוח לאומי	תגמולים, פיצויים, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל ומחלה, ביטוח לאומי
									סך הכל שכר והוצאות
טראו ישראל	מנהל כללי	100%	1,282	200	81	271	1,834	-	-
קוטאי נועם	משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	979	115	81	265	1,440	795	-
טראוב דן	חטיבת המשאבים סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	883	108	81	269	1,341	566	-
כליף דורון	חטיבה העסקית סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	901	107	81	229	1,318	193	-
גרנות ברוך	חטיבה הפיננסית	100%	890	100	81	217	1,288	4	-
שנת 2009									
שם	תפקיד	היקף משרה	שכר	מענק	שווי רכב	הטבות נוספות	ביטוח לאומי	יובל ומחלה, חופשה, מענק יובל ומחלה, ביטוח לאומי	תגמולים, פיצויים, קרן השתלמות, חופשה, מענק יובל ומחלה, ביטוח לאומי
									סך הכל שכר והוצאות
טראו ישראל	מנהל כללי	100%	1,173	-	69	263	1,505	-	-
קוטאי נועם	משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	922	-	69	272	1,263	665	-
גרנות ברוך	חטיבה הפיננסית סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	858	-	69	277	1,204	85	-
טראוב דן	חטיבת המשאבים סמנכ"ל בכיר, מנהל	100%	840	-	69	242	1,151	613	-
כליף דורון	חטיבה העסקית	100%	853	-	69	210	1,132	267	-

(1) לא כולל מס שכר
(2) כולל הלוואות שניתנו לנושאי המשרה הבכירה בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהם נקבעו על פי קריטריונים אחידים.

הערה:
התנאים לניהול החשבונות נושאי המשרה בבנק, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.

פרוט הסכמי השכר האישיים עם נושאי המשרה

ישראל טראו –מכהן כמנכ"ל הבנק מיום 24 באוגוסט 2006 בתנאי עבודה המפורטים בהסכם אישי מיום 16 באוגוסט 2006 לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם ראשי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 6 חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר טראו לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון או 200% משכר אחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, הגבוה מביניהם. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו. תקופת הגבלת התחרות הינה בת שישה חודשים מיום סיום עבודתו. משכורתו של מר ישראל טראו צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן, במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

נועם קוטאי –מועסק בבנק מיום 1 באוקטובר 1986 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 9/2005 לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם ראשי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה. עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר קוטאי לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 200% משכרו האחרון. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו.

עפ"י המלצת המנכ"ל, הדירקטוריון מוסמך להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו במקרה של פיטורין ב- 50% נוספים. במקרה של התפטרות יהיה זכאי המנהל לשחרור כספי הפיצויים שנצברו לזכותו. הדירקטוריון יוכל לאשר הגדלת פיצויי הפיטורין בשיעור של 100% נוספים.

במקרה של פיטורים, יהיה זכאי לתקופת הסתגלות של 6 חודשים מעבר לתקופת ההודעה המוקדמת.

משכורתו של מר קוטאי צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

דן טראוב –מועסק בבנק מיום 1 באוגוסט 1980 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1/1997 לתקופה בלתי קצובה. כל אחד מהצדדים להסכם ראשי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר טראוב לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 200% משכרו האחרון. מסכום אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו.

עפ"י המלצת המנכ"ל הדירקטוריון מוסמך להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו במקרה של פיטורין ב- 50% נוספים.

במקרה של התפטרות יהיה זכאי המנהל לשחרור כספי הפיצויים שנצברו לזכותו. הדירקטוריון יוכל לאשר הגדלת פיצויי הפיטורין בשיעור של 100% נוספים.

במקרה של פיטורים, יהיה זכאי לתקופת הסתגלות של 6 חודשים מעבר לתקופת ההודעה המוקדמת.

משכורתו של מר טראוב צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

דורון כליף –מועסק בבנק מיום 4 במאי 1986 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 4/2002 לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם ראשי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר כליף לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 200% משכרו האחרון. מסכום אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו.

עפ"י המלצת המנכ"ל הדירקטוריון מוסמך להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו במקרה של פיטורין ב- 50% נוספים.

במקרה של התפטרות יהיה זכאי המנהל לשחרור כספי הפיצויים שנצברו לזכותו. הדירקטוריון יוכל לאשר הגדלת פיצויי הפיטורין בשיעור של 100% נוספים.

במקרה של פיטורים, יהיה זכאי לתקופת הסתגלות של 6 חודשים מעבר לתקופת ההודעה המוקדמת.

משכורתו של מר כליף צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

ברוך גרנות – מועסק בבנק מיום 1 במרץ 1981 בהסכם קיבוצי ובהסכם אישי בתוקף מיום 1/1997 לתקופה בלתי קצובה.

כל אחד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך הודעה כתובה מוקדמת בת 90 יום ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם העסקה.

עם סיום העסקתו בבנק, זכאי מר גרנות לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 200% משכרו האחרון. מסכום אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו.

עפ"י המלצת המנכ"ל הדירקטוריון מוסמך להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו במקרה של פיטורין ב- 50% נוספים.

במקרה של התפטרות יהיה זכאי המנהל לשחרור כספי הפיצויים שנצברו לזכותו. הדירקטוריון יוכל לאשר הגדלת פיצויי הפיטורין בשיעור של 100% נוספים.

במקרה של פיטורים, יהיה זכאי לתקופת הסתגלות של 6 חודשים מעבר לתקופת ההודעה המוקדמת.

משכורתו של מר גרנות צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן. במקרה של ירידת מדד השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד.

שכר רואי החשבון המבקרים (1) (2) (3)

2009	2010	
		עבור פעילות הביקורת (4):
		רואה חשבון המבקר
1,388	1,319	סומך חייקין רואי חשבון
120	-	עבור שירותים הקשורים לביקורת
-	-	רואי חשבון מבקרים אחרים
1,508	1,319	סך הכל
		עבור שירותים אחרים:
		רואה חשבון המבקר
9	180	סומך חייקין רואי חשבון
-	-	רואי חשבון מבקרים אחרים

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר עבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט – 1999.
- (2) שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי, ביקורת דוחות מס וסקירת דוחות ביניים.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים הינם מנכ"ל הבנק מר ישראל טראו והחשבונאי הראשי מר עופר סלפטר האחראי על החטיבה לחשבונאות.

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים המחילות את הוראות SOX302 מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות כל מנהלי החטיבות בבנק ורואי החשבון המבקרים של הבנק. הוועדה דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על הנתונים בדוחות הכספיים וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דוח כספי ומעקב אחר תיקונם. הדוחות הכספיים מוצגים לחברי וועדת הגילוי במלואם ומתקיים דיון בסוגיות מהותיות ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם. דירקטוריון הבנק אחראי על בקרת העל בבנק ומאשר את הדוחות הכספיים של הבנק.

דירקטוריון הבנק קבע כי ועדת ביקורת ועסקאות עם אנשים קשורים, מאזן וחברות בנות (להלן: "ועדת הביקורת"), תבחן את הדוחות הכספיים ותמליץ בפניו על אישור הדוחות. הוועדה מונה 8 חברים, מהם 5 דירקטורים מקרב הציבור 3 מחברי הוועדה הם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. בדיוני הוועדה בנושא דוחות כספיים משתתפים, בנוסף לחבריה, גם רואי החשבון המבקרים של הבנק, סומך חייקין רואי חשבון ומופיעים בפניה המנכ"ל, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי.

ועדת הביקורת דנה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של הבנק ובכלל זה, בהיקף ההפרשות לחובות מסופקים, בחוות דעתם של רואי החשבון המבקרים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי ונאותות הדוח ועוד.

במסגרת הליך אישור הדוחות, מקבלים הדירקטורים חברי ועדת הביקורת את טיטות הדוחות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון לפני ישיבת הוועדה וכן חומר עזר, מצגות ומידע נוסף. במהלך הישיבה המתכנסת לדיון בדוחות הכספיים, ניתנת לדירקטורים האפשרות להפנות שאלות לחברי ההנהלה המופיעים בפניה ולרואי החשבון המבקרים של הבנק, ולהעיר את הערותיהם לדוחות קודם שימליצו בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

בין היתר, מקבלת ועדת הביקורת דוח ומקיימת דיון, על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו. כמו כן, מקבלת הוועדה דוח על כל תרמית, אם וככל שנמצאה, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית על הדוח הכספי, מידע זה נמסר גם ליו"ר הדירקטוריון, כנדרש בהוראה 645 להוראות הדוח לציבור של המפקח על הבנקים (הצהרה לגבי גילוי). חברי הדירקטוריון מקבלים טיטות הדוחות הכספיים לפני הישיבה הדנה בדוחות הכספיים.

בישיבה זו, משתתפים כל חברי הנהלת הבנק וראי החשבון המבקרים. במסגרת הדיון במליאה מציג המנכ"ל את תוצאות הפעילות שהוצגו בדוחות הכספיים וכן מידע מפורט ונתוני עזר נוספים. בדיון משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים ככל שנשאלו. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר ע"י ה-PCAOB.

בעקבות הסבת מערכות התפעול כמפורט בפרק "שירותי תפעול" לעיל חל במהלך הרבעון השני של שנת 2010 שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. השינוי חייב עדכון מרבית תהליכי הבקרה המתייחסים לדוחות הניהוליים והכספיים המופקים על בסיס מערכות מחשב חדשות. גם המערכות וגם אופן הפעלתן מבוססים על הקיים בקבוצת הבנק הבינלאומי המלווה את תהליך ההטמעה מראשיתו. לצורך חתימת ההנהלה והדירקטוריון על הצהרה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי בדוחות לשנת 2010, מיפה הבנק את סביבת הבקרה תוך ביצוע בדיקות אפקטיביות לבקורות מפתח.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2010 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

הדירקטוריון מודה לעובדי הבנק ולהנהלתו על המאמצים שהשקיעו במהלך השנה ביישום המדיניות העיסקית של הבנק.

ישראל טראו
מנהל כללי

סמדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

רמת גן, 27 בפברואר 2011

סקירת ההנהלה על מצבו העסקי של הבנק ותוצאות פעולותיו*

סקירת ההנהלה נערכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו וכוללת הדיווחים הבאים:

- תוספת א' מאזן מאוחד – מידע רב תקופתי.
 - תוספת ב' דוח רווח והפסד מאוחד – מידע רב תקופתי.
 - תוספת ג' שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד.
 - תוספת ד' חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית – מאוחד.
 - תוספת ה' סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – מאוחד.
 - תוספת ו' חשיפות למדינות זרות – מאוחד.
 - תוספת ז' מאזן מאוחד לסוף כל רבעון – מידע רב רבעוני.
 - תוספת ח' דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון – מידע רב רבעוני.
- * כל הפעילות בישראל בלבד.

סקירת ההנהלה תוספת א'
מידע רב תקופתי

מאזנים מאוחדים לשנים 2006-2010
סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר					
2006	2007	2008	2009	2010	
					נכסים
2,143.4	2,191.8	1,862.8	3,489.1	2,850.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
924.2	1,360.1	2,485.4	1,185.0	1,964.1	ניירות ערך
7,897.6	8,473.5	9,037.2	9,388.4	10,075.2	אשראי לציבור
-	0.9	0.1	1.9	13.0	אשראי לממשלה
156.7	158.7	164.0	147.1	128.2	בניינים וציוד
54.6	71.2	89.4	102.7	81.4	נכסים אחרים
11,176.5	12,256.2	13,638.9	14,314.2	15,111.9	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
9,029.7	9,925.8	11,035.8	11,414.0	11,609.3	פקדונות הציבור
98.1	76.0	49.6	97.4	522.9	פקדונות מבנקים
115.0	115.5	129.4	188.2	246.8	פקדונות הממשלה
376.5	389.3	520.1	546.7	557.6	כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב
945.5	1,028.4	1,143.9	1,227.4	1,301.4	התחייבויות אחרות
10,564.8	11,535.0	12,878.8	13,473.7	14,238.0	סך כל ההתחייבויות
0.6	0.6	0.7	0.7	0.7	זכויות בעלי מניות חיצוניים
611.1	720.6	759.4	839.8	873.2	הון עצמי
11,176.5	12,256.2	13,638.9	14,314.2	15,111.9	סך כל ההתחייבויות וההון

סקירת ההנהלה תוספת ב'

מידע רב תקופתי

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנים 2006-2010

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2006	2007	2008	2009	2010
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים				
339.0	375.9	377.4	370.2	373.9
הפרשה לחובות מסופקים				
30.1	19.3	34.6	12.6	24.7
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים				
308.9	356.6	342.8	357.6	349.2
הכנסות תפעוליות ואחרות				
עמלות תפעוליות				
197.0	199.7	210.0	228.6	215.1
רווחים מהשקעות במניות				
0.3	-	-	-	-
הכנסות אחרות				
1.1	1.2	0.6	8.6	2.7
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות				
198.4	200.9	210.6	237.2	217.8
הוצאות תפעוליות ואחרות				
משכורות והוצאות נלוות				
264.1	242.2	253.9	256.7	281.5
אחזקת בנינים וציוד				
68.7	77.0	84.5 *	97.1	94.2
הוצאות אחרות				
104.2	113.7	127.8 *	127.9	137.1
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות				
437.0	432.9	466.2	481.7	512.8
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
70.3	124.6	87.2	113.1	54.2
הפרשה למיסים				
38.4	49.3	34.9	53.0	21.2
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים				
31.9	75.3	52.3	60.1	33.0
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים לאחר מיסים מפעולות רגילות של חברות מאוחדות				
-	-	(0.1)	-	-
רווח נקי מפעולות רגילות				
31.9	75.3	52.2	60.1	33.0
רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס				
14.5	39.4	-	-	-
רווח נקי				
46.4	114.7	52.2	60.1	33.0
רווח למניה בש"ח:				
2006	2007	2008	2009	2010
רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח				
0.25	0.59	0.41	0.47	0.26
רווח מפעולות רגילות				
0.11	0.31	-	-	-
רווח מפעולות בלתי רגילות				
0.36	0.90	0.41	0.47	0.26
רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח				
2.52	5.94	4.12	4.74	2.60
רווח מפעולות רגילות				
1.14	3.11	-	-	-
רווח מפעולות בלתי רגילות				
3.66	9.05	4.12	4.74	2.60
רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח				
12.59	29.70	20.61	23.72	13.01
רווח מפעולות רגילות				
5.73	15.56	-	-	-
רווח מפעולות בלתי רגילות				
18.32	45.26	20.61	23.72	13.01

* סווג מחדש

סקירת ההנהלה תוספת ג'

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2010			
שיעור שיעור (3)	הכנסה הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) הכנסות ללא כולל (הוצאות) השפעת נגזרים	שיעור שיעור (3)	הכנסה הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) הכנסות ללא כולל (הוצאות) השפעת נגזרים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	ממוצעת מימון	אחוזים	מיליוני ש"ח	ממוצעת מימון	
מטבע ישראלי לא צמוד						
2.99%	307.8	10,309.2	3.65%	409.7	11,211.7	נכסים (א4,4)
	0.3	4.4		-	-	נגזרים מגדרים (3)
	15.3	211.9		7.0	144.9	השפעת נגזרים (3) ALM
3.07%	323.4	10,525.5	3.67%	416.7	11,356.6	סך כל הנכסים
(0.34%)	(31.0)	9,038.5	(0.61%)	(57.0)	9,354.0	התחייבויות (א4)
	(0.7)	6.8		-	-	נגזרים מגדרים (3)
	(17.3)	490.6		(23.7)	1,163.9	השפעת נגזרים (3) ALM
(0.51%)	(49.0)	9,535.9	(0.77%)	(80.7)	10,517.9	סך כל ההתחייבויות
2.56%	2.65%		2.90%	3.04%		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד						
7.91%	172.2	2,177.0	5.67%	129.9	2,292.0	נכסים (א4,4)
	0.6	10.5		0.9	87.2	השפעת נגזרים (3) ALM
7.90%	172.8	2,187.5	5.50%	130.8	2,379.2	סך כל הנכסים
(7.56%)	(181.4)	2,398.1	(5.98%)	(145.6)	2,433.8	התחייבויות (א4)
	0.2	13.1		-	-	השפעת נגזרים (3) ALM
(7.51%)	(181.2)	2,411.2	(5.98%)	(145.6)	2,433.8	סך כל ההתחייבויות
0.39%	0.35%		(0.48%)	(0.31%)		פער הריבית
מטבע חוץ פעילות מקומית (5)						
5.99%	65.3	1,090.1	(1.25%)	(8.7)	696.0	נכסים (א4,4)
	7.8	391.3		(25.1)	400.9	נגזרים מגדרים (3)
	14.4	1,200.9		(84.7)	1,440.0	השפעת נגזרים (3) ALM
3.26%	87.5	2,682.3	(4.67%)	(118.5)	2,536.9	סך כל הנכסים
(1.81%)	(23.4)	1,294.9	7.13%	111.2	1,559.0	התחייבויות (א4)
	(3.6)	424.6		0.6	439.4	נגזרים מגדרים (3)
	(43.8)	919.6		21.0	508.2	השפעת נגזרים (3) ALM
(2.68%)	(70.8)	2,639.1	5.30%	132.8	2,506.6	סך כל ההתחייבויות
0.58%	4.18%		0.63%	5.88%		פער הריבית

הערות לעמודים 118 עד 121 ראה 121.

סקירת ההנהלה תוספת ג'

(המשך 1)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010		
שיעור שיעור (3)	הכנסה הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) כולל חדשית (הוצאות) ממוצעת מימון נגזרים	שיעור שיעור (3)	הכנסה הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) כולל חדשית (הוצאות) ממוצעת מימון נגזרים
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
4.02%	545.3	13,576.3	3.74%	530.9	14,199.7
	8.1	395.7		(25.1)	400.9
	30.3	1,423.3		(76.8)	1,672.1
3.79%	583.7	15,395.3	2.64%	429.0	16,272.7
(1.85%)	(235.8)	12,731.5	(0.68%)	(91.4)	13,346.8
	(4.3)	431.4		0.6	439.4
	(60.9)	1,423.3		(2.7)	1,672.1
(2.06%)	(301.0)	14,586.2	(0.60%)	(93.5)	15,458.3
1.73%	2.17%		2.04%	3.06%	
5.2			2.9		
(1.8)			(2.4)		
87.5			40.3		
(3.4)			(2.4)		
370.2			373.9		
12.6			24.7		
357.6			349.2		

הערות לעמודים 118 עד 121 ראה עמוד 121.

סקירת ההנהלה תוספת ג'

(המשך 2)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		
2009	2010	
יתרה (2) יתרה (2)		
חדשית חדשית		
ממוצעת ממוצעת		
מיליוני ש"ח		
סך הכל		
		נכסים כספיים שהניבו
13,576.3	14,199.7	הכנסות מימון (א4.4)
		נכסים הנובעים ממכשירים
27.5	18.2	נגזרים (7)
61.5	65.5	נכסים כספיים אחרים (א4)
		הפרשה כללית והפרשה נוספת
(25.0)	(24.4)	לחובות מסופקים
13,640.3	14,259.0	סך כל הנכסים הכספיים
.....		
		התחייבויות כספיות שגרמו
12,731.5	13,346.8	הוצאות מימון (א4)
		התחייבויות הנובעות
66.9	62.1	ממכשירים נגזרים
213.8	129.0	התחייבויות כספיות אחרות (א4)
13,012.2	13,537.9	סך כל ההתחייבויות הכספיות
.....		
		עודף נכסים כספיים על
628.1	721.1	התחייבויות כספיות
189.3	155.5	נכסים לא כספיים
10.1	14.4	התחייבויות לא כספיות
807.3	862.2	סך כל האמצעים ההוניים

הערות לעמודים 118 עד 121 ראה עמוד 121.

סקירת ההנהלה תוספת ג'

(המשך 3)

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד (1)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009				לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) חדשית ממוצעת	יתרה (2) חדשית ממוצעת	שיעור הכנסה (הוצאה)	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה (2) חדשית ממוצעת	יתרה (2) חדשית ממוצעת
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	מיליוני דולר ארה"ב	כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים	הכנסות (הוצאות) מימון	מיליוני דולר ארה"ב
1.30%		3.6	276.0	5.37%		9.9	184.3
		2.5	100.8			(5.8)	106.9
		17.7	309.0			(6.5)	389.1
3.47%		23.8	685.8	(0.35%)		(2.4)	680.3
	(0.21%)	(0.7)	330.1		(0.31%)	(1.3)	418.1
		(1.3)	109.4			(1.2)	117.0
		(15.8)	235.0			10.1	139.2
(2.64%)		(17.8)	674.5	1.13%		7.6	674.3
0.83%	1.09%			0.78%	5.06%		

הערות לעמודים 118 עד 121:

1. הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
2. על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
3. מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק.
4. מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ נוכתה) היתרה הממוצעת של רווחים/ (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר וכן של רווחים/ (הפסדים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון עצמי במסגרת רווח כולל מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן"

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2009	2010
2.2	(0.1)
1.9	10.2
19.8	37.7
23.9	47.8

4. למעט מכשירים נגזרים.
5. למעט מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
6. לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
7. יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
8. בחישוב שיעורי הכנסה והוצאה נכללו יתרות חוב ויתרות התחייבות הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי.

סקירת ההנהלה תוספת ד'

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2010 - מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 5 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 10 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 20 שנה
מטבע ישראלי לא צמוד							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	126.2	36.9	189.9	358.0	785.7	10,403.6	(1) נכסים פיננסיים
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	-	102.0	2.2	64.8	12.7	אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	3.5	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
-	126.2	36.9	291.9	360.2	850.5	10,419.8	סך כל השווי ההוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
4.4	60.6	30.7	183.2	456.6	299.1	9,330.8	(1) התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט							
-	-	-	55.4	150.7	339.4	580.6	אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	3.5	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
4.4	60.6	30.7	238.6	607.3	638.5	9,914.9	סך כל השווי ההוגן
מכשירים פיננסיים, נטו							
-	-	-	-	-	-	-	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
(4.4)	65.6	6.2	53.3	(247.1)	212.0	504.9	במגזר
590.5	594.9	529.3	523.1	469.8	716.9	504.9	החשיפה המצטברת במגזר

הערות 122 לעמודים 129 עד ראה עמוד 128.

סקירת ההנהלה תוספת ד'

(המשך 1)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2010 - מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה	עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
75.4	59.2	387.4	898.9	483.7	464.8	46.7
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	51.5	50.0	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
75.4	110.7	437.4	898.9	483.7	464.8	46.7
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
40.6	73.8	349.3	850.6	729.0	429.7	23.2
התחייבויות פיננסיות (1)						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
40.6	73.8	349.3	850.6	729.0	429.7	23.2
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
34.8	36.9	88.1	48.3	(245.3)	35.1	23.5
במגזר						
34.8	71.7	159.8	208.1	(37.2)	(2.1)	21.4
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 122 עד 129 ראה עמוד 128.

31 בדצמבר 2009			משך		ללא		מעל 20 שנה
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	תקופת פרעון	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
3.50	2.22%	2,311.0	3.23	2.92%	2,436.0	17.1	2.8
0.93		51.1	0.59		101.5	-	-
-		45.2	-		-	-	-
(2) 3.50	2.22%	2,407.3	(2) 3.12	2.92%	2,537.5	17.1	2.8
3.65	1.55%	2,601.8	3.24	2.06%	2,504.7	-	8.5
-		0	-		-	-	-
2.53		45.2	-		-	-	-
(2) 3.63	1.55%	2,647.0	(2) 3.24	2.06%	2,504.7	-	8.5
							(5.7)
							15.7

סקירת ההנהלה תוספת ד'

(המשך 2)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2010 - מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה
(3) מטבע חוץ							
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
142.0	90.0	24.2	57.1	103.4	209.8	2.3	
נכסים פיננסיים (1)							
870.8	550.5	26.0	3.7	-	-	-	
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)							
0.3	-	-	-	-	-	-	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
1,013.1	640.5	50.2	60.8	103.4	209.8	2.3	
סך כל השווי ההוגן							
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
1,007.4	270.3	140.6	6.5	0.5	-	-	
התחייבויות פיננסיות (1)							
244.8	20.7	38.5	50.4	89.7	209.5	-	
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)							
0.3	-	-	-	-	-	-	
אופציות (במונחי נכס הבסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים							
1,252.5	291.0	179.1	56.9	90.2	209.5	-	
סך כל השווי ההוגן							
-	-	-	-	-	-	-	
מכשירים פיננסיים, נטו							
(239.4)	349.5	(128.9)	3.9	13.2	0.3	2.3	
זיהוי שינויים בשיעורי הריבית במגזר							
(239.4)	110.1	(18.8)	(14.9)	(1.7)	(1.4)	0.9	
החשיפה המצטברת במגזר							

הערות לעמודים 122 עד 129 ראה עמוד 128.

סקירת ההנהלה תוספת ד'

(המשך 3)

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2010 - מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל חודש עד 3 חודשים עד שנה 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 10 עד 20 שנה	עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה 3 שנים	עם דרישה עד חודש 3 חודשים עד שנה 3 שנים
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,621.0	934.9	769.6	1,145.9	624.0	800.8	49.0
נכסים פיננסיים (1)						
883.5	666.8	78.2	105.7	-	-	-
אופציות						
3.8	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
11,508.3	1,601.7	847.8	1,251.6	624.0	800.8	49.0
סך כל השווי ההוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
10,379.0	643.2	946.5	1,040.3	760.2	490.3	27.6
התחייבויות פיננסיות (1)						
825.4	360.1	189.2	105.8	89.7	209.5	-
אופציות						
3.8	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
11,208.2	1,003.3	1,135.7	1,146.1	849.9	699.8	27.6
סך כל השווי ההוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית						
300.1	598.4	(287.9)	105.5	(225.9)	101.0	21.4
במגזר						
300.1	898.5	610.6	716.1	490.2	591.2	612.6
החשיפה המצטברת במגזר						

הערות לעמודים 122 עד 129:

1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
3. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2009			משך	שיעור	ללא	מעל 20	
מסך חיים	שיעור	סך הכל	חיים	תשואה	סך הכל שווי	תקופת	שנה
ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	פנימי	הוגן	פרעון	
אפקטיבי	פנימי		בשנים	באחוזים			
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
0.79	2.46%	14,295.9	0.76	3.20%	15,136.9	188.9	2.8
0.12		1684.5	0.18		1,734.2	-	-
-		89.4	-		3.8	-	-
-		-	-		-	-	-
(2) 0.72	2.46%	16,069.8	(2) 0.70	3.20%	16,874.9	188.9	2.8
0.83	1.67%	13,634.5	0.66	2.23%	14,295.1	-	8.0
1.21		1717.3	1.27		1,779.7	-	-
0.11		92.2	-		3.8	-	-
-		-	-		-	-	-
(2) 0.87	1.67%	15,444.0	(2) 0.73	2.23%	16,078.6	-	8.0
							(5.2)
							607.4

סקירת ההנהלה תוספת ה'

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

ליום 31 בדצמבר 2010					
הוצאה התקופתית					
בגין הפרשה		סיכון	סיכון	סיכון	
ספציפית	יתרות	אשראי	אשראי	אשראי	
לחובות	חובות	כולל	חוץ-	אשראי	
מסופקים	בעייתיים (3)	לציבור	מאזני (2)	מאזני (1)	
9.4	1.2	145.1	14.1	131.0	חקלאות
54.2	4.5	1,039.5	170.1	869.4	תעשייה
19.2	(1.4)	813.6	401.8	411.8	בינוי ונדל"ן
0.3	-	123.9	5.1	118.8	חשמל ומים
33.9	2.7	772.2	122.5	649.7	מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה					
11.7	0.2	131.8	21.0	110.8	ואוכל
8.6	(0.1)	209.9	49.2	160.7	תחבורה ואחסנה
15.8	0.2	143.5	30.3	113.2	תקשורת ושרותי מחשב
0.8	(0.1)	126.7	12.7	114.0	שרותים פיננסיים
13.0	(1.9)	338.6	52.4	286.2	שרותים עסקיים אחרים
6.0	0.7	727.9	88.6	639.3	שרותים ציבוריים וקהילתיים
129.0	18.3	10,828.5	4,071.5	6,757.0	אנשים פרטיים (1)
301.9	24.3	15,401.2	5,039.3	10,361.9	סך הכל
-	-	616.2	55.4	560.8	רשויות מקומיות (4)

(1) אשראי לציבור בסך 10,099.3 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 262.0 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 0.6 מיליון ש"ח.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים בניכוי לצורך מגבלות של חבות לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיב סיכון חוץ מאזני.

(4) לרבות תאגידים שבשליטתם.

סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה תוספת ה'

(המשך 1)

סיכון אשראי לפי ענפי משק – מאוחד

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

פעילות בישראל בלבד

ליום 31 בדצמבר 2009					
ההוצאה השנתית		סיכון	סיכון	סיכון	
בגין הפרשה	ספציפית	אשראי	אשראי	אשראי	
יתרות	לחובות	כולל	חוץ-	אשראי	
חובות	מסופקים	לציבור	מאזני (2)	מאזני (1)	
בעייתיים (3)					
13.5	0.2	188.7	21.2	167.5	חקלאות
71.6	5.8	965.0	174.4	790.6	תעשייה
17.4	(10.7)	665.9	287.9	378.0	בינוי ונדל"ן
0.4	-	125.5	4.7	120.8	חשמל ומים
27.4	1.1	683.9	166.2	517.7	מסחר
					בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
8.7	2.2	139.6	26.8	112.8	תחבורה ואחסנה
23.3	(0.3)	175.2	18.7	156.5	תקשורת ושירותי מחשב
11.3	3.3	129.8	31.7	98.1	שרותים פיננסיים
1.1	0.3	130.8	27.9	102.9	שרותים עסקיים אחרים
23.9	(2.2)	484.5	99.6	384.9	שרותים ציבוריים וקהילתיים
4.6	(0.5)	551.8	47.6	504.2	אנשים פרטיים (1)
129.7	14.4	10,743.5	4,324.5	6,419.0	סך הכל
332.9	13.6	14,984.2	5,231.2	9,753.0	
0.4	-	471.4	11.6	459.8	רשויות מקומיות (4)

(1) אשראי לציבור בסך 9,412.1 מיליון ש"ח, השקעה באגרות חוב של הציבור בסך 338.6 מיליון ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים של הציבור בסך 2.3 מיליון ש"ח.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים בניכוי לצורך מגבלות של חבות לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיב סיכון חוץ מאזני.

(4) לרבות תאגידים שבשליטתם.

סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת ההנהלה תוספת ו'

חשיפות למדינות זרות – מאוחד (1)

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

מידע בדבר כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון לפי באזל II, לפי הנמוך.

בימים 31 בדצמבר 2010 ו-31 בדצמבר 2009 לא קיימת חשיפה למדינות זרות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן עולה על 1% מסך נכסי המאוחד או על 20% מההון לפי באזל II, לפי הנמוך.

סקירת ההנהלה תוספת ז'

מאזנים מאוחדים לסוף רבעון בשנים 2009-2010

סכומים מדווחים

(במיליוני ש"ח)

2009				2010				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
								נכסים
2,179.0	1,798.7	2,409.3	3,489.1	2,944.4	2,871.0	2,892.8	2,850.0	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,267.4	2,727.7	1,972.7	1,185.0	1,571.2	1,661.6	1,804.9	1,964.1	ניירות ערך
9,035.9	9,233.0	9,409.2	9,388.4	9,569.0	9,641.3	9,700.7	10,075.2	אשראי לציבור
0.1	2.3	1.8	1.9	1.4	2.4	2.6	13.0	אשראי לממשלה
161.3	157.8	151.3	147.1	140.1	133.8	130.5	128.2	בניינים וציוד
94.3	92.1	97.4	102.7	85.8	135.7	86.8	81.4	נכסים אחרים
13,738.0	14,011.6	14,041.7	14,314.2	14,311.9	14,445.8	14,618.3	15,111.9	סך כל הנכסים
								התחייבויות והון
11,080.9	11,207.0	11,153.1	11,414.0	11,271.5	11,359.5	11,435.9	11,609.3	פקדונות הציבור
67.4	90.3	70.6	97.4	167.7	165.7	152.7	522.9	פקדונות מבנקים
133.2	152.6	168.4	188.2	180.8	238.0	239.3	246.8	פקדונות הממשלה
487.6	557.1	578.0	546.7	595.3	598.3	612.5	557.6	כתבי התחייבות נדחים
1163.9	1193	1242.2	1,227.4	1240.9	1220	1307.2	1301.4	התחייבויות אחרות
12,933.0	13,200.0	13,212.3	13,473.7	13,456.2	13,581.5	13,747.6	14,238.0	סך כל ההתחייבויות
0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	זכויות בעלי מניות חיצוניים
804.3	810.9	828.7	839.8	855.0	863.6	870.0	873.2	הון עצמי
13,738.0	14,011.6	14,041.7	14,314.2	14,311.9	14,445.8	14,618.3	15,111.9	סך כל ההתחייבויות וההון

סקירת ההנהלה תוספת ח'

דוחות רווח והפסד לפי רבעונים בשנים 2009-2010

סכומים מדווחים
(במיליוני ש"ח)

שנת 2009				שנת 2010				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
								רווח מפעילות מימון לפני הפרשה
120.7	82.3	83.3	83.9	98.0	89.5	89.5	96.9	לחובות מסופקים
9.4	11.6	(5.6)	(2.8)	4.1	(0.9)	5.4	16.1	הפרשה לחובות מסופקים
								רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה
111.3	70.7	88.9	86.7	93.9	90.4	84.1	80.8	לחובות מסופקים
								הכנסות תפעוליות ואחרות
57.8	54.0	60.2	56.6	56.3	54.6	52.4	51.8	עמלות תפעוליות
2.1	3.4	2.6	0.5	0.9	0.2	0.9	0.7	הכנסות אחרות
59.9	57.4	62.8	57.1	57.2	54.8	53.3	52.5	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
								הוצאות תפעוליות ואחרות
65.4	60.5	60.6	70.2	73.3	71.4	64.2	72.6	משכורות והוצאות נלוות
22.2 *	25.4 *	24.3 *	25.2	24.9	24.8	22.9	21.6	אחזקת בנינים וציוד
31.1 *	32.1 *	32.9 *	31.8	33.6	32.8	35.2	35.5	הוצאות אחרות
118.7	118.0	117.8	127.2	131.8	129.0	122.3	129.7	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
								רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
52.5	10.1	33.9	16.6	19.3	16.2	15.1	3.6	הפרשה למיסים
19.9	6.9	14.7	11.5	7.9	7.7	6.1	(0.5)	רווח נקי
32.6	3.2	19.2	5.1	11.4	8.5	9.0	4.1	
								רווח למניה בש"ח
								רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
0.26	0.03	0.15	0.03	0.09	0.07	0.07	0.03	רווח נקי
								רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
2.57	0.26	1.52	0.39	0.90	0.69	0.71	0.30	רווח נקי
								רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח
12.84	1.26	7.57	2.05	4.49	3.46	3.57	1.49	רווח נקי

* סווג מחדש

הצהרה

אני, ישראל טראו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לשנת 2010 (להלן: "הדוח").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.

4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי⁽¹⁾. וכן:

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,

ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. וכן,

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ישראל טראו - מנכ"ל

27 בפברואר 2011

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה

אני, עופר סלפטר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק"), לשנת 2010 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדוח הכספי (1). וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח. וכן,
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דוח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה על דוח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדוח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. וכן,
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו. וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

עופר סלפטר - חשבונאי ראשי

27 בפברואר 2011

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של בנק אוצר החייל בע"מ אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של ה- Committee Of Sponsoring Organizations of treadway commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2010, הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק סומך חייקין, כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד מספר 139 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010.

סלפטר עופר

ישראל טראו

סמדר ברבר צדיק

רמת גן, 27 בפברואר 2011

דוחות כספיים

תוכן העניינים

עמוד

139

דוחות רואי החשבון המבקרים

143

מאזן

144

דוח רווח והפסד

145

דוח על השינויים בהון העצמי

146

דוח על תזרימי המזומנים

147

באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של בנק אוצר החייל בע"מ ("להלן-" הבנק") ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על הדיווח הכספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2010 ו-2009 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 והדוח שלנו, מיום 27 בפברואר 2011, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

27 בפברואר 2011

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אוצר החייל בע"מ - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - הבנק) לימים 31 בדצמבר 2010 ו- 2009 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות בנות שאוחדו ושרווחיהן מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכלולים בדוחות הרווח וההפסד המאוחדים מהווים כ- 0.7% מכלל הרווח המאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמיוחד לימים 31 בדצמבר 2010 ו- 2009 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמיוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2010, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 27 בפברואר 2011 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סומך חייקין
רואי חשבון

27 בפברואר 2011

מאזנים מאוחדים ליום 31 בדצמבר (במיליוני ש"ח)

2009	2010	באור	
סכומים מדווחים			
נכסים			
3,489.1	2,850.0	2	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,185.0	1,964.1	3	ניירות ערך
9,388.4	10,075.2	4	אשראי לציבור
1.9	13.0		אשראי לממשלה
147.1	128.2	6	בניינים וציוד
102.7	81.4	7	נכסים אחרים
14,314.2	15,111.9		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
11,414.0	11,609.3	8	פקדונות הציבור
97.4	522.9	9	פקדונות מבנקים
188.2	246.8		פקדונות הממשלה
546.7	557.6	10	כתבי התחייבות נדחים
1,227.4	1,301.4	11	התחייבויות אחרות
13,473.7	14,238.0		סך כל ההתחייבויות
0.7	0.7		זכויות בעלי מניות חיצוניים
839.8	873.2	12	הון עצמי
14,314.2	15,111.9		סך כל ההתחייבויות וההון

עופר סלפטר
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

ישראל טראו
מנהל כללי

סמדר ברבר-צדיק
יו"ר הדירקטוריון

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רמת גן, 27 בפברואר 2011

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר
(במיליוני ש"ח)

2008	2009	2010	
סכומים מדווחים			
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה			
377.4	370.2	373.9	19
לחובות מסופקים			
34.6	12.6	24.7	14
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה			
342.8	357.6	349.2	
הכנסות תפעוליות ואחרות			
210.0	228.6	215.1	20
עמלות תפעוליות			
0.6	8.6	2.7	21
הכנסות אחרות			
210.6	237.2	217.8	
סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות			
הוצאות תפעוליות ואחרות			
253.9	256.7	281.5	22
משכורות והוצאות גליות			
84.5	* 97.1	94.2	
אחזקה ופחת בנינים וציוד			
127.8	* 127.9	137.1	23
הוצאות אחרות			
466.2	481.7	512.8	
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות			
87.2	113.1	54.2	
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים			
34.9	53.0	21.2	24
הפרשה למיסים			
52.3	60.1	33.0	
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים			
חלקם של בעלי מניות חיצוניים			
(0.1)	-	-	
ברוחים לאחר מיסים מפעולות רגילות של חברות מאוחדות			
52.2	60.1	33.0	
רווח נקי			
רווח למניה בש"ח			
רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח			
0.41	0.47	0.26	
רווח נקי			
רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח			
4.12	4.74	2.60	
רווח נקי			
רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח			
20.61	23.72	13.01	
רווח נקי			

מוצע משוקלל של מספר המניות ששימש בחישוב הרווח למניה בכל התקופות:

46,297,066	מספר המניות בנות 0.0001 ₪
8,040,000	מספר המניות בנות 0.001 ₪
	*סווג מחדש

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון העצמי

סך כל ההון העצמי	עודפים שנצברו	התאמות	סך כל הון המניות ופרמיה	פרמיה על מניות	הון מניות	
		בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי				
720.6	345.9	(3.1)	377.8	358.7	19.1	יתרה ליום 1 בינואר 2008
52.2	52.2	-	-	-	-	רווח נקי לשנת 2008
						התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים
(18.9)	-	(18.9)	-	-	-	למכירה לפי שווי הוגן
						התאמות מהצגת ני"ע שסווגו
(2.7)	-	(2.7)	-	-	-	מחדש לרווח והפסד
8.2	-	8.2	-	-	-	השפעת המס המתייחס
759.4	398.1	(16.5)	377.8	358.7	19.1	יתרה ליום 1 בינואר 2009
60.1	60.1	-	-	-	-	רווח נקי לשנת 2009
						התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים
93.0	- *	93.0	-	-	-	למכירה לפי שווי הוגן
						התאמות מהצגת ני"ע שסווגו
(60.7)	- *	(60.7)	-	-	-	מחדש לרווח והפסד
(12.0)	-	(12.0)	-	-	-	השפעת המס המתייחס
839.8	458.2	3.8	377.8	358.7	19.1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
33.0	33.0	-	-	-	-	רווח נקי לשנת 2010
						התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים
19.0	-	19.0	-	-	-	למכירה לפי שווי הוגן
						התאמות מהצגת ני"ע שסווגו
(18.4)	-	(18.4)	-	-	-	מחדש לרווח והפסד
(0.2)	-	(0.2)	-	-	-	השפעת המס המתייחס
873.2	491.2	4.2	377.8	358.7	19.1	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

*סווג מחדש

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים לשנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר
(במיליוני ש"ח)

	2008	2009	2010
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
רווח נקי לשנה	52.2	60.1	33.0
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת			
הפרשה לחובות מסופקים	39.9	30.3	31.1
הפסד (רווח) ממכירה ומשערוך ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון	(32.4)	(66.9)	19.0
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר	0.9	(2.2)	(1.4)
שערוך כתבי התחייבות נדחים	47.6	48.6	26.1
פחת בניינים וציוד	25.3	31.3	27.6
מיסים נדחים, נטו	(4.4)	2.6	(3.7)
שינוי בעודף העתודה על היעודה לפיצויי פרישה	9.7	(1.3)	2.4
חלקם של בעלי מניות חיצוניים בחברות שאוחדו	0.1	-	-
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת	138.9	102.5	134.1
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים			
פקדונות בבנקים, נטו	33.5	14.0	91.3
רכישת אג"ח המוחזקות לפדיון	-	(41.8)	(78.4)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה	(2,294.3)	(2,248.3)	(1,898.3)
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה	135.5	67.9	85.9
תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה	993.5	3,615.9	1,106.8
ניירות ערך למסחר, נטו	89.2	(13.9)	1.3
אשראי לציבור, נטו	(603.6)	(381.5)	(717.9)
אשראי לממשלה, נטו	0.8	(1.8)	(11.1)
רכישת בניינים וציוד	(27.3)	(14.1)	(8.7)
תמורה ממכירת בניינים וציוד	0.2	-	-
נכסים אחרים, נטו	(5.6)	(28.1)	24.8
מזומנים, נטו, לפעילות בנכסים	(1,678.1)	968.3	(1,404.3)
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
פקדונות הציבור, נטו	1,110.0	378.2	195.3
פקדונות מבנקים, נטו	(26.4)	47.8	425.5
פקדונות הממשלה, נטו	13.9	58.8	58.6
הנפקת כתבי התחייבות נדחים	150.0	127.9	50.0
פדיון כתבי התחייבות נדחים	(66.8)	(149.9)	(65.2)
התחייבויות אחרות, נטו	63.0	106.7	58.2
מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון	1,243.7	569.5	722.4
גידול (קיטון) במזומנים ושווה מזומנים	(295.5)	1,640.3	(547.8)
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לתחילת התקופה	2,039.6	1,744.1	3,384.4
יתרת מזומנים ושווה מזומנים לסוף התקופה	1,744.1	3,384.4	2,836.6
פעולות בנכסים והתחייבויות שלא במזומן			
רכישת רכוש קבוע באשראי ספקים	3.5	0.3	-

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי של בנק.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים של הבנק ניתנת בביאור 26.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

הבנק – בנק אוצר החייל בע"מ וחברה בת שלו המוחזקת בשיעור 100% ואשר עיסוקה השכרת נכסים ועסקיה עם הבנק בלבד.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות וחברות מאוחדות באיחוד יחסי, ולרבות שותפות או מיזם משותף, שהשקעת הבנק בהן כלולה, במישרין או בעקיפין, בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות, חברות מאוחדות באיחוד יחסי או חברות כלולות.

מטבע הפעילות - המטבע בסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל הינו שקל חדש.

מטבע ההצגה – הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים חדשים.

צדדים קשורים - כמשמעותם בגילוי דעת מס' 29 של לשכת רואי חשבון בישראל, למעט בעלי עניין.

בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה 1 להגדרה "'בעל עניין בתאגיד" בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 1)

ג. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

(1) בחודש אוקטובר 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12, הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים. בהתאם לתקן זה, ובהתאם לתקן מספר 17 שפורסם בחודש דצמבר 2002, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004. עד ליום 31 בדצמבר 2003, המשיך הבנק לערוך דוחות מותאמים בהתאם לגילוי דעת 36 של לשכת רואי חשבון בישראל. הבנק מיישם את הוראות התקן ולפיכך הופסקה, כאמור, ההתאמה החל מיום 1 בינואר 2004, זאת בכפוף להוראות מעבר שנקבעו לעניין זה על ידי המפקח על הבנקים.

(2) הבנק ערך את דוחותיו הכספיים בעבר על בסיס העלות ההיסטורית המותאמת למדד המחירים לצרכן. הסכומים המותאמים, כאמור, שנכללו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004. תוספות שבוצעו במהלך התקופה נכללו בערכים נומינליים. לפיכך, הדוחות הכספיים לתאריכים ולתקופות הדיווח שאחרי 31 בדצמבר 2003 מוצגים בסכומים מדווחים בהתאם לתקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות והוראות המפקח על הבנקים.

(3) סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

(4) בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

ד. מטבע פעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות של הבנק הינו שקל חדש. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח ומעוגלים למאות אלפים.

ה. עקרונות הדיווח

(1) מאזנים

- א. שוויין המאזני של השקעות בחברות מוחזקות נקבע על בסיס הדוחות הכספיים בסכומים מדווחים.
- ב. פריטים לא כספיים אחרים (בעיקר – בניינים וציוד והשקעות המוצגות על פי עלות) מוצגים בסכומים מדווחים.
- ג. פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים היסטוריים לתאריך המאזן.

(2) דוחות רווח והפסד

- א. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של חברות מוחזקות וחלקם של בעלי המניות החיצוניים בתוצאות של חברות מאוחדות, נקבעו על בסיס הדוחות הכספיים בסכומים מדווחים של חברות אלו.
- ב. הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים (כגון: פחת והפחתות, הוצאות והכנסות מראש) או מהפרשות הכלולות במאזן נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת פתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת סגירה.
- ג. יתר מרכיבי דוח רווח והפסד (כגון: רווח מפעילות מימון, עמלות תפעוליות) מוצגים בערכים נומינליים.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 2)

(3) דוח על השינויים בהון העצמי

דיבידנד שהוכרז או שולם בפועל בתקופת הדיווח מוצג בערכים נומינליים.

ו. הצמדה ומטבע חוץ

(1) עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות לפי שער החליפין, אשר פורסם על ידי בנק ישראל, שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ בתאריך הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף באותו יום. הפרשי שער בגין הסעיפים הכספיים הינו הפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות בתחילת התקופה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך התקופה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין בסוף התקופה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום מחדש מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום מחדש של מכשירים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה, התחייבויות פיננסיות המגדרות השקעות בפעילות חוץ או גידורי תזרים מזומנים, אשר מוכרים ישירות בהון העצמי.

(2) נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

(3) להלן פרטים על שערי החליפין היציגים ומדד המחירים לצרכן ושיעורי השינוי בהם:

31 בדצמבר			31 בדצמבר			שער החליפין של הדולר של ארה"ב אירו
2008	2009	2010	2008	2009	2010	
בש"ח						
(1.1%)	(0.7%)	(6.0%)	3.802	3.775	3.549	שער המחירים לצרכן
(6.4%)	2.7%	(12.9%)	5.297	5.442	4.738	לחודש נובמבר
4.5%	(1.2%)	2.3%	106.5	105.2	107.6	לחודש דצמבר
3.8%	(1.1%)	2.7%	106.4	105.2	108.0	

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 3)

ז. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ח. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות בנכסים, ומפעילות בהתחייבויות ובהון. תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים ובהתחייבויות ובהון מוצגים נטו, למעט תנועה בניירות ערך להשקעה בכתבי התחייבות נדחים ובנכסים לא כספיים.

סעיף המזומנים ושווה המזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים, תעודות פיקדון סחירות ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

ט. בסיס האיחוד

(1) חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. השליטה מתקיימת כאשר לבנק קיימת היכולת לקבוע את המדיניות הכספית והתפעולית של הישות בכדי להשיג הטבות ממשאביה ומפעילויותיה. השליטה מתקיימת כאשר הבנק מחזיק, במישרין או בעקיפין, מניות המקנות יותר מ- 50% מזכויות ההצבעה בחברת הבת והזכויות למינוי מרבית חברי הדירקטוריון שלה, אלא אם כן קיימות נסיבות המונעות בעליל מהחברה האם את יישום השליטה בפועל.

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים המבוקרים של הבנק ושל ישויות בהן מתקיימת שליטה של הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק, למעט במקרים בהם הותר אחרת על ידי המפקח על הבנקים.

תמצית הדוחות הכספיים סולו של הבנק, המוצגת בביאור 26, כוללת בדרך של איחוד את הדוחות הכספיים של חברת נכסים וחברות שירות בבעלות מלאה של הבנק.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 4)

(2) עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות הדדיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

י. ניירות ערך

(1) ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:

א. איגרות חוב מוחזקות לפדיון - איגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט איגרות חוב אשר ניתנות לפירעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל השקעתו הרשומה. איגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים לירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני.

ב. ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

ג. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך אשר לא סווגו כאיגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין ואגרות חוב נכללות במאזן לפי שוויין ההוגן ביום הדיווח. מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין נמדדות במאזן לפי עלות. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר.

(2) הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית), וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד.

(3) השקעותיו של הבנק בקרנות הון סיכון מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. רווח מהשקעות הון סיכון נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.

(4) עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".

(5) לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף יב' להלן.

(6) לעניין טיפול בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני - ראה סעיף יג' להלן.

יא. מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

(1) הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכונים מטבע חוץ וסיכונים ריבית, וכן מבוצעת פעילות בנגזרים. מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחוזה המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר ברור והדוק בין

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 5)

המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החוזה המארח ושל המכשיר הנגזר המשובץ, לרבות סיכוני אשראי הנובעים מנגזרי אשראי משובצים מסוימים; (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר; ו- (ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

(2) במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור, וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.

(3) גידור תזרימי מזומנים

כאשר נגזר מיועד כמכשיר מגדר לחשיפה להשתנות של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים, שניתן לייחס לסיכון מסוים המיוחס לנכס או להתחייבות שהוכרו או לעסקה חזויה שקרוב לוודאי (probable) שתבצע ויכולה להשפיע על רווח והפסד, שינויים בשווי ההוגן בגין החלק המגדר האפקטיבי, נזקפים ישירות לרווח כולל אחר. בגין החלק שאינו אפקטיבי, נזקפים השינויים בשווי ההוגן לרווח והפסד.

הסכום המוכר ברווח כולל אחר יסווג מחדש לדוח רווח והפסד בתקופה בה תזרימי המזומנים ישפיעו על דוח רווח והפסד ויוצג באותו הסעיף בדוח רווח והפסד בו נמצא הפריט המגודר.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור תזרימי מזומנים, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור. הרווח או ההפסד שנצבר ברווח כולל אחר והוצג בהון קודם לכן, נשאר בהון עד אשר מתקיימת העסקה החזויה או עד אשר קרוב לוודאי כי העסקה החזויה לא תתרחש. אם קרוב לוודאי שהעסקה החזויה לא תתרחש, הרווח או ההפסד המצטבר בגין המכשיר המגדר שהוכר ברווח כולל אחר יסווג מחדש לרווח והפסד.

נכון למועד הדווח אין לבנק עסקות העומות להגדרות דלעיל.

(4) גידור שווי הוגן

שינויים בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי נגזר שיועד לגידור שווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור מזומנים שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור. כאשר התקשרות איתנה מגודרת אינה מקיימת עוד את ההגדרה של התקשרות איתנה, כל נכס או התחייבות שנרשמו בהתאם להכרה של ההתקשרות האיתנה יבוטלו ויוכרו במקביל בדוח רווח והפסד באופן שוטף בהפסד או ברווח.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 6)

(5) גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם.

(6) נגזרים שאינם משמשים לגידור

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד.

(7) נגזרים משובצים

נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח, שינויים בשוויים ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מיידית לרווח והפסד.

במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחוזה המארח), בהתאם לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-15), הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים משולבים מסוימים, הבנק בוחר לא להפריד את הנגזר המשובץ ולמדוד את המכשיר הפיננסי המשולב (hybrid instrument) בשלמותו בשווי הוגן, תוך דיווח על שינויים בשווי הוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש, כגון כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירת שווי הוגן כאמור הינה בלתי חוזרת.

יב. קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

שווי הוגן הינו הסכום שבו היה אפשר לרכוש או למכור נכס (ליטול או לפרוע התחייבות) בעסקה שוטפת בין צדדים הפועלים בהתאם לרצונם, כלומר בעסקה שאינה מכירה כפויה או מכירה במהלך פירוק. הבנק קובע את השווי ההוגן כמפורט להלן:

(1) ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשווקים פעילים. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר. אומדן השווי ההוגן מתחשב במחירים של נכסים דומים או התחייבויות דומות ובתוצאות של שיטות הערכה שונות בהתאם למפורט בסעיף (4) להלן.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 7)

(2) מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל מוערכים לפי שווי שוק, וכאשר קיימים מספר שווקים פעילים בהם נסחר המכשיר ההערכה נעשית לפי השוק הפעיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת ולוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה) בהתאם למפורט בסעיף (4) להלן.

(3) מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב מכשירים פיננסיים בקטגוריה זו (כגון: פיקדונות הציבור ופיקדונות בבנקים, אשראי לציבור ואשראי לממשלה, אגרות חוב, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהוון בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

(4) קביעת שווי הוגן בשווקים לא פעילים

הבנק מיישם את הבהרה ASC 820) FSP FAS 157-3, קביעת שווי הוגן של נכס פיננסי בשוק לא פעיל. בהתאם לכך, בקביעת שווי הוגן של ניירות ערך ומכשירים פיננסיים נוספים הנסחרים בשוק לא פעיל נעשה לעתים שימוש משמעותי בשיקול דעת, לרבות בחינה האם עסקאות בוצעו בתנאי לחץ וכפיה. באותם מקרים בהם אין ציטוט זמין של מחירים בשוק פעיל, השווי ההוגן נקבע לפי מודלים מקובלים לתמחור, בהתבסס על מערכת עצמאית ומתוקפת של החברה האם או בהתבסס על הערכות שהתקבלו ממומחים להערכת שווי של מכשירים פיננסיים. שיטות ההערכה כוללות שימוש בפרמטרים שונים, כגון עקומי ריבית, שערי מטבעות וסטיות תקן, ומתחשבות בהנחות אודות גורמים שונים.

(5) להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 17 בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

יג. ירידת ערך מכשירים פיננסיים

(1) ניירות ערך

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה ולתיק המוחזק לפדיון הינה בעלת אופי אחר מזמני.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 8)

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב- העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיחות ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב - לעלות המופחתת);
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
- במקרה של איגרות חוב - שיעור התשואה לפדיון;
- במקרה של מניות - הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.

כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה, שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שאינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס עלות חדש).

(2) מדיניות ההפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי, ובנוסף נכללות הפרשה כללית והפרשה נוספת, בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נערכת בהתבסס על הערכה זהירה של ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי, לרבות חבובות בסעיפים חוץ מאזניים. בהערכתה האמורה מביאה ההנהלה בחשבון, בין יתר שיקוליה, את מידת הסיכונים הקשורים באיתנותם הפיננסית של הלואים, על סמך המידע שבידה לגבי מצבם הכספי, פעילותם העסקית, עמידתם בהתחייבויותיהם והערכת שווי הביטחונות שנתקבלו מהם. הכנסות ריבית בגין חוב שנקבע כמסופק אינן נרשמות מתחילת הרבעון בו נקבע החוב כמסופק. עם גביית הריבית נרשמות הכנסות הריבית בסעיף הכנסות מימון אחרות.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 9)

הפרשה ספציפית בגין הלוואות לדיור שניתנו על ידי הבנק נכללת בהפרשה הספציפית כמפורט לעיל. בנוסף נבחנת ההפרשה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק פיגור, כאשר שיעורי ההפרשה גדלים ככל שמעמיק הפיגור ובמידת הצורך נרשמת בהפרשה ספציפית נוספת.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חבויות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים. בגין כל אחד ואחד ממאפייני סיכון אלה נקבעו שיעורי הפרשה שונים. ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מחושבת על פי השיעורים שנקבעו למאפיינים השונים. ההפרשה הכללית הינה בערכים מותאמים לתום שנת 2004, בסכום שהיווה 1% מסך החבויות שהיו באחריות הבנק וחברות מוחזקות בנקאיות ליום 31 בדצמבר 1991. השיעור המצטבר של ההפרשה הנוספת והכללית לחובות מסופקים מסך סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 0.16% (31 בדצמבר 2009 -0.16%, 31 בדצמבר 2008 -0.11%).

מחיקת חובות אבודים נעשית כאשר הבנק הגיע למסקנה כי החוב אינו ניתן לגביה, בעקבות הליכים משפטיים שנקטו או כתוצאה מהסכמים והסדרים שנעשו, רובם במקרים בהם לא ננקטו הליכים משפטיים, והחובות אינם בני גביה או מסיבות אחרות שבגללן החובות אינם ניתנים לגביה.

יד. בסיס ההכרה בהכנסות והוצאות

(1) הכנסות והוצאות מימון נכללות על בסיס צבירה, למעט המפורט להלן:
- ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם נושאים הכנסה, וכן ריבית על סכומים בפיגור בגין הלוואות לדיור אשר מוכרות בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

- הכנסות מעמלות פירעון מוקדם של הלוואות, לאחר ניכוי חלק יחסי המתייחס להון הפיננסי, נכללות בדוח רווח והפסד בשיעורים שנתיים שווים במשך יתרת התקופה לפירעון האשראי או במשך שלוש שנים ממועד הפירעון המוקדם, לפי התקופה הקצרה ביותר.

- עמלות הקצאה למסגרות אשראי, וכן עמלות מעסקי מימון (כגון: עמלות בגין קיבולים, ערבויות ואשראי תעודות) מוכרות ברווח והפסד באופן יחסי לתקופות העסקאות.

(2) עמלות תפעוליות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.

(3) ניירות ערך - ראה סעיף י' לעיל.

(4) מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף יא' לעיל.

(5) בתקופות עוקבות לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, הכנסות ריבית מהשקעות במכשירי חוב יוכרו באופן הבא:
מכשירי חוב אחרים שאינם זכויות מוטב שנרכשו או זכויות מוטב המוחזקות על ידי הבנק באגוח נכסים פיננסיים- צבירת ההכנסה בתקופת דיווח מבוצעת בהתבסס על עודף תזרימי המזומנים הצפויים של מכשיר החוב (סכום הבסיס של מכשיר החוב במועד ירידת הערך בעלת אופי אחר מזמני הינו שוויו ההוגן).

(6) הכנסות והוצאות אחרות – מוכרות על בסיס צבירה.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 10)

טו. קיזוז נכסים והתחייבויות

- (1) הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ומציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:
- בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית.
- (2) הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים שני התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישינו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות לקיזוז.
- (3) הבנק מקזז פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפיקדונות אלה, כשאינן לבנק סיכון להפסד מהאשראי.
- (4) הבנק מקזז בין מכשירים נגזרים שבוצעו עם אותו צד נגדי הכפופים להסדר להתחשבות נטו (master netting arrangement).

טז. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות, כפי שתוקן על ידי FAS 166, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (ASC 860-10), לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכס הפיננסי שהועבר בודד מהגורם המעביר, גם במצב של פשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר; (2) כל מקבל (או, אם המקבלת היא ישות שכל יעודה הינו לעסוק באיגוח או בפעילות מימון מגובה נכסים ואשר אותה ישות מנועה מלשעבד או להחליף את הנכסים הפיננסיים שקיבלה, כל צד שלישי שמחזיק בזכויות מוטב) יכול לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ולא קיים תנאי שגם מגביל את המקבל (או צד שלישי אשר מחזיק בזכויות המוטב) מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; (3) המעביר, או חברות מאוחדות שנכללו בדוחותיו הכספיים, או הסוכנים שלו, אינם שומרים שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים או בזכויות המוטב המתייחסים לנכסים המועברים האלה.

בנוסף, כדי שהעברה של חלק מנכס פיננסי תחשב כמכירה, החלק המועבר חייב לקיים את ההגדרה של זכויות משתתפות. זכויות משתתפות חייבות לעמוד בקריטריונים הבאים: הזכות צריכה לייצג זכויות פרופורציונאליות ביחס למלוא הנכס הפיננסי; כל תזרימי מזומנים המתקבלים מהנכסים מחולקים בין זכויות המשתתפות באופן פרופורציונלי לחלקם בבעלות; הזכויות אינן זכויות נחותות (subordinated) ביחס לזכויות אחרות; לא קיימת זכות חזרה למעביר או למחזיקים אחרים בזכויות משתתפות (למעט במקרה של הפרת מצגים או התחייבויות, התחייבויות חוזיות שוטפות לשירות בנכס פיננסי בשלמותו וניהול חוזה ההעברה, ומחויבויות חוזיות להתחלק בקיזוז הטבות כלשהן שהתקבלו על ידי מחזיק כלשהו בזכויות משתתפות); ולמעביר וגם למחזיק בזכויות משתתפות אין זכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו, למעט אם כל המחזיקים בזכויות משתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי בשלמותו.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 11)

במידה והעסקה עומדת בתנאים לטיפול בעסקה כמכירה, הנכסים הפיננסיים המועברים נגרעים מהמאזן של הבנק. במידה ולא מתקיימים תנאי המכירה, ההעברה נחשבת לחוב מובטח. מכירה של חלק מנכס פיננסי שאינו זכות משתתפת מטופלת כחוב מובטח, היינו, הנכסים המועברים ממשיכים להירשם במאזן של הבנק והתמורה מהמכירה תוכר כהתחייבות של הבנק.

לאור זאת, ניירות ערך שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת או שנרכשו בתנאי מכירה חוזרת, ניירות ערך שנשאלו או שהושאלו, וכן מכשירים פיננסיים אחרים שהועברו או שהתקבלו על ידי הבנק, בהם הבנק לא איבד שליטה על הנכס המועבר או לא רכש שליטה בנכס שהתקבל, מטופלים כחוב מובטח.

בנוסף לכך, על פי הנחיות של המפקח על הבנקים, ניירות ערך מסוימים שנמכרו בתנאי רכישה חוזרת לבנק ישראל מטופלים כחוב מובטח. מכשירים פיננסיים שהועברו בעסקאות כאמור, נמדדים לפי אותם עקרונות מדידה שיושמו לפני העברתם. כלומר, ניירות הערך כאמור לא נגרעים מהמאזן, וכנגדם מוצג הפיקדון שלהבטחת השבתו שועבדו אותם ניירות ערך בסעיף "ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר". ניירות ערך שהתקבלו בעסקאות כאמור, נרשמים לפי סכום המזומן שהתקבל על ידי הבנק במסגרת הסעיף "ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר". הבנק עוקב אחר שווי הוגן של ניירות ערך שנשאלו והושאלו וכן של ניירות ערך שהועברו בהסכמי רכישה ומכירה חוזרת על בסיס יומי ודרישת ביטחונות מבוצעת במקרים המתאימים. ריבית שהתקבלה או ששולמה בגין ניירות ערך כאמור מדווחת כהכנסות או כהוצאות מימון, בהתאמה.

כמו כן, עסקאות כגון: עסקאות סינדיקציה (syndication) ועסקאות השתתפויות באשראי (loan participation) נבחנות האם חלקי המימון שסופקו על ידי נתני אשראי אחרים עומדים בהגדרה של זכות משתתפת.

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר אם התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות; או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

יז. בניינים וציוד

(1) הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן עלויות אשראי שהווננו. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

פריט רכוש קבוע שנרכש תמורת פריט לא כספי אחר במסגרת עסקה בעלת מהות מסחרית, מוכר לפי שווי הוגן.

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 12)

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס" בדוח רווח והפסד.

(2) עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

(3) פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השיר של הנכס.

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות אינן מופחתות.

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השיר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

(4) עלויות תוכנה מוצגות במאזן בסעיף בניינים וציוד. לגבי הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה - ראה סעיף יט' להלן.

יח. נכסים חכורים

חכירות, בהן נושא הבנק באופן משמעותי בכל (substantially all) הסיכונים והתשואות מהנכס בהתאם לספים כמותיים שנקבעו, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן ודמי החכירה המינימאליים העתידיים. יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות.

יט. נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה

(1) תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 13)

(2) עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוונות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר יוכרו כהוצאה עם התהוותן.

(3) עלויות עוקבות

עלויות עוקבות בגין תוכנה מוכרות כנכס אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

(4) פחת

פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של התוכנה, החל מהתקופה בה התוכנה מוכנה לשימוש.

כ. נדל"ן להשקעה

נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן (קרקע או מבנה - או חלק ממבנה - או שניהם) המוחזק (על ידי הבנק כבעלים או בחכירה מימונית) לצורך הפקת הכנסות שכירות או לשם עליית ערך הונית או שניהם, ושלא לצורך:

1. שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים למטרות מנהלתיות; או

2. מכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה נמדד לראשונה לפי עלות הרכישה בתוספת עלויות עסקה. בתקופות עוקבות הנדל"ן להשקעה נמדד לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך.

כא. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות נכסים כספיים שהם השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. בתקופות עוקבות למועד ההכרה לראשונה, מבצע הבנק, אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר ההשבה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 14)

למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפיקים תזרימי מזומנים נפרדים. במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה הבנק, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה, ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

כב. זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות של יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות עתידיות בגין פנסיה ומענקי יובל מחושבות על ידי אקטואר מומחה בשיטת הערכה של הטבות נצברות ובהתחשב בהסתברויות על בסיס ניסיון העבר. שיעור ההיוון של העתודות הינו 4% בהתאם להוראות המפקח על הבנקים. שיעור התמותה מתבסס על הוראות עדכניות של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. שיעור עליית השכר בעתיד מוערך על ידי ההנהלה.

התחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים. בגין סכומי התחייבות אשר אינם מכוסים כאמור, נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. ראה ביאור 14ג.

על פי הוראות המפקח על הבנקים, הבנק מכיר בהתחייבויות בגין תוכניות פרישה מרצון בהתאם לציפיות ההנהלה במועד הדיווח במידה ואושרו על ידי הדירקטוריון, גם אם האישור ניתן לאחר תאריך המאזן ולפני תאריך אישור הדוחות הכספיים.

כג. עסקאות תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של מענקי תשלום מבוסס מניות לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון העצמי על פני התקופה בה מושגת זכאות בלתי מותנית למענקים. הסכום שנזקף כהוצאה בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, המותנים בתנאי הבשלה שהינם תנאי שירות או תנאי ביצוע שאינם תנאי שוק, מותאם על מנת לשקף את מספר המענקים אשר צפויים להבשיל. עבור מענקי תשלום מבוסס מניות המותנים בתנאים שהם תנאי שוק, הבנק

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 15)

מביא בחשבון תנאים אלו באמידת השווי ההוגן של המכשירים ההוניים המוענקים, לכן, הבנק מכיר בהוצאה בגין מענקים אלו ללא קשר אם התקיימו התנאים הללו.

השווי ההוגן של הסכום המגיע לעובדים בגין זכויות לעליית ערך מניות, המסולקות במזומן, נזקף כהוצאה, כנגד גידול מקביל בהתחייבויות, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לתשלום. ההתחייבות נמדדת מחדש בכל מועד דיווח, וכן במועד הסילוק. כל שינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות נזקף כהוצאת שכר ברווח והפסד.

בעסקאות בהן מעניקה חברת האם לעובדי הבנק זכויות למכשיריה ההוניים, מטפל הבנק בהענקה כעסקת תשלום מבוסס מניות המסולקת במכשירים הוניים, כלומר מכיר בשווי ההוגן של ההענקה ישירות בהון העצמי, בהתאם לאמור לעיל.

כד. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין- 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש (Remote) – הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי.

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הבנק קבע, שלדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שהוגשה או שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

בביאור 17 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה, ואשר סכום כל אחת מהן (או צירוף מספר תביעות בנושאים דומים), על פי כתב התביעה, עולה על סכום המהווה שיעור של כ-1% מהון הבנק.

בנוסף, בביאור כאמור נכללו פרטים בדבר התחייבויות תלויות שהסתברות התממשותן קלושה, אך התממשות ההתחייבויות האמורות או ההפסד המרבי עלולים להעמיד בספק את המשך פעולות התאגיד במתכונת הקיימת.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 16)

כה. הוצאות מסים על ההכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון העצמי. במקרים אלו הוצאת המיסים על הכנסה נזקפת להון העצמי. המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה לתאריך המאזן, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורת והוצאות נלוות".

הבנק מכיר במסים נדחים בהתייחס להפרשים זמניים בין הערך בספרים של נכסים והתחייבויות לצורך דיווח כספי לבין ערכם לצרכי מסים. ואולם, הבנק לא מכיר במסים נדחים לגבי הפרשים הזמניים הבאים: ההכרה לראשונה במוניטין, ההכרה לראשונה בנכסים ובהתחייבויות בעסקה שאינה מהווה צירוף עסקים ושאינה משפיעה על הרווח החשבונאי ועל הרווח לצרכי מס, וכן הפרשים הנובעים מהשקעה בחברות בנות, בישויות בשליטה משותפת ובחברות כלולות, במידה ואין זה צפוי שהם יתהפכו בעתיד הנראה לעין. המסים הנדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים לחול על הפרשים הזמניים במועד בו ימומשו, בהתבסס על החוקים שנחקקו או שנחקקו למעשה לתאריך המאזן. הבנק מקזז נכסי והתחייבות מסים נדחים במידה וקיימת זכות חוקית הניתנת לאכיפה לקיזוז נכסי והתחייבויות מסים שוטפים, והם מיוחסים לאותה הכנסה חייבת במס הממוסה על ידי אותה רשות מס בגין אותה חברה נישומה, או בחברות שונות בקבוצה, אשר בכוונתן לסלק נכסי והתחייבויות מסים שוטפים על בסיס נטו או שנכסי והתחייבויות המסים מיושבים בו זמנית.

נכס מס נדחה בגין הפסדים מועברים ובגין זכות מועברת לקיזוז מס מוכר בספרים במקרים שמימוש המס האמור בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק. נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים יוכר כאשר קרוב לוודאי (probable) שיווצר לגביהם חיסכון במס בעת ההיפוך. יצירה של נכסי מיסים נדחים נטו לא תעלה על המיסים השוטפים בתקופת החשבון, אלא במקרים מיוחדים, בהם מימוש המס בעתיד הנראה לעין אינו מוטל בספק.

הבנק עשוי להתחייב בתוספת מס במקרה של חלוקת דיבידנדים בגין חברות מוחזקות. תוספת מס זו לא נכללה בדוחות הכספיים, לאור מדיניות החברות המוחזקות שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לבנק, בעתיד הנראה לעין. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנד מרווחים הכרוכים בתוספת מס לבנק, יוצר הבנק עתודה למס בגין תוספת המס שהוא עשוי להתחייב בה.

מס נדחה בגין עסקאות בינחברתיות בדוח המאוחד נרשם לפי שיעור המס החל על החברה הרוכשת.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 17)

כ. רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח או ההפסד, המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, הכוללות, בין היתר, שטרות הניתנים להמרה במניות, כתבי אופציה למניות וכתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים.

כז. דיווח מגזרי

מגזר פעילות הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר ע"י ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגביו מידע פיננסי נפרד. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על אפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים. תוצאות מגזר המוצר שלא ניתן לשייך למגזרי הלקוחות הרלוונטיים, אם נמצא, נכלל ב"סכומים שלא הוקצו והתאמות".

כח. עסקאות עם בעלי שליטה

(1) נטילת התחייבות שיפוי או ויתור

סכום ההתחייבות, השיפוי או הויתור נזקף לקרן הון.

(2) הלוואה וכתב התחייבות נדחה

מתן הלוואה או הנפקת כתב התחייבות נדחה, שנעשו בין הבנק לבין בעל השליטה, לתקופה מוגדרת ושלא בתנאי שוק מוצגים בדוחות הכספיים לפי הערך הנוכחי של ההחזרים הצפויים, המחושב לפי שיעור הריבית האפקטיבית ביום קבלת הלוואה או הנפקת כתב התחייבות הנדחה, אם במועד ההתקשרות היווה ההפרש בין הערך הנוכחי של ההחזרים הצפויים לבין הסכום הנקוב בכתב התחייבות הנדחה חמישה אחוזים או יותר. ההפרש בין סכום הלוואה או הסכום הנקוב בכתב התחייבות הנדחה לבין הערך הנוכחי של ההחזרים הצפויים, המחושב לפי שיעור הריבית האפקטיבית האמור, נזקף לקרן הון.

מתן הלוואה או הנפקת כתב התחייבות נדחה, שנעשו בין הבנק לבין בעל השליטה, שלא נקבע להם מועד פירעון ובמועד ההתקשרות היווה ההפרש בין הערך הנוכחי של ההחזרים הצפויים לבין הסכום הנקוב בכתב התחייבות הנדחה חמישה אחוזים או יותר, מוצגים בדוחות הכספיים כהלוואה או ככתב התחייבות נדחה לתקופה של שנה המתחדשים מדי שנה. ההפרש בין סכום הלוואה או הסכום הנקוב בכתב התחייבות הנדחה לבין הערך הנוכחי של ההחזרים הצפויים, המחושב לפי שיעור הריבית האפקטיבית האמור, נזקף לקרן הון. כאשר אין בכוונת נתן הלוואה או מנפיק כתב התחייבות הנדחה לדרוש את פירעונם וכן אין בכוונת הלוואה לפרוע את הלוואה או כתב התחייבות הנדחה בפירעון מוקדם, בכל תקופת דיווח, זוקף הבנק לקרן הון את ההפרש שבין הוצאות

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 18)

המימון על ההלוואה או כתב ההתחייבות הנדחה, המחושבות לפי שיעור עליית מדד התיאום בתקופת הדיווח, לבין הוצאות אלה כשהן מחושבות לפי שיעור הריבית על פי תנאי ההלוואה או כתב ההתחייבות הנדחה.

(3) העברת נכס

ההפרשים בין התמורה שנתקבלה ממכירת נכסים לבעל השליטה לבין ערכם הפנקסני של הנכסים בספרי הבנק, נזקף לקרן הון של הבנק. נכסים שנרכשו מבעל השליטה נרשמים בדוחות הכספיים לפי ערכם הפנקסני בספרי בעל השליטה במועד העברתם לבנק, וההפרש לעומת הסכום ששולם עבורם בניכוי המס המתייחס, נזקף להון העצמי.

נט. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) בחודש יולי 2009, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) ביצע שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי FAS 168, בנושא הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות ספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים (כיום ASC 105-10, כללי חשבונאות מקובלים) שפורסם על ידי ה-FASB. התקן קבע את ה-FASB Accounting Standards Codification (ASC) כמקור בלעדי של כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב אשר יחולו על תאגידים מדווחים שאינם גופים ממשלתיים (nongovernmental US GAAP), למעט ההנחיות של רשות ניירות ערך בארה"ב (SEC). לפיכך, כל הכללים שלא אומצו כאמור לעיל וכן הכללים שמקורם לא בהנחיות של רשות ניירות ערך בארה"ב (SEC) לא נכללו בקודיפיקציה והפכו לכללים לא מחייבים. בעקבות הקודיפיקציה, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות לא יפרסם עוד בצורה של תקנים (SFAS), ניירות עמדה (FASB Staff Positions) או הבהרות והנחיות לנושאים ספציפיים (EITF Abstracts), אלא יפרסם את "עדכוני התקינה החשבונאית" (ASU – Accounting Standards Updates), אשר יעדכנו את הקודיפיקציה.

החל מיום 1 בינואר 2010, בהתאם לעדכון לסעיף ההגדרות שנקבע בחוזר המפקח על הבנקים בנושא *מדידות שווי הוגן, חלופת שווי הוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים* אשר פורסם ביום 31 בדצמבר 2009, אימץ הבנק את ההיררכיה החדשה שנקבעה ב-FAS 168 (ASC 105-10). בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב וגם תחייב את התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בנושאים של יישום כללי חשבונאות אמריקאיים שאומצו או אשר יאומצו בעתיד במסגרת הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב בעיקרי כללי דיווח ומדיניות חשבונאית בדוחות כספיים ביניים ובדוחות כספיים שנתיים לתקופות המתחילות ב-1 בינואר 2010 ואילך.

(2) בחודש יוני 2009 פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 166 (ASC 860-10), העברות ושירות של נכסים פיננסיים (תיקון לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860-10)). FAS 166 מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE), קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל הבהרות לתנאים לגריעת נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמרו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איגוח משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization).

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 19)

במקביל, פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 167 (ASC 810-10), תיקונים לפרשנות 46 מתוקנת FIN 46(R) – איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות (ASC 810-10), המתקן כללים שנקבעו ב-FIN 46(R) (ASC 810-10) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות. FAS 167 מחייב לבחון, במועד יישום התקן לראשונה ביום 1 בינואר 2010, את חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE) וכן את הישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) אחרות בהן מעורב הבנק, מעדכן את הקריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs), משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (מהגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה-VIEs בתדירות גבוהה יותר.

בנוסף, FAS 166 וכן FAS 167 קובעים דרישות גילוי חדשות, אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים.

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009, הבנק מיישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 וב-FAS 167, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 אילך.
- לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-FAS 167 ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE).

ליישום לראשונה של FAS 166 ו-FAS 167 אין השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

3) בחודש מרץ 2010, פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-11, החרגה מתחולת תקן חשבונאות אמריקאי FAS 133 (ASC 815-15) לגבי נגזרי אשראי משובצים, הכולל הנחיות לגבי אופן הקביעה האם מאפיינים של נגזרי אשראי משובצים במכשירים פיננסיים מחייבים טיפול חשבונאי של הפרדת הנגזר המשובץ. עדכון זה נועד להבהיר כי רק ריכוז של סיכון אשראי בצורה של נחיתות של זכויות על פי מכשיר פיננסי אחד ביחס לאחר לא יחשבו כנגזר משובץ. כמו כן, העדכון מספק הנחיות בנוגע להערכה האם נגזר האשראי המשובץ מקיים קריטריון "קשור באופן ברור והדוק" (clearly and closely related). לאור ההבהרות שנקבעו בעדכון, המצבים הבאים, בין היתר, לא יחשבו ככשירים להחרגה מתחולת FAS 133 (ASC 815-15) וידרשו טיפול חשבונאי נפרד בהתאם לתקן או טיפול בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 155 (ASC 815-10):

- נגזר אשראי משובץ אשר חושף את המחזיק ברצועה (tranche) לתשלומים עתידיים אפשריים לא יחשב כקשור באופן ברור והדוק לחוזה המארח;

- אם במבנה איגוח סיכון אשראי חדש התווסף לזכויות מוטב באמצעות CDS שנכתב, אזי נגזר האשראי המשובץ, לרבות מאפיין הנחיתות של הרצועה, יחשב כלא קשור באופן ברור והדוק לחוזה המארח.
החל מיום 1 ביולי 2010 הבנק מיישם הנחיות אלו.
ליישום ההנחיה לא הייתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 20)

ל. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1) בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, *הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה*. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-(3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, בכונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 - בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;
 - בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את הכללים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.
- למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

2) בחודש ספטמבר 2006 פרסם ה-FASB את FAS 157, *מדידות שווי הוגן* (ASC 820-10), המגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. נתונים נצפים (observable inputs) מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים (unobservable inputs) משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 21)

כמו כן, FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן. יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 (ASC 820-10) יחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן יחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנרגיה ופעילויות ניהול סיכונים, האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע יכול לול את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא יהיה מוגבל לסיכון זה בלבד.

הבנק הבינלאומי וחברות הבת שלו קיבלו היתר מן המפקח על הבנקים שלא ליישם את ההוראה במלואה עד ליום 1 בינואר 2012, ולפיכך, FAS 157 (ASC 820-10) יחול בדוחות הכספיים של הבנק מיום 1 בינואר 2012 ואילך, ויאומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, התקן יישם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני יישומו לראשונה, באופן המפורט להלן:

- פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל, שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor);

- מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על פי חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות בהערת שוליים 3 של EITF 02-3 (ASC 815-10);

- מכשירים פיננסיים מעורבים הנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם לחלק א'1 להוראות הדיווח לציבור.

במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2012, אשר תוצג בנפרד.

דרישות הגילוי החדשות, לרבות הגילוי הנדרש בדוחות שנתיים בלבד, יישומו ברבעון הראשון של שנת 2012 ללא חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה.

בנוסף, במסגרת הוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שישמשו בחישוב השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן, נקבע כי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות המעבר הנ"ל ובהתאם להנחיות של המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 157 בהתאמות מסוימות בנוגע לאופן החישוב של מרכיב סיכון האשראי בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

הוראות אלה יחולו על הבנק החל מיום 1 בינואר 2012.

(3) בחודש ינואר 2010, ה-FASB פרסם עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן. העדכון דורש גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. בנוסף, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. דרישות הגילוי כאמור יחולו על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים של תאגידי בנקאיים לתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2011 ואילך. הבנק נערך ליישום דרישות הגילוי הנוספות כאמור במסגרת פרויקט ההיערכות ליישום תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASC 820-10).

(4) בחודש פברואר 2007 פרסם ה-FASB את FAS 159 (ASC 825-10), חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות – לרבות תיקון ל-FAS 115. מטרת FAS 159 (ASC 825-10) הינה לאפשר

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 22)

הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים, אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים מגדרים לפי בסיסי מדידה שונים.

FAS 159 (ASC 825-10) יאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות. למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהמפקח על הבנקים.

FAS 159 (ASC 825-10) יחול בבנק מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה, לגבי ניירות ערך זמינים למכירה ולגבי ניירות ערך מוחזקים לפדיון באופן הבא:

- יישום על פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה: תאגיד בנקאי רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן עבור פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה. במקרים אלה, היתרות המאזניות של פריטים כשירים אלה יותאמו לשווי הוגן וההשפעה של המדידה מחדש הראשונה בשווי הוגן תיזקף כהתאמה בגין השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. כמו כן, תאגיד בנקאי הבוחר בחלופת השווי ההוגן לפריטים הקיימים במועד התחילה, יכלול גילויים נרחבים כנדרש בחוזר בדוח הכספי השנתי ובדוח הכספי ביניים הראשון שלו לשנת 2011.

- ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון: ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך המוחזקים לפדיון, המוחזקים במועד התחילה, כשירים לחלופת השווי ההוגן באותו מועד. אם חלופת השווי ההוגן נבחרת עבור נייר ערך כלשהו מבין ניירות ערך אלה במועד התחילה, רווחים והפסדים צבורים שטרם מומשו במועד זה יכללו בהתאמה בגין השפעה מצטברת, ונייר הערך האמור ידווח ממועד זה כנייר ערך למסחר. כמו כן, ינתן גילוי נפרד לסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר ולסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שלא הוכרו קודם לכן. הבחירה בעת האימוץ לראשונה, בחלופת השווי ההוגן עבור נייר ערך קיים המוחזק לפדיון לא תגרום להטלת ספק בכוונה של תאגיד בנקאי להחזיק בעתיד באגרות חוב אחרות עד לפדיון. ליישום התקן לא תהיה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

5) בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, *אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים*. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 23)

בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו: - בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים החדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.

- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר כוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביום 31 בדצמבר 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא *מדידות שווי הוגן, חלופת השווי ההוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים*, וביום 26 ביולי 2010 פורסם חוזר נוסף בנושא *אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים*. בהתאם לחוזרים הנ"ל, בשלב זה, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי, בנושאים המפורטים להלן:

- (1) IFRS 2, *תשלום מבוסס מניות*;
- (2) IFRS 3, (2008), *צירופי עסקים*;
- (3) IFRS 5, *נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו*;
- (4) IAS 8, *מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות*;
- (5) IAS 10, *אירועים לאחר תקופת הדיווח*;
- (6) IAS 16, *רכוש קבוע*;
- (7) IAS 17, *חכירות*;
- (8) IAS 20, *הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי*;
- (9) IAS 21, *השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ*;
- (10) IAS 27, (2008), *דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים*;
- (11) IAS 28, *השקעות בחברות כלולות*;
- (12) IAS 29, *דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות*;
- (13) IAS 31, *זכויות בעסקאות משתתפות*;
- (14) IAS 33, *רווח למניה*;
- (15) IAS 34, *דיווח כספי לתקופות ביניים*;
- (16) IAS 36, *ירידת ערך נכסים*;
- (17) IAS 38, *נכסים בלתי מוחשיים*;
- (18) IAS 40, *נדל"ן להשקעה*.

באור 1א – עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך 24)

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים:

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אשר אומצו בחוזר זה יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי הבינלאומיים האלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה כאשר נדרש. מיום 1 בינואר, 2011 ואילך תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים .

6) בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב (ASC310) ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו. הבנק יישם את הוראות החוזר החל מיום 1 בינואר 2011, בהתאם להוראות המעבר וההנחיות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים. כתוצאה מיישום ההוראה לראשונה תגדל ההפרשה להפסדי אשראי בסך של כ – 18.6 מיליוני ש"ח, כנגד התאמת יתרת פתיחה של העודפים. בהתאם להוראת המפקח על הבנקים נדרש להציג ביאור פרופורמה המפרט את השפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31.12.10, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה. לפירוט בדבר אופן יישום ההוראות החדשות והשפעתן הצפויה ראה ביאור 2 להלן.

באור 1ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי הבנק נדרש, החל מ- 1 בינואר 2011, ליישם את תקני חשבונאות אמריקאיים (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

בהתאם להוראה הבנק נדרש לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב הנמצאות בתחולתה, כגון, פיקדונות בבנקים, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשרי לממשלה וכו'. בנוסף, הבנק נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות.

ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, נדרש הבנק לבחון את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי – הבנק יבחן על בסיס פרטני כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה מעל 1 מיליון ש"ח, וכן חובות אחרים שהוגדרו קשי גבייה והטיפול בגבייתם הועבר למטה הגבייה. ההפרשה להפסדי אשראי תוכר לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב יסווג כפגום כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (probable) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו בארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית תוערך בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

הפרשה להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים (כגון: חובות בכרטיסי אשראי, הלוואות לדיור וחובות צרכניים הנפרעים בתשלומים), וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגבייהם חושבה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 5, Accounting for Contingencies, ASC 450), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. הנוסחה לחישוב ההפרשה נקבעה בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2012.

הנוסחה מתבססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי מסחרי בעייתי, אשראי פגום ונחות לאנשים פרטיים ואשראי לא בעייתי בשנים 2008 ו-2009 ו-2010 וכן על שיעורי המחיקות החשבונאיות נטו שירשמו בפועל במועד שלאחר היישום לראשונה. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תחושב באופן דומה לחישוב האשראי המאזני כאשר הקשר בין הפסדי העבר על האשראי המאזני לגבי החשיפות החוץ מאזניות יבוא לידי ביטוי במקדמי שיעור הניצול הצפוי של חשיפות חוץ מאזניות.

באור 1ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 1)

בנוסף לאחר ביצוע הפרשה קבוצתית, הבנק אינו נדרש לשמור על הפרשה כללית ונוספת. אולם, בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד לפני השפעת המס.

הבנק לא יצבור הכנסות ריבית בגין חוב אשר סווג כפגום, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. חובות כאמור מוגדרים על ידי הבנק כחובות שאינם צוברים הכנסות ריבית. החוב ימשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. כמו כן, חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש, אך לאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים. החוב יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית.

בנוסף, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני (הבנק יסווג את כל החובות שלו ופריטי אשראי חוץ מאזני בסיווגים: טוב, השגחה מיוחדת, נחות או פגום), וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. הבנק ימחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמץ גביה ארוכי טווח (תקופה העולה על שנתיים). כמו כן הבנק ימחק חשבונאית חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, בהתבסס על תקופת פיגור שלהם, ברוב המקרים מעל 150 יום, והכל כתלות בהיותם של החובות מובטחים על ידי דירת מגורים, למעט הלוואות לדיור בגין נערכת הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, חובות שמובטחים בביטחון שאינו דירת מגורים, חובות שאינם מובטחים, חובות של לווים בפשיטת רגל וחובות שנוצרו במרמה.

ההוראה תיושם בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2011 ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:

- ימחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;

- יסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא יסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש,

- יבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים;

- יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם;

- יתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי; וכן יבחן את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

ההתאמות הנובעות מהפעולות הנ"ל, למועד היישום לראשונה, בסך של כ- 6 מיליון ש"ח תכללנה ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין הבנק ללקוחותיו, הנובע מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב - בסביבה העסקית הקיימת בישראל. ההוראה כוללת החמרה בדרישות התייעוד, ושינוי בדרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים שונים וכן שינוי בהערכות מהותיים במערכות המידע הקיימות.

באור 1ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 2)

יישום דרישות ההוראה מחייב כאמור שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מיחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכות וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה.

הבנק מיישם את ההוראה באמצעות המערכות התפעוליות של החברה האם, בשיתוף עם יחידות המטה המתמחות של חברת האם ובסיוע יועצים חיצוניים.

הבנק, שהסב את מערכות התפעול שלו במהלך שנת 2010, השתלב ביישום ההוראה במערך המיחשוב של החברה האם החל ממועד ההסבה, תוך שהוא מאמץ את המתודולוגיה והשיטות שאומצו על ידי החברה האם. לצורך יישום ההוראה קבע הבנק כללים ספציפיים למדידה המתייחסים למאפייני החבות המיוחדים לו וביניהם: התייחסות למקדמי הפרשה קבוצתית לחובות תקינים ובעייתיים, כללי סיווג חובות בהשגחה מיוחדת, כללים לחישוב תזרים חזוי ועוד.

להערכת ההנהלה, הנתונים שנכללו בביאור הפרופורמה משקפים באופן נאות את המידע שיש לכלול בביאור זה. עם זאת הטמעת המערכת החלה בשנת 2011 וטרם נצבר נסיון ולכן ייתכן כי הנתונים שיחושבו בפועל בעת יישומה לראשונה של ההוראה, ליום 1 בינואר 2011, ויכללו בדוחות הכספיים ביניים של הבנק ליום 31 במרס 2011, אשר ייתפרסמו לקראת סוף חודש מאי 2011, יהיו שונים מאלו שנכללו בביאור הפרופורמה שלהלן.

יצוין עוד כי העקרונות שבבסיס ההוראה החדשה מהווים שינוי מרחיק לכת ביחס להוראות הקיימות בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו והם חייבו את הנהלת הבנק, בין היתר, לגבש מתודולוגיה בנושאים שונים, תוך שימוש בהנחות, אמדנים ושיקול דעת. בעתיד, לאחר שהמידע המופק יילמד וינותח לאורך זמן, במקביל להשלמת מהלכי ההטמעה ושינויי התוכנה, ייתכן שיחולו שינויים מסויימים במתודולוגיה, בהנחות ובאמדנים האמורים.

במקביל בוצע בתחילת ינואר 2011 חישוב מחדש של ההפרשה על פי הכללים הנדרשים בהוראה. ההפרש בין תוצאת החישוב שבוצע על פי הכללים החדשים ובין יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ביום 31 בדצמבר 2010 כפי שהיא מוצגת בדוחות הכספיים בניכוי השפעת המס החל בסך של 6.0 מיליון ש"ח, נרשם בעודפים.

באור 1-ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 3)

ביאור הפרופורמה להלן, מפרט את ההשפעה הצפויה של האימוץ לראשונה של הוראה זו ביום 1 בינואר 2011:

לוח 1 - סיכום ההשפעה על העודפים ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
491.2	יתרת עודפים ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
	השפעה מצטברת נטו ממס מיישום לראשונה של ההוראות החדשות ליום 31
(6.1)	בדצמבר 2010
	מזה:
(18.6)	השינוי בהפרשה להפסדי אשראי
12.5	השפעת המס המתייחסת
485.1	יתרת העודפים ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

לוח 2 - ההשפעה על האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
10,341.9	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות לחובות מסופקים) ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
	השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות:
(221.7)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
	יתרת האשראי לציבור (לפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי) ליום 31 בדצמבר
10,120.2	2010 לפי ההוראות החדשות

לוח 3 - ההשפעה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 31 בדצמבר 2010

הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי(1)				
סך הכל	אחר	לפי עומק פיגור	פרטני	
266.7	24.1	-	242.6	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוח הכספי
				השפעת היישום לראשונה של ההוראות החדשות
(221.7)	-	-	(221.7)	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 31 בדצמבר 2010
				שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010
18.6	13.2	-	5.4	(נזקפו להון העצמי)
63.6	37.3	-	26.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצאו שאינם פגומים.

באור 1ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 4)

לוח 4 - ההשפעה על יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010

31 בדצמבר 2010	
20.0	יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל נטו ליום 31 בדצמבר 2010 שנכללה בדוחות הכספיים
10.8	השפעת יישום לראשונה ליום 31 בדצמבר 2010 של ההוראות החדשות
30.8	יתרת נכסים אחרים בגין מסים נדחים לקבל, נטו ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

לוח 5 - יתרת האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2010 לפי ההוראות החדשות

31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
2,459.8	38.5	2,498.3
7,599.6	22.3	7,621.9
10,059.4	60.8	10,120.2

אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (1)
אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי
סך הכל אשראי לציבור

מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים (1) לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני ראה לוח 6.

לוח 6 - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2010		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
137.7	26.3	164.0
-	-	-
22.7	1.9	24.6
2,299.4	10.3	2,309.7
2,322.1	12.2	2,334.3
2,459.8	38.5	2,498.3

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל
אשראי לציבור פגום(1)
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר(2)
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים(2)
אשראי לציבור אחר שאינו פגום(2)
סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום(2)
סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

(1) אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסוים בארגון מחדש בסעיף קטן 4 להלן.
(2) אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי

באור 1-ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 5)

לוח 6 - אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
4.5	26.3	30.8	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
133.2	-	133.2	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
137.7	26.3	164.0	סך הכל אשראי לציבור פגום
43.5	26.3	69.8	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
94.2	-	94.2	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון
137.7	26.3	164.0	סך הכל אשראי לציבור פגום

31 בדצמבר
2010

יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
9.5	1.2	10.6	4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי שאינו צובר הכנסות רבית
-	-	-	צובר הכנסות רבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
-	-	-	צובר הכנסות רבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
32.6	5.0	37.7	צובר הכנסות רבית
42.1	6.2	48.3	סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

באור 1-ב- השפעת ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי על סעיפים מאזניים מסוימים ליום 31 בדצמבר 2010 (המשך 6)

לוח 7 - אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי

2010			
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה	
0.6	-	0.6	אשראי לציבור פגום
1.0	0.3	1.3	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
15.2	0.4	15.6	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
7,582.8	21.6	7,604.4	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
7,599.6	22.3	7,621.9	סך הכל

לוח 8 - הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.12.2010

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס קבוצתי			
סך הכל	אחר	לפי עומק	
		פיגור	על בסיס פרטני
60.8	34.5	-	26.3
2.8	2.8	-	-

בגין אשראי לציבור
בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

(1) לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באור 2 – מזומנים ופקדונות בבנקים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
3,085.9	2,551.1	מזומנים ופקדונות בבנק ישראל
351.2	246.9	פקדונות בבנקים מסחריים
52.0	52.0	פקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים
3,489.1	2,850.0	סך כל המזומנים והפקדונות בבנקים
מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים		
3,384.4	2,836.6	לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

31 בדצמבר 2010

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	הערך במאזן עלות	
	שוי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)		
118.8	-	3.0	115.8	115.8	א. אגרות חוב מוחזקות לפדיון אגרות חוב ממשלתיות
4.7	-	0.1	4.6	4.6	אגרות חוב של אחרים
123.5	-	3.1	120.4	120.4	סך כל ניירות הערך המוחזקות לפידי

רווח כולל אחר מצטבר

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים	רווחים	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)		
			שוי הוגן ⁽¹⁾	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	
-	-	-	-	-	ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב ממשלתיות של אחרים
1,567.1	(6.1)	1.9	1,571.3	1,567.1	סך כל אגרות החוב מניות -
257.4	(1.1)	11.8	246.7	257.4	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
1,824.5	(7.2)	13.7	1,818.0	1,824.5	
⁽²⁾ 3.0	-	-	3.0	3.0	
⁽²⁾ 1,827.5	⁽³⁾ (7.2)	⁽³⁾ 13.7	1,821.0	1,827.5	

שוי הוגן ⁽¹⁾	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	הערך במאזן עלות	
	שוי הוגן ⁽¹⁾	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)		
16.2 ⁽⁴⁾	- ⁽⁴⁾	0.1	16.1	16.2	ג. ניירות הערך למסחר אגרות חוב ממשלתיות
⁽²⁾ 1,967.2	(7.2)	16.9	1,957.5	1,964.1	סך כל ניירות הערך

- (1) נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שוי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח (זהה לשנה קודמת).
- (3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".
- (4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 – ניירות ערך
(המשך 1)

31 בדצמבר 2009				
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	
(1)	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן
	41.0	(0.9)	-	41.9
	רווח כולל אחר מצטבר			
			עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	
(1)	שווי הוגן	הפסדים	רווחים	שווי הוגן
	785.2	(1.9)	1.4	785.7
	338.8 *	(3.1) *	9.5	332.4
	1,124.0	(5.0)	10.9	1,118.1
(2)	3.0	-	-	3.0
(2)	1,127.0	(5.0) (3)	10.9	1,121.1
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - הערך במאזן עלות)	
(1)	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן
	16.1 (4)	(0.2) (4)	-	16.3
(2)	1,184.1	(6.1)	10.9	1,179.3
				1,185.0

א. אגרות חוב מוחזקות לפדיון אגרות חוב ממשלתיות

ב. ניירות ערך זמינים למכירה אגרות חוב ממשלתיות של אחרים סך כל אגרות החוב מניות סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות הערך למסחר אגרות חוב - ממשלתיות

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 3.0 מיליון ש"ח (זהה לשנה קודמת).
(3) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
(4) נזקפו לדוח רווח והפסד.

* סווג מחדש

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב - ראה באור 8.

באור 4 – אשראי לציבור

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
9,385.9	10,098.0	אשראי על אחריות הבנק
26.2	1.3	אשראי התחייבות לקוחות עבור קיבולים
9,412.1	10,099.3	סך כל האשראי על אחריות הבנק
23.7	24.1	בניכוי- הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
9,388.4	10,075.2	סך כל האשראי לציבור

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נוכחה מסעיפי האשראי המתאימים. ההפרשות בגין יתרות חוץ מאזניות כלולות בסעיף "התחייבויות אחרות".

ב. האשראי לציבור על אחריות הבנק כולל

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
1. אשראי ללווים בעייתיים שאינם נכללים במיגזר הרשויות המקומיות		
א. אשראי ללווים בעייתיים שאינו נושא הכנסה		
74.5	105.9	במטבע ישראלי - לא צמוד
13.6	14.4	במטבע ישראלי - צמוד למדד
0.9	1.0	במטבע חוץ (לרבות צמוד למט"ח)
ב. אשראי ללווים שאורגן מחדש במהלך השנה, ללא ויתור על הכנסה		
10.1	30.4	במטבע ישראלי - לא צמוד
-	4.7	במטבע ישראלי - צמוד למדד
-	-	אשראי ללווים אשר לגביהם קיימת החלטה של הנהלת הבנק על ארגון מחדש של חבותם שטרם בוצע
15.4	4.5	ג. אשראי בפיקוד זמני
0.6	0.4	ריבית שנזקפה לדוח הרווח וההפסד בגין אשראי כ"ל
192.3	125.4	ד. אשראי בהשגחה מיוחדת
2. אשראי לרשויות מקומיות		
האשראי לרשויות מקומיות כולל		
0.4	-	(א) אשראי בהשגחה מיוחדת
(ב) אשראי לרשויות מקומיות שאינו כלול במסגרת		
459.4	560.8	האשראי ללווים בעייתיים כ"ל

באור 4 – אשראי לציבור (המשך 1)

ג. הפרשה לחובות מסופקים

ההרכב:

2008			2009			2010			
סך הכל	הפרשה נוספת (2)	הפרשה ספציפית (1)	סך הכל	הפרשה נוספת (2)	הפרשה ספציפית (1)	סך הכל	הפרשה נוספת (2)	הפרשה ספציפית (1)	
264.8	24.6	240.2	268.1	24.7	243.4	264.3	23.7	240.6	יתרת הפרשה לתחילת שנה
77.2	1.3	75.9	81.4	0.8	80.6	65.5	2.1	63.4	הפרשות בשנת החשבון
(37.3)	(1.2)	(36.1)	(51.1)	(1.8)	(49.3)	(34.4)	(1.7)	(32.7)	הקטנת הפרשות
(5.3)	-	(5.3)	(17.7)	-	(17.7)	(6.4)	-	(6.4)	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
34.6	0.1	34.5	12.6	(1.0)	13.6	24.7	0.4	24.3	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(31.3)	-	(31.3)	(16.4)	-	(16.4)	(22.3)	-	(22.3)	מחיקות, נטו (3)
268.1	24.7	243.4	264.3	23.7	240.6	266.7	24.1	242.6	יתרת הפרשה לסוף שנה
14.5	-	14.5	2.2	-	2.2	1.0	-	1.0	מזה: יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

- (1) ההפרשה הספציפית לא כוללת הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים מיום ביצוע ההפרשה.
 (2) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים לפי הוראות בנק ישראל בסך 16.3 מיליון ש"ח.
 (3) בניכוי גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות.

באור 4 – אשראי לציבור (המשך 2)

ד. אשראי לציבור (1) על אחריות הבנק וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים(2), לפי גודל האשראי של לווה

31 בדצמבר 2009			31 בדצמבר 2010				
סיכון		מספר	סיכון		מספר		
(2) אשראי	(1) אשראי	לווים (3)	(2) אשראי	(1) אשראי	לווים (3)	תקרת האשראי באלפי ש"ח	
82.8	74.0	46,000	125.0	92.4	39,523	עד 10	
142.1	162.6	19,795	187.0	176.4	19,618	עד 20 מעל 10	
379.4	455.4	27,376	466.7	490.5	28,870	עד 40 מעל 20	
842.7	1,091.6	32,948	846.5	1,178.2	34,163	עד 80 מעל 40	
1,258.8	1,703.0	26,871	1,199.1	1,844.9	27,365	עד 150 מעל 80	
1,316.6	2,219.5	17,298	1,079.1	2,255.8	16,201	עד 300 מעל 150	
444.9	1,308.0	4,459	286.2	1,321.3	4,049	עד 600 מעל 300	
85.6	452.8	689	81.7	524.7	785	עד 1,200 מעל 600	
32.3	191.8	144	35.1	207.7	156	עד 2,000 מעל 1,200	
41.3	216.3	96	44.0	223.2	91	עד 4,000 מעל 2,000	
114.0	306.9	76	95.4	373.8	83	עד 8,000 מעל 4,000	
167.3	551.4	61	221.9	583.2	64	עד 20,000 מעל 8,000	
182.4	632.1	28	228.0	450.8	25	עד 40,000 מעל 20,000	
141.0	387.6	7	143.6	639.0	13	עד 180,000 מעל 40,000	
5,231.2	9,753.0	175,848	5,039.3	10,361.9	171,006		

- (1) אשראי, אגרות חוב ויתרת נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
 (2) סיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.
 (3) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי.

באור 5 – השקעות הבנק בחברות מוחזקות

פרטים על ההשקעות בחברות בת:

השקעה במניות לפי שווי מאזני ליום 31 בדצמבר				חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני ליום 31 בדצמבר	
2009		2010		2009	2010	2009	2010	עיסוק	
סך כל ההשקעה	סך כל ההשקעה	ממועד הרכישה	מקורית (כולל הפסדים) בשטרי (הון)	%	%	%	%		
0.8	0.8	0.1	0.7	88	88	53	53	(1) חברות בת שאוחדו חברה להשקעות של בנק אזור החייל בע"מ השקעות בנדל"ן ובבטוחות	
14.3	14.6	5.4	9.2	100	100	100	100	אוצרות ניהול תיקי השקעות בע"מ ניהול תיקי השקעות	
48.1	46.1	4.4	41.7	100	100	100	100	(2) חברה בת שאוחדה בדוח הכספי של הבנק חברת נכסים של אזור החייל בע"מ השקעות בנכסים והשכרתם לבנק	
63.2	61.5	9.8	50.9					סך הכל	

(1) כולל השקעה בשטרי הון בסך 25.5 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2009 – 30.0 מיליון ש"ח).

באור 6 – בניינים וציוד

א. ההרכב:

בניינים ומקרקעין			
סך הכל	ציוד (2)	(1)	
עלות			
406.1	149.7	256.4	ליום 31 בדצמבר 2009
8.7	3.3	5.4	תוספות
(2.5)	(2.5)	-	גריעות
412.3	150.5	261.8	ליום 31 בדצמבר 2010
פחת שנצבר			
118.1	118.1	-	ליום 31 בדצמבר 2009
27.6	14.5	13.1	הפרשה בשנת הדווח
(2.5)	(2.5)	-	גריעות
143.2	130.1	13.1	ליום 31 בדצמבר 2010
288.0	31.6	256.4	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2009
269.1	20.4	248.7	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2010

שיעור הפחת הממוצע:

ליום 31 בדצמבר		
2009	2010	
8%	8%	בניינים ומקרקעין
26%	19%	ציוד

(1) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.
 (2) לרבות מחשבים, תוכנות, ריהוט וכלי רכב.

ב. הבנק קשור בהתחייבויות נוספות בגין חוזי שכירות נכסים לאחר שנת 2010 (ראה באור 17.ג.).

ג. זכויות במקרקעין, שהיתרה להפחתה בגינם מגיעה לסך 51.6 מיליון ש"ח (2009 – 53.7 מיליון ש"ח), טרם נרשמו על שם הבנק, בלשכות רישום המקרקעין. הרישום טרם בוצע בשל עיכוב בפעולות ייחוד השטחים או שהזכויות הן בתהליכי רישום. בכל המקרים נרשמה הערת אזהרה לטובת הבנק.

באור 7 – נכסים אחרים

ההרכב:

31 בדצמבר		
2009	2010	
16.3	20.0	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 24 ד')
0.8	7.9	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על הפרשה השוטפת
15.4	12.9	יתרות חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (ראה באור 17 ב')
24.8	29.4	הוצאות מראש
29.7	6.6	הכנסות לקבל
1.1	0.9	הוצאות הנפקה כתבי התחייבות נדחים
14.6	3.7	אחרים
102.7	81.4	סך כל הנכסים האחרים

באור 8 – פקדונות הציבור

ההרכב:

31 בדצמבר		
2009	2010	
2,688.1	3,013.3	פקדונות לפי דרישה
7,497.5	7,526.5	פקדונות לזמן קצוב
1,228.4	1,069.5	פקדונות בתוכניות חסכון
11,414.0	11,609.3	סך כל פקדונות הציבור

באור 9 – פקדונות מבנקים

ההרכב:

31 בדצמבר		
2009	2010	
		בנקים מסחריים
71.2	245.2	פקדונות לפי דרישה
-	276.4	פקדונות לזמן קצוב
26.2	1.3	קיבולים
97.4	522.9	סך כל הפקדונות מבנקים

באור 10 – כתבי התחייבות נדחים

ההרכב:

31 בדצמבר		שיעור תשואה פנימי (3)	משך חיים ממוצע בשנים (2)	
2009	2010			
63.0	84.3	8.12%	4.86	כתבי התחייבות נדחים (1) לא צמודים
483.7	473.3	4.66%	3.97	כתבי התחייבות נדחים (1) צמודים למדד
546.7	557.6			סך הכל

- (1) אינם ניתנים להמרה במניות ואינם מקנים זכות לרכישת מניות. זכויותיהם בעת פירוק נדחות מפני התחייבויות אחרות.
 (2) משך חיים ממוצע הינו ממוצע תקופות התשלומים משוקלל בתזרים המהווה לפי שיעור התשואה הפנימי.
 (3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בשוה הכספי.

באור 11 – התחייבויות אחרות

ההרכב:

31 בדצמבר		
2009	2010	
26.7	35.4	הפרשה למשכורות ולהוצאות נלוות
7.6	9.1	מוסדות בגין שכר
12.4	-	עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
20.1	22.5	עודף עתודה לפיצויי פרישה על יעודה שהופקדה (באור 14 ג')
46.2	58.2	יתרות זכות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט נגזרים משובצים)
12.7	20.2	הכנסות מראש
2.2	1.0	הפרשה לחובות מסופקים בגין סעיפים חוץ מאזניים
1,052.6	1,101.2	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
46.9	53.8	זכאים אחרים ויתרות זכות
1,227.4	1,301.4	סך כל ההתחייבויות האחרות

באור 12 – הון עצמי

הון המניות ליום 31 בדצמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2009 (בשקלים חדשים):

מונפק ונפרע	רשום		
0.0002	0.0002	בת 0.0002 ש"ח	מנית הכרעה
0.0002	0.0002	בנות 0.0001 ש"ח	מניות נדחות
1.5000	1.5000	בנות 0.0050 ש"ח	מניות מיסדים
4,629.7066	4,641.7398	בנות 0.0050 ש"ח	מניות רגילות
			מניות בכורה 30%
8,040.0000	8,040.0000	בנות 0.001 ש"ח	צוברות ומשתתפות
12,671.2070	12,683.2402		סך כל הון המניות

ב. הזכויות הנלוות למניות

מנית הכרעה

מוחזקת בידי שר הבטחון, אינה ניתנה להעברה, מקנה זכות ל- 240 קולות באסיפת בעלי מניות (מיסדים) בנושאים מהותיים השנויים במחלוקת וכן זכות לקבל את ערכה הנקוב בעת פירוק הבנק.

מניה נדחית

מקנה זכות לקבל את ערכה הנקוב בעת פירוק הבנק וללא כל זכות נלוית אחרת.

מנית מיסדים

מקנה זכות להצביע באסיפות בעלי מניות, למנות את חברי הדירקטוריון, לקבל דיבדנד באופן שוטף ובעת פירוק לפי חלקה היחסי בהון המניות הנפרע של הבנק.

מניה רגילה

מקנה זכות לקבל דיבדנד באופן שוטף ובעת פירוק לפי חלקה היחסי בהון המניות הנפרע של הבנק.

מנית בכורה, 30% צוברת ומשתתפת

אינה ניתנת לפידיון ומקנה זכות לקבל דיבדנד בכורה ומצטבר בשיעור של 30% לשנה מערכה הנקוב (לפני חלוקת כל דיבדנד אחר), מעבר לדיבדנד הבכורה האמור, כמוה כמניה רגילה לכל ענין.

ג. הנפקת הון וחלוקת דיבדנד

בשנת 2010 לא חלו שינויים בהון המונפק והנפרע ולא הוכרז או חולק דיבדנד.

באור 12א – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. בנתוני המאוחד

1. הון לצורך חישוב יחס ההון בהתאם להוראות "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

31 בדצמבר		
2009	2010	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
834.2	867.2	הון רובד 1, לאחר ניכויים
423.5	428.4	הון רובד 2, לאחר ניכויים
-	-	הון רובד 3
1,257.7	1,295.6	סך כל ההון
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
8,874.4	8,965.3	סיכון אשראי
29.2	8.6	סיכונים שוק
1,052.6	1,051.0	סיכון תפעולי
9,956.2	10,024.9	סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
3. יחס ההון לרכיבי סיכון		
8.38%	8.65%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.63%	12.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

באור 12א – הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ב.רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון בהתאם להוראות "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון"

31 בדצמבר		
2009	2010	
1. הון רובד 1		
הון עצמי		
839.8	873.2	זכויות מיעוט בעלי מניות חיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
0.7	0.7	רכיבי הון אחרים
בניכוי (בתוספת): רווחים (הפסדים) נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה		
(3.8)	(4.2)	ניכויים אחרים מהון רובד 1
(2.5)	(2.5)	סך כל ההון רובד 1
834.2	867.2	
2. הון רובד 2		
א. הון רובד 2 עליון		
45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה		
2.6	2.9	הפרשה כללית לחובות מסופקים
16.3	16.3	רכיבי הון רובד 2 אחרים
2.5	2.5	ב. הון רובד 2 תחתון
402.1	406.7	כתבי התחייבות נדחים
423.5	428.4	סך כל ההון רובד 2

* סווג מחדש

באור 13 – שעבודים

א. להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל לצורך השתתפות בסליקה במערכת זה"ב, שעבד הבנק בחודש יולי 2007 לטובת בנק ישראל בשעבוד שוטף בדרגה ראשונה אגרות חוב שהוצאו או יוצאו על פי חוק מלווה מדינה התשל"ט – 1979 או אגרות חוב שהוצאו או יוצאו על פי חוק מלווה קצר מועד התשמ"ד – 1984, הנסחרות בבורסה לניירות ערך בע"מ, וכל הזכויות הנובעות ו/או הקשורות אליהן, לרבות התמורה הכספית ממכירתם, אשר תרשמה או תופקדנה מעת לעת בחשבון בטוחות המנוהל במסלוקת הבורסה על שם בנק ישראל ועבורו. שיעבוד זה הינו בלתי תלוי בבטוחות או ערובות אחרות שבנק ישראל קיבל או יקבל מהבנק. להלן פירוט יתרות אשראי, פקדונות ואגרות חוב משועבדות כבטוחה (במיליוני ש"ח):

2009		2010	
אגרות חוב	פקדונות	אגרות חוב	פקדונות
משועבדות ישראל	משועבדות ישראל	משועבדות ישראל	משועבדות ישראל
2,977.0	218.4	2,420.9	406.7
1,664.9	299.5	2,507.0	353.0
3,186.7	665.4	3,460.5	653.0

ב. להבטחת התחייבויות הבנק בקרן סיכונים של מסלוקת הבורסה כאמור בבאור 17 (3) שעבד הבנק ניירות ערך לטובת מסלוקת הבורסה עד ליום 30 ביוני 2010. להלן יתרות הבטחונות שהעמיד הבנק למסלוקת הבורסה (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		יתרה ממוצעת		היתרה הגבוהה	
2009	2010	2009	*2010	2009	*2010
14.8	-	14.0	14.6	14.8	14.9
2.0	-	2.0	2.0	2.0	2.0

*שנת 2010 – היתרה משקפת יתרה ממוצעת בגין התקופה ינואר – יוני 2010.

ג. להבטחת התחייבויות הבנק כלפי מסלוקת מעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו כאמור בבאור 17 (4) שעבד הבנק ניירות ערך לטובת מסלוקת מעו"ף עד ליום 30 בספטמבר 2010. להלן יתרת הבטחונות שהעמיד הבנק למסלוקת המעו"ף (במיליוני ש"ח):

יתרה ממוצעת עד ל-30					
ליום 31 בדצמבר 2010		בספטמבר- 2010		היתרה הגבוהה ב- 2010	
בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן
ונוסטרו	סיכונים	ונוסטרו	סיכונים	ונוסטרו	סיכונים
-	-	5.0	27.2	28.2	5.0
-	-	2.0	-	-	2.0

ליום 31 בדצמבר 2009		יתרה ממוצעת- ב 2009		היתרה הגבוהה- ב-2009	
בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן	בגין פעולות	בגין קרן
ונוסטרו	סיכונים	ונוסטרו	סיכונים	ונוסטרו	סיכונים
28.4	3.5	28.6	3.5	29.4	3.5
-	2.0	-	2.0	-	2.0

באור 14 – זכויות עובדים

א. פנסיה

זכויות הפנסיה של העובדים מובטחות מאז 1994 בתוכניות פנסיה מקיפה בשיתוף עם קרנות פנסיה מוכרות באמצעות הפקדות שוטפות על שם העובד. זכויות הפנסיה תלויות בגילו של העובד בעת ההצטרפות לתוכנית. לגבי התקופה עד הצטרפות הבנק ועובדיו להסדר הפנסיה ולגבי עובדים שאינם זכאים לפנסיה, חייב הבנק בפיצויי פרישה בהתאם לחוק פיצויי פיטורין (ראה סעיף ב.1 להלן). העתודות האקטואריות של הבנק אינן משקפות את זכויות הפנסיה של העובדים ולשינוי האמור אין השפעה עליהן.

ב. פיצויי פרישה

1) התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה לעובדיו מכוסה על ידי הפקדות חודשיות סדירות על שם העובדים בקופות גמל לקצבה ולפיצויים, על ידי הפקדות על שם הבנק בקופות גמל למקרים בהם נדרש הבנק לשאת בתשלומים נוספים, ועל ידי יתרת ההפרשה לפיצויי פרישה הכלולה במאזן. הסכומים שהופקדו על שם העובדים, אינם כלולים במאזן מאחר שאינם בשליטת הבנק.

2) יחסי עבודה של מספר עובדים וביניהם חברי הנהלת הבנק מעוגנים בחוזים אישיים. התנאים העיקריים הכלולים בחוזים האישיים של חמשת העובדים הבכירים בעלי השכר הגבוה מפורטים בדוח בעמוד 111. התנאים הכלליים המפורטים להלן משותפים לחוזים של חברי הנהלה:
(א) עם סיום העסקתם בבנק, זכאים עובדים אלה לפיצויי פיטורין גילים בגובה 200% משכרם האחרון. עפ"י המלצת המנכ"ל, הדירקטוריון מוסמך להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו במקרה של פיטורין ב- 50% נוספים.

(ב) כמו כן,

- במקרה של התפטרות יהיה זכאי המנהל לשחרור כספי הפיצויים שנצברו לזכותו. הדירקטוריון יוכל לאשר הגדלת פיצויי הפיטורין בשיעור של 100% נוספים.

- בעת פיטורין זכאים עובדים אלו, לשכר בגין 6 חודשי הסתגלות.
- דין פרישת עובדים אלה, עקב שינוי במעמדם, הנובע משינוי המבנה הארגוני של הבנק או פרישה עקב סיבות בריאות מהותיות או עקב פטירה, יהיה כדין פיטורין.

3) תנאי העסקתו של מנכ"ל הבנק אושרו בחודש ספטמבר 2006 על ידי הדירקטוריון.
התנאים אשר אושרו כוללים את השכר השוטף והנלווה וכן במקרה של פיטורין, פיצויים בגובה של שישה חודשי משכורת בנוסף לפיצויי פיטורין בגובה 100% מן השכר או 200% משכר אחרון לפני החתימה על ההסכם האישי, כגובה מבין החלופות.

4) הסכום הנדרש עפ"י החוזים האמורים להשלמת פיצויים לעובדים הבכירים ולמנכ"ל מעבר לנצבר להם בקופת בגמל והקצבה, במקרה של פיטורין, כלול במלואו בעתודה לפיצויי פרישה.

ג. נתונים על עודף העתודה לפיצויי פרישה על היעודה (כלולה בסעיף התחייבויות אחרות - באור 11)

31 בדצמבר		
2009	2010	
17.8	17.4	עתודה לפיצויי פרישה
11.0	14.7	הפרשה לתוכנית פרישה מרצון
(8.7)	(9.6)	בניכוי - יעודה
20.1	22.5	עודף העתודה לפיצויי פרישה על היעודה

באור 14 – זכויות עובדים (המשך)

ג. הפרשה למענקים בגין ותק בעבודה ולפיצויים בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדים זכאים למענק בגובה שכר חודשי אחד, בתום 20 שנות עבודה בבנק. כמו כן, נוהג הבנק לשלם לעובדיו בעת פרישתם בגיל הפנסיה פיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו. הבנק כלל בספריו בסעיף התחייבויות אחרות - הפרשה למשכורות והוצאות נלוות (ראה באור 11) הפרשות מתאימות לחבויות אלה המבוססות על חוות דעת אקטוארית. החישוב האקטוארי של העתודות למענק 20 שנה ולפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו בעת פרישה מתבסס על תחזיות פרישה וגידול בשכר תלוי ותק המבוססים על מידע סטטיסטי היסטורי וכן על הוראות של האקטואר הראשי במשרד האוצר לגבי שעורי תמותה אשר נקבעו לחברות הביטוח על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

להלן סכומי הפרשות:

31 בדצמבר		
2009	2010	
9.5	10.4	פיצויים בגין ימי מחלה שלא נוצלו
3.1	3.1	מענקים בגין ותק בעבודה
12.6	13.5	

ד. הפרשה לחופשה

בסעיף התחייבות אחרות - הפרשה למשכורות והוצאות נלוות (ראה באור 11) כלולה הפרשה בגין חופשה שטרם נוצלה, בסך 8.4 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009 – 6.1 מיליוני ש"ח). חישוב ההתחייבויות נעשה על בסיס שכר אחרון בתוספת הוצאות נלוות.

באור 15 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 בדצמבר 2010						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		נכסים
		אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד	לא צמוד	
2,850.0	-	42.1	25.8	141.0	2,641.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,964.1	3.0	101.0	283.2	933.9	643.0	ניירות ערך
10,075.2	-	62.8	124.2	1,324.6	8,563.6	אשראי לציבור
13.0	-	-	-	-	13.0	אשראי לממשלה
128.2	128.2	-	-	-	-	בניינים וציוד
81.4	7.0	3.6	0.4	8.3	62.1	נכסים אחרים
15,111.9	138.2	209.5	433.6	2,407.8	11,922.8	סך כל הנכסים
התחייבויות						
11,609.3	-	325.6	971.9	1,919.9	8,391.9	פקדונות הציבור
522.9	-	12.7	66.0	-	444.2	פקדונות מבנקים
246.8	-	10.4	35.2	-	201.2	פקדונות הממשלה
557.6	-	-	-	473.3	84.3	כתבי התחייבות נדחים
1,301.4	4.3	9.3	29.7	5.1	1,253.0	התחייבויות אחרות
14,238.0	4.3	358.0	1,102.8	2,398.3	10,374.6	סך כל ההתחייבויות
873.9	133.9	(148.5)	(669.2)	9.5	1,548.2	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	151.9	676.4	101.1	(929.4)	עסקאות עתידיות
-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
873.9	133.9	3.4	7.2	110.6	618.8	סך הכל
-	-	-	-	-	-	אופציות בכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

באור 15 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך 1)

31 בדצמבר 2009						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ(1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר ארה"ב	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
3,489.1	-	46.4	130.9	142.7	3,169.1	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,185.0	3.0	72.7	288.5	726.8	94.0	ניירות ערך
9,388.4	-	94.8	125.2	1,272.6	7,895.8	אשראי לציבור
1.9	-	-	-	-	1.9	אשראי לממשלה
147.1	147.1	-	-	-	-	בנינים וציוד
102.7	25.9	1.3	3.0	1.1	71.4	נכסים אחרים
14,314.2	176.0	215.2	547.6	2,143.2	11,232.2	סך כל הנכסים
התחייבויות						
11,414.0	-	413.8	1,031.4	1,887.8	8,081.0	פקדונות הציבור
97.4	-	23.4	52.2	-	21.8	פקדונות מבנקים
188.2	-	-	-	-	188.2	פקדונות הממשלה
546.7	-	-	-	483.7	63.0	כתבי התחייבות נדחים
1,227.4	12.7	9.1	26.9	17.4	1,161.3	התחייבויות אחרות
13,473.7	12.7	446.3	1,110.5	2,388.9	9,515.3	סך כל ההתחייבויות
840.5	163.3	(231.1)	(562.9)	(245.7)	1,716.9	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים						
-	-	234.5	583.8	50.7	(869.0)	עסקאות עתידיות
-	-	-	0.7	-	(0.7)	אופציות בכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
-	-	-	0.8	-	(0.8)	אופציות מחוץ לכסף, נטו(במונחי נכס בסיס)
840.5	163.3	3.4	22.4	(195.0)	846.4	סך הכל
-	-	-	1.0	-	(1.0)	אופציות בכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)
-	-	-	1.3	-	(1.3)	אופציות מחוץ לכסף, נטו(ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

באור 16 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון (1)

31 בדצמבר 2010							
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים							
מעל שלוש מעל ארבע			מעל חודש מעל שלושה				
ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	
חמש	ארבע	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	
שנים	שנים	שלוש	שנתיים	שנה	שנה	שנה	
מטבע ישראלי לא צמוד							
396.8	714.7	1,009.8	1,274.1	1,504.2	614.9	5,837.0	נכסים
18.3	96.0	142.6	234.2	643.8	376.2	8,819.3	התחייבויות
378.5	618.7	867.2	1,039.9	860.4	238.7	(2,982.3)	הפרש
מכשירים נגזרים (למעט							
-	-	(7.7)	-	(54.5)	(346.3)	(586.8)	אופציות)
אופציות (במונחי נכס							
הבסיס)							
מטבע ישראלי צמוד למדד							
185.2	204.4	519.8	571.4	413.7	62.0	74.9	נכסים
143.4	89.9	130.6	148.9	927.3	355.7	409.6	התחייבויות
41.8	114.5	389.2	422.5	(513.6)	(293.7)	(334.7)	הפרש
מכשירים נגזרים (למעט							
-	-	-	-	50.0	53.2	-	אופציות)
אופציות (במונחי נכס							
הבסיס)							
מטבע חוץ - פעילות מקומית (3)							
93.9	52.6	60.1	48.3	65.0	42.2	95.8	נכסים
0.5	7.6	2.3	5.6	141.6	271.2	1,008.4	התחייבויות
93.4	45.0	57.8	42.7	(76.6)	(229.0)	(912.6)	הפרש
מכשירים נגזרים (למעט							
-	-	7.7	-	4.5	293.1	586.8	אופציות)
אופציות (במונחי נכס							
הבסיס)							

הערות לעמודים 198 עד 201 ראה עמוד 200.

יתרה מאזנית						
שיעור תשואה (חוזי-5)	תקופת סך הכל (4)	ללא תקופת פרעון (2)	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל חמש מעל עשר		
				מעל עשרים שנה	ועד עשרים שנה	ועד עשר שנים
באחוזים						
4.18%	11,922.8	169.6	12,554.2	-	32.7	1,170.0
2.31%	10,374.6	-	10,428.8	4.5	10.0	83.9
	1,548.2	169.6	2,125.4	(4.5)	22.7	1,086.1
	(929.4)	-	(995.3)	-	-	-
3.64%	2,407.8	17.1	2,634.6	7.1	65.5	530.6
3.12%	2,398.3	-	2,511.2	-	34.8	271.0
	9.5	17.1	123.4	7.1	30.7	259.6
	101.1	-	103.2	-	-	-
4.60%	643.1	2.2	755.6	-	4.6	293.1
0.97%	1,460.8	-	1,462.1	-	-	24.9
	(817.7)	2.2	(706.5)	-	4.6	268.2
	828.3	-	892.1	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

באור 16 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופות לפרעון (1) (המשך 1)

31 בדצמבר 2010							
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים							
מעל חודש מעל שלושה				מעל חודש מעל שלושה			
ועד		ועד		ועד		ועד	
ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד
שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים
675.9	971.7	1,589.7	1,893.8	1,982.9	719.1	6,007.7	נכסים
162.2	193.5	275.5	388.7	1,712.7	1,003.1	10,237.3	התחייבויות
513.7	778.2	1,314.2	1,505.1	270.2	(284.0)	(4,229.6)	הפרש
							פרטים לא כספיים
							נכסים
							התחייבויות
							הפרש
סך הכל							
							נכסים
							התחייבויות
							הפרש
							מכשירים נגזרים (למעט
							אופציות)
							אופציות (במונחי נכס
							הבסיס)

31 בדצמבר 2009							
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים							
מעל חודש מעל שלושה				מעל חודש מעל שלושה			
ועד		ועד		ועד		ועד	
ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד	ועד
שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים	שנים
756.3	1,075.0	1,564.8	1,819.8	1,989.2	845.7	5,344.0	סך כל הנכסים במאזן
2,212.7	1,059.8	879.8	653.9	711.2	515.6	6,825.3	סך כל ההתחייבויות במאזן
(1,456.4)	15.2	685.0	1,165.9	1,278.0	330.1	(1,481.3)	הפרש
							מכשירים נגזרים (למעט
							אופציות)
							אופציות (במונחי נכס
							הבסיס)

הערות לעמודים 198 עד 201:

- (1) בבאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החזוי של כל תזרים.
- (2) נכסים ללא תקופת פרעון כולל נכסים בסך 56.8 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (בשנת 2009 – 77.0 מיליון ש"ח).
- (3) כולל הצמדה למטבע חוץ.
- (4) כפי שנכללה בבאור מס' 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- (5) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

יתרה מאזנית						
שיעור תשואה (חוזי) (5)	שק	ללא תקופת (2) פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל עשר		
				מעל עשרים שנה	ועד עשרים שנה	מעל עשר ועד עשרים שנים
	138.2	138.2				
	4.3	4.3				
	133.9	133.9				
4.08%	15,111.9	327.1	15,944.4	7.1	102.8	1,993.7
2.78%	14,238.0	4.3	14,402.1	4.5	44.8	379.8
	873.9	322.8	1,542.3	2.6	58.0	1,613.9
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

יתרה מאזנית						
שיעור תשואה (חוזי) (5)	שק	ללא תקופת (2) פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים	מעל חמש מעל עשר		
				מעל עשרים שנה	ועד עשרים שנה	מעל חמש ועד עשרים שנים
4.39%	14,314.2	269.3	15,460.6	35.1	317.3	1,713.4
3.12%	13,473.7	68.8	13,764.3	15.7	26.0	864.3
	840.5	200.5	1,696.3	19.4	291.3	849.1
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

באור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		
2009	2010	
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לוסף התקופה עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי		
4.7	5.3	אשראי תעודות
67.3	58.3	ערבויות להבטחת אשראי
210.2	80.8	ערבויות לרוכשי דירות
103.1	121.8	ערבויות והתחייבויות אחרות
מסגרות אשראי		
3,329.7	2,953.9	- של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
1,283.0	1,171.5	- בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
269.6	572.3	- התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר וטרם ניתן
72.2	163.2	- התחייבות להעמדת ערבויות

ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה לוסף השנה

31 בדצמבר		
2009	2010	
יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת הגבייה		
10.2	-	מטבע ישראלי לא צמוד
0.6	-	מטבע ישראלי צמוד למדד
10.8	-	סך הכל

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, לוסף תקופת הדיווח כדלהלן:

(1) חוזי שכירות לזמן ארוך

31 בדצמבר	
2009	2010
135.9	130.9

סך הכל דמי שכירות

התפלגות דמי השכירות בשנים:

2015 ואילך	2014	2013	2012	2011
67.6	14.5	16.3	16.3	16.2

2014 ואילך	2013	2012	2011	2010
73.9	15.4	15.3	15.3	16.0

ליום 31 בדצמבר 2010

ליום 31 בדצמבר 2009

באור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך 1)

2) תביעות משפטיות ובקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק

א) הבנק צד להליכים משפטיים שנקטו נגדו לקוחותיו, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים שראו עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותו במהלך עסקים כרגיל. עילות התביעות שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות נכללו בדוחות הכספיים הפרשות אאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

ב) להלן פרוט של תובענות נגד הבנק שהסכום הנטען הוא מהותי:

(1) ביום 3 ביולי 2006 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית כנגד מספר בנקים, חברות ביטוח וקופות גמל (להלן – המשיבים) סכום התובענה הייצוגית הינו כ- 233 מיליון ש"ח. הבקשה הוגשה ע"י זוכים בתיקי הוצאה לפועל אשר במסגרת נקיטת הליכי הוצאה לפועל כנגד חייבים הטילו עיקולים על זכויות החייבים אצל צדדים שלישיים- המשיבים, וזאת במערכת של מדיה אלקטרונית. בבקשה זו טוענים המבקשים כי התשובות שניתנו ע"י המשיבים לצווי עיקול במדיה האלקטרונית היו תשובות מטעות/ לא מלאות, וזאת תוך גביית תשלום בעבור השירות באמצעות מדיה אלקטרונית כשלטענת התובעים / המבקשים אין המשיבים מורשים לגבות תשלום זה. להערכת הבנק המתבססת על חוות דעת של יועציו המשפטיים, סיכוייה של התובענה להתקבל קלושים.

(2) ביום 12 באוקטובר 2008 התקבלה בבנק תביעה ובקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה גם נגד בנק לאומי, בנק הפועלים, בנק דיסקונט הבנק ואפקטיב ניהול תיקי השקעות כמשיבה פורמלית. לטענת התובעים, גובים הבנקים עמלה בלתי חוקית מלקוחות העוסקים באמצעות מנהלי תיקים עצמאיים, במסחר בשוק האופציות למדד ת"א 25. לטענתם גובים הבנקים עמלת מימוש אופציות ללא גילוי נאות ובניגוד להסכם עם לקוחותיהם. סכום התביעה הכולל הינו 672 מיליון ש"ח. סכום העמלה שנגבתה בבנק מפעילות כאמור בארבע השנים האחרונות זניח. להערכת הבנק המתבססת על חוות דעת של יועציו המשפטיים, סיכוייה של התובענה להתקבל קלושים.

(3) ביום 30 ביוני 2010 הבנק קיבל הודעה על בקשה לאישור תביעה ייצוגית, שהוגשה לבית המשפט על סך 15.9 מיליון ש"ח, בעילה של אי שערור סכומים שנגבו בטעות ואשר מוזכרים ללקוחות הבנק. הבנק בוחן את החשיפה לתביעה ואולם בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן מדויק את היקף החשיפה.

(4) ביום 4 בנובמבר 2010 נתקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק על סך 85 מיליון ש"ח אשר עניינה הפסקת פעילות המחשב המרכזי של בנק הפועלים אשר שרת את הבנק באותו מועד שארעה ביום 23 בנובמבר 2008. הבנק, כך נטען, המשיך באותה עת לגבות מלקוחותיו שלא כדין עמלות שונות על אף שלא יכלו לעשות שימוש בחשבונותיהם. הבנק בוחן את החשיפה לתביעה ואת פיסקי הדין שכבר ניתנו בעניין זה. בשלב זה לא ניתן לאמוד באופן מדויק את היקף החשיפה.

(3) החל מחודש יוני 2010 חדל הבנק מלשמש כחבר במסלוקת הבורסה וכחבר במסלוקת מעו"ף. עד ליום 27 במאי 2010 הייתה קיימת התחייבות תלויה מכח הסכם בין מסלוקת הבורסה וחברי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ (ובהם הבנק), הדין במתן שיפוי באופן הדדי בין החברים למסלוקת הבורסה כנגד כל הפסד, שעלול להגרם לה, אם חבר כלשהו לא ישלם או לא ימסור למסלוקת הבורסה את חובו, כולו או מקצתו, או את ניירות הערך הנסלקים, כולם או מקצתם, שהוא חייב לשלם או למסור, וכן אם המסלוקה שילמה את החוב, שלא שולם כאמור, או רכשה את ניירות הערך הנסלקים שלא נמסרו ומסרה אותם למקבל המיועד שהם מגיעים לו. הואיל והבנק חדל מלשמש כחבר מסלוקת הבורסה, נחתם בינו לבין הבנק הבינלאומי הסכם, לפיו הבנק הבינלאומי יתן לבנק את השרותים הקשורים בני"ע וסליקתם עבורו יעביר לקוחותיו. במסגרת זו הבנק הבינלאומי אחראי כלפי הבורסה לסליקת ני"ע של הבנק ולקוחותיו ולהתחייבויות הכספיות הנובעות מהן. הבנק התחייב כלפי הבינלאומי בערבות בלתי מוגבלת לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק הבינלאומי לבורסה, בגין פעילות הבנק ולקוחותיו, התחייבות זו תעמוד בתוקפה בכל עת שתהיה התחייבות כאמור כלפי מסלוקת הבורסה.

באור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך 2)

4) מסלקת מעו"ף הקימה קרן סיכונים (להלן - "הקרן"), שסכומה יקבע מעת לעת על ידי דירקטוריון המסלקה. חלקו של כל חבר מסלקה בקרן, לרבות הבנק נגזר מהיקף פעילותו במסלקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהייתה כזאת). כל אחד מהבנקים החברים במסלקת מעו"ף התחייב כלפי המסלקה, לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו. הסכום ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות הבנק וחברות מאוחדות שלו בגין אופציות מעו"ף מוצג במאזן בסעיפים נכסים אחרים והתחייבויות אחרות בסכום זהה על פי השווי ההוגן. הואיל והבנק חדל להיות חבר במסלקת המעו"ף, מבוצעת פעילותו ופעילות לקוחותיו באמצעות הבנק הבינלאומי על פי הסכם שנחתם בין הצדדים.

להבטחת הסיכונים שתוארו לעיל בגין פעילותו ופעילות לקוחותיו באמצעות הבנק הבינלאומי התחייב הבנק במסגרת ההסכם שרותי סליקה במעו"ף לבנק הבינלאומי בערבות בלתי מוגבלת בסכום להשלים כל סכום הנובע מהתחייבות הבנק הבינלאומי למסלקת המעו"ף, בגין פעילות הבנק ולקוחותיו. ההתחייבות תעמוד בתוקף בכל עת שתעמוד התחייבות הבנק הבינלאומי בגין הסיכונים לעיל.

5) בחודש יולי 2007 נחתם בין בנק ישראל ובין הבנק חוזה להשתתפות בסליקה במערכת זה"ב בישראל (RTGS) להבטחת אשראי שהבנק יקבל מבנק ישראל לצורך השתתפות במערכת זה"ב, שעבד הבנק בשעבוד שוטף בדרגה ראשונה אגרות חוב הנסחרות בבורסה לני"ע בתל אביב בע"מ, וכל הזכויות הנובעות ו/או הקשורות אליהן, לרבות התמורה הכספית ממכירתן. יתרתן ביום 31 בדצמבר 2010 כ- 406.7 מיליון ש"ח. שעבוד זה הינו בלתי תלוי בבטוחות או ערובות אחרות שבנק ישראל קיבל או יקבל מהבנק. ביום 31 בדצמבר 2009 כ- 218.4 מיליון ש"ח.

הואיל והבנק חדל לשמש כחבר מסלקת בורסה הוסכם כי הבנק יקבל מהבנק הבינלאומי את כל השירותים בקשר עם העמדת בטוחות מחבר סולק, כנדרש בחוזה מערכת הבטוחות בין בנק ישראל ומסלקת הבורסה. ביום 27 ביוני 2010 פרסם בנק ישראל נוסח חדש של אגרת חוב לחתימת הבנקים, לפיה יוכלו הבנקים ליצור לטובת בנק ישראל, כבטוחה לאשראי, שעבודים על נכסים שונים כגון ני"ע זרים. בחודש אוגוסט 2010 חתם הבנק על נוסח אגרת החוב החדשה.

6) הבנק התחייב לשפות נושאי משרה בבנק כמשמעו בחוק החברות התשנ"ט - 1999. סכום השיפוי שיעמיד הבנק מכח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי לא יעלה על 33% מההון העצמי של הבנק לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפי מועד השיפוי בפועל.

שירותי תפעול

ביום 27 במאי 2010 הוסבו מערכות התפעול של הבנק ממערכות בנק הפועלים למערכות הבנק הבינלאומי. שירותי המחשב הבנקאיים ללקוחות הבנק ניתנים מאותו מועד באמצעות חברת מת"ף-חברה בת של הבנק הבינלאומי וחלק מהשירותים הבנקאיים ללקוחות הבנק הניתנים באמצעות הבנק הבינלאומי.

השינויים העיקריים שחלו במערכות ההפעלה באים לביטוי במערכות הסניפיות ובדרך מתן השירות ללקוח, בממשקים של הבנק מול לקוחותיו באתר האינטרנט ובמערכות המטה.

במעבר המערכות לאפליקציות המחשוב החדשות התעוררו בעיות במספר תחומים שדורשות ריכוז תשומות והשקעת משאבים. הנושאים מטופלים על ידי הבנק בשיתוף מת"ף וספקים נוספים. הבנק מטפל בהשלמת ההתאמות הנדרשות לצרכי המשתמשים ולצרכי הלקוחות וכן בשיפור והטמעת בקורות נדרשות בתהליכי העבודה החדשים.

נכון למועד הדו"ח, לא נרשמו אירועים המעידים על פגיעה משמעותית בהיקף השירותים שמספק הבנק ללקוחותיו או בהיקף המידע המשמש את הנהלת הבנק.

בהתאם להוראה 357 להוראות ניהול בנקאי תקין מינה הבנק בחודש יולי 2010 את מר מיכאל זגרסון, מנהל אבטחת המידע בבנק הבינלאומי כממונה על אבטחת המידע בבנק.

הסכמים עם מת"ף ועם הבנק הבינלאומי המסדירים את עלות שירותי המיחשוב ואבטחת המידע ושירותים נוספים טרם נחתמו. בדוחות הכספיים לשנת 2010 נכללה הפרשה בגין עלות השירותים שנתקבלו בהתאם למספר עקרונות שעלו במו"מ ובתאום עם מת"ף ועם הבנק הבינלאומי. מו"מ מתקדם מתנהל בין הצדדים.

באור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך 3)

הסכמים מהותיים

בחודש דצמבר 2008 זכה הבנק פעם נוספת במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון שקיים משרד הביטחון. במכרז נקבעו, בין היתר, התנאים למתן אשראי לעובדי מערכת הביטחון, אוכלוסייה הכוללת את אנשי הקבע וגמלאי צה"ל, אזרחים עובדי צה"ל, עובדי משרד הביטחון וגמלאיו, יחידות הסמך של משרד הביטחון וגמלאיהן ואת הזכאים לקיצבאות שיקום.

ללא התמחרות אך כחלק מתנאי המכרז, נכללו גם הזכויות להפעלת סניפי בנק במחנות צה"ל ודמי השכירות שישולמו בגין השימוש במתקנים אלו. תקופת ההסכם על פי המכרז הינה ל-7 שנים החל מחודש יוני 2009.

במכרז נקבע, בין היתר, כי הבנק יעמיד הלוואות לאוכלוסייה שצוינה לעיל בהתאם להפניות שיפנה משרד הביטחון ובתנאי ריבית שיקבעו על ידו. על פי תנאי המכרז, משרד הביטחון ישלם לבנק או יקבל ממנו את הפרש בין הריבית שישלם הלקוח ובין הריבית שהציע הבנק במכרז לגבי כל סוג של הלוואות. מרווח הבנק בגין הלוואות שיינתנו במסגרת המכרז נמוך מהמרווח בגין הלוואות רגילות.

הזכייה במכרז תאפשר לבנק הזדמנויות עסקיות נוספות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיית נוספות.

באור 17א – מכשירים פיננסיים נגזרים – יתרות לסוף השנה

- 1) הבנק חשוף לשינויים בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים ולסיכונים נזילות הנובעים משינויים בשעורי הריבית ומשינויים בשערי מטבע.
- כחלק מן האסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים יש לבנק מכשיר פיננסי מיועד וכשיר לגידור וכן מכשירים נגזרים שונים שאינם מיועדים לייחס גידור כשיר.
- 2) נגזר שאינו מיועד לייחס גידור כשיר, נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד. בין המכשירים נכללות עסקות מטבע FORWARD, אופציות על מטבע ועסקות החלפת ריבית.
- 3) ייתכן והבנק יתקשר בחוזה שבפני עצמו אינו מכשיר נגזר אך הוא מכיל נגזר משובץ. לגבי כל חוזה, הבנק מעריך אם המאפיינים הכלכליים של הנגזר המשובץ קשורים באופן ברור והדוק לאלה של החוזה המארח וקובע אם מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר המשובץ היה מקיים את ההגדרה של מכשיר נגזר. כאשר נקבע שהנגזר המשובץ בעל מאפיינים כלכליים שאינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים של החוזה המארח, וכן שמכשיר נפרד עם אותם תנאים היה כשיר כמכשיר נגזר, הנגזר המשובץ מופרד מהחוזה המארח ומטופל כנגזר בפני עצמו. נגזר משובץ שהופרד מוצג במאזן יחד עם החוזה המארח. כאשר החוזה המארח נמדד לפי שווי הוגן ושינויים בשווי ההוגן שלו מדווחים באופן שוטף בדוח רווח והפסד או כאשר הבנק אינו יכול לזהות ולמדוד באופן מהימן נגזר משובץ לצורך הפרדה מהחוזה המארח, החוזה בשלמותו נרשם במאזן לפי שווי הוגן.
- 4) הבנק ייעד נגזר מסויים כגידור שווי הוגן. השינוי בשווי ההוגן של הנגזר, המגדר חשיפה לשינוי בשווי הוגן של הנכס שגודר, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי ההוגן של הפריט המגודר שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.
- הבנק מתעד בכתב את יחס הגידור בין המכשיר המגדר לבין הפריט המגודר, את מטרת ניהול הסיכונים באמצעות יצירת יחס הגידור. התיעוד כולל זיהוי ספציפי של הנכס, ההתחייבות והעיסקה אשר יועדו כפריט המגודר וציון של האופן שבו המכשיר מגדר צפוי לגדר את הסיכונים הקשורים לפריט המגודר. הבנק העריך את האפקטיביות של יחסי הגידור בתחילת הגידור והוא עושה כן על בסיס מתמשך בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים שלו.
- 5) הבנק יפסיק חשבונאות גידור מכאן ואילך כאשר:
- א. יקבע שהנגזר אינו אפקטיבי עוד בקיזוז השינויים בשווי ההוגן או תזרימי המזומנים של פריט מגודר.
 - ב. הנגזר יפקע, ימכר, יבוטל או ימומש.
 - ג. ההנהלה תבטל את הייעוד של הנגזר כמכשיר מגדר.

כאשר חשבונאות גידור מופסקת כיוון שנקבע שהנגזר אינו כשיר עוד כגידור שווי הוגן אפקטיבי, הנגזר ימשיך להירשם במאזן לפי שווי ההוגן אך הנכס או ההתחייבות המגודרים לא יותאמו עוד בגין שינויים בשווי ההוגן.

חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, מתבססים על שיעורי הריבית, הנקבעים על ידי מנהל הסיכונים של הבנק, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי (ריבית סיטונאית), וכן על מחירים בשוק העולמי כפי שהם משתקפים במערכי המסחר והבקרה. במרבית המכשירים הפיננסיים הנגזרים (מכשירים כגון עסקות FORWARD, עסקות IRS) מחושב השווי ההוגן על פי מודל של הוון תזרים המזומנים הצפוי מהם. החישוב מתבצע ברובו במערכות ממוכנות, תוצאות חישוביהן נבדקות באופן מדגמי על ידי גורם בלתי תלוי.

כעיקרון אין לבנק חשיפה מהותית בגין אופציות ואולם, השווי ההוגן של אופציות ובכללן אלו שנעשו זו מול זו, מתבסס ברובו הגדול על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הריבית והמדדים הרלוונטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-ה שקל ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-ה נקבעים על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים הבינלאומיים. חישוב השווי ההוגן מתבצע במערכות ממוכנות, תוצאות החישוב נבדקות באמצעות מערכת נוספת על ידי גורם בלתי תלוי. יתרת מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, כולם מכשירים מסוג אופציות גלומות בפקדונות, אינה מהותית.

באור 17 ב- פעולות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

א. היקף הפעילות

31 בדצמבר 2010			
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים			
חוזים בגין	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית אחר	חוזי ריבית שקל מדד
מניות			
א. נגזרים מגדרים (1)			
-	-	327.8	-
Swaps			
-	-	327.8	-
סך הכל			
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	327.8	-
ב. נגזרים ALM^{1,2}			
-	1,157.9	100.0	101.6
חוזי Forward			
-	-	50.0	-
Swaps			
-	1,157.9	150.0	101.6
סך הכל			
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע			
-	-	50.0	-
ג. נגזרים אחרים (1)			
חוזי אופציה אחרים			
828.8	21.6	-	-
אופציות שנכתבו			
828.8	21.6	-	-
אופציות שנקנו			
1,657.6	43.2	-	-
סך הכל			
-	0.1	-	-
ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט			
1,657.6	1201.2	477.8	101.6
סך הכל			
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים			
חוזים בגין	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית אחר	חוזי ריבית שקל מדד
מניות			
א. נגזרים מגדרים (3)			
-	-	0.1	-
שווי הוגן ברוטו חיובי			
-	-	33.8	-
שווי הוגן ברוטו שלילי			
ב. נגזרים ALM^{3,2}			
-	4.2	0.2	0.4
שווי הוגן ברוטו חיובי			
-	12.3	3.9	0.2
שווי הוגן ברוטו שלילי			
ג. נגזרים אחרים (3)			
7.7	0.3	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי			
7.7	0.3	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי			
7.7	4.5	0.3	0.4
סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי			
7.7	12.6	37.7	0.2
סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי			

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) למעט נגזרי אשראי.

באור 17 ב- פעולות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך 1)

א. היקף הפעילות (המשך 1)

31 בדצמבר 2009*				
חוזים בגין	חוזי מטבע חוץ מניות	חוזי ריבית אחר	חוזי ריבית שקל מדד	
1. סכום נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים				
א. נגזרים מגדרים (1)				
-	-	316.1	-	Swaps
-	-	316.1	-	סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	316.1	-	
ב. נגזרים ALM^{1,2}				
-	1,252.1	-	50.1	חוזי Forward
-	-	50.0	-	Swaps
-	1,252.1	50.0	50.1	סך הכל
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע				
-	-	50.0	-	
ג. נגזרים אחרים (1)				
חוזי אופציה אחרים				
584.3	78.6	-	-	אופציות שנכתבו
584.3	73.8	-	-	אופציות שנקנו
1,168.6	152.4	-	-	סך הכל
-	14.5	-	-	
1,168.6	1419.0	366.1	50.1	ד. חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
סך הכל				
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים				
חוזים בגין	חוזי מטבע חוץ מניות	חוזי ריבית אחר	חוזי ריבית שקל מדד	
א. נגזרים מגדרים (3)				
-	-	23.2	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM^{3,2}				
-	4.6	-	0.4	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	10.7	3.6	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים (3)				
9.6	0.8	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
9.6	1.0	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
9.6	5.4	-	0.4	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
9.6	11.7	26.8	-	סך הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

- (1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.
 (2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) למעט נגזרי אשראי.

* בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הוצגו מחדש יתרות ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים לשנת 2009 לפי צד הנכסים.

באור 17 ב- פעולות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך 2)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

31 בדצמבר 2010			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
12.9	0.6	11.4	0.9
			יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)
12.9	0.6	11.4	0.9
179.3	6.9	172.4	- (2)
			סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
192.2	7.5	183.8	0.9
*31 בדצמבר 2009			
סך הכל	אחרים	בנקים	בורסה
			שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים
15.4	2.3	5.1	8.0
			יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (1)
15.4	2.3	5.1	8.0
178.9	15.4	163.5	- (2)
			סך כל סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
194.3	17.7	168.6	8.0

(1) מזה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 12.9 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2009 – 15.4 מיליון ש"ח).

(2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

* בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הוצגו מחדש יתרות ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים לשנת 2009 לפי צד הנכסים.

באור 17 ב- פעולות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך 3)

ב. פרוט מועדי פרעון – סכומים נקובים

31 בדצמבר 2010					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל חמש שנים ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
101.6	-	-	50.0	51.6	חוזי ריבית
477.8	237.8	140.0	100.0	-	-שקל מדד
1,201.2	-	12.5	36.8	1,151.9	אחר
1,657.6	-	82.4	5.7	1,569.5	חוזי מטבע חוץ
3,438.2	237.8	234.9	192.5	2,773.0	חוזים בגין מניות
					סך הכל
31 בדצמבר *2009					
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל חמש שנים ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
50.1	-	-	50.1	-	חוזי ריבית
366.1	366.1	-	-	-	-שקל מדד
1,419.0	-	3.6	100.9	1,314.5	אחר
1,168.6	-	46.5	5.0	1,117.1	חוזי מטבע חוץ
					חוזים בגין מניות

*בהתאם להוראות המפקח על הבנקים הוצגו מחדש יתרות ערך נקוב של מכשירים פיננסיים נגזרים לשנת 2009 לפי צד הנכסים.

באור 17ג – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. מידע בדבר הערכת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק אין "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, שווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מודלים מקובלים לתמחיר, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי וערכו נאמד ליום הדיווח בלבד.

אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים מזומן עתידי וקביעת שיעורי ריבית הניכיון הוא סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים הערכת שווי הוגן שלהלן אינה מהווה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת שווי הוגן נערכה לפי שיעורי הריבית שהיו תקפים למועד הדיווח מבלי לקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית.

תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר דברים אמורים לגבי מכשירים פיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון עמלות שיתקבלו או שישולמו, אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים השפעות מס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש, מכיוון שברוב המקרים עשוי הבנק להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש, כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ואומדנים אפשריים, ובהעדר כללים אובייקטיביים מחייבים ליישום במהלך ביצוע הערכת שווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

1) אשראי לציבור – השווי ההוגן של יתרת אשראי לציבור, נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכחים בשיעור ניכיון כמפורט להלן:

תזרימי מזומנים העתידיים נפרסו לתקבולים שנתיים מצרפיים ועוקבים, החל משנת הדוח הבאה, ואלו חולקו לקבוצות בעלות מאפיינים דומים כגון סוג לקוח, סוג ריבית, בסיס הצמדה וכו'. קבוצות אלו חולקו לרמות שונות של סיכון אשראי. הוון התזרימים בכל אחת מהשנים הנכללות בקבוצה המסויימת נעשה על בסיס הריבית הממוצעת המקובלת בבנק בעסקאות דומות במועד הדיווח. אשראי ללווים בסיכון גבוה (כגון הלוואות הסדר לפריסת חובות, סכומים המיועדים ליתור בהתמלא תנאי פרעון מסוימים וכו') הונו לפי שיעור הריבית בגובה ביותר הנהוג בבנק ביום הדיווח. ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים נוכח מתזרימי המזומנים העתידיים. ההפרשה הנוספת והכללית לא נוכחה מיתרות האשראי לצורך חישוב תזרים המזומנים בהערכת השווי.

בחישוב השווי ההוגן לא נכללו הנחות של פרעונות מוקדמים. ההשפעה החזיה של פרעונות כאלה על השווי ההוגן אינה חד משמעית.

2) ניירות ערך סחירים – לפי שווי הוגן.

3) פקדונות בבנקים – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים, מצרפיים, לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

4) פקדונות, וכתבי התחייבות נדחים – בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים, מצרפיים, לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים דומים.

5) מכשירים פיננסיים (למעט מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים סחירים) לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ומכשירים בריבית שוק משתנה – היתרה במאזן מהווה קירוב לשווי הוגן, כפוף לשינויים בסיכוני אשראי ובמרווח הבנק.

6) מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות – השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח.

7) מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל – הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

באור 17ג – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך 1)

ג. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2009				31 בדצמבר 2010				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)		סה"כ	(2)	(1)	
3,493.7	3,489.1	3,489.1	-	2,863.6	2,850.0	2,850.0	-	נכסים פיננסיים
1,185.0 *	1,185.0	41.9 *	1,143.1	1,967.2	1,964.1	123.4	1,840.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
9,547.5	9,388.4	8,315.5	1,072.9	10,227.1	10,075.2	8,954.5	1,120.7	ניירות ערך
1.9	1.9	1.9	-	13.0	13.0	13.0	-	אשראי לציבור
76.7	76.7	71.0	5.7	74.4	74.4	66.0	8.4	אשראי לממשלה
								נכסים פיננסיים אחרים
14,304.8	14,141.1	11,919.4	2,221.7	15,145.2	14,976.7	12,006.9	2,969.8	סך כל הנכסים הפיננסיים
								התחייבויות פיננסיות
11,613.8	11,414.0	8,725.9	2,688.1	11,664.2	11,609.3	8,596.0	3,013.3	פקדונות הציבור
97.4	97.4	97.4	-	522.9	522.9	522.9	-	פקדונות מבנקים
188.2	188.2	188.2	-	246.8	246.8	246.8	-	פקדונות הממשלה
561.9	546.7	546.7	-	617.8	557.6	557.6	-	כתבי התחייבות נדחים
1,214.7	1,214.7	1,173.2	41.5	1,297.1	1,297.1	1,243.4	53.7	התחייבויות פיננסיות אחרות
13,676.0	13,461.0	10,731.4	2,729.6	14,348.8	14,233.7	11,166.7	3,067.0	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

* סווג מחדש.

הערות:

- (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה היא אומדן לשווי הוגן.
 (2) מכשירים פיננסיים אחרים.

באור 18 – צדדים קשורים
א. יתרות

31 בדצמבר 2010										
מי שהיה בעל ענין בעת שנעשתה העסקר אחרים (6)		בעלי ענין (1)								
		אחרים (5)		דירקטורים ומנהל כללי (4)		אחרים (3)		בעלי מניות (2) שליטה (2)		
(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	
38.1	38.1	432.8	49.6	-	-	-	-	544.7	88.7	נכסים
-	-	2.4	2.4	-	-	-	-	-	-	מזומנים ופקדונות בבנקים
-	-	73.8	1.4	0.8	0.7	-	-	-	-	ניירות ערך
-	-	2.5	2.5	-	-	-	-	27.3	10.5	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
-	-	259.8	53.8	6.0	4.1	-	-	33.4	3.3	התחייבות
-	-	276.0	80.3	-	-	-	-	474.7	135.8	פקדונות הציבור
-	-	234.4	234.4	-	-	-	-	-	-	פקדונות מבנקים
-	-	0.7	0.7	-	-	-	-	91.8	78.2	כתבי התחייבות נדחים
-	-	-	-	-	-	-	-	377.8	377.8	התחייבויות אחרות
-	-	40.8	33.6	0.6	0.6	-	-	-	-	מניות (כלול בהון העצמי) (9)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בסעיפים חוץ מאזניים (10)

31 בדצמבר 2009										
מי שהיה בעל ענין בעת שנעשתה העסקר אחרים (6)		בעלי ענין (1)								
		אחרים (5)		דירקטורים ומנהל כללי (4)		אחרים (3)		בעלי מניות (2) שליטה (2)		
(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	(8)	(7)	
36.1 *	36.1	147.3	47.3	-	-	-	-	542.5	142.5	נכסים
-	-	2.4	2.4	-	-	-	-	-	-	מזומנים ופקדונות בבנקים
-	-	16.8	2.8	1.4	0.8	-	-	-	-	ניירות ערך
-	-	0.5	0.5	-	-	-	-	2.7	2.7	אשראי לציבור
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
-	-	241.9	34.2	0.6	0.5	14.9	9.4	13.1	4.6	התחייבות
-	-	149.3	49.1	-	-	-	-	150.0	3.6	פקדונות הציבור
-	-	229.2	227.3	-	-	-	-	-	-	פקדונות מבנקים
-	-	0.8	0.8	-	-	-	-	5.8	5.3	כתבי התחייבות נדחים
-	-	-	-	-	-	30.2	30.2	347.6	347.6	התחייבויות אחרות
-	-	56.0	42.9	1.2	1.1	-	-	-	-	מניות (כלול בהון העצמי) (9)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	סיכון אשראי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	בסעיפים חוץ מאזניים (10)

* סווג מחדש.
הערות לעמודים 213 עד 215 ראה עמוד 215.

באור 18 – צדדים קשורים (המשך)

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010			
בעלי עניין (1)			
בעלי מניות			
דירקטורים ומנהל כללי (4)	אחרים (5)	אחרים (3)	בעלי שליטה (2)
-	(12.2)	-	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (ד) 6.4
-	4.1	-	הכנסות תפעוליות ואחרות 47.5
4.1	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות -

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
בעלי עניין (1)			
בעלי מניות			
דירקטורים ומנהל כללי (4)	אחרים (5)	אחרים (3)	בעלי שליטה (2)
-	(19.7)	(0.1)	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (ד) 4.6
-	0.7	-	הכנסות תפעוליות ואחרות 0.1
3.9	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות 5.4

ג. הטבות לבעלי עניין

בעלי עניין (1)	
דירקטורים ומנהל כללי (4)	
2009	2010

שכר לבעל עניין שמועסק בבנק

1.5	1.8	סך ההטבות
1	1	מספר מקבלי ההטבות

שכר לחברי דירקטוריון שאינם מועסקים בבנק

2.4	2.3	סך ההטבות
16	19	מספר מקבלי ההטבות

הערות לעמודים 213 עד 215 ראה עמוד 215.

באור 18 – צדדים קשורים (המשך 2)

ד. תוצאות מפעולות מימון (לפני הפרשה לחובות מסופקים) בעסקאות של הבנק וחברות מוחזקות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

	2008	2009	2010
בגין נכסים			
מפקדונות בבנקים	6.8	1.8	4.5
מאשראי לציבור	0.2	(0.1)	0.4
מנכסים אחרים			-
בגין התחייבויות			
על פקדונות הציבור	(4.5)	(0.6)	(0.5)
על פיקדונות מבנקים	(1.8)	(4.3)	(1.5)
על כתבי התחייבות נדחים	(10.5)	(18.7)	(14.9)
אחרות			
הכנסות (הוצאות) מימון אחרות	(13.9)	6.7	6.2
סך כל התוצאות מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
	(23.7)	(15.2)	(5.8)

ה. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות והוצאות מימון על בעלי עניין וצדדים קשורים, נעשו באותם תנאים אשר היו מתקיימים לו נעשו עסקאות אלה עם מי שאינו צד קשור.

הערות לבאור 18

- בעל עניין- כמשמעותם בפיסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשנ"א-1968.
- בעל שליטה - כהגדרתו בחוק ניירות ערך.
- מי שהחזיק ב-5% או יותר מהון המניות המונפק של הבנק או מכוח ההצבעה בו, מי שראשי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של הבנק או את המנהל הכללי.
- לרבות בני זוגם וקטיניהם.
- כולל תאגיד שבעל ענין מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק או מכוח ההצבעה בו, או ראשי למנות 25% או יותר מהדירקטורים שלו.
- א. תאגיד, שהבנק מחזיק בו 10% או יותר מהון המניות המונפק דלו או מכוח ההצבעה בו, או ראשי למנות 10% או יותר מהדירקטורים שלו או ראשי למנות את המנהל הכללי שלו.
ב. תאגיד שצד קשור מחזיק בו 25% או יותר מהון המניות המונפק שלו או מכוח ההצבעה בו או מהסמכות למנות דירקטורים.
- יתרה לתאריך המאזן.
- היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה - וזאת על בסיס יתרות שהיו בכל סופי חודשים, כשהן צמודות למדד ליום הדיווח.
- החזקות בעלי ענין וצדדים קשורים בהון הבנק.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי, שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה בודד.

באור 19 – רווח מפעולות מימון (לפני הפרשה לחובות מסופקים) ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
			א. בגין נכסים(1)
555.3	415.5	446.5	מאשראי לציבור
44.8	31.7	33.5	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(38.3)	37.3	6.4	מפקדונות בבנקים
96.1	64.6	20.0	מאגרות חוב
657.9	549.1	506.4	סך הכל בגין נכסים
			ב. בגין התחייבויות
(287.9)	(186.1)	(54.9)	על פקדונות הציבור
(1.6)	(0.4)	0.1	על פקדונות הממשלה
(0.2)	-	-	על פקדונות מבנק ישראל
(0.2)	(1.6)	7.7	על פקדונות מבנקים
(49.2)	(47.7)	(44.3)	על כתבי התחייבות נדחים
(339.1)	(235.8)	(91.4)	סך הכל בגין התחייבויות
			ג. בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
25.9	(30.6)	(79.5)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים (2) (ALM)
6.2	3.4	0.5	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
32.1	(27.2)	(79.0)	סך הכל בגין מכשירים נגזרים ופעולות גידור
			ד. אחר
5.1	5.6	5.3	עמלות מעסקי מימון
2.7	60.7	18.4	רווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה, נטו
0.4	0.2	0.4	התאמה לשווי שוק של ניירות ערך למסחר
16.0	16.5	10.0	גביית ריבית מחובות בעייתיים
6.6	4.5	6.2	הכנסות מימון אחרות
(4.3)	(3.4)	(2.4)	הוצאות מימון אחרות
26.5	84.1	37.9	סך הכל אחר
			סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
377.4	370.2	373.9	
(2.5)	(0.9)	(4.8)	מזה: הפרשי שער, נטו
			ה. פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב
			הכנסות מימון על בסיס צבירה מאגרות חוב:
-	0.1	4.3	מוחזקות לפידיון
95.6	62.5	14.7	זמינות למכירה (3)
0.5	2.0	1.0	למסחר
96.1	64.6	20.0	סך הכל כלול ברווח מפעולות מימון בגין נכסים
2.7	60.7	18.4	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
0.4	0.2	0.4	התאמה לשווי שוק של ניירות ערך למסחר
3.1	60.9	18.8	סך הכל, כלול בהכנסות מימון אחרות
99.2	125.5	38.8	סך הכל מהשקעות באגרות חוב
			ו. פרוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעילות מימון
(43.1)	3.8	(24.5)	הוצאות מימון בגין נכסים (סעיף א)

- (1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
 (2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
 (3) כולל הפרשה לירידת ערך בסך 5.3 מיליון ש"ח. (שנת 2009 – זהה).

באור 20 – עמלות תפעוליות
ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
57.6	61.4	57.6	ניהול חשבון
39.6	28.7	28.3	כרטיסי אשראי
59.9	84.8	77.8	פעילות בניירות ערך
4.1	5.8	8.9	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
2.8	1.9	0.8	ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
26.3	25.7	23.5	טיפול באשראי
10.9	11.5	9.8	הפרשי המרה
2.5	2.6	2.7	פעילות סחר חוץ
0.7	-	-	הכנסות נטו משירות תיקי אשראי
5.6	6.2	5.7	עמלות אחרות
210.0	228.6	215.1	סך כל העמלות התפעוליות

באור 21 – הכנסות אחרות
ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
-	8.0	1.9	רווחים מקופות פיצויים
0.6	0.6	0.8	אחרות
0.6	8.6	2.7	סך כל ההכנסות האחרות

באור 22 – משכורות והוצאות נלוות
ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
167.3	171.8	190.3	משכורות
41.7	40.8	47.2	ביטוח לאומי ומס שכר
32.8	30.2	29.7	פיצויים, פנסיה, תגמולים, קרן השתלמות וחופשה
6.1	7.5	7.7	הוצאות פרישה מרצון
6.0	6.4	6.6	הוצאות נלוות אחרות
253.9	256.7	281.5	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות

באור 23 – הוצאות אחרות ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
71.9	77.0	79.9	עיבוד נתונים
15.2	15.4	15.2	תקשורת
12.8	13.1	18.9	שווק ופרסום
2.9	2.7	2.9	משרדיות
3.0	1.7	0.8	כיסוי נזקי לקוחות
5.5	4.6	3.8	שירותים מקצועיים
2.2	1.7	1.3	הדרכה והשתלמויות עובדים
1.5	0.4	1.3	ביטוח
4.9	3.3	4.5	עמלות
1.6	2.4	2.4	שכר דירקטורים
6.3	5.6 *	6.1	אחרות
127.8	127.9	137.1	סך כל ההוצאות האחרות

* סווג מחדש

באור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
35.2	61.6	26.8	מסים שוטפים בגין שנת החשבון
(3.7)	0.7	(1.9)	מסים שוטפים בגין שנים קודמות
31.5	62.3	24.9	סך כל המסים השוטפים
3.4	(12.4)	(3.7)	מסים נדחים בגין שנת החשבון
-	3.1	-	מסים נדחים בגין שנים קודמות
3.4	(9.3)	(3.7)	סך כל המסים הנדחים
34.9	53.0	21.2	סך הכל

באור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך 1)

ב. התאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל, אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, ובין הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות, כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר						
2008		2009		2010		
שיעור	סכום המס	שיעור	סכום המס	שיעור	סכום המס	
36.80%	-	36.21%	-	35.34%	-	שעור המס החל על בנק בישראל
	32.0		41.0		19.2	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
מס (חסכון במס) בגין:						
0.23%	0.2	1.77%	2.0	0.55%	0.3	שינוי יתרת מסים נדחים
(4.24%)	(3.7)	0.62%	0.7	(3.51%)	(1.9)	עקב שינוי בשיעור המס
						מסים בגין שנים קודמות
0.11%	0.1	(0.35%)	(0.4)	0.18%	0.1	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
7.45%	6.5	8.22%	9.3	7.20%	3.9	הוצאות לא מוכרות*
						מסים נדחים בגין נכסים לא כספיים
(0.57%)	(0.5)	-	-	(0.18%)	(0.1)	אחרות
0.34%	0.3	0.35%	0.4	(0.55%)	(0.3)	
40.02%	34.9	46.86%	53.0	39.11%	21.2	סך כל הוצאות המסים

* כולל השפעת המס בגין גביית חובות מסופקים שהופרשו בשנים קודמות.

ג. שומות סופיות שהוצאו או נחשבות סופיות

- לבנק שומות מס סופיות עד וכולל שנת המס 2008.
- לחברות מאוחדות שומות הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2005.

ד. יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים נדחים, נטו (באור 7) בגין:

31 בדצמבר		
2009	2010	
8.8	11.8	הפרשה לחופשה ולהוצאות נלוות שטרם שולמו
6.5	7.4	הפרשה לפיצויי פיטורין ופרישה מוקדמת שטרם הופקדה
1.0	0.8	מהתאמת נכסים לא כספיים בני פחת
16.3	20.0	

באור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך 2)

ה. חקיקה בנושא מסים על ההכנסה

ביום 25 ביולי 2005, עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147), התשס"ה-2005, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-25% בשנת המס 2010 ואילך.

ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך.

כמו כן, ביום 1 ביולי 2009, ביום 31 בדצמבר 2009 וביום 14 בדצמבר 2010 פורסמו ברשומות צוי מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (הוראת שעה), בעקבותיהם הסתכם שיעור מס השכר ב-16% בשנת 2009 ו-2010 והוא צפוי להסתכם בשיעור זה עד לתום שנת 2011.

בעקבות התיקונים האמורים, שונו שיעורי המס הסטטוטורי החלים על תאגידים בנקאיים [החברות המוגדרות כמוסד כספי לפי חוק מס ערך מוסף], והם יסתכמו בשיעורים כדלקמן: בשנת המס 2009 - 36.21%, בשנת המס 2010 - 35.34%, בשנת המס 2011 - 34.48%, בשנת המס 2012 - 33.33%, בשנת המס 2013 - 32.47%, בשנת המס 2014 - 31.60%, בשנת המס 2015 - 30.74% ובשנת המס 2016 ואילך, יחול שיעור מס של 29.00%.

באור 25 – מידע על מגזרי פעילות

כללי

פעילותו של הבנק סווגה לחמישה מגזרי פעילות עיקריים כמפורט להלן. החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או על סוגי מוצרים בכל אחד מן המגזרים.

מגזר בנקאות אישית- מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית.

מגזר הבנקאות הפרטית- מספק מגוון שירותי בנקאות רב ערוציים ומתקדמים ומוצרים פיננסיים ללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני עד גבוה, לרבות שירותי ייעוץ בהשקעות.

מגזר עסקים קטנים- מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של עד 2,250 אלפי ש"ח.

מגזר עסקי- מספק שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים, המנצלים מסגרות אשראי בהיקף של מעל 2,250 אלפי ש"ח.

מגזר ניהול פיננסי- מרכז את ניהול החשיפות של הבנק ותומך בפיתוח ותמחור מוצרים פיננסיים וכן מרכז את פעילות הנוסטרו של הבנק.

אחרים והתאמות- כולל בעיקר פעילות יחידות שאין מהוות מגזר ופעילויות לא מוקצות.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים:

הכנסות מימון- מרכזי הרווח המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק וחברות הבת שלו בארץ מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפקדונות המופקדים על ידי הלקוחות.

הרווח מפעולות מימון כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין מחירי הכסף של הבנק בעת ביצוע העסקה והנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. תוצאות הפעולות הנובעות מחשיפות מטבע נכללות במסגרת מגזר פעילות פיננסית.

מגזרי הפעילות מזוכים בגין ריבית על ההון העצמי המיוחס למגזר (ההון העצמי המיוחס חושב על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר) ומחויבים בעלויות המימון העודפות, (מעבר לעלות גיוס המקורות), של שטרי ההון המיוחסים למגזר.

ההפרשה לחובות מסופקים נזקפת ספציפית למגזר הפעילות בו נוצרה.

ההכנסות התפעוליות נמדדות על בסיס ההכנסה בפועל.

ההוצאות התפעוליות נמדדות כדלהלן:

שכר- נזקף לפי עלות המשרה בפועל.

הוצאות תפעוליות אחרות- נרשמות לפי ההוצאה בפועל, או בשווה ערך הוצאה.

עלויות עקיפות- פעילות המגזרים כוללת זקיפת עלות יחידות המעניקות שירות ישיר ומזוהה לחטיבה הנמדדת. עלות יחידות המעניקות שירות עקיף נזקפת בהתאם למפתח חלוקה מוסכם.

מיסים על הכנסה- ההפרשה למס על הרווח בכל מגזר חושבה על פי המס האפקטיבי בכל מגזר.

נכסי סיכון – היתרה הממוצעת של נכסי הסיכון מוצגת בשנת 2010 על בסיס ההוראות למדידת נכסי סיכון שהיו תקפות באותה שנה, דהיינו הוראות באזל 2. בשנת 2009 מחושבת יתרת נכסי הסיכון על פי הוראות באזל 1. אין משמעות להשוואת היתרות בין השנים.

באור 25 – מידע על מגזרי פעילות (המשך 1)

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
373.9	20.9	94.4	80.9	3.5	174.2	מחיצוניים
0.0	4.2	(44.8)	(11.0)	48.4	3.2	בינמיגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות						
217.8	0.2	15.5	27.0	82.6	92.5	מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	בינמיגזרי
591.7	25.3	65.1	96.9	134.5	269.9	סך ההכנסות
24.7	-	2.4	6.7	0.3	15.3	הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת)						
512.8	10.5	37.8	76.8	124.3	263.4	לחיצוניים
-	-	7.5	(7.5)	-	-	בינמיגזרי
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
54.2	14.8	17.4	20.9	9.9	(8.8)	הפרשה למיסים על הרווח
21.2	5.8	6.8	8.1	3.9	(3.4)	מפעולות רגילות
33.0	9.0	10.6	12.8	6.0	(5.4)	רווח נקי
תשואה להון עצמי (אחוז רווח נקי מההון המשוקלל ברוטו)						
3.87%	12.73%	3.97%	8.23%	3.80%	(0.87%)	יתרה ממוצעת של נכסים
14,258.9	4,604.6	1,921.6	1,315.6	1,139.2	5,277.9	יתרה ממוצעת של התחייבויות
13,537.9	1,323.6	1,212.5	900.0	4,944.7	5,157.1	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,876.8	548.1	2,071.3	1,205.6	1,223.6	4,828.2	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
12,861.7	0.0	3,722.4	280.6	7,513.1	1,345.6	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
-	-	-	-	-	-	
א. רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
		40.4	59.1	13.6	123.1	מרווח מפעילות מתן אשראי
		3.8	7.8	36.1	48.4	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
		5.4	3.0	2.2	5.9	אחר
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחומ"ס						
		49.6	69.9	51.9	177.4	מחיצוניים ובינמיגזרי

באור 25 – מידע על מגזרי פעילות (המשך 2)

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
370.2	115.8	107.5	62.8	(44.6)	128.7	מחיצוניים
0.0	(35.9)	(58.5)	(4.3)	83.0	15.7	בינמיגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות						
237.2	0.2	18.7	30.3	90.4	97.6	מחיצוניים
-	-	*	-	-	-	בינמיגזרי
607.4	80.1	67.7	88.8	128.8	242.0	סך ההכנסות
12.6	0.0	(11.5)	7.7	1.4	15.0	הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת)						
481.7	11.5	37.5	70.2	118.7	243.8	לחיצוניים
-	-	*	6.3	*	(6.3)	בינמיגזרי
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
113.1	68.6	35.4	17.2	8.7	(16.8)	הפרשה למיסים על הרווח
53.0	29.1	15.0	10.7	4.4	(6.2)	מפעולות רגילות
60.1	39.5	20.4	6.5	4.3	(10.6)	רווח נקי
תשואה להון עצמי (אחוז רווח נקי מההון המשוקלל ברוטו)						
7.40%	46.33%	8.02%	5.04%	4.06%	(2.19%)	יתרה ממוצעת של נכסים
13,640.3 *	4,478.7	2,065.9	1,251.3	1,033.2	4,811.2	יתרה ממוצעת של התחייבויות
13,012.2 *	1,170.2	965.6	825.0	5,254.6	4,796.8	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,628.5	775.1	2,313.6	1,172.7	961.8	4,405.3	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
11,198.3	-	3,420.2	223.8	6,463.3	1,091.0	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
12.1	-	-	-	-	12.1	
א. רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
		40.8	50.4	13.1	112.0	מרווח מפעילות מתן אשראי
		1.7	4.3	23.5	26.8	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
		6.5	3.8	1.8	5.6	אחר
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחומ"ס						
		49.0	58.5	38.4	144.4	מחיצוניים ובינמיגזרי

* סווג מחדש.

באור 25 – מידע על מגזרי פעילות (המשך 3)

דוח רווח והפסד לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2008

סך הכל מאוחד	ניהול פיננסי	בנקאות עסקית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	בנקאות אישית	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים						
377.4	60.4	135.2	81.5	(78.5)	178.8	מחיצוניים
-	(12.8)	(86.2)	(19.6)	133.3	(14.7)	בינמיגזרי
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
210.6	-	17.9	30.3	71.3	91.1	מחיצוניים
-	-	*	-	-	-	בינמיגזרי
588.0	47.6	66.9	92.2	126.1	255.2	סך ההכנסות
34.6	0.0	2.9	22.6	0.8	8.3	הפרשה לחובות מסופקים
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות (לרבות פחת)						
466.2	10.6	34.4	70.1	114.6	236.5	לחיצוניים
-	-	*	(6.6)	-	-	בינמיגזרי
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
87.2	37.0	23.0	6.1	10.7	10.4	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
34.9	16.3	9.4	2.1	3.8	3.3	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
52.3	20.7	13.6	4.0	6.9	7.1	חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
(0.1)	(0.1)	-	-	-	-	רווח נקי
52.2	20.6	13.6	4.0	6.9	7.1	
תשואה להון עצמי (אחוז רווח נקי מההון המשוקלל ברוטו)						
6.90%	20.37%	5.31%	3.11%	7.20%	1.62%	יתרה ממוצעת של נכסים
12,627.3	3,851.7	2,221.7	1,228.9	942.0	4,383.0	יתרה ממוצעת של התחייבויות
12,057.2	1,115.7	810.1	911.7	5,063.1	4,156.6	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
9,278.1	919.5	2,328.3	1,170.4	871.6	3,988.3	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
10,497.9	-	2,371.2	211.5	5,922.0	1,993.2	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
15.3	-	-	-	-	15.3	
א. רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
		36.8	46.0	11.4	88.9	מרווח מפעילות מתן אשראי
		3.3	11.0	39.7	60.4	מרווח מפעילות קבלת פקדונות
		8.9	4.9	3.7	14.8	אחר
סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחומ"ס						
		49.0	61.9	54.8	164.1	מחיצוניים ובינמיגזרי

* סווג מחדש.

באור 26 – דוחות כספיים של הבנק

א. מאזן

בדצמבר 31		
2009	2010	
נכסים		
3,489.1	2,849.9	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,185.0	1,964.1	ניירות ערך
9,388.4	10,075.2	אשראי לציבור
1.9	13.0	אשראי לממשלה
15.0	15.4	השקעות בחברות מוחזקות
146.9	128.0	בניינים וציוד
102.1	80.7	נכסים אחרים
14,328.4	15,126.3	סך כל הנכסים
התחייבויות והון		
11,429.6	11,625.4	פקדונות הציבור
97.4	522.9	פקדונות מבנקים
188.2	246.8	פקדונות הממשלה
546.7	557.6	כתבי התחייבות נדחים
1,226.7	1,300.4	התחייבויות אחרות
13,488.6	14,253.1	סך כל ההתחייבויות
839.8	873.2	הון עצמי
14,328.4	15,126.3	סך כל ההתחייבויות וההון

באור 26 – דוחות כספיים של הבנק (המשך 1)

ב. דוח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2008	2009	2010	
סכומים מדווחים			
376.3	369.8	373.7	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
34.6	12.6	24.7	הפרשה לחובות מסופקים
341.7	357.2	349.0	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות			
206.4	225.1	211.1	עמלות תפעוליות
0.8	8.8	3.0	הכנסות אחרות
207.2	233.9	214.1	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות			
251.8	254.5	279.2	משכורות והוצאות נלוות
84.3	* 96.9	94.0	אחזקת בנינים וציוד
127.2	* 127.2	136.3	הוצאות אחרות
463.3	478.6	509.5	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
85.6	112.5	53.6	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
34.4	52.7	21.0	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
51.2	59.8	32.6	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
			חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים לאחר מיסים
1.0	0.3	0.4	מפעולות רגילות של חברות מאוחדות
52.2	60.1	33.0	רווח נקי מפעולות רגילות
-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים
52.2	60.1	33.0	רווח נקי
רווח למניה בש"ח :			
0.41	0.47	0.26	רווח למניה רגילה בת 0.0001 ש"ח
4.12	4.74	2.60	רווח למניית בכורה בת 0.001 ש"ח
20.61	23.72	13.01	רווח למניית יסוד בת 0.005 ש"ח

* סווג מחדש

באור 26 – דוחות כספיים של הבנק (המשך 2)

ג. מידע על בסיס נתונים נומינליים (ללא חברת נכסים של אוצר החייל בע"מ)

(1) תמצית מאזן

בדצמבר 31		
2009	2010	
14,324.0	15,124.7	סך כל הנכסים
13,496.4	14,263.0	סך כל ההתחייבויות
827.6	861.7	הון עצמי

(2) רווח נקי נומינלי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2009	2010	
61.0	33.7	